

จิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อการออกแบบภาพลักษณ์เมืองและชุดสื่อนิเทศ
ศิลป์ของอำเภอหนองฮี นครพนม

XIAOTING XU

คุณนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

จิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง เพื่อการออกแบบภาพลักษณ์เมืองและชุดสูทนิเทศ
ศิลป์ของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง

XIAOTING XU

คุณูปการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

The Spirit of the Zhuang Ethnic Minority Rice Farming Culture to Design the City
Image and Visual Arts Media of Long An District Nanning City

XIAOTING XU

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY

IN VISUAL ARTS

FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS

BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒินิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณวุฒินิพนธ์ได้พิจารณาคุณวุฒิ
นิพนธ์ของ XIAOTING XU ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญา
คุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒินิพนธ์

คณะกรรมการสอบคุณวุฒินิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสา สุนทรายุทธ)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิมวงศา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสา สุนทรายุทธ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ)

..... กรรมการภายนอก

มหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ฉนิ อิง)

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับคุณวุฒินิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการ
วัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

64810014: สาขาวิชา: ทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม; ปร.ด.
(ทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม)

คำสำคัญ: อำเภอหลงอัน, วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนชาติจ้วง, ความหมายเชิงจิต
วิญญาณ, การออกแบบภาพลักษณ์เมือง, สื่อศิลปะเชิงภาพ

XIAOTING XU : จิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง เพื่อการออกแบบ
ภาพลักษณ์เมืองและชุดสื่อศิลปะศิลป์ของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง. (The Spirit of the
Zhuang Ethnic Minority Rice Farming Culture to Design the City Image and Visual Arts
Media of Long An District Nanning City) คณะกรรมการควบคุมดัชนีพจนานุกรม: เสกสรรค์ ตันยา
ภิรมย์, รสา สุนทรายุทธ ปี พ.ศ. 2568.

อำเภอหลงอันตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของนครหนานหนิง มณฑลกว่างซี ประเทศ
จีน เป็นแหล่งกำเนิดวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงที่มีมรดกทางวัฒนธรรมอันลึกซึ้ง บรรพ
บุรุษชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอันได้พัฒนาระบบวัฒนธรรม “นา” ที่ประกอบด้วยภาษา เครื่องแต่งกาย
ที่อยู่อาศัย อาหาร และประเพณีเทศกาลต่าง ๆ บนพื้นฐานของวิถีการทำนาข้าว วัฒนธรรมดังกล่าว
ยังเป็นรากฐานสำคัญของการอนุรักษ์ สืบทอดและพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นในปัจจุบัน ในด้านการ
ออกแบบภาพลักษณ์เมือง ปัจจุบันมีหลายพื้นที่นำวัฒนธรรมท้องถิ่นและประวัติศาสตร์มาใช้เป็น
เนื้อหาหลักในการพัฒนาอัตลักษณ์เมือง เช่น ฮองกงที่ผานวัฒนธรรม “มังกร” กับความทันสมัย
ทางใจที่ใช้ทิวทัศน์ทะเลสาบซีหูและสถาปัตยกรรมโบราณ หรือกู่หลินที่ใช้ภาพลักษณ์ภูเขาแม่น้ำ
และเทคนิคหมึกจีนแบบดั้งเดิม กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จเหล่านี้สามารถใช้เป็นแนวทาง
ออกแบบภาพลักษณ์เมืองได้อย่างมีคุณค่า อย่างไรก็ตาม การออกแบบภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน
ในปัจจุบันยังขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบและความชัดเจนทางแนวคิด จึงเป็นจุดตั้งต้นของ
งานวิจัยนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ การศึกษาภูมิหลังทางวัฒนธรรมและการพัฒนาการทาง
ประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน วิเคราะห์รูปแบบการ
นำเสนออัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวใน
อำเภอหลงอัน ทั้งยังวิเคราะห์หลักการและวิธีการออกแบบภาพลักษณ์เมือง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใ
การสร้างภาพลักษณ์เมืองในอำเภอหลงอัน และประยุกต์ใช้ในสื่อศิลปะที่สะท้อนถึงความหมาย
แฝงทางจิตวิญญาณในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง โดยจะใช้การวิจัยทางเอกสาร การวิเคราะห์
กรณีศึกษา การสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์ การทำแบบสอบถามและการวิจัยแบบสหวิทยาการ
 อีกทั้งยังใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างคติชนวิทยาของอูปีนอัน นักวิชาการชาวจีน ทฤษฎีสัญศาสตร์ของ

เพียร์ซ ทฤษฎีสัญศาสตร์การออกแบบของสวีเทิงฉุน หลักการออกแบบภาพลักษณ์ของถานหย่ง และ ทฤษฎีศิลปะกับการรับรู้ทางสายตาของอาร์นไฮม์ (Rudolf Arnheim)

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอันใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านเครื่องมือการเกษตร ด้านเทศกาลและประเพณี ด้านวัฒนธรรมอาหารการกิน ด้านประเพณีความเชื่อ ด้านมรดกทางโบราณคดี ด้านมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมและวัฒนธรรมน้ำ ทั้งยังทราบถึงความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าว ซึ่งประกอบด้วยวิถีการผลิตแบบพึ่งพาตนเอง ทัศนคติต่อชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอความรักและผูกพันต่อแผ่นดินบ้านเกิด และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน

นอกจากนี้ ยังได้วิเคราะห์กรณีศึกษาการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของเมืองสำคัญ 6 เมือง ได้แก่ นิวยอร์ก ฮองกง ฉงชิ่ง หางโจว อุฮั่น และก๊วยหลิน เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์หลักการออกแบบ 3 ประการ ได้แก่ 1) เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ 2) สัญลักษณ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ 3) สัญลักษณ์ทางภูมิภาค และได้สรุปวิธีการออกแบบจากการศึกษา 6 กรณีศึกษาดังกล่าว 1) การสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์ 2) การสร้างสัญลักษณ์ของรูปลักษณะด้วยนามธรรม 3) การสร้างสัญลักษณ์ของสีสันทันด้วยจินตภาพ

ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีสัญศาสตร์การออกแบบร่วมกับทฤษฎีการออกแบบภาพลักษณ์ ศิลปะและการรับรู้ทางสายตามาเป็นกรอบในการออกแบบและสร้างสรรค์ภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอันอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดแนวคิดหลักของแบรนด์ว่า “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมน้ำ” และนำพลัทธิใหญ่เป็นสัญลักษณ์กราฟิกหลัก ใช้สีเขียวและสีทองเป็นโทนสีสื่อความหมายความอุดมสมบูรณ์และความสุขจากการทำนาข้าว และออกแบบตัวละครมาสคอต 2 ตัว คือ “วัวหลงหลง” และ “นกอันอัน” เพื่อเป็นตัวแทนเชิงสัญลักษณ์ของท้องถิ่น การออกแบบดังกล่าวถูกนำไปประยุกต์ใช้ด้านต่าง ๆ ได้แก่ งานสำนักงาน การประชาสัมพันธ์และโฆษณา บรรจุภัณฑ์สินค้า ระบบป้ายนำทางและผลิตภัณฑ์สำหรับการท่องเที่ยว ซึ่งล้วนถ่ายทอดและสะท้อนคุณค่าทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันได้อย่างรอบด้าน มีบทบาทในการส่งเสริมภาพลักษณ์เมือง ยกกระตือรือร้นด้านการสื่อสารวัฒนธรรม ส่งเสริมเศรษฐกิจ และการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

64810014: MAJOR: VISUAL ARTS; Ph.D. (VISUAL ARTS)

KEYWORDS: Long'an, Zhuang Zhuang ethnic minority rice farming culture, Spiritual Connotation, Visual Identity Design, Visual Art Media

XIAOTING XU : THE SPIRIT OF THE ZHUANG ETHNIC MINORITY RICE FARMING CULTURE TO DESIGN THE CITY IMAGE AND VISUAL ARTS MEDIA OF LONG AN DISTRICT NANNING CITY. ADVISORY COMMITTEE: SAKESAN TANYAPIROM, Ph.D. RASA SUNTRAYUTH, Ph.D. 2025.

Long'an County is situated in the northwest of Nanning, Guangxi Zhuang Autonomous Region, China, boasts a rich heritage of Zhuang ethnic minority rice farming culture and is recognized as the originating center of the rice cultivation. The ancestors of the Zhuang people in Long'an developed a comprehensive "Na" (rice field) cultural system encompassing language, clothing, architecture, diet, and festivals, all rooted in rice-farming practices. This cultural foundation has shaped Long'an's efforts in cultural preservation, inheritance, and economic development. In recent years, many cities have enhanced their urban image by integrating regional and historical cultural elements into visual design. Examples include Hong Kong, an international metropolis blending traditional Chinese "dragon culture" with modern aesthetics; Hangzhou, a renowned provincial capital drawing inspiration from West Lake landscapes and classical garden architecture; and Guilin, a distinctive tourist city in Guangxi, characterized by its ink-wash painting-inspired mountain-and-water imagery. These successful cases offer valuable insights into urban visual identity design principles and methodologies. Currently, Long'an County possesses a preliminary foundation for urban image design, yet it lacks precise positioning and systematic planning in terms of professional execution and cultural depth. This serves as the starting point for this research and practice.

The objectives of this study are as follows: *First*, to investigate the historical evolution and cultural background of Zhuang ethnic minority rice farming culture in Long'an County; *Second*, to analyze the manifestations, symbolic features, and spiritual essence of Zhuang ethnic minority rice farming culture in Long'an,

extracting relevant cultural elements for application in urban image design; *Third*, to examine urban image design principles and theoretical frameworks, applying them to Long'an County; *Fourth*, to develop a comprehensive urban visual identity and a series of visual media applications for Long'an, embodying the cultural spirit of Zhuang ethnic minority rice farming and enhancing the region's cultural soft power. Research Methods: Literature review, Case study analysis, Field research (on-site investigation, interviews, and questionnaires), Interdisciplinary research. Theoretical Frameworks: Wu Bing'an's folkloristics, Charles S. Peirce's semiotics, Xu Hengchun's design semiotics, Visual identity design theories by Tan Yong, Gong Yunfei, and Hao Miao, Rudolf Arnheim's *Art and Visual Perception* theory

Research Process and Findings: On one hand, through literature review and field research (including interviews and surveys with rice farming culture researchers, government officials, cultural workers, intangible heritage inheritors, local residents, and tourists), this study explores the historical context of Zhuang ethnic minority rice farming culture in Long'an. By applying Wu Bing'an's folkloristics and Peirce's semiotics, the research analyzes the cultural expressions and symbols of Zhuang ethnic minority rice farming, summarizing its spiritual essence. On the other hand, through literature review and case studies of urban visual identities in New York, Hong Kong, Chongqing, Hangzhou, Wuhan, and Guilin, this study synthesizes Peirce's semiotics to derive three key urban image design principles: Identifiable Symbolism, Ethnic Cultural Symbolism, Regional Symbolism. Additionally, three design methodologies are proposed: Brand Conceptualization through Symbols, Abstract Graphic Symbolization, Color Imagery Symbolization. Guided by these principles and integrating Xu Hengchun's design semiotics, visual identity design theories, and Arnheim's *Art and Visual Perception*, this study develops a systematic urban visual identity for Long'an County. The design centers on the brand concept of "Hometown of Na Culture," featuring the "Stone Shovel" as the primary graphic symbol, green and gold as the color scheme, and "Ox" and "Bird" as mascots. The project further extends into various visual applications, including: office and administrative systems, advertising and promotional systems, product packaging

systems, environmental and wayfinding systems, Tourism and souvenir systems. Through this comprehensive visual identity design, the study aims to express the cultural essence of Long'an's rice farming heritage, thereby boosting cultural dissemination, economic growth, and tourism development.

กิตติกรรมประกาศ

ดุชฎินิพนธ์เรื่องจิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัด เพื่อการออกแบบภาพลักษณ์เมืองและชุดสื่อศิลปะศิลป์ของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิงสำเร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมายได้ด้วยดีเพราะความกรุณาช่วยเหลือและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสา สุนทรายุทธ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมหัวข้อดุชฎินิพนธ์ ไปจนถึงขั้นตอนการจัดทำดุชฎินิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านและเจ้าหน้าที่แปลภาษาในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่ช่วยสั่งสอนให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ และดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียนการสอนมาโดยตลอดขอขอบพระคุณความช่วยเหลือของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ผู้เชี่ยวชาญที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการวิจัยและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล อีกทั้งทำให้การออกแบบภาพลักษณ์เมืองและชุดสื่อศิลปะศิลป์ของอำเภอหลงอันสำเร็จอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ทำให้ดุชฎินิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาเป็นอย่างสูงที่ได้สนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำดุชฎินิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จไปได้ด้วยดี

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากงานดุชฎินิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่บุพการี คณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและให้ความรู้แก่ผู้วิจัยมาตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฌ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฒ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
คำถามของการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ขั้นตอนของการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. ภูมิหลังและวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง.....	14
2. ภาพรวมของชนเผ่าจ้วงและวัฒนธรรมจ้วง.....	18
3. ภาพรวมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวและวัฒนธรรมนาของชาวจ้วง.....	19

แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง	24
1. หลักการคติชนวิทยา – Wu Bingan	24
2. สี่นศาสตร์ – Charles Sanders Peirce.....	25
3. สี่นศาสตร์กับการออกแบบ – Xu Hengchun.....	27
4. ระบบอัตลักษณ์ทางภาพ (Visual Identity Systems).....	27
5. ศิลปะและการรับรู้ด้านการมองเห็น (Art and Visual Perception) - Rudolf Amheim.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
แนวทางการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่เกี่ยวข้อง.....	33
1. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองนิวยอร์ก	33
2. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองฮ่องกง	36
3. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองฉงชิ่ง.....	40
4. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองหางโจว	43
5. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองอุฮั่น.....	46
6. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองกู่หยลีน.....	49
บทที่ 3 วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงของอำเภอหลงอันและการออกแบบภาพลักษณ์เมืองในปัจจุบัน	56
กระบวนการวิจัย.....	56
การลงพื้นที่สำรวจ	58
1. การเมืองการปกครองกับภูมิหลังวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน	59
2. สภาพแวดล้อมการผลิตและเครื่องมือในการทำนาข้าวของชาวจ้วง ในอำเภอหลงอัน	63
3. ขนบธรรมเนียมและประเพณีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน.....	72
4. แหล่งโบราณคดีของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน	88
5. มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน.....	99
6. สถานการณ์การผลิตของการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน.....	107

7. การสร้างแบรนด์วัฒนธรรมการทำนาข้าวและการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอันในปัจจุบัน	109
บทที่ 4 อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณและการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่มีวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน	121
อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน	122
1. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของเครื่องมือทำนา	122
2. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของประเพณีและเทศกาล	124
3. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมอาหารการกิน	127
4. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของประเพณีความเชื่อ	128
5. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของมรดกทางโบราณคดี	129
6. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	131
7. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมน้ำ	133
ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน	134
1. วิธีการผลิตที่พึ่งพาตนเอง	135
2. ทักษะชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข	136
3. บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข	137
4. โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ	139
องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภาพลักษณ์เมือง	141
1. หลักการออกแบบ	141
2. วิธีการออกแบบ	143
บทที่ 5 การสร้างสรรค์ระบบการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน	154
การวิเคราะห์แนวคิดของแบรนด์ในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน	154
การออกแบบและการวิเคราะห์ภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน	156
1. การออกแบบโลโก้ (Logo)	157

2. ตัวอักษรมาตรฐาน	162
3. สีมาตรฐานและสีส่วนเสริม.....	163
4. ภาพกราฟฟิกเสริม	165
5. สัญลักษณ์นำโชค (mascot).....	168
การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบนิเทศศิลป์ของอำเภอหลงอัน	174
1. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทสำนักงาน	174
2. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทประชาสัมพันธ์	180
3. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์	199
4. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทระบบนำทางภายในสำนักงานและนอกสำนักงาน	203
5. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทเครื่องแต่งกายและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว.....	206
6. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทการขนส่งคมนาคม.....	214
7. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทดิจิทัลมีเดีย	217
การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและการปรับปรุงผลงานออกแบบ	220
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	228
สรุปผลการวิจัย.....	228
อภิปรายผลการวิจัย.....	230
ข้อเสนอแนะ	232
บรรณานุกรม.....	235
ภาคผนวก.....	238
ภาคผนวก ก	239
ภาคผนวก ข	243
ภาคผนวก ค	260
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	262

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2-1 การเปรียบเทียบการออกแบบโลโก้ประจำเมืองของทั้ง 6 เมืองข้างต้น สรุปได้ดังนี้	53
ตารางที่ 3-1	65
ตารางที่ 3-2	66
ตารางที่ 3-3 ขนบธรรมเนียมและประเพณีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน	73
ตารางที่ 3-4	83
ตารางที่ 4-1	144
ตารางที่ 4-2	145
ตารางที่ 4-3	146
ตารางที่ 4-4	147
ตารางที่ 4-5	150
ตารางที่ 5-1	220

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1-1 ภาพกรอบแนวคิดของการวิจัย	6
ภาพที่ 2-1 แผนที่นครหนานหนิง	15
ภาพที่ 2-2 แผนที่อำเภอหลงอัน.....	17
ภาพที่ 2-3 ภาพการกระจายตัวของชื่อสถานที่ที่ประกอบด้วยคำว่า “น่า”(那).....	23
ภาพที่ 2-4 ภาพการกระจายตัวของชื่อสถานที่ที่ประกอบด้วยคำว่า “น่า”(那) ในอำเภอหลงอัน...	23
ภาพที่ 2-5 โลโก้นิวยอร์กในปี 1977.....	34
ภาพที่ 2-6 สัญลักษณ์นิวยอร์กในปี 2001หลังเหตุการณ์ 911	34
ภาพที่ 2-7 การนำโลโก้นิวยอร์กไปใช้กับการออกแบบบนผลิตภัณฑ์ในปี 1977	35
ภาพที่ 2-8 โลโก้ใหม่ของนิวยอร์กในปี 2023.....	35
ภาพที่ 2-9 โลโก้ของเมืองฮ่องกง ค.ศ. 2001	37
ภาพที่ 2-10 โลโก้ของเมืองฮ่องกง ค.ศ. 2008.....	37
ภาพที่ 2-11 กราฟฟิกเชิงสัญลักษณ์ 1	38
ภาพที่ 2-12 กราฟฟิกเชิงสัญลักษณ์ 2	38
ภาพที่ 2-13 กราฟฟิกเชิงสัญลักษณ์ 3	39
ภาพที่ 2-14 การนำภาพกราฟิกไปใช้ในการออกแบบต่าง ๆ 1	40
ภาพที่ 2-15 การนำภาพกราฟิกไปใช้ในการออกแบบต่าง ๆ 2	40
ภาพที่ 2-16 โลโก้ของเมืองฉงชิ่ง	42
ภาพที่ 2-17 การนำไปใช้กับภาพลักษณ์	42
ภาพที่ 2-18 โลโก้ของเมืองหางโจว.....	43
ภาพที่ 2-19 มุมศาลาโค้งชั้นของเจียงหนาน	45
ภาพที่ 2-20 ชุมประตูดั้งของเจียงหนาน	45

ภาพที่ 2-21 สัญลักษณ์ทางภูมิทัศน์ของหางโจว - “สามบึงส่องแสงจันทร์”	46
ภาพที่ 2-22 โลโก้ของเมืองอู่ฮั่น	47
ภาพที่ 2-23 ขุดพบจากสุสานฉู่หวัง บนภูเขาซือจื่อ – นครบำหายกู่ (ปี ค.ศ.1994).....	48
ภาพที่ 2-24 กู่เจิงและแท่นวาง.....	48
ภาพที่ 2-25 ภาพร่างของการออกแบบโลโก้ และภูมิทัศน์ที่ใช้ในการอ้างอิง.....	50
ภาพที่ 2-26 สีสันทของโลโก้	51
ภาพที่ 2-27 โลโก้ของกู่ยฺหลิน	52
ภาพที่ 2-28 นำไปใช้กับภาพลักษณ์	52
ภาพที่ 3-1 กระบวนการวิจัย	58
ภาพที่ 3-2 รายละเอียดบทความของทีมวิจัยของหนานปิ่นเกี่ยวกับข้าวป่าและข้าวปลูกในหอ นิทรรศการวัฒนธรรมน้ำในอำเภอหลงอัน (ภาพถ่ายโดย Xu Xiaoting).....	61
ภาพที่ 3-3 ภาพการผลิตและวิถีชีวิตการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน	64
ภาพที่ 3-4 นักร้องเก่าแก่ในงานเทศกาลเพลงบนแก้งว่างหู.....	75
ภาพที่ 3-5 ภาพของเทศกาลเพลงบนแก้งว่างหูของชาติพันธุ์จ้วง ในปี 2023.....	75
ภาพที่ 3-6 ภาพเทศกาลเครื่องมือการเกษตร วันที่แปดเดือนสี่ที่ถนนนำถง	76
ภาพที่ 3-7 แหล่งจำหน่ายสินค้าในงานมหกรรมเครื่องมือการเกษตรนำถงของชาวจ้วง ประจำปี 2008	77
ภาพที่ 3-8 เครื่องมือการเกษตรที่บ้านที่จัดแสดงในงานเทศกาลเครื่องมือการเกษตรนำถงของชาว จ้วงปี ค.ศ.2024	77
ภาพที่ 3-9 การอัญเชิญเทพเจ้าในวัดต้าหวัง	78
ภาพที่ 3-10 ชาวบ้านวางเครื่องเซ่นไหว้ที่ริมนาข้าว.....	79
ภาพที่ 3-11 พิธีการเรียกวินญาณ	79
ภาพที่ 3-12 การแห่บนคันทาข้าวเพื่อขับไล่ผี	80
ภาพที่ 3-13 การแห่บนคันทาข้าวเพื่อขับไล่ผี	80
ภาพที่ 3-14 ประชาชนที่ได้รับข้าวซึ่งมีความหมายว่า “การเก็บเกี่ยวที่ดีในอนาคต”	81

ภาพที่ 3-15 รูปปั้นเทพเจ้าแห่งข้าว.....	81
ภาพที่ 3-16 ภาพของพิธีโปรยดอกไม้ในประเพณีแต่งงานที่จัดแสดงในนิทรรศการวัฒนธรรม “นา”	86
ภาพที่ 3-17 ภาพของพิธี “เติมอาหารเพิ่มอายุ” ของผู้สูงอายุที่จัดแสดงในนิทรรศการวัฒนธรรม “นา”	86
ภาพที่ 3-18 การแกะสลักของคางคกบนกลองทองสำริดของชาติพันธุ์จ้วงในพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์กว้าง ซี.....	87
ภาพที่ 3-19 ลวดลายนกรกระสาโผบินบนกลองทองสำริดของชาติพันธุ์จ้วง ในพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์กว้าง ซี.....	88
ภาพที่ 3-20 แผนที่การกระจายตัวของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน.....	89
ภาพที่ 3-21 ตำแหน่งของเขตอนุรักษ์ข้าวป่า ในอำเภอหลงอัน.....	90
ภาพที่ 3-22 การทำนาข้าวป่า อำเภอหลงอัน.....	90
ภาพที่ 3-23 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญดำเนินการสำรวจการทำนาข้าวป่า อำเภอหลงอัน.....	91
ภาพที่ 3-24 ตำแหน่งของแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน ในอำเภอหลงอัน.....	92
ภาพที่ 3-25 สถานที่จริงของการขุดค้นทางโบราณคดีในแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน 1.....	92
ภาพที่ 3-26 สถานที่จริงของการขุดค้นทางโบราณคดีในแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน 2.....	93
ภาพที่ 3-27 หลัขนาดใหญ่ในแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน.....	93
ภาพที่ 3-28 หลัขนาดใหญ่ในนิทรรศการวัฒนธรรมนา อำเภอหลงอัน.....	94
ภาพที่ 3-29 ตำแหน่งของแหล่งโบราณคดีถ้ำยาหวย ในอำเภอหลงอัน.....	95
ภาพที่ 3-30 แหล่งโบราณคดีถ้ำยาหวย ในอำเภอหลงอัน.....	95
ภาพที่ 3-31 แหล่งโบราณคดีถ้ำยาหวย ในอำเภอหลงอัน.....	96
ภาพที่ 3-32 พิโหลธิข้าวที่ขุดพบจากบริเวณแหล่งโบราณคดีถ้ำยาหวย.....	96
ภาพที่ 3-33 ตำแหน่งของแหล่งโบราณคดีภูเขาเต้าเสิน ในอำเภอหลงอัน.....	97
ภาพที่ 3-34 ดินเขาภูเขาเต้าเสิน.....	98
ภาพที่ 3-35 ดินเขาภูเขาเต้าเสิน.....	98
ภาพที่ 3-36 ส่วนหุ้มมังกรฟางในนิทรรศการวัฒนธรรมนา.....	101

ภาพที่ 3-37 ส่วนลำตัวมังกรฟางในนิทรรศการทางวัฒนธรรมน่า	101
ภาพที่ 3-38 ส่วนหัวมังกรฟางในนิทรรศการทางวัฒนธรรมน่า.....	102
ภาพที่ 3-39 ทีมผลิตมังกรในชุมชนกัวไท้ใช้เส้นไม้ไผ่ผูกหัวมังกรในโกดัง.....	102
ภาพที่ 3-40 ชาวบ้านรอบ ๆ ชุมชนกัวไท้ช่วยกันถักเชือกฟาง	103
ภาพที่ 3-41 ชาวบ้านชุมชนกัวไท้ถักโครงมังกรฟางข้างตำหวางริมแม่น้ำ อำเภอหลงอัน	103
ภาพที่ 3-42 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ชาวบ้านชุมชนกัวไท้กำลังเตรียมที่จะปักปิดโครง มังกรฟาง.....	103
ภาพที่ 3-43 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ชาวบ้านชุมชนกัวไท้กำลังเตรียมที่จะปักปิดโครง มังกรฟาง.....	104
ภาพที่ 3-44 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ทีมระบำมังกรชุมชนกัวไท้กำลังสร้างหัวมังกรฟาง	104
ภาพที่ 3-45 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ทีมระบำมังกรชุมชนกัวไท้กำลังทอริบบิ้นให้กับมังกร ฟางน้อยตัวหนึ่ง.....	104
ภาพที่ 3-46 ในมุมหนึ่งของชุมชนกัวไท้ อำเภอหลงอัน ทีมเชิดมังกรของชุมชนกัวไท้กำลังเล่นดนตรี ให้กับมังกรฟาง.....	105
ภาพที่ 3-47 มังกรฟางกำลังโฉบบินหน้าวัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน	106
ภาพที่ 3-48 ในวันแรกของวันตรุษจีน นักเชิดมังกรกำลังเชิดมังกรฟางที่จัตุรัสเตี้ยเฉิง อำเภอหลงอัน เพื่อเฉลิมฉลองในเทศกาลปีใหม่.....	106
ภาพที่ 3-49 หนังสือข้อมูลอำเภอหลงอันประจำปีค.ศ. 2020	108
ภาพที่ 3-50 หนังสือข้อมูลอำเภอหลงอันประจำปีค.ศ. 2019	108
ภาพที่ 3-51 หนังสือข้อมูลอำเภอหลงอันประจำปีค.ศ. 2018	109
ภาพที่ 3-52 การจัดแสดงแผ่นป้ายในนิทรรศการวัฒนธรรมน่า.....	111
ภาพที่ 3-53 ด้านนอกของนิทรรศการ วัฒนธรรมน่า1	112
ภาพที่ 3-54 ด้านนอกของนิทรรศการ วัฒนธรรมน่า2.....	112
ภาพที่ 3-55 ด้านในของนิทรรศการ วัฒนธรรมน่า	113

ภาพที่ 3-56 การออกแบบภาพลักษณ์ของบ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนำในอำเภอหลงอัน 1 (Xu Xiaoting).....	114
ภาพที่ 3-57 การออกแบบภาพลักษณ์ของบ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนำในอำเภอหลงอัน 2.....	114
ภาพที่ 3-58 รูปแบบของการเขียนตัวอักษร “นำ” (那) ในภาษาจ้วง	115
ภาพที่ 3-59 ภาพโลโก้ของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)	116
ภาพที่ 3-60 การออกแบบภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ภายในเทศกาลท่องเที่ยววัฒนธรรมนำวันที่ 3 มีนาคม (Xu Xiaoting).....	117
ภาพที่ 3-61 การออกแบบภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ภายในเทศกาลเครื่องมือการเกษตรนำถง วันที่แปด เดือนสี่ (Xu Xiaoting).....	117
ภาพที่ 3-62 การออกแบบโลโก้ของสถานีโทรทัศน์อำเภอหลงอัน	118
ภาพที่ 3-63 บรรจุภัณฑ์ของข้าวในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting).....	118
ภาพที่ 3-64 การออกแบบภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ภายในเทศกาลเครื่องมือการเกษตรนำถง วันที่แปด เดือนสี่ (Xu Xiaoting).....	119
ภาพที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์เครื่องมือการเกษตรที่เป็นตัวแทนของอำเภอหลงอัน	123
ภาพที่ 4-2 องค์ประกอบสัญลักษณ์ทางภาพของเครื่องมือการเกษตร	124
ภาพที่ 4-3 การวิเคราะห์ประเพณีเทศกาลที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน	126
ภาพที่ 4-4 การวิเคราะห์อาหารที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน	128
ภาพที่ 4-5 การวิเคราะห์สัตว์ในคติความเชื่อที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน.....	129
ภาพที่ 4-6 การวิเคราะห์หมรดกทางโบราณคดีที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน.....	130
ภาพที่ 4-7 องค์ประกอบทางสัญลักษณ์ของปลั้วหินใหญ่.....	131
ภาพที่ 4-8 การวิเคราะห์โครงการมรดกภูมิปัญญาที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน.....	132

ภาพที่ 4-9 สัญลักษณ์ของโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ “มังกรฟางข้าวหลงอัน”....	132
ภาพที่ 4-10 การวิเคราะห์สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง ในอำเภอหลงอัน.....	133
ภาพที่ 4-11 องค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ของตัวอักษร “นา” (那).....	134
ภาพที่ 4-12 การวิเคราะห์ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงใน อำเภอหลงอัน.....	135
ภาพที่ 4-13 เทศกาลงานแสดงสินค้า	136
ภาพที่ 4-14 สถานที่จัดงานเทศกาลเพลง	139
ภาพที่ 4-15 การออกแบบเครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ของนิวยอร์ก ฮ่องกง ฉงชิ่ง หางโจว อู่ฮั่น กุ้ยหลิน	142
ภาพที่ 4-16 ประเด็นหลักในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง 6 กรณีศึกษา	143
ภาพที่ 4-17 ภาพการวิเคราะห์ภาพรวมการออกแบบภาพลักษณ์ของนครนิวยอร์กและฮ่องกง	148
ภาพที่ 4-18 ภาพการวิเคราะห์ภาพรวมการออกแบบภาพลักษณ์ของฉงชิ่งและหางโจว	148
ภาพที่ 4-19 ภาพการวิเคราะห์ภาพรวมการออกแบบภาพลักษณ์ของอู่ฮั่นและกุ้ยหลิน	149
ภาพที่ 4-20.....	152
ภาพที่ 4-21.....	152
ภาพที่ 4-22.....	153
ภาพที่ 4-23.....	153
ภาพที่ 5-1 การวิเคราะห์สโลแกนเมืองของอำเภอหลงอัน.....	156
ภาพที่ 5-2 การวิเคราะห์ผลสำรวจสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน	158
ภาพที่ 5-3 การออกแบบและการประยุกต์ใช้รูปทรงพลังหินใหญ่ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)	158
ภาพที่ 5-4 แผนภาพองค์ประกอบโลโก้ (Logo).....	159
ภาพที่ 5-5 การออกแบบโลโก้ (Logo).....	160
ภาพที่ 5-6 สัดส่วนมาตรฐานของโลโก้.....	161

ภาพที่ 5-7 การใช้โครงสร้างตารางในการออกแบบโลโก้.....	161
ภาพที่ 5-8 ภาพเส้นโค้งและมุมของโลโก้.....	162
ภาพที่ 5-9 การไล่ระดับสีจากสีโทนหลักสู่สีรอง.....	164
ภาพที่ 5-10 การจับคู่และการเปลี่ยนแปลงสีของโลโก้ในรูปแบบต่าง ๆ.....	164
ภาพที่ 5-11 ภาพกราฟิกเสริม.....	166
ภาพที่ 5-12 ภาพกราฟิกเครื่องมือการเกษตร.....	167
ภาพที่ 5-13 ภาพกราฟิกมังกรฟางข้าว.....	167
ภาพที่ 5-14 ภาพกราฟิกนาข้าว.....	168
ภาพที่ 5-15 ภาพมาสคอตสามมุมมอง.....	169
ภาพที่ 5-16 ภาพกราฟิกเคลื่อนไหว 1.....	171
ภาพที่ 5-17 ภาพกราฟิกเคลื่อนไหว 2.....	172
ภาพที่ 5-18 ชุดภาพสต็อกเกอร์.....	173
ภาพที่ 5-19 ชุดภาพสต็อกเกอร์.....	173
ภาพที่ 5-20 การออกแบบนามบัตร.....	175
ภาพที่ 5-21 การออกแบบซองจดหมายและกระดาษสำหรับเขียนจดหมาย.....	176
ภาพที่ 5-22 การออกแบบแฟ้มเอกสาร ซองใส่เอกสาร.....	177
ภาพที่ 5-23 การออกแบบบัตรประจำตัวพนักงาน.....	178
ภาพที่ 5-24 การออกแบบสมุดบันทึก.....	179
ภาพที่ 5-25 การออกแบบแก้วกระดาษ.....	179
ภาพที่ 5-26 การออกแบบโปสเตอร์เพื่อการประชาสัมพันธ์พื้นฐาน.....	181
ภาพที่ 5-27 การออกแบบโปสเตอร์ที่นำเสนอจิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลังอัน	183
ภาพที่ 5-28 การออกแบบโปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลังอัน 1	185
ภาพที่ 5-29 การออกแบบโปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลังอัน 2	186

ภาพที่ 5-30 การออกแบบโปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน	3 187
ภาพที่ 5-31 การออกแบบแผ่นพับ 1.....	189
ภาพที่ 5-32 การออกแบบแผ่นพับ 2.....	190
ภาพที่ 5-33 การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ LED 1	191
ภาพที่ 5-34 การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ LED 2	191
ภาพที่ 5-35 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้บนถนนจินเต๋ย	192
ภาพที่ 5-36 การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบป้ายรถประจำทางของเมือง.....	193
ภาพที่ 5-37 การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบกำแพงวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน	194
ภาพที่ 5-38 การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบบอร์ดประชาสัมพันธ์	195
ภาพที่ 5-39 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้ศูนย์บริการพรรคและมวลชน ชุมชนซินซิง ตำบลเฉิงเซียง อำเภอหลงอัน.....	195
ภาพที่ 5-40 การออกแบบธงประชาสัมพันธ์	196
ภาพที่ 5-41 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้งานออกแบบในรูปแบบธงประชาสัมพันธ์	197
ภาพที่ 5-42 การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์บนทางด่วน	198
ภาพที่ 5-43 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้ในการโฆษณาบนทางหลวงนอกเมือง	199
ภาพที่ 5-44 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร.....	200
ภาพที่ 5-45 การประยุกต์ใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร	201
ภาพที่ 5-46 การออกแบบถุงบรรจุภัณฑ์	202
ภาพที่ 5-47 แบบจำลองถุงบรรจุภัณฑ์.....	203
ภาพที่ 5-48 การออกแบบสื่อระบบนำทางในภายนอกอาคารและภายในสำนักงาน.....	204
ภาพที่ 5-49 ศูนย์สื่อสารรวมอำเภอหลงอัน.....	205
ภาพที่ 5-50 อาคารสำนักงานวัฒนธรรม วิทยุกระจายเสียง กีฬา และการท่องเที่ยวของอำเภอหลงอัน	205
ภาพที่ 5-51 การออกแบบเสื้อยืด	206

ภาพที่ 5-52 การออกแบบหมวก	207
ภาพที่ 5-53 การออกแบบกระเป๋าผ้า	208
ภาพที่ 5-54 การออกแบบหมอนอิง.....	209
ภาพที่ 5-55 การออกแบบพวงกุญแจ	210
ภาพที่ 5-56 การออกแบบแม่เหล็กติดตู้เย็น	211
ภาพที่ 5-57 การออกแบบแก้วเซรามิก	212
ภาพที่ 5-58 การออกแบบปฏิทิน	213
ภาพที่ 5-59 การออกแบบร่มกันฝน	214
ภาพที่ 5-60 แบบจำลองการประยุกต์ใช้การออกแบบในรถประจำทาง 1	215
ภาพที่ 5-61 แบบจำลองการประยุกต์ใช้การออกแบบในรถประจำทาง 2	216
ภาพที่ 5-62 แบบจำลองการประยุกต์ใช้การออกแบบในรถประจำทาง 3	217
ภาพที่ 5-63 การออกแบบเว็บไซต์ในรูปแบบหน้าจอกอมพิวเตอร์ 1	218
ภาพที่ 5-64 การออกแบบเว็บไซต์ในรูปแบบหน้าจอกอมพิวเตอร์ 2	219
ภาพที่ 5-65 มาสคอต หลงหลง ในรูปแบบภาพสามมิติ	222
ภาพที่ 5-66 มาสคอต อันอัน ในรูปแบบภาพสามมิติ	222
ภาพที่ 5-67 การประยุกต์ทางเข้าทางด่วนไปยังเมืองต่าง ๆ	223
ภาพที่ 5-68 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้ในการโฆษณาในทางลอดใต้ดินและสถานีรถไฟใต้ดิน	224
ภาพที่ 5-69 คู่มือภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน	225

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา หลายประเทศได้มีการผลักดันการแข่งขันที่เรียกว่า “ซอฟต์พาวเวอร์” (Soft Power) หรืออิทธิพลทางวัฒนธรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยประธานาธิบดีสีจิ้นผิงได้มีการกล่าวถึงนโยบายเสริมสร้างซอฟต์พาวเวอร์ของชาติให้แข็งแกร่ง มุ่งมั่นที่จะเผยแพร่ค่านิยมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศจีน เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นทางวัฒนธรรมของชาติ และสร้างประเทศให้เป็นมหาอำนาจทางวัฒนธรรม ซอฟต์พาวเวอร์คืออิทธิพลในภาพรวม ที่ประกอบด้วยวัฒนธรรมและอุดมการณ์ โดยมีเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวกับการนำมรดกทางวัฒนธรรมและมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปใช้ในการสร้างและพัฒนาเมืองในปัจจุบัน ซึ่งมีการนำวัฒนธรรมท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมไปยกระดับความหมายแฝงของภาพลักษณ์เมืองและการออกแบบภาพลักษณ์ ยกตัวอย่างเช่น ฮองกง ซึ่งเป็นมหานครนานาชาติ ถูกสร้างขึ้นโดยมีการผสมผสานระหว่าง “วัฒนธรรมมังกร” ที่เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนและสร้างองค์ประกอบด้านแฟชั่นสมัยใหม่ ทางโจว เมืองหลวงที่โด่งดังของมณฑลเจ้อเจียง สร้างขึ้นโดยมีองค์ประกอบทางวัฒนธรรม เช่น ทัศนียภาพทางประวัติศาสตร์ของทะเลสาบซีหูและสถาปัตยกรรมสวนแบบดั้งเดิม กุ้ยหลินเมืองท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ของมณฑลกวางซี มีทิวทัศน์ที่แสนงดงามในการสร้างความประทับใจ และสร้างผลลัพธ์ของการวาดภาพด้วยหมึกแบบดั้งเดิม ซึ่งภาพลักษณ์ของเมืองได้กลายมาเป็นทางออกสำคัญสำหรับการสร้างแบรนด์เมืองและการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมเมือง รวมถึงได้นำเอาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์มาสร้างเป็นซอฟต์พาวเวอร์ที่ช่วยในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของเมือง รวมถึงผสมผสานให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ที่ช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจและคุณค่าทางวัฒนธรรมของเมืองอย่างรอบด้าน

ประเทศจีนมีกลุ่มชาติพันธุ์ 56 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งในปัจจุบันชาวจ้วงถือเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศจีน อาศัยอยู่ในพื้นที่หลังหนานเป็นส่วนใหญ่ และในช่วงระยะเวลาตลอดสองพันปีของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ พวกเขาได้สร้างวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณอันเป็นเอกลักษณ์ภายในภูมิภาค จนกระทั่งในวันที่ 25 ตุลาคม ปี ค.ศ.2023 มณฑลกวางซีได้มีมรดกทางวัฒนธรรมระดับชาติ 1 รายการ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของประเทศจีนอีก 70 รายการ และโครงการที่

เป็นตัวแทนของมณฑลกว่างซี จำนวน 1115 รายการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีโครงการระดับเมืองและอำเภอจำนวนหลายรายการ และมีวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำนาประมาณร้อยละ 50

ชนเผ่าจ้วง ถือเป็นชนกลุ่มน้อยที่ทำนาเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก โดยคำว่า “นา” (那) ในภาษาจ้วงนั้นหมายถึง “ทุ่งนา” จึงทำให้คำว่า “วัฒนธรรมนา” หมายถึง วัฒนธรรมการทำนาข้าว โดยถือเป็นหัวใจหลักของวัฒนธรรมชนเผ่าจ้วง ในอดีต เหล่าบรรพบุรุษของชาวจ้วงได้ปลูกฝังการปลูกข้าวป่าให้เป็นกิจกรรมการเพาะปลูกโดยมนุษย์ และภายใต้พื้นฐานของการพัฒนารูปแบบของการผลิตข้าว นั้น ได้เกิดเป็นวัฒนธรรมประเภทต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น วัฒนธรรมการผลิตบนพื้นฐานของ “นา” วัฒนธรรมที่อยู่อาศัยที่ขึ้นอยู่กับ “นา” วัฒนธรรมอาหารการกินที่ต้องพึ่งพา “นา” เป็นสิ่งบริโภค วัฒนธรรมเครื่องแต่งกายที่ต้องใช้ “นา” ในการสวมใส่ รวมถึงวัฒนธรรมเทศกาลสำคัญ ที่มี “นา” สร้างความสุข เป็นต้น (Tan, 1997) โดยพื้นที่บริเวณมณฑลกว่างซินั้น มีชื่อสถานที่หลายแห่งที่ประกอบด้วยคำว่า “นา” อีกทั้งยังมีการขุดค้นพบเครื่องมือการเกษตรกรรมที่ทำจากหินจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นเครื่องพิสูจน์ที่แสดงให้เห็นถึงต้นกำเนิดและการแพร่กระจายของวัฒนธรรมการทำนาข้าว ด้วยการริเริ่มและการพัฒนากิจกรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วง ทำให้เนื้อหาทางวัฒนธรรม การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการบูชาทางจิตวิญญาณโดยส่วนมากของกลุ่มชาติพันธุ์จ้วงมีความเกี่ยวข้องกับการทำนาข้าว ยกตัวอย่างเช่น การทำนาข้าวของชาวจ้วงได้นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของอุตสาหกรรมฝ้าย ป่านและสิ่งทอ รวมถึงงานฝีมือด้านเครื่องแต่งกายที่วิจิตรงดงามและการสืบทอดศิลปะการตกแต่ง ซึ่งทั้งหมดนี้ได้แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมการถักทอผ้าของชาวจ้วง อีกทั้ง ในด้านของเทศกาลและกิจกรรมทางศาสนาของชาวจ้วงจำนวนมากมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเก็บเกี่ยวข้าว นอกจากนี้ ยังมีกลองสำริดของชาวจ้วงถูกใช้อย่างแพร่หลายโดยมีการใช้เป็นเครื่องดนตรีและเครื่องมือที่ใช้ในการบูชา โดยลวดลายที่นำมาตกแต่งกลองสำริดเหล่านี้ ประกอบด้วย ลายพระอาทิตย์ ลายเมฆฟ้าคะนอง ลายลูกคลื่น ลายคางคก เป็นต้น ซึ่งล้วนแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว นอกจากนี้ในเมืองหยางชิวที่อยู่ทางตอนใต้ของเมืองกุ้ยหลิน อำเภอหลงอัน ของนครหนานหนิง ฯลฯ ได้แสดงให้เห็นถึงการอนุรักษ์พื้นที่ขนาดใหญ่ของนาขั้นบันไดและกลุ่มอาคารที่อยู่อาศัย ซึ่งได้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมการปลูกข้าวที่มีเอกลักษณ์ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการแผ่ขยายของความหมายแฝงทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงมีความหมายสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

นครหนานหนิงมีต้นกำเนิดมาจากกลุ่มชนชาติไป่เยว่ ปัจจุบันชนชาติซีโหว่และลั่วเยว่ ล้วนถือเป็นบรรพบุรุษของชนเผ่าจ้วง และในวันที่ 5 มีนาคม ปี ค.ศ. 1958 นครหนานหนิงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเมืองหลวงของมณฑลกว่างซี ซึ่งถือเป็นพื้นที่หลักของแหล่งกำเนิดและการพัฒนาวัฒนธรรมจ้วง ในปัจจุบันนครหนานหนิงมีประชากรที่เป็นชาวจ้วงถึง 55% โดยทั้งสองฝั่งของแม่น้ำหย่งเจียงภายในเมืองได้มีการอนุรักษ์สถานที่ทางประวัติศาสตร์ไว้จำนวนมาก มีการขุดค้นพบกลอง

สำริดจำนวนมากในเขตเมืองและพื้นที่โดยรอบ รวมถึงมีชื่อสถานที่ประกอบด้วยคำว่า “นา” (那) ที่เป็นภาษาจ้วงกระจายอยู่โดยทั่วบริเวณ จึงทำให้นครหนานหนิงเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่สำคัญ (Huang, 2007) อีกทั้งภายในพื้นที่อื่น ๆ ในนครหนานหนิง ตัวอย่างเช่น อำเภออู่หมิง อำเภอซ่างหลิน อำเภอหลงอัน และอำเภอปินหยาง ฯลฯ เป็นสถานที่ที่ยังคงมีรูปแบบวิถีชีวิตที่มีการทำนาเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก สำหรับด้านการผลิตนั้น มีการนำเอาเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรมการเกษตรมาผสมผสานเข้าด้วยกัน และในด้านของการดำรงชีพ มีการดำรงรักษาไว้ซึ่งจิตวิญญาณแห่งการเฉลิมฉลองจากการตราครุฑทำงานหนัก ซึ่งถือเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงให้คงอยู่สืบไป ดังนั้นจะเห็นได้ว่า วัฒนธรรมการทำนาข้าวในนครหนานหนิงนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยได้แสดงให้เห็นถึงเงื่อนไขพื้นฐานของการแสดงเอกลักษณ์เฉพาะภูมิภาคและความหมายแฝงทางวัฒนธรรมของการเผยแพร่วัฒนธรรมดังกล่าว

แต่อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของโลกภายนอก นครหนานหนิงยังไม่เป็นที่รู้จักในหมู่คนทั่วไป และค่อนข้างขาดความรู้สึที่แสดงถึงกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับนครระดับจังหวัดชื่อดังและสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอย่าง เมืองกุ้ยหลิน อุตสาหกรรมการผลิตและอาหารลือชื่ออย่างเมืองหลิวโจว เมืองที่เคยเป็นฐานที่ตั้งของการปฏิวัติ และกลุ่มชาติพันธุ์อย่างเมืองไปเซ่อ รวมถึง เมืองแห่งอุตสาหกรรมส่งออกและอุตสาหกรรมทางทะเลอย่างท่าเรือฝางเจิงก่าง และเมืองเป่ย์ไห่ เห็นได้ชัดเจนว่า นครหนานหนิงไม่มีความโดดเด่นที่ชัดเจน โดยในปี ค.ศ. 2001 ได้มีการเสนอชื่อของนครหนานหนิงว่า “เมืองสีเขียวของจีน” ที่เป็นเพียงการปฏิรูปสภาพแวดล้อมและวิสัยทัศน์สีเขียวเท่านั้น ทำให้การออกแบบภาพลักษณ์เมืองครั้งนี้ไม่เป็นที่จดจำ ในเดือนเมษายน ของ ปี ค.ศ. 2021 ประธานาธิบดีสีจิ้นผิง ได้เดินทางมาเยือนนครหนานหนิงและรับรู้ถึงวัฒนธรรมจ้วง (เดินทางไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์กว่างซี) ซึ่งจะเห็นได้ว่า นครหนานหนิง ที่เป็นเมืองหลวงของมณฑลกว่างซีเปรียบดั่งหน้าต่างบานสำคัญสำหรับเผยแพร่วัฒนธรรมจ้วง ซึ่งพวกเราจำเป็นต้องแสดงเสน่ห์ของวัฒนธรรมจ้วงในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านทาง “หน้าต่าง” บานนี้ ปัจจุบันการสร้างนครหนานหนิงได้มีการลองใช้องค์ประกอบทางวัฒนธรรมของชาวจ้วงในการออกแบบภาพลักษณ์และเผยแพร่เอกลักษณ์ของชนชาติ ยกตัวอย่างเช่น การออกแบบด้านสิ่งแวดล้อมและภาพลักษณ์ของสถานีรถไฟใต้ดินในนครหนานหนิง ที่มีการใช้องค์ประกอบของลวดลายจากผ้าไหมทอพื้นชาวจ้วง ซึ่งส่งอิทธิพลต่อเมืองค่อนข้างมาก โดยได้สร้างจุดเด่นทางวัฒนธรรมของชาวจ้วงให้ปรากฏ ตัวอย่างเช่น งานประติมากรรมสิ่งแวดล้อมบางส่วนในจุดชมวิวกูเขาชิงชิวซาน นครหนานหนิง ที่นำเอาจุดเด่นและองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของที่อยู่อาศัยของชาวจ้วงมาประกอบเป็นปัจจัยหลัก นอกจากนี้ ยังมีสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ในนครหนานหนิงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจ้วง โดยปรากฏในสถานที่สาธารณะ ลานจัตุรัสแบบเปิด สวนและแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงพิพิธภัณฑ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงแนวโน้มและความเป็นไปได้ของวัฒนธรรมจ้วงในการสร้างภาพลักษณ์ให้กับนครหนานหนิง อย่างไรก็ตาม นคร

หนานหนิงในปัจจุบันได้มีการออกแบบทางภาพลักษณ์และการแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวค่อนข้างน้อย รวมถึงมีพื้นที่ทำการเกษตรและความประทับใจทางนิเวศวิทยาแบบดั้งเดิมที่ค่อนข้างขาดตกบกพร่อง ซึ่งโดยส่วนมากจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้า และการโฆษณาชวนเชื่อทางการเมือง ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีการออกแบบที่มีพื้นฐานมาจากอำเภอหลงอัน ซึ่งเป็นตัวแทนของเมืองข้างเคียงในนครหนานหนิง

อำเภอหลงอันตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของนครหนานหนิง พื้นที่นั้นมีมรดกทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงมากมาย ที่สะท้อนให้เห็นในหลากหลายด้าน ประกอบด้วย ประการที่หนึ่ง คือ มีประชากรกว่า 94% เป็นชาวจ้วง โดยมีชื่อสถานที่กว่า 138 แห่งที่มีคำว่า“นา” (那) ปรากฏ และมีแหล่งโบราณคดีที่ขุดค้นพบเครื่องมือหินจำนวน 58 แห่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งกำเนิดวัฒนธรรมการทำนาข้าว ประการที่สองคือ อำเภอหลงอันมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอย่าง แหล่งน้ำ ดิน และสภาพอากาศที่ดี โดยชนเผ่าจ้วงยังคงรักษาเทคนิคการทำไร่ไถนาที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการเตรียมปลูก การหว่านเมล็ด การจัดการพื้นที่ในแปลง การเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษา รวมถึงเครื่องมือการผลิตที่เกี่ยวข้อง ประการที่สามคือ เทศกาลและประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่มีเอกลักษณ์และเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมจ้วง ที่ได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในรายการของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับเขตของมณฑลกว่างซี ยกตัวอย่างเช่น เทศกาลเครื่องมือการเกษตร เทศกาลหมางนำ เทศกาลเทพเจ้าแห่งข้าว และมังกรฟางข้าวหลงอัน เป็นต้น ในปี ค.ศ. 2013 อำเภอหลงอันได้รับการยกย่องว่าเป็นบ้านเกิดของ “วัฒนธรรมนา” และในปี ค.ศ. 2015 ได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในรายชื่อของวัฒนธรรมทางการเกษตรที่สำคัญชุดที่สามของสาธารณรัฐประชาชนจีน (Zhao, 2020) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เพียงพอแก่การพิสูจน์คุณค่าและการอนุรักษ์วัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน นับตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2008 เป็นต้นมา รัฐบาลอำเภอหลงอัน ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการสร้าง “วัฒนธรรมการทำนาข้าว” เพื่อทำให้เป็นจุดเด่นทางวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน ที่ค่อนข้างเติบโตและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในห้วงเวลาปัจจุบัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว การสร้างสภาพแวดล้อม การพัฒนาการท่องเที่ยว และการค้าขายของอำเภอหลงอัน ยังเทียบไม่ได้กับอำเภออู่หมิง อำเภอซ่างหลิน และอำเภอปิงหยางที่อยู่โดยรอบ มีการนำเอาสื่ออินเทอร์เน็ตศิลปะมาและการออกแบบภาพลักษณ์เมืองมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ที่ค่อนข้างน้อย รวมถึงยังบกพร่องในด้านของคณาจารย์ของแบรนด์ที่ได้รับจากการสร้างภาพลักษณ์ต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องมีการสนับสนุนจากวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่เป็นซอฟต์แวร์เพื่อบุกเบิกตลาดการแข่งขัน โดยการนำวัฒนธรรมการทำนาข้าวมาสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ ยกระดับคุณภาพของเมืองและมีความมีชื่อเสียง ปฏิรูปการสร้างสภาพแวดล้อม ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในส่วนของอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

จากความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย การศึกษานี้ได้ตัดสินใจศึกษาเกี่ยวกับนคร
หนานหนิง ที่เป็นตั้งศูนย์กลางด้านการเมืองของมณฑลกว่างซี ศูนย์กลางวัฒนธรรมจ้วง ศูนย์กลางของ
การค้าในภูมิภาคอาเซียน ในลำดับแรก โดยเป็นนครที่เต็มไปด้วยศักยภาพและหน้าที่ในการเผยแพร่
วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาติพันธุ์จ้วง ลำดับต่อมาคือ อำเภอหลงอัน ทว่า ในฐานะของพื้นที่ที่เป็น
ตัวแทนของต้นกำเนิดวัฒนธรรมการทำนาข้าวและการพัฒนานั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทาง
วัฒนธรรมและผลสำเร็จของการทำนาข้าวของชาวจ้วง ลำดับสุดท้าย ในส่วนของการส่งเสริมเกี่ยวกับ
การออกแบบภาพลักษณ์ที่ขาดหายไป ความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจ และการเผยแพร่
วัฒนธรรมในอำเภอหลงอันนั้น พวกเราสามารถนำจุดเด่นและข้อได้เปรียบของวัฒนธรรมการทำนา
ข้าว มาใช้ในการสร้างเอกลักษณ์ของอำเภอหลงอัน และการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน เพื่อสร้าง
ภาพลักษณ์เมืองโฉมใหม่ให้เสร็จสิ้น ยกกระดับซอฟต์แวร์ของวัฒนธรรมภายในเมือง

คำถามของการวิจัย

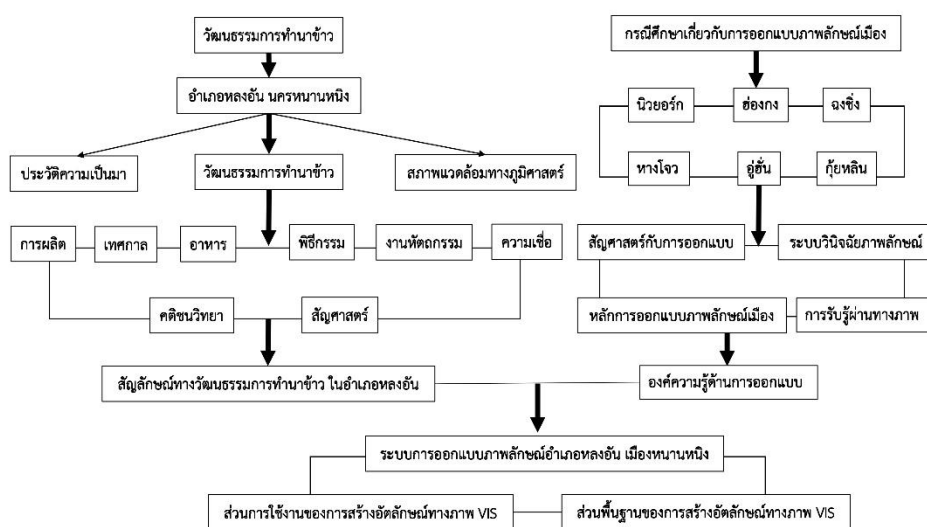
1. พัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ที่แสดงออกของวัฒนธรรมการทำนาข้าว
ของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน นครหนานหนิงเป็นอย่างไร
2. ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ คุณค่าทางวัฒนธรรมและลักษณะเด่นทางศิลปะของ
วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงคืออะไร
3. กฎเกณฑ์และหลักการของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่นำมาใช้กับอำเภอหลงอัน
นครหนานหนิง มีอะไรบ้าง
4. จะสามารถนำวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงมาใช้ในการออกแบบภาพลักษณ์
เมืองของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิงได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังทางวัฒนธรรมและ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมการทำ
นาข้าวของชาวจ้วง ในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง
2. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอ อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ และความหมายแฝงทางจิต
วิญญาณ ในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง จากนั้นทำการถอดองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง
และนำไปใช้ในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองอย่างครอบคลุม
3. เพื่อวิเคราะห์องค์ความรู้และหลักการด้านการออกแบบภาพลักษณ์เมืองสำหรับการ
นำไปใช้กับอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง

4. เพื่อสร้างภาพลักษณ์เมืองในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิงและการประยุกต์ใช้ชุดสื่อ นิเทศศิลป์ ที่สะท้อนถึงความหมายแฝงทางจิตวิญญาณในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง และยกระดับอิทธิพลทางวัฒนธรรม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1-1 ภาพกรอบแนวคิดของการวิจัย (Xu Xiaoting)

งานวิจัยนี้มีพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับต้นกำเนิดทางประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับระบบวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงและความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ โดยใช้ทฤษฎีคติชนวิทยาและสัญลักษณ์ ซึ่งมีเนื้อหาที่ประกอบด้วย การแสดงออกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่พัฒนาจากการทำนาข้าวเช่น เทศกาล อาหาร พิธีกรรมในชีวิต งานหัตถกรรมพื้นบ้านและการบูชาทางจิตวิญญาณ และในอีกด้านหนึ่ง มีการผสมผสานระหว่างการวิเคราะห์กรณีศึกษาของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองต่าง ๆ สรุปหลักการทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและองค์ความรู้ และในขั้นตอนสุดท้าย คือการประยุกต์ใช้หลักการออกแบบใหม่และหลักสัญลักษณ์กับการออกแบบแบบใหม่มาบูรณาการเข้ากับองค์ประกอบทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงและความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ จนได้รับระบบการออกแบบภาพลักษณ์ในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา: วัฒนธรรมชาวจ้วง วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง วัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันรวมถึงเนื้อหาที่แสดงให้เห็นเกี่ยวกับระบบวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาระดับสาขาวิชาชีวะที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอันและนครหนานหนิง รวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการวิเคราะห์ทางวิชาการ ยกตัวอย่างเช่น ทฤษฎีสัญศาสตร์ คติชนวิทยา หลักการออกแบบ ทฤษฎีการเล่าเรื่อง และทฤษฎีการรับรู้

2. ขอบเขตด้านพื้นที่: อำเภอหลงอัน นครหนานหนิง มณฑลกว่างซี (ประกอบด้วย ตำบลเฉิงเซียง หมู่บ้านโป่ล่างและหมู่บ้านหลูฮั่วในตำบลเฉิงเซียง หมู่บ้านน่าลงในตำบลน่าลงใน นครหนานหนิง และตำบลเฉิงเซียง)

3. ขอบเขตด้านการออกแบบ: การออกแบบภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐานของการออกแบบภาพลักษณ์และการออกแบบของชุดสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.1 ส่วนองค์ประกอบพื้นฐาน: ตัวอย่างเช่น การออกแบบโลโก้ สีมาตรฐาน สีเสริม ภาพกราฟิกเสริม (กราฟิกสัญลักษณ์) การออกแบบมาสคอต เป็นต้น

3.2 ส่วนการนำสื่อมาใช้กับการออกแบบภาพลักษณ์: การออกแบบเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ (ตัวอย่างเช่น ซองจดหมาย กระดาษเขียนจดหมาย นามบัตร ป้ายทำงาน ซองใส่เอกสาร ปากกา เป็นต้น): การออกแบบโปสเตอร์โฆษณา (โปสเตอร์โฆษณาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว ใช้สำหรับติดประกาศเป็นโปสเตอร์สาธารณะในตัวเมืองและในการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางออนไลน์): การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (ใช้สำหรับออกแบบบรรจุภัณฑ์ในผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมการทำนาข้าว เช่น ข้าว และ น้ำพริกต่าง ๆ): การออกแบบที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (เช่น การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมของกระทรวงทางวัฒนธรรมหรือหน่วยงานรัฐบาล การคมนาคมในเมืองที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เป็นต้น): การออกแบบของขวัญสำหรับการท่องเที่ยว (ใช้สำหรับการขายของที่ระลึกในห้างสรรพสินค้า และ ของขวัญที่ทางหน่วยงานภาครัฐมอบให้กับเหล่าชาวต่างชาติผู้มาเยี่ยมชม เช่น แก้วที่ระลึก เหรียญที่ระลึก เป็นต้น)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเอกสาร

ส่วนที่หนึ่ง คือ การค้นหาวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทอง และห้องสมุด วรรณกรรมเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ทางวัฒนธรรม วรรณกรรมเกี่ยวกับภาพลักษณ์เมือง วรรณกรรมเกี่ยวกับคติชนวิทยา สันนิษฐาน การออกแบบ และทฤษฎีการรับรู้ ส่วนที่สอง คือ การรวบรวมและวิเคราะห์การออกแบบภาพเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ การประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมเมือง รวมถึงผลงานและวัสดุอื่น ๆ โดยมีการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ยึดเมืองเป็นหน่วยหลัก

2. การวิจัยภาคสนาม

2.1 วิธีการสำรวจ: เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเช่น พิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์กว้างซี พิพิธภัณฑ์มณฑลกว้างซี และสถานที่อื่น ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สำรวจและศึกษา ทำความเข้าใจวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทองในเชิงลึก รวมถึงภาพลักษณ์ของแบรนด์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม การลงพื้นที่สำรวจ ดำเนินการในศูนย์สื่อผสมในอำเภอหลงอัน (หอนิทรรศการวัฒนธรรม “น้ำ”) ศูนย์วัฒนธรรมในอำเภอหลงอัน แหล่งโบราณคดีของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลง หมู่บ้านโป่ล่าง และหมู่บ้านหู่ฮ่าวในตำบลเฉียวเจี้ยน หมู่บ้านน้ำถง ตำบลน้ำถง ตำบลหนานเหวย ตำบลเฉิงเซียง และตำบลเยียนเจียง เพื่อรับข้อมูลขั้นปฐมภูมิและความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ

2.2 วิธีการสัมภาษณ์: ส่วนที่ 1 ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทอง อำเภอหลงอัน (จำนวน 4 คน) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรม อำเภอหลงอัน จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ อำเภอหลงอัน จำนวน 1 คน ผู้สืบทอดของโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม อำเภอหลงอัน จำนวน 1 คน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ การสร้าง การสืบทอดและการเผยแพร่วัฒนธรรมการทำนาข้าวอำเภอหลงอัน สถานที่: อำเภอหลงอัน นครหนานหนิง มณฑลกว้างซี ซึ่งได้ใช้ “แบบฟอร์มการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการวิจัยทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับความคาดหวังในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง และการทำความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันอย่างลึกซึ้ง” ส่วนที่ 2 คือ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของกว้างซี (2 คน) ประกอบด้วย นักออกแบบที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการออกแบบภาพลักษณ์ มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน นักออกแบบที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น หรือ การออกแบบผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมสร้างสรรค์ มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน เพื่อ

รับวิธีการและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องจากแง่มุมของนวัตกรรมการออกแบบและการจัดแสดงทางวัฒนธรรม สถานที่: นครหนานหนิง มณฑลกว่างซี ซึ่งได้ใช้ “แบบฟอร์มการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความคาดหวังในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง อำเภอหลงอัน”

2.3 วิธีการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม: ส่วนที่ 1 คือ สำรวจโดยใช้แบบสอบถามในประเด็นความต้องการด้านการออกแบบและความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของกลุ่มคนที่มีช่วงอายุและอาชีพการงานแตกต่างกันในอำเภอหลงอัน จำนวน 400 คนขึ้นไป ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มนักเรียนที่เป็นเยาวชนและนักศึกษาวัยรุ่น กลุ่มผู้อยู่อาศัยที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมทางการเกษตร กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ทำงานในองค์การธุรกิจและหน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่ด้านการศึกษา วัฒนธรรม เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และนักท่องเที่ยวตามช่วงเทศกาลบางส่วน ฯลฯ เพื่อให้ทราบถึงเนื้อหาสำคัญ อัตลักษณ์ที่แสดงออก และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าว กำหนดการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่แสดงออกผ่านการมองเห็น โดยมีสถานที่สำรวจแบบออฟไลน์เป็นอำเภอหลงอัน มณฑลกว่างซี และแบบออนไลน์ แจกแบบสอบถามและรวบรวมโดยใช้แพลตฟอร์มการสำรวจแบบสอบถาม “Questionnaire Star” ซึ่งได้ใช้ “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” ส่วนที่ 2 คือ ในช่วงท้ายของการออกแบบดำเนินการสำรวจแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการออกแบบภาพลักษณ์เมือง จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ศึกษาวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน จำนวน 4 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 2 คน ในช่วงต้น เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงผลงานดีไซน์ภาพรวม สถานที่: อำเภอหลงอัน นครหนานหนิง มณฑลกว่างซี และนครหนานหนิง มณฑลกว่างซี ซึ่งได้ใช้ “แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานโดยผู้เชี่ยวชาญ” และในการกำหนดขนาดตัวอย่างของแบบสอบถาม ได้ใช้การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการของทาร์ยามาเน่ที่ช่วยในการสนับสนุนและชี้้นำการวิจัยในครั้งนี้

3. การวิเคราะห์กรณีศึกษา

การคัดเลือกเมืองต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการสร้างภาพลักษณ์เมืองที่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นกรณีศึกษาได้แก่ เมืองในต่างประเทศ เมืองเอกของจังหวัด และเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง 6 กรณีศึกษา ตัวอย่างเช่น วิเคราะห์กรณีศึกษาการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของนิวยอร์ก ฮองกง ฉงชิ่ง หางโจว อุฮั่นและก्यूทลิน จากการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเมืองอย่างครอบคลุม การสร้างและการพัฒนาเมือง และความแข็งแกร่งของเมืองอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้วิธีการออกแบบองค์ประกอบทางภาพเพื่อแสดงออกถึงวัฒนธรรมเมือง กฎการออกแบบภาพลักษณ์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จและองค์ความรู้ของซอฟต์แวร์ในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันอย่างรอบด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบที่เป็นอิสระอย่างสมบูรณ์

4. การวิจัยสหวิทยาการ

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาวรรณกรรมการทำนาของชาวจังหวัดและการออกแบบภาพลักษณ์เมือง การวิจัยเชิงทฤษฎีที่ประกอบด้วยองค์ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ อาทิ ประวัติศาสตร์ คติชนวิทยา สังคมวิทยา วรรณกรรม รวมถึงองค์ความรู้ด้านสาขาการออกแบบ ที่ต้องผสมผสานกับศาสตร์ด้าน ศิลปะ การออกแบบ จิตวิทยา นิเทศศาสตร์และสื่อมวลชนด้วย ซึ่งเปี่ยมไปด้วยวิธีการและขีดความสามารถของการศึกษาวิจัยอย่างรอบด้าน

ขั้นตอนของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ค้นคว้า วิเคราะห์ และบูรณาการวรรณกรรมและผลงานที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมการทำนาข้าวและการออกแบบภาพด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร วิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของเมืองที่เป็นกรณีศึกษาในขั้นต้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์กรณีศึกษา ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการออกแบบและเมือง รวมถึงทราบภูมิหลังทางวรรณกรรมการทำนาของชาวจังหวัดและเนื้อหาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับอำเภอหลงอัน และวรรณกรรมการทำนาข้าว ตลอดจนมีส่วนร่วมในการวางแผนเบื้องต้นและการหาข้อพิสูจน์สำหรับการเลือกหัวข้องานวิจัยให้เสร็จสิ้น

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสำรวจและตรวจสอบในพิพิธภัณฑ์และอำเภอหลงอัน รวมถึงพื้นที่อื่น ๆ ผ่านการลงพื้นที่สำรวจ ดำเนินการแลกเปลี่ยนกับผู้อยู่อาศัยและผู้ที่ชื่นชอบวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อทำความเข้าใจสถานะความเป็นอยู่และวัฒนธรรมขั้นพื้นฐาน เพื่อรับข้อมูลทรัพยากรวัฒนธรรมขั้นปฐมภูมิ ทำความเข้าใจภูมิหลังของการวิจัยและสถานการณ์ปัจจุบัน กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย เนื้อหาและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และดำเนินการเขียนและพิสูจน์บทที่ 1 ของงานวิจัยและโครงร่างของงานวิจัยให้สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 3 จากการวิจัยและการสำรวจก่อนหน้านี้ วิเคราะห์และใช้หลักการทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อเขียนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องของงานวิจัยบทที่หนึ่ง บทที่สอง และบทที่สามในเชิงลึก ส่งให้อาจารย์และมหาวิทยาลัยเพื่อตรวจสอบ เข้าร่วมในการสอบ QE หลังจากผ่านแล้ว ดำเนินการเขียนวิทยานิพนธ์สามบทแรกอย่างลึกซึ้งและส่งให้อาจารย์ตรวจทาน เมื่อผ่านแล้วสมัครและจัดทำเค้าโครงของงานวิจัยให้เสร็จสิ้น

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการเขียนเครื่องมือวิจัยตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ยืนยันตรงความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย และนำเครื่องมือวิจัยยืนยันตรงจริยธรรมงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 ผ่านการสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถาม ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับความรู้ทางวัฒนธรรมและการออกแบบเฉพาะด้านร่วมกับนักวิจัยด้านวรรณกรรมการทำนาข้าวและนักออกแบบภาพในอำเภอหลงอัน เพื่อทราบถึงสภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาที่มีอยู่ในการ

พัฒนา การสร้างและการเผยแพร่วัฒนธรรมการทำนาข้าวอำเภอหลงอัน วิเคราะห์และพิสูจน์ผลลัพธ์ของการวิจัยเอกสารก่อนหน้านี้ จนได้รับรูปแบบของการแสดงออกทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ รวมถึงคุณค่าทางศิลปะ ซึมซับประสบการณ์ในการออกแบบ และกำหนดแผนการออกแบบเบื้องต้นสำหรับการศึกษานี้

ขั้นตอนที่ 6 ผ่านการวิเคราะห์กรณีศึกษา สรุปวิธีการออกแบบและกฎเกณฑ์ของอัตลักษณ์ของเมืองและภาพที่แตกต่างกัน รับหลักการออกแบบและองค์ความรู้ใหม่ ผสมผสานเอกลักษณ์ทางศิลปะและสัญลักษณ์ทางภาพของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน เพื่อให้การปฏิบัติการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอันสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 7 จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พูดคุยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของนักวิจัยวัฒนธรรมในอำเภอหลงอัน ผู้ทำงานเกี่ยวกับรัฐบาล และนักออกแบบผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง สรุปและปรับปรุงผลงานออกแบบ และจัดนิทรรศการการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 8 เขียนงานวิจัยให้สมบูรณ์ตามประสบการณ์การวิจัยและการออกแบบ ส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์เพื่อดำเนินการตรวจสอบ และเข้าร่วมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หลังจากผ่าน

ขั้นตอนที่ 9 ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการสอบป้องกัน และส่งเอกสารขั้นสุดท้าย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ รูปแบบการนำเสนอ อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง ในอำเภอหลงอัน
2. ได้รับองค์ความรู้และหลักการออกแบบภาพลักษณ์เมือง และใช้เป็นต้นแบบในการออกแบบภาพลักษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงให้แก่ผู้อื่น
3. ได้ภาพลักษณ์ใหม่ของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง แสดงให้เห็นถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรม เผยแพร่วัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน เพื่อทำให้สาธารณชนได้รับรู้และยอมรับ รวมถึงยกระดับอิทธิพลทางวัฒนธรรม
4. ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของการทำนาข้าวและพัฒนาผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในอำเภอหลงอัน เพื่อเพิ่มผลประโยชน์ให้กับเศรษฐกิจในท้องถิ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชาวจ้วง ชาวจ้วงเป็น กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศจีน ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่พื้นที่หลังหนาน ในช่วงระยะเวลาที่มากกว่าสองพันปีของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ ได้สร้างวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณภายในภูมิภาคที่มีเอกลักษณ์ งานวิจัยนี้ศึกษาชาวจ้วง ในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง มณฑลกว่างซี

วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง ด้วยการปลูกข้าว การแปรรูป และอาหารเป็นศูนย์กลาง วัฒนธรรมลักษณะเฉพาะจึงเกิดขึ้น ซึ่งเรียกว่าวัฒนธรรมการทำนาข้าว วัฒนธรรมการทำนาข้าวเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดของชาวจ้วง วัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน ที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ได้สะท้อนรูปแบบที่ครอบคลุมหลายด้าน ตัวอย่างเช่น รูปแบบของการปลูกและการผลิตข้าว แหล่งโบราณคดี ชื่อสถานที่และบ้านเรือน ประเพณีเทศกาล ประเพณีอาหาร วัฒนธรรมการร้องเพลง งานฝีมือพื้นบ้าน เครื่องแต่งกายประจำชนชาติ การเคารพบูชาทางจิตวิญญาณ และด้านอื่น ๆ รวมถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรมนำอำเภอหลงอัน

จิตวิญญาณ หมายถึง จิตวิญญาณวัฒนธรรมข้าวของชนเผ่าจ้วง ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาสภาพความเป็นอยู่และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน ระหว่างกระบวนการผลิตวัฒนธรรมข้าว เช่น ความรู้สึกคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนในจิตใจ วิธีการผลิตที่พึ่งพาตนเอง ทัศนคติต่อชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข แนวความคิดด้านการตั้งถิ่นฐานที่กลมเกลียว และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข รวมถึงโลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ

อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ ในวิทยานิพนธ์นี้ หมายถึง อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน และเป็นสัญลักษณ์เฉพาะที่ปรากฏในเนื้อหาต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น 'เทศกาลเครื่องมือการเกษตร' ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของตัวแทนด้านประเพณีเทศกาลที่สำคัญ ในขณะที่เครื่องมือการเกษตรต่าง ๆ ก็เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เฉพาะเจาะจงด้วยเช่นกัน

การออกแบบภาพลักษณ์เมือง การออกแบบภาพลักษณ์เมือง เป็นระบบการระบุลักษณะทางทัศนศิลป์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนถึงลักษณะทางวัฒนธรรมและการพัฒนาของเมือง สะท้อนภาพลักษณ์ของเมืองและมีบทบาทในการสื่อสาร ในงานวิจัยนี้หมายถึง การสร้างภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง ซึ่งประกอบด้วย ระบบการระบุพื้นฐานและระบบการออกแบบแอปพลิเคชัน การแสดงองค์ประกอบทางวัฒนธรรมและนัยยะแฝงทางจิตวิญญาณของการทำนาข้าว

สื่อนิเทศศิลป์ ในงานวิจัยนี้ประกอบไปด้วย การออกแบบของใช้ในสำนักงาน การออกแบบโปสเตอร์โฆษณาประชาสัมพันธ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การออกแบบสัญลักษณ์นำทาง และการออกแบบของที่ระลึกสำหรับการท่องเที่ยว เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้ได้แนะนำถึงภูมิหลังทางวัฒนธรรม และข้อมูลด้านแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์นี้เป็นหลัก อธิบายหลักการทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และวิธีการที่ใช้กับการวิจัยและการออกแบบนี้ วิเคราะห์กรณีศึกษาของการวิจัยและการออกแบบที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนครหนานหนิงและอำเภอหลงอัน
2. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชนเผ่าจ้วงและวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง
3. อธิบายหลักการทางทฤษฎี เช่น คติชนวิทยา สัญศาสตร์ การวินิจฉัยภาพลักษณ์ ศิลปะ และการรับรู้ผ่านการมองเห็น
4. งานวิจัยเกี่ยวข้องและการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวกับการออกแบบภาพลักษณ์เมืองต่าง ๆ เช่น ฮองกง และหางโจว

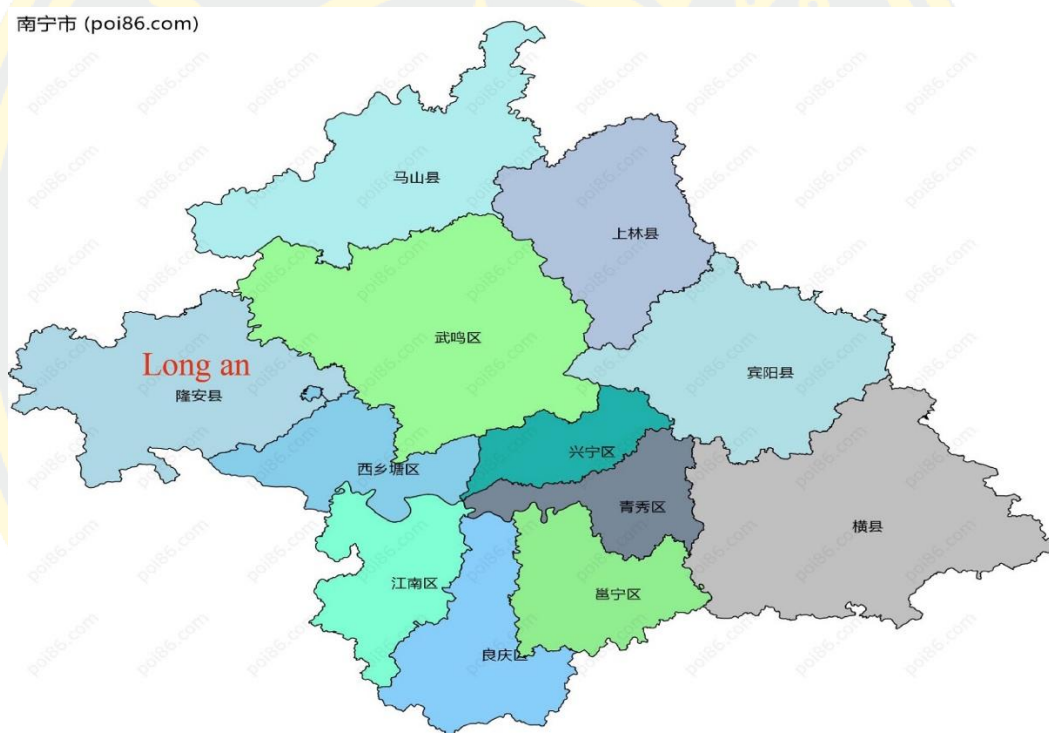
ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

1. ภูมิหลังและวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง

1.1 นครหนานหนิง

นครหนานหนิง เรียกโดยย่อว่า “ยง” หรือเรียกอีกอย่างว่ายงเฉิงและลูเฉิง ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้ของมณฑลกวางซีประเทศจีน ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการเมือง วัฒนธรรมและการศึกษาของมณฑลกวางซี จากวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ นครหนานหนิงในสมัยโบราณเป็นดินแดนแห่งไป๋เยว่ และมีราชวงศ์จินตะวันออกปกครองกวางโจว และอำเภอจินซิงที่เป็นชื่อสถานที่แรกที่ได้รับการตั้งชื่อในนครหนานหนิง ในรัชศกเจินกวานแห่งราชวงศ์ถัง ถูกเรียกว่าเมือง “หยงโจว” ต่อมา นครหนานหนิง ได้กลายเป็นศูนย์กลางการบริหารทางตะวันตกเฉียงใต้ของกวางซี และในสมัยราชวงศ์หยวน ได้เปลี่ยนชื่อของถนนหนานหนิง (มีความหมายว่า ความสงบสุขของดินแดนทางใต้) หนานหนิงจึงได้ชื่อมาจากสิ่งนี้ ในรัชสมัยจักรพรรดิกว่างสวีแห่งราชวงศ์ซิง ได้มีการก่อตั้งด่านหนานหนิง ซึ่งเป็นการเปิดประตูสู่โลกภายนอกอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 5 มีนาคม ปี ค.ศ. 1958 หนานหนิงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเมืองหลวงของมณฑลกวางซี ซึ่งถือเป็นพื้นที่หลักของแหล่งกำเนิดและการพัฒนาของวัฒนธรรมจ้วง ในแง่ของความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ หนานหนิงมีพื้นที่ด้านหน้าติดกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านหลังติดกับสามมณฑลของจีนในทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทิศตะวันออกมีพรมแดน

ติดกับมณฑลทกวางต้ง ฮ่องกง และมาเก๊า และทิศใต้ติดกับอ่าวเป่ย์ปู้ ซึ่งนี่ถือเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญของ
 ซอร์ริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” นับตั้งแต่การปฏิรูปและเปิดประเทศ ส่งผลให้นครหนานหนิงค่อย ๆ
 พัฒนา จนกลายเป็นเมืองชายฝั่งที่เปิดกว้างและเป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศในอาเซียน
 จนถึงเดือนพฤศจิกายน ปี ค.ศ. 2020 นครหนานหนิงมี 7 เขตภายใต้การปกครอง 4 อำเภอและ 1
 การจัดการเมืองระดับอำเภอ มีพื้นที่รวมทั้งหมด 22,100ตารางกิโลเมตร (ภาพที่ 2-1) ใน
 สภาพแวดล้อมของเมืองและการก่อสร้างทางวัฒนธรรม นครหนานหนิงเป็นที่รู้จักในนาม “เมืองสี่
 เขียวของจีน” “เมืองที่มีอารยธรรมแห่งชาติ” “เมืองสวนนิเวศวิทยาแห่งชาติ” และ “เมืองการ
 ท่องเที่ยวที่ยอดเยี่ยมของจีน”

ภาพที่ 2-1 แผนที่นครหนานหนิง (Xu Xiaoting)

1.2 วัฒนธรรมของนครหนานหนิง

นครหนานหนิงเป็นเมืองหลวงที่มีชาวจ้วงเป็นหลัก และมีกลุ่มชาติพันธุ์หลายเชื้อชาติ
 อาศัยอยู่ด้วยกัน ซึ่งมีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ทั้งหมด 51 กลุ่ม รวมถึงชาวจ้วง ชาวฮั่น ชาวเหยา และ
 ชาวแม้ว โดยในจำนวนนี้ 16 กลุ่มชาติพันธุ์มีประชากรรวมมากกว่า 1,000 คน คนเผ่าจ้วงมีต้นกำเนิด
 มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ไปเยว่ ชาติพันธุ์ซีโหวและลั่วเยว่ พวกเขาอาศัยอยู่ที่นั่นมาหลายชั่วอายุคน ชาวฮั่น
 อพยพเข้ามาหลังราชวงศ์ฉินและราชวงศ์ฮั่น ชาวหุยอพยพเข้ามาหลังราชวงศ์หยวน ชาวเหยาและแม้ว

ส่วนใหญ่อพยพมาหลังราชวงศ์ชิง และกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่อพยพมาจากทั่วประเทศหลังการปลดปล่อยนครหนานหนิง โดยเฉพาะหลังการปฏิรูปและเปิดประเทศ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 2020 นครหนานหนิงมีประชากรกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า 57% โดยมีชาวจ้วงคิดเป็นประมาณ 55% และชาวเย้าคิดเป็นประมาณ 1.7% ชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในนครหนานหนิง และมีมากกว่า 96% อยู่อาศัยในอำเภอหลงอัน และมากกว่า 80% อยู่อาศัยในอำเภอชางหลินและอำเภอหม่าชาน โดยมีชาวจ้วงเป็นประชากรที่มีมากที่สุด สำหรับชาวฮั่น ได้กระจายตัวอยู่ในทุกพื้นที่ และรวมตัวในบริเวณอำเภอปิ่นหยาง เมืองเหิงโจว และนครหนานหนิงเป็นส่วนใหญ่ สำหรับชาวเย้า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในตำบลหม่าชานและตำบลชางหลิน และสำหรับชาวแม้ว ได้กระจายตัวอยู่ในทุกพื้นที่และรวมตัวอยู่ในเขตเมืองมากกว่า นอกจากนี้ ยังมีชาวฮุย ชาวแมนจู ชาวถ่ง และกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ทั้งนี้ ชาวจ้วงซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หลักในนครหนานหนิงก็มีต้นกำเนิดทางประวัติศาสตร์บางประการกับกลุ่มชาติพันธุ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากความคล้ายคลึงทางชาติพันธุ์และความได้เปรียบด้านตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ นครหนานหนิงจึงได้กลายเป็นสถานที่หลักของงานนิทรรศการจีน-อาเซียน ซึ่งอัตลักษณ์ดังกล่าวนี้ได้แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เข้ากับวัฒนธรรมจ้วง

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า นครหนานหนิงไม่ได้เป็นเพียงแค่เมืองวัฒนธรรมโบราณที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานเท่านั้น แต่ยังเป็นเมืองนานาชาติที่มีความทันสมัยและความหลากหลายทางชาติพันธุ์ที่ถูกปกครองโดยชาวจ้วง

1.3 อำเภอหลงอัน

ในช่วงก่อนสมัยราชวงศ์ฉิน อำเภอหลงอันถือเป็นพื้นที่ลั่วเยว่ ต่อมาในสมัยราชวงศ์ฉิน (214 ปีก่อนคริสต์ศักราช - 206 ปีก่อนคริสต์ศักราช) เป็นพื้นที่ที่อยู่ภายในการปกครองของเซียงจวิน และในช่วงสมัยราชวงศ์ฮั่น สามก๊ก ราชวงศ์จิ้น ราชวงศ์ใต้ - เหนือ อยู่ภายใต้การปกครองของอำเภอเจิงซือ มณฑลลั่วหลิน ในสมัยราชวงศ์สุย อยู่ภายใต้การปกครองของอำเภอชว่นฮวา กระทั่งในช่วงปีที่ 5 ของรัชสมัยอู่เต๋อแห่งราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 622) พื้นที่นี้ได้รับการจัดตั้งเป็นพื้นที่กลางหนิง และขึ้นกับเขตหยงโจว ต่อมาในเดือนเมษายน ปีที่ 12 แห่งรัชสมัยเจียจิ้งแห่งราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1533) ได้มีการจัดตั้ง “อำเภอหลงอัน” ขึ้น โดยอยู่ภายใต้การปกครองของนครหนานหนิง ภายหลังในเดือนธันวาคม ปี ค.ศ. 1958 ได้มีการรวมอำเภอหลงอันกับอำเภออู่หมินเข้าด้วยกันเป็นอำเภออู่หลง และในวันที่ 10 พฤษภาคม ปี ค.ศ. 1959 ได้มีการฟื้นฟูระบบการจัดตั้งองค์กรภายในอำเภอหลงอัน ซึ่งปัจจุบันอำเภอหลงอันอยู่ภายใต้การปกครองของนครหนานหนิง มณฑลกว่างซี และตั้งอยู่ทั้งสองฝั่งแม่น้ำโหยวเจียง เป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่สำคัญของทางรถไฟ ทางหลวง และทางน้ำในภูมิภาคตะวันตกเฉียงใต้ ภายในอำเภอหลงอันมีแม่น้ำโหยวเจียง แม่น้ำหลัวซิง และแม่น้ำตังตัง นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำบนพื้นผิวดิน 22 สายและแม่น้ำใต้ดินอีก 18 สาย ทำให้เห็นได้ชัดว่า อำเภอหลงอันมี

ทรัพยากรน้ำที่อุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก จากข้อมูลสถิติ พบว่า ในเดือนมิถุนายน ปีค.ศ. 2023 อำเภอหลงอันมีเขตการปกครอง 6 ตำบล และ 4 หมู่บ้าน มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 2,306 ตารางกิโลเมตร (ดังภาพที่ 2-2) และเนื่องจากแผนที่ของอำเภอหลงอัน มีรูปร่างเหมือนผีเสื้อ จึงถูกเรียกว่า “เมืองผีเสื้อ” อำเภอหลงอันมีสภาพภูมิอากาศและทรัพยากรต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกข้าว ชาวจ้วงในพื้นที่ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อยังชีพและการผลิตอุตสาหกรรมเกษตรขนาดเล็ก ยังขาดการค้าเชิงพาณิชย์และการปฏิรูปอุตสาหกรรม ทำให้ในอดีตหลงอันเป็นอำเภอที่ยากจนและล้าหลัง อย่างไรก็ตาม ในระยะหลังจากดำเนินงานตามการปฏิรูปการปกครองและนโยบายฟื้นฟูพื้นที่ชนบท ทำให้อุตสาหกรรมเกษตรขนาดใหญ่ การเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน อำเภอหลงอันมีฐานการเกษตรขนาดใหญ่กว่า 100 หมู่ (ประมาณ 6.67 เฮกตาร์) จำนวน 516 แห่ง และฐานการเลี้ยงสัตว์เชิงนิเวศจำนวน 162 แห่ง ผลผลิตทางการเกษตร เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง และแก้วมังกร ได้รับความนิยมและสร้างชื่อเสียงทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ส่วนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เริ่มมีการพัฒนาในปีค.ศ. 2008 โดยในปีค.ศ. 2012 อำเภอหลงอันได้จัดงานเทศกาลวัฒนธรรมนาเป็นประจำทุกปี เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ในปีค.ศ. 2016 อำเภอหลงอันสร้างห้องจัดแสดงวัฒนธรรมนา ทำให้อำเภอหลงอันพัฒนาในด้านการบริหารจัดการทางการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจ และการเผยแพร่วัฒนธรรมไปพร้อมกัน จนเกิดความมั่นคงและความเจริญที่ยั่งยืน ส่งผลให้ในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ.2020 อำเภอหลงอันได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการให้พ้นจากบัญชีอำเภอยากจนของประเทศจีน

ภาพที่ 2-2 แผนที่อำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

1.4 วัฒนธรรมชนเผ่าของอำเภอหลงอัน

อำเภอหลงอันเป็นพื้นที่มีประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมด 12 กลุ่ม อาทิ ชนเผ่าจ้วง ชาวฮั่น ชนเผ่าเย้า ชนเผ่าทัง ชนเผ่าตัง เป็นต้น โดยมีประชากรชนกลุ่มน้อยมากกว่า 96% ของประชากรทั้งหมด โดยเฉพาะชนเผ่าจ้วงมีจำนวนมากถึง 96% ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตเมืองและชนบทมีชาวจ้วงอาศัยอยู่เป็นหลัก ในขณะที่ชนชาติอื่น ๆ อาศัยอยู่ปะปนกันในบางพื้นที่ เช่น ชาวเย้าที่อาศัยอยู่อย่างหนาแน่นในหมู่บ้านตงซิ่น เมืองเฉิงเซียง และหมู่บ้านหงหยาง เมืองติงตังเป็นหลัก ชาวจ้วงถือเป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิมของอำเภอหลงอัน

ชาวจ้วงมีถิ่นกำเนิดในอำเภอหลงอันและอาศัยอยู่ที่นี่มาเป็นเวลานาน ซึ่งวัฒนธรรมจ้วงยังเป็นวัฒนธรรมชาติพันธุ์หลักในอำเภอและเมืองนี้อีกด้วย ชาวจ้วงในอำเภอหลงอันมีวิถีชีวิตที่ทำการเพาะปลูกและทำนาข้าวมาตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งอาจพูดได้ว่า วัฒนธรรมการทำนาข้าว ถือเป็นหัวใจหลักของวัฒนธรรมจ้วงที่มีมาอย่างยาวนาน นอกจากนี้ ผู้คนยังได้มีกิจกรรมพื้นบ้านต่าง ๆ ที่ริเริ่มมาจากวัฒนธรรมการทำนาข้าวดังกล่าว โดยมีเทศกาลและประเพณีของชาวหลงอันจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว ยกตัวอย่างเช่น เทศกาลเครื่องมือการเกษตร เทศกาลหมางน่า เทศกาลบูชาเทพเจ้านาข้าว เป็นต้น รวมถึงประเพณีอาหารของชาวหลงอันส่วนใหญ่ก็มาจากผลิตภัณฑ์จากข้าวด้วยเช่นกัน เช่น ข้าว เส้นก๋วยเตี๋ยว ข้าวเหนียว แค็กฉือปา เป็นต้น ชาวหลงอันยังมีความเชื่อและประเพณีวัฒนธรรมการทำนาข้าว เช่น การบูชาคางคก การบูชานก เป็นต้น

2. ภาพรวมของชนเผ่าจ้วงและวัฒนธรรมจ้วง

2.1 ชนเผ่าจ้วง

ชนเผ่าจ้วง (ภาษาจ้วง: Bouxcuengh ภาษาอังกฤษ: Bourau) ปัจจุบันมีประชากรมากกว่า 19 ล้านคน (สถิติประจำปีของประเทศจีน ปี ค.ศ. 2021) ซึ่งถือเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศจีน ชาวจ้วงโดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่หิลิ่งหนาน ซึ่งเริ่มต้นจากเขตปกครองตนเองเหลียนชานจ้วงและเหยาในมณฑลกว่างตงทางตะวันออก ไปจนถึงเขตปกครองตนเองเหวินชานจ้วงและเหมียวมณฑลยูนนานทางตะวันตก ถึงอ่าวเป๋อปู้ทางใต้ และตำบลฉงเจียงในมณฑลกุ้ยโจวทางเหนือ ไปจนถึงพื้นที่กว้างใหญ่บริเวณชายแดนจีน-เวียดนามทางตะวันตกเฉียงใต้ โดยมีมณฑลกว่างซี ถือเป็นพื้นที่หลักที่ชาวจ้วงอาศัยอยู่ ซึ่งในช่วงต้นของราชวงศ์โจว บรรพบุรุษของชนเผ่าจ้วงได้รับการบันทึกไว้ในเอกสารโบราณภายใต้ชื่อ โอวเต็งและกู่กั่วตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฉินไปจนถึงสมัยราชวงศ์ฮั่น และในสมัยราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถัง ถูกรู้จักภายใต้ชื่อ ซีโหว่ ลั่วเยว่ หลี่และเหลียว นอกจากนี้ในสมัยราชวงศ์ซ่ง ยังปรากฏชื่อเรียกอย่าง “จ้วง” และ “ถง” ทั้งนี้ ก่อนยุคสมัยปี 1950 ชนเผ่าจ้วงมีชื่อเรียกมากกว่า 20 ชื่อ ตัวอย่างเช่น ปู้ตง ปู๊ย และปู๊ยเวว่ ต่อมา ภายหลังจากการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน จากการสำรวจและวินิจฉัย รวมถึงการอ้างอิงตามความคิดและความตั้งใจ

ของชนเผ่าจ้วง ได้เรียกโดยรวมว่า “กลุ่มชาวอง (องจู่)” และเปลี่ยนเป็นกลุ่ม “ชาวจ้วง (จ้วงจู่) ในปี ค.ศ. 1965

2.2 วัฒนธรรมจ้วง

วัฒนธรรมชาติพันธุ์ และชาติพันธุ์ มีความเป็นมาจากแหล่งเดียวกัน โดยชนเผ่าจ้วงถือเป็นชนพื้นเมืองของกลุ่มแม่น้ำจูเจียง เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวิธีการผลิตเฉพาะของชนเผ่าจ้วง ทำให้ตลอดช่วงระยะเวลากว่าสองพันปีของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ พวกเขาได้สร้างวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตวิญญาณอันเป็นเอกลักษณ์ภายในภูมิภาค ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของวัฒนธรรมประจำชาติและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น ในขั้นตอนของการพัฒนาที่เป็นอิสระของชนเผ่าจ้วง มีวัฒนธรรมจ้วงที่โดดเด่นหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่มีภาษาจ้วงเป็นตัวแทน ระบบวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีศูนย์กลางอยู่ที่ “นา” (การทำนาข้าว) วัฒนธรรมทองสำริดที่มี กลองสำริด เป็นตัวแทนสำคัญ วัฒนธรรมศิลปะการแสดงมีภาพจิตรกรรมฝาผนังหน้าผาฮวาซาน และวัฒนธรรมตำนานพื้นบ้านที่มี “ปู่ลั่วถั่ว” (เทพเจ้าแห่งปัญญา) เป็นตัวแทน สำหรับประเทศที่มีหลายชาติพันธุ์รวมเป็นหนึ่งเดียวนั้น ชนเผ่าจ้วงได้ซึมซับและผสมผสานวัฒนธรรมอื่น ก่อตัวเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมประจำชาติที่ผสมผสานความเป็นตัวตนของการเปิดเผยและการยอมรับ อีกทั้งยังมีความเชื่อมโยงและสถานะที่ใกล้เคียงกับรากฐานต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Jiang Tingyu, 2005)

3. ภาพรวมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวและวัฒนธรรมน่าของชาวจ้วง

3.1 วัฒนธรรมการทำนาข้าว

แนวความคิดวัฒนธรรมการทำนาข้าว (Rice-Cropping Civilization) ได้รับการนำเสนอเป็นครั้งแรกโดยนักวิชาการชาวโซเวียต ในช่วงทศวรรษที่ 1930 จากนั้นได้เผยแพร่ไปสู่อินเดีย และเผยแพร่ไปสู่ญี่ปุ่นในช่วงทศวรรษที่ 1960 และ 1970 ทำให้การวิจัยที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนาและเฟื่องฟูขึ้น ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1980 และต้นทศวรรษที่ 1990 ศาสตราจารย์ Huang Qian ผู้เป็นนักวิชาการที่เดินทางไปศึกษา ณ ประเทศญี่ปุ่น และเป็นอดีตนักวิจัยของสถาบันสังคมศาสตร์เซี่ยงไฮ้ ได้มีการแปลบทความดังกล่าวและนำมาเผยแพร่สู่ประเทศจีน ซึ่งการศึกษาวัฒนธรรมการทำนาข้าวถือเป็นการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเกษตรที่แสนล้ำค่า Jia SiXie นักปฐพีวิทยาในราชวงศ์เว่ยเหนือได้มีการสรุปเทคนิคการทำนาข้าวตามทฤษฎีและได้มีการเขียนหนังสือชื่อ “ฉีหมินยาวซู” (“齐民要术”) ซึ่งเป็นหนึ่งในเอกสารทางเกษตรกรรมที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศจีน โดยหนังสือเล่มนี้ได้แนะนำเทคนิคและหลักการที่เปี่ยมไปด้วยความหมายแฝงทางวัฒนธรรม อาทิ “ตามดินฟ้าอากาศ ใช้ดินปริมาณที่เหมาะสม ออกแรงน้อยแต่ได้ผลมาก หากทำตามความปรารถนาของตัวเองและฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ แม้จะทำงานหนักแค่ไหนก็จะได้ไม่ได้รับผลอะไรตอบแทน” และแม้ว่าวัฒนธรรมการทำนาข้าวจะมีการวิจัยทั้งในและนอกประเทศจีนเป็นเวลามากกว่าสิบปี ทว่าผลลัพธ์ทางวิชาการของศาสตร์นี้ยัง

ไม่สมบูรณ์ โดยวัฒนธรรมการทำนาข้าวในปัจจุบันยังไม่มีศาสตร์ที่เฉพาะเจาะจง และคำจำกัดความที่เป็นหนึ่งเดียว (Liu Zhifeng, 2014)

เป้าหมายการวิจัยของวัฒนธรรมการทำนาข้าว คือ กลุ่มทางสังคม (โดยทั่วไปเรียกว่า กลุ่มชาติพันธุ์แห่งการทำนาข้าว) ที่มีผลรวมของวิถีชีวิตด้านวัตถุและปรากฏการณ์ทางจิตใจ วัฒนธรรมการทำนาข้าว ถือเป็นปรากฏการณ์ที่สร้างกฎเกณฑ์ในวิถีชีวิตด้านวัตถุและจิตใจ ซึ่งได้มาจากการผลิตและการดำเนินชีวิตอันแสนยาวนานของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งการทำนาข้าว หากกล่าวในอีกมุม ก็เหมือนเป็นการควบคุมความคิด และ พฤติกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งการทำนาข้าว ทั้งนี้ หลิวจื่อเฟิงได้มีการแบ่งวัฒนธรรมการทำนาข้าวออกเป็นความหมายกว้าง และความหมายแคบ ซึ่งความหมายกว้าง หมายถึง การสั่งสมทักษะด้านการผลิตและประสบการณ์การทำนาข้าว ตลอดช่วงระยะเวลาของการทำนาข้าวและการลงมือปฏิบัติในวิถีชีวิตอันแสนยาวนานของกลุ่มชาติพันธุ์แห่งการทำนาข้าว รวมถึงธรรมเนียมตามประเพณีพื้นบ้านที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา โดยมีประสบการณ์และเทคนิคต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น การกำหนดสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง การเพาะต้นกล้า การหว่านเมล็ด การพลิกดินปลูก การเก็บเกี่ยว และการเก็บรักษา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีธรรมเนียมด้านการบูชาที่มาจากการทำนาข้าว เทศกาลเฉลิมฉลองประจำปีและประเพณีพื้นบ้านที่ก่อเกิดมาจากฤดูกาลการทำนาข้าว รวมถึงวัฒนธรรมด้านอาหารการกิน และการอยู่อาศัย เป็นต้น ส่วนความหมายแคบของวัฒนธรรมการทำนาข้าว นั้น หมายถึง เหตุการณ์ของขนบธรรมเนียมด้านการผลิตและวิถีชีวิตที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา หรือเรียกว่า วัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์การทำนาข้าว โดยมีตัวนำคือ ประเพณีพื้นบ้าน

กล่าวโดยสรุปคือ หลังจากการทำงานอย่างหนักและสั่งสมมาเป็นเวลาหลายปี กลุ่มชาติพันธุ์แห่งการทำนาข้าว ได้สร้างวัฒนธรรมมากมาย หรือที่เรียกกันว่า วัฒนธรรมการทำนาข้าว ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการทำนาข้าว ที่มาจากผลรวมระหว่างวัฒนธรรมวัตถุ วัฒนธรรมทางจิตใจ และ วัฒนธรรมรูปแบบ

3.2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของการทำนาข้าวของชาวจ้วงในมณฑลกว่างซี

ชนเผ่าจ้วงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์แห่งการทำนาข้าว โดยในประเทศจีน พื้นที่วัฒนธรรมการทำนาข้าวในประวัติศาสตร์อยู่ทางตอนกลางและตอนใต้ของแม่น้ำแยงซีเกียง ไปจนถึงทางตอนใต้และบริเวณลุ่มแม่น้ำจู (แม่น้ำเพิร์ล) โดยเรียกกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ว่า “ไปเยว่” (ชนชาติเยว่) จากการวิจัยทางชาติพันธุ์วิทยาและบันทึกจากเอกสาร พบว่า ชาวซีโหว่และลู่เยว่ เป็นบรรพบุรุษของชนเผ่าจ้วงในปัจจุบัน รวมถึงมนุษย์ยุคหินที่อาศัยอยู่ในมณฑลกว่างซีที่เป็นบรรพบุรุษของชาวซีโหว่และลู่เยว่ ได้สร้างวัฒนธรรมยุคหินใหม่ (Qin, 1997) โดยมีขวานหินสะพายป่า ขวานหินแยกส่วน และพลั่วหินใหญ่เป็นตัวแทน จากเครื่องมือการผลิตเช่น ขวานหิน ขวานถากไม้หิน มีดเฟิง แผ่นไม้หิน และแท่งหินกราไฟต์ที่ขุดพบจากแหล่งโบราณคดีประเภทถ้ำเช่น แหล่งโบราณคดีเป่ยชิวในหนานหนิง

เจิ้งฝีเหยียนในกู่ยหลิน และต้าหลงถานในหลิวโจว โดยในช่วงต้นของยุคหินใหม่ เมื่อประมาณ 9,000 ปีก่อน บรรพบุรุษของชาวซีโหว่และลู๋เยว่ได้เริ่มมีการทำนาข้าวมานานแล้ว ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าชนเผ่าจ้วง เป็นชนชาติที่ทำนามาตั้งแต่สมัยโบราณในพื้นที่กว้างขึ้นนี้ บรรพบุรุษของชาวซีโหว่และลู๋เยว่ พวกเขา สร้างวัฒนธรรมยุคหินใหม่ โดยมีขวานหินสะพายป่า ขวานหินแยกส่วน และพลั่วหินใหญ่ ในช่วงสมัยราชวงศ์ฉินและราชวงศ์ฮั่น การปลูกข้าวถือเป็นสิ่งทั่วไปที่พบเห็นได้บ่อยบริเวณมณฑลกว่างซี โดยถือเป็นธัญญาหารหลักภายในพื้นที่ และมีการเก็บรักษาผลผลิตไว้ในโกดัง ในช่วงสมัยราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถัง มีชาวนจำนวนมากไม่น้อยทำการอพยพไปยังภาคใต้ ทำให้เกิดการส่งเสริมเครื่องมือการทำงานด้วยเหล็ก การไถนา การชลประทาน การใส่ปุ๋ย และวิธีการเกษตรกรรมอื่น ๆ ตลอดจนการแนะนำเทคโนโลยีขั้นสูงจากที่ราบภาคกลาง ที่ได้ส่งเสริมอุตสาหกรรมและหัตถกรรมดั้งเดิมของหนานหนิง อำเภอลงอัน นับตั้งแต่ช่วงสมัยราชวงศ์ซ่งเป็นต้นมา ได้มีการนำกังหันน้ำโบราณมาใช้ในการชลประทานตามพื้นที่นา ทำให้พื้นที่แห่งนี้กลายเป็นหนึ่งในมณฑลที่ส่งออกสินค้าจำพวกพืชพันธุ์ธัญญาหาร ต่อมาในสมัยราชวงศ์หมิง ได้มีการพัฒนาที่ดินรกร้างว่างเปล่า เริ่มการก่อสร้างโครงการทดน้ำ ขยายพื้นที่นาข้าวให้กว้างขึ้นกว่าเดิม สมัยปลายราชวงศ์หมิงต้นราชวงศ์ชิง ข้าวโพด มันเทศ ได้เข้ามามีอิทธิพลภายในมณฑลกว่างซี ถือเป็นโครงสร้างทางเกษตรกรรมใหม่ ทว่าการปลูกข้าวยังอยู่ในฐานะผู้นำในด้านต่าง ๆ ภายในนครหนานหนิง และภายหลังจากการพัฒนาและฟื้นฟูที่นาตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ก็ได้พัฒนามาตราบจนถึงทุกวันนี้ (Zhu Qianhua, 2021) จากรายงานสรุปผลการสำรวจทรัพยากรข้าวป่าในมณฑลกว่างซีระบุว่า มีการกระจายพันธุ์ข้าวป่าในพื้นที่ 42 เขตและเมืองในมณฑลกว่างซี ได้แก่ กู่ยหลิน อู๋โจว กู่ย कांग อวี่หลิน ไปเซ่อ เหว่ฝู่ หนานหนิง เป็นต้น โดยอำเภอลงอัน นครหนานหนิง ได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดเกษตรกรรมการปลูกข้าว นอกจากนี้ในปัจจุบันยังคงใช้การทำนาเป็นวิถีการผลิตและการดำรงชีวิตหลัก โดยนำเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเกษตร ในด้านการดำรงชีวิต ยังคงรักษาวิถีชีวิตที่ขยันขันแข็ง มีความกระตือรือร้นและความสนุกสนาน ควบคู่กับการพัฒนาและอนุรักษ์วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง ประเพณีและวิถีชีวิตที่เกิดจากวัฒนธรรมการทำนายังคงได้รับการรักษาและสืบสานต่อไป

3.3 ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในมณฑลกว่างซี

ชนเผ่าจ้วง ชนเผ่าเย้า ชนเผ่าตัง และชนเผ่าอื่น ๆ ในมณฑลกว่างซี ส่วนใหญ่ดำรงชีวิตด้วยการเกษตรกรรมข้าวเป็นหลัก โดยชนเผ่าเย้าและตังไม่มีภาษาหรืออักษรของตนเอง วัฒนธรรมบางส่วน of ชนเผ่าจึงได้รับอิทธิพลและหลอมรวมกับวัฒนธรรมของชนเผ่าจ้วง ทำให้เนื้อหาและรูปแบบของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในพื้นที่ดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับชนเผ่าจ้วง ลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงที่มีความแตกต่างจากชาวนารายอื่น ส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นในด้านต่อไปนี้ ประการแรก คือ ต้นกำเนิดทางประวัติศาสตร์ โดยชาวจ้วงเป็นผู้คิดค้นการเพาะปลูกข้าวแบบเก่าแก่ที่สุด ซึ่งนักวิชาการบางคนได้มีการสรุปผ่านการวิจัยและพิสูจน์ว่าอำเภอลง

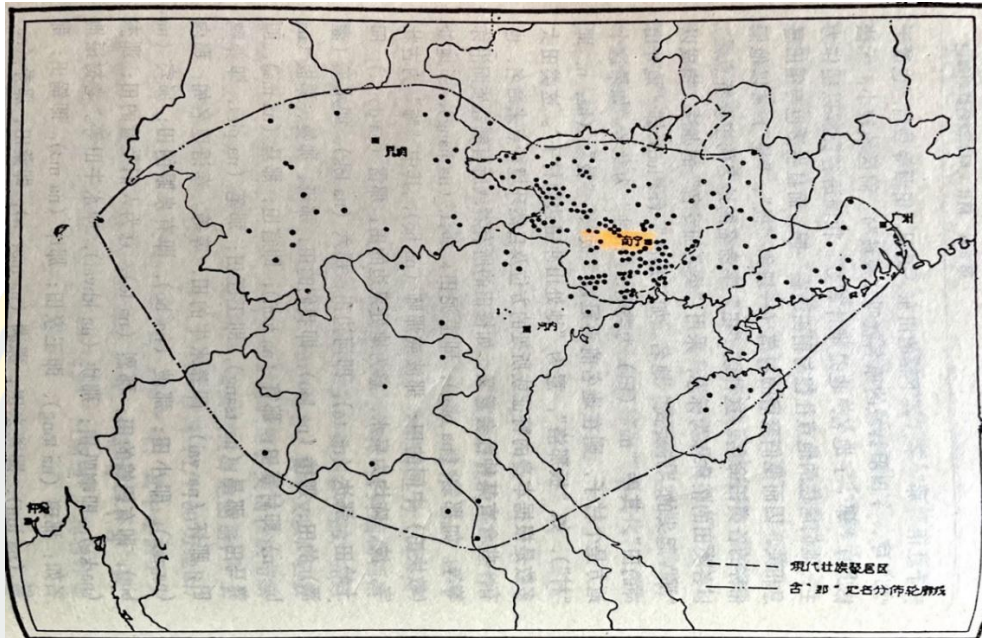
อัน นครหนานหนิงเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดวัฒนธรรมการทำนาข้าว ประการที่สอง ระบบวัฒนธรรมบนพื้นฐานของการพัฒนาการผลิตข้าว ซึ่งชาวจ้วงได้สร้างวัฒนธรรมการผลิตบนพื้นฐานของ “การทำนา” วัฒนธรรมการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของ “การทำนา” วัฒนธรรมอาหารบนพื้นฐานของ “การทำนา” และวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายบนพื้นฐานของ “การทำนา” วัฒนธรรมเทศกาลที่มีพื้นฐานจาก “การทำนา” เป็นต้น ดังนั้นวัฒนธรรมการทำนาของชาวจ้วงจึงเป็นระบบวัฒนธรรมที่ผสมผสานการแสดงออกหลายรูปแบบ ประการที่สาม คือ การสานต่อความสมบูรณ์ ในฐานะที่ปลูกข้าวมาตั้งแต่สมัยโบราณ ชาวจ้วงมีวัฒนธรรมการปลูกข้าวที่ยังรากลึกและได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างสมบูรณ์ โดยสืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้ ในปัจจุบัน ชาวจ้วงยังคงยึดเอาการทำนาเป็นอุตสาหกรรมการผลิตหลัก รวมถึงมีประเพณีการทำนา นิสัยการกิน สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ การท่องเที่ยว ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นถึงแก่นแท้ของวัฒนธรรมการทำนา ชาวจ้วง คือตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนา โดยยังคงรักษาภาพลักษณ์และสะท้อนจิตวิญญาณแห่งธรรมชาติที่เปี่ยมไปด้วยความเรียบง่าย ความสงบ ความขยัน ความอดทน ความพอเพียง และความเพลิดเพลินในแบบฉบับของตนเอง

3.4 คำอธิบายพื้นฐานของคำว่า “น่า” (𠵼)

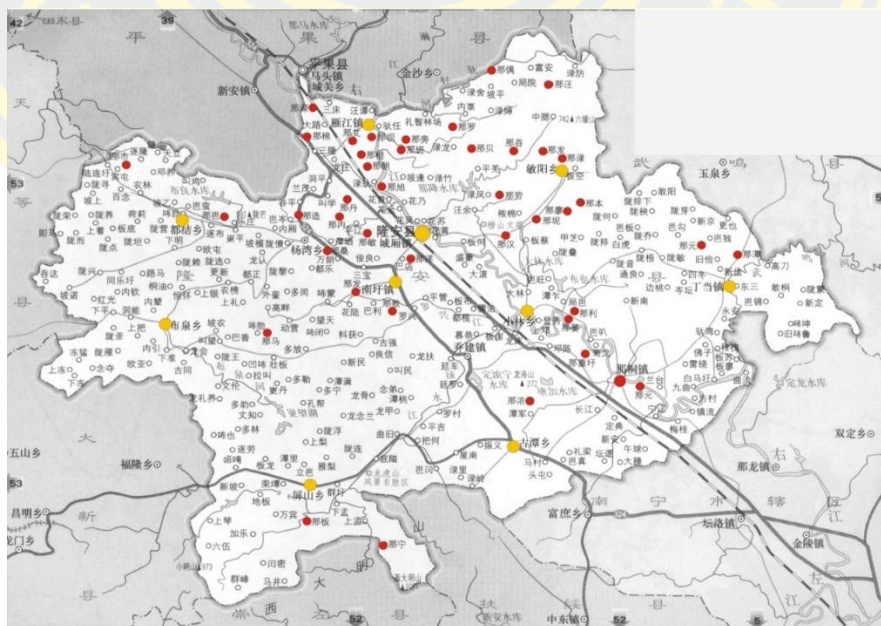
มีสถานที่จำนวนมากภายในอำเภอหลงอันที่ตั้งชื่อเป็นภาษาถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ที่ใช้ภาษาจ้วงและภาษาต้ง ซึ่งแต่ละนั้นมีพื้นที่นั้น ล้วนมีความเกี่ยวข้องกันกับการทำนาอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะชื่อของสถานที่ที่มีคำว่า “น่า” (𠵼) ปรากฏ ซึ่งคำว่า “น่า” (𠵼) ในภาษาจ้วงมีความหมายว่า “ทุ่งนา” มีที่มาจากคำว่า การทำนา เพราะเหตุนี้ จึงเรียกปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับ “น่า” (ที่นา) ว่า วัฒนธรรมน่า(Qin Naichang,1997) “วัฒนธรรมน่าหรือ วัฒนธรรมการทำนาข้าว ถือเป็นวัฒนธรรมเฉพาะของชนเผ่าจ้วงในพื้นที่หลังหนาน ที่สามารถสรุปโดยสังเขปได้ว่าวัฒนธรรมน่าเป็นแหล่งกำเนิดจิตวิญญาณของชาติและวัฒนธรรมดั้งเดิมมากมาย ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมการผลิตบนพื้นฐานของ “น่า” วัฒนธรรมที่อยู่อาศัยที่ขึ้นอยู่กับ “น่า” วัฒนธรรมอาหารการกินที่ต้องพึ่งพา “น่า” เป็นสิ่งบริโภค วัฒนธรรมเครื่องแต่งกายที่ต้องใช้ “น่า” ในการสวมใส่ รวมถึงวัฒนธรรมเทศกาลสำคัญ ที่มี “น่า” สร้างความสุข

“ทุ่งนา” เป็นเป้าหมายหลักของการทำนา และเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของการทำนา โดยคำว่า “ทุ่งนา” (𠵼) มีวิธีการอ่านออกเสียงที่ใกล้เคียงกับภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างภาษาจ้วง และภาษาต้ง ที่ล้วนเรียกว่า “na” หรือมีเสียงคล้ายกับคำว่า “na” และถูกนำมาใช้กับการตั้งชื่อสถานที่หลายแห่งอย่างกว้างขวาง ซึ่งการกระจายตัวของการตั้งชื่อสถานที่ที่มีคำว่า “น่า” (𠵼) โดยส่วนมากจะรวมตัวอยู่บริเวณมณฑลกว่างซี ของประเทศจีน ทั้งนี้ หากกล่าวตามสถิติ จะเห็นได้ว่ามีสถานที่ที่กว่า 1,200 แห่งในมณฑลกว่างซี ที่นำคำว่า “น่า” มาใช้ในการตั้งชื่อสถานที่ และพบเห็นเป็นจำนวนมาก บริเวณนครหนานหนิงและพื้นที่โดยรอบ ซึ่งหนึ่งในนั้น มีอำเภอหลงอันเป็นอำเภอที่โดดเด่นที่สุด มี

หมู่บ้านที่ตั้งถิ่นฐานตามธรรมชาติ จำนวน 138 แห่งที่ตั้งชื่อด้วยคำว่า “น่า” (那) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการรวมตัวของวัฒนธรรมน่า(ดังภาพที่ 2-3)

ภาพที่ 2-3 ภาพการกระจายตัวของชื่อสถานที่ที่ประกอบด้วยคำว่า “น่า” (那) (Zhou ZhenHe และ You RuJie)

ภาพที่ 2-4 ภาพการกระจายตัวของชื่อสถานที่ที่ประกอบด้วยคำว่า “น่า” (那) ในอำเภอหลงอัน (สำนักวัฒนธรรมและการกีฬา อำเภอหลงอัน)

แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง

1. หลักการคติชนวิทยา – Wu Bingan

1.1 ทฤษฎีหลักของคติชนวิทยา

คติชนวิทยาประกอบด้วยแก่นสาระของคติชน องค์ประกอบคติชน โครงข่ายคติชน ชุดคติชนและระบบคติชน ซึ่งเริ่มต้นจากวัสดุพื้นฐานไปจนถึงองค์ประกอบแต่ละส่วนของหน่วยคติชน และเชื่อมโยงอย่างเป็นระเบียบของหน่วยคติชนต่าง ๆ จากนั้นจึงขยายผลวิเคราะห์ชุดคติชนที่แตกต่างกันในคติชนเดียวกัน เพื่อสรุปและรวบรวมเป็นคติชนหลายระบบ ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตจะยอมรับ หลอมรวม และสืบทอดคติชนประเภทต่าง ๆ ก่อตัวกันเป็นกลุ่มจนกลายเป็นระเบียบปฏิบัติและกฎเกณฑ์ คติชน หมายถึง แบบแผนทางวัฒนธรรมที่ผู้คนในสังคมร่วมกันสร้าง สืบทอด และแบ่งปันตลอดช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน ซึ่งครอบคลุมทั้งชีวิตทางวัตถุ พฤติกรรมทางสังคม ความเชื่อทางจิตวิญญาณ ประเพณี และภาษา คติชนมีลักษณะเด่น 4 ประการ ได้แก่ 1) ความเป็นกลุ่มชน: สร้างและสืบทอดโดยคนในชุมชนร่วมกัน 2) ความเป็นแบบแผน: มีโครงสร้างที่ค่อนข้างมั่นคงและเป็นระบบ 3) ความเป็นมรดก: ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นผ่านการบอกเล่า การกระทำ หรือจิตสำนึก 4) ความสามารถในการแปรผัน: ปรับเปลี่ยนได้ตามบริบทของสังคมและสภาพแวดล้อมในแต่ละยุคสมัย คติชนสามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ ด้านวัตถุ: เช่น การผลิต การบริโภค การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ด้านสังคม: เช่น โครงสร้างครอบครัว ชุมชน พิธีกรรม ประจำฤดูกาล พิธีกรรมในวงจรชีวิต ด้านจิตวิญญาณ: เช่น ความเชื่อ เวทมนตร์ ข้อห้าม ศิลปะ พื้นบ้าน ด้านภาษา: เช่น สุภาษิต ปริศนา เพลงพื้นบ้าน นิทาน ตำนาน โดยเป็นการวิจัยจากส่วนเล็กไปสู่ส่วนรวม จากบุคคลสู่กลุ่ม ตั้งแต่พฤติกรรมอิสระไปจนถึงกฎทั่วไป ซึ่งงานวิจัยนี้สามารถใช้แนวคิดนี้มาเป็นประเด็นในการศึกษาเนื้อหา องค์ประกอบ และการเชื่อมโยงของประเพณีบางอย่างของชนเผ่าจ้วง จากนั้นจึงค่อยๆ ทำความเข้าใจและวิเคราะห์วัสดุ องค์ประกอบ การเชื่อมโยง ชุด และระบบของประเพณีพื้นบ้านบางประการของชนเผ่าจ้วง เพื่อให้ตระหนักถึงกฎเกณฑ์พื้นบ้านและปรากฏการณ์เฉพาะของชาวบ้าน รวมถึงกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนช่วยให้เข้าใจและแสดงออกถึงจิตวิญญาณวัฒนธรรมข้าวของชนเผ่าจ้วงได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

1.2 ทฤษฎีการสืบทอดของคติชนวิทยา

คุณลักษณะของการสืบทอดของคติชนวิทยาสามารถแบ่งออกกว้าง ๆ ได้สองด้าน ได้แก่ ด้านที่หนึ่ง คือ การอาศัยข้อมูลที่สืบทอดต่อกันมาเป็นพื้นฐาน ทำการศึกษาวิถีชีวิต ความคิด และแนวความคิดของมนุษย์ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายเพื่อสรุปและค้นหาความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ของประเพณีพื้นบ้านที่พบในชีวิตประจำวัน และคิดทบทวนถึงประเพณีพื้นบ้านในบางแง่มุม ด้านที่สอง คือ การติดตามหลักฐานเชิงประจักษ์หรือเรื่องราวที่คน

ทั่วไปสืบทอดต่อกันมา เพื่อทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์และโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ ที่คนพื้นเมืองไม่เคยรับทราบมาก่อน (Wu Bingan, 2001, p.228) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้ขยายการเชื่อมโยงทางด้านความรู้สำหรับการวิจัยวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงและประเพณีพื้นบ้านให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถขุดค้นโครงสร้างและความหมายภายในของประเพณีพื้นบ้านระหว่างการดำเนินการวิจัยได้ รวมถึงมีส่วนช่วยต่อการทำความเข้าใจและการแสดงออกถึงวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงอย่างเป็นระบบ อีกด้านหนึ่งคือ การสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านได้สนองความต้องการของผู้คนหลายชั่วอายุคนในสังคม ซึ่งนอกเหนือจากการตอบสนองตามความต้องการพื้นฐานของความอยู่รอดและวิถีชีวิตของมนุษย์แล้ว ยังมีสิ่งที่สำคัญกว่า นั่นคือการตอบสนองต่อจิตวิญญาณของผู้คน ซึ่งประกอบไปด้วยความต้องการด้านอารมณ์ ความรู้ ศีลธรรม ความบันเทิง และความเชื่อ รวมถึงการพัฒนารูปแบบใหม่ของการสืบทอดประเพณีพื้นบ้าน เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ (Wu Bingan, 2001) การสืบทอดการปฏิบัติการณ์ด้านการออกแบบที่ศึกษาในงานวิจัยนี้เป็นแนวทางใหม่สำหรับการปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบทางสังคมและการพัฒนาเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยใช้ทักษะและความรู้ทางวิชาชีพของตนเองในการสืบทอดและเผยแพร่วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

2. สัญศาสตร์ – Charles Sanders Peirce

2.1 สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ คือ สิ่งที่ใช้อ้างอิงถึงสิ่งอื่น โดยนำพาข้อมูลที่ทั้งสองฝ่ายต้องการแลกเปลี่ยนกัน ซึ่งมีความหมายเฉพาะตัวที่ทำให้ผู้คนเข้าใจและอธิบายได้ มีความหมายโดยนัยที่สามารถแบ่งออกเป็นสองความหมายคือ 1. ตัวนำพาความหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรากฏภายนอกจิตใจ 2. สิ่งที่สามารถรับรู้ได้ถึงสถานการณ์และวัตถุประสงค์

2.2 ทฤษฎีสัญศาสตร์

ทฤษฎีสัญศาสตร์ คือศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการและกฎเกณฑ์ของสัญลักษณ์ Charles Sanders Peirce ได้ทำการศึกษาค้นคว้าสัญศาสตร์ภายใต้พื้นฐานของการวิจัยเชิงตรรกะ เขาคิดว่า สัญศาสตร์จะต้องมีกฎสากลสามขั้นตอนคือ “สิ่งที่ 1” (Firstness) ของสัญลักษณ์ นั่นคือ “การปรากฏขึ้น” คือ “ครั้งแรกและมีช่วงเวลาสั้น ๆ” เมื่อได้รับการอธิบายจากผู้รู้ จะได้รับ “สิ่งที่สอง” (Secondness) กลายเป็นสัญลักษณ์ภายนอกที่มั่นคงและสามารถแสดงความหมายได้ จากนั้นก็จะเกิด “สิ่งที่ 3” (Thirdness) ที่เราจะตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่เราเห็น ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่ยืนยันว่าวัตถุมีลักษณะทั่วไปบางประการ” (Pierce & Zhao, 2014) เขาได้เสนอว่า สัญลักษณ์นั้นสามารถแบ่งออกเป็น การเป็นตัวแทน (สื่อกลาง) วัตถุ และการตีความ ทั้งนี้ หากอ้างอิงตามความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์ และวัตถุ จะสามารถแบ่งเป็น รูปสัญลักษณ์ (Icon) ดัชนี (Index) และสัญลักษณ์ (Symbol) ซึ่งสัญลักษณ์ต่าง ๆ ล้วนมีโครงสร้างที่แตกต่างกัน และสัญลักษณ์บางตัวจำเป็นต้องมีวัตถุ เช่น สัญลักษณ์ดัชนี และสัญลักษณ์บางตัวสามารถข้ามวัตถุได้ เช่น สัญลักษณ์ศิลปะ และสัญลักษณ์

บางตัวสามารถสร้างวัตถุได้ เช่น สัญลักษณ์การออกแบบ นอกจากนี้ Peirce ยังเชื่อว่าวัตถุประสงค์ของสัญลักษณ์ คือการใช้เพื่อแสดง “ข้อเท็จจริง” นอกจากนี้ยังมีแรงผลักดันพื้นฐานที่สุดต่อการพัฒนาสัญลักษณ์ นั่นคือ “ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างจิตใจและความจริง” ทำให้สามารถอธิบายความเป็นจริงได้ใกล้เคียงกับความสมบูรณ์แบบ และสามารถถ่ายทอดความจริงออกมาได้ ดังนั้น การวิจัยในงานวิจัยนี้จึงอ้างอิงตามทฤษฎี สัญลักษณ์เชิงตรรกะของ “ตรีลักษณ์” (trichotomy) ของ Peirce เป็นหลัก โดยได้สำรวจความจริงของประเพณีพื้นฐานในการศึกษาวัฒนธรรมชาวจ้วง การสร้างสัญลักษณ์การออกแบบในการสร้างสรรค์ในทางปฏิบัติ และการเผยแพร่สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเมือง

(1) รูปสัญลักษณ์

หมายถึง ภาพลักษณ์ระหว่างสัญลักษณ์และวัตถุที่มีความคล้ายคลึงกัน เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า สัญลักษณ์เสมือน ซึ่งในงานวิจัยนี้ จะคัดเลือกและสังเคราะห์สัญลักษณ์ที่คล้ายกันของลักษณะต่างๆ ภายในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง และใช้วิธีการออกแบบในการแปรเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงผ่านทางภาพลักษณ์

(2) การบ่งชี้ของสัญลักษณ์

หมายถึง ความสัมพันธ์ด้านเหตุและผล พื้นที่ ตรรกะ ระหว่างสัญลักษณ์และวัตถุ ทำให้พวกเขาสามารถบอกไปซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้รับสามารถอนุมานข้อมูลของสัญลักษณ์ได้ โดยไม่ต้องอธิบาย เช่น ป้ายจราจรก่อนรถเลี้ยว เป็นต้น โดยมีชื่อเรียกอีกชื่อว่า เครื่องหมายสัญลักษณ์ ซึ่งงานวิจัยนี้ ได้นำเอาทฤษฎีนี้มาใช้ในการออกแบบสัญลักษณ์ทางภาพลักษณ์ที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบการนำทางสภาพแวดล้อมของชุดสี่มิติศิลปะให้เสร็จสมบูรณ์

(3) สัญลักษณ์แทนความหมาย

การเชื่อมโยงความคิดบางอย่างตามแบบแผนทางสังคม ไม่มีการเชื่อมโยงโดยตรงกับวัตถุ ตัวอย่างเช่น สีแดงและสีเหลืองถูกใช้เพื่อเป็นสัญลักษณ์เตือน เรียกอีกอย่างว่า ตัวกำหนดสัญลักษณ์ ซึ่งงานวิจัยนี้ ได้อ้างอิงทฤษฎีดังกล่าวเพื่อเป็นหลักการสำหรับทำความเข้าใจจิตวิญญาณเชิงสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในด้านของการวิเคราะห์ การออกแบบ ซึ่งสัญลักษณ์ทางภาพลักษณ์บางตัวที่เป็นสัญลักษณ์ของความหมายได้รับการปรับแต่งให้สามารถมองเห็นได้ เพื่อแสดงและถ่ายทอดความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ

2.3 สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม

เครื่องหมายที่มีความหมายแฝงพิเศษหรือความหมายพิเศษ ซึ่งสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมมีความเป็นนามธรรมสูงและมีความหมายแฝงมากมาย โดยสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม เป็นตั้งศูนย์รวมที่เป็นนามธรรมของวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ขององค์กร ภูมิภาค ชนชาติและประเทศ และเป็นรูปแบบรวมถึงตัวนำพาความหมายแฝงทางวัฒนธรรม ภายใต้พื้นฐานของทฤษฎีดังกล่าว งานวิจัยนี้ได้

ค้นหาสัญลักษณ์ของประเพณีพื้นบ้าน เทศกาล อาหาร เสื้อผ้า ฯลฯ ที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม การทำนาข้าวของชาวจ้วง ในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิงอย่างกว้างขวาง และจากการวิจัย การวิเคราะห์ และการพิสูจน์เชิงปฏิบัติ ได้คัดเลือกชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีความเป็นตัวแทนมากที่สุด นอกจากนี้ ด้วยการออกแบบและการสร้างสรรค์ ได้สร้างสัญลักษณ์การสื่อสารทางวัฒนธรรมในรูปแบบใหม่

3. สัญลักษณ์กับการออกแบบ – Xu Hengchun

การออกแบบ ถือเป็นกิจกรรมวางโครงสร้างความคิดและสร้างสรรค์รูปแบบประเภทหนึ่ง โดยมีสาระสำคัญ คือ การสร้างรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ด้วยการวางโครงสร้างแนวความคิด และถือเป็นลำดับแรกของมูลเหตุสำคัญในด้านการผลิต ทำให้กระบวนการผลิตนั้นสามารถดำเนินการได้ โดยพึงพาสติปัญญาของมนุษย์ ทั้งนี้ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ประกอบไปด้วยขีดความสามารถด้านการใช้งานและด้านจิตใจ ซึ่งครอบคลุมถึง ความสามารถพื้นฐานของวัตถุ ความหมายแฝงทางวัฒนธรรม ที่มาของความหมาย และสัญลักษณ์ โดยสัญลักษณ์กับการออกแบบ คือการนำหลักการของสัญลักษณ์ มาใช้กับกิจกรรมการออกแบบ เพื่อส่งเสริมการถ่ายทอดทางด้านภาษาของผลิตภัณฑ์ และแสดงศาสตร์ของความสามารถทางด้านจิตใจอย่างเต็มที่ (Xu, 2008)

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้ได้ใช้สัญลักษณ์ที่มีความคล้ายคลึง การบ่งชี้ และความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่ครอบคลุมในองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของชาวจ้วง เพื่อสังเคราะห์และสร้างสัญลักษณ์ภาพกราฟิกที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ ในแง่ของการสื่อสารทางวัฒนธรรม ได้มีการผสมผสานเชื้อชาติและลักษณะความแตกต่าง ในด้านของการสื่อสารที่เป็นเอกลักษณ์ ได้มีการผสมผสานความคล้ายคลึงและตัวบ่งชี้ ในแง่ของประโยชน์ที่ได้รับจากการออกแบบ ได้ใช้ความเรียบง่ายและประสิทธิภาพของการสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ ในการสร้างฉันทามติของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง และชุดภาพ ระบุสัญลักษณ์องค์ประกอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับวัฒนธรรมของชาติและภาพลักษณ์ของเมือง

4. ระบบอัตลักษณ์ทางภาพ (Visual Identity Systems)

4.1 ภาพรวมของระบบอัตลักษณ์ทางภาพ

VIS (Visual Identity Systems) เป็นส่วนสำคัญของ CIS (Corporate Identity System) ที่ประกอบด้วย Mind Identity, Behavior Identity, Visual Identity) เป็นตัวย่อยของระบบการระบุด้วยภาพในการออกแบบภาพลักษณ์องค์กร ที่ขึ้นอยู่กับทฤษฎีการจัดการองค์กรสมัยใหม่ การผสมผสานการสื่อสาร การตลาด จิตวิทยา และสาขาวิชาอื่น ๆ และมีการใช้หลักการออกแบบและวิธีการของแต่ละองค์ประกอบในสาขาการออกแบบเพื่อร่วมกันสร้างระบบการออกแบบที่ครอบคลุม (Tan et al., 2015) โดยได้รับความนิยมในการนำไปใช้กับการออกแบบภาพลักษณ์ของบริษัทและแบรนด์สินค้าในช่วงแรก ต่อมา ได้มีการขยายขอบเขตออกไปในด้านต่าง ๆ อย่างช้า ๆ

ยกตัวอย่างเช่น ภาพลักษณ์เมือง กิจกรรมนิทรรศการ งานเฉลิมฉลอง เทศกาลฟุตบอลโลก การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เป็นต้น โดยอาศัยความหมายแฝงของแนวคิดทางอุดมการณ์และพฤติกรรมเป็นพื้นฐาน ในการใช้วิธีการเผยแพร่ผ่านอัตลักษณ์ทางภาพ เพื่อแสดงระบบการออกแบบภาพลักษณ์อันเป็นเอกลักษณ์ แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนพื้นฐานและส่วนการใช้งาน

4.2 ภาพรวมของการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

ภาพลักษณ์ของเมือง เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของต้นสายปลายเหตุของปัจจัยภายในทางประวัติศาสตร์ รวมถึงอัตลักษณ์ภายนอก ที่สะท้อนให้เห็นผ่านทางรูปแบบและอัตลักษณ์โดยรวมของเมือง ซึ่งการออกแบบภาพลักษณ์เมือง คือการดำเนินการชุดค้น การถอด และรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม สภาพแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ และเศรษฐกิจภายในเมือง จากนั้นนำเสนอส่วนที่เปี่ยมไปด้วยพลังแห่งการสื่อสารและการเผยแพร่ด้วยรูปแบบบูรณาการผ่านการใช้เอฟเฟกต์ภาพ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในหมู่สาธารณชน ทั้งนี้ ในระหว่างการออกแบบ ได้มีการใช้ระบบ และสัญลักษณ์ทางภาพลักษณ์ที่เป็นแบบเดียวกัน ส่งผลให้ผู้รับชมสามารถระบุและรับรู้ถึงคุณลักษณะและความหมายแฝงของเมืองได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งมีบทบาทโดยตรงและมีประสิทธิภาพต่อการประชาสัมพันธ์สู่ภายนอกและการแข่งขันระหว่างเมือง

4.3 ระบบการจดจำพื้นฐาน

องค์ประกอบพื้นฐานคือเนื้อหาหลักของระบบอัตลักษณ์ทางภาพ และมีบทบาทสำคัญในการแนะนำการใช้งานและการปฏิบัติงานจริง ซึ่งเนื้อหาของการออกแบบโดยส่วนใหญ่จะประกอบด้วย ชื่อเมือง โลโก้เมือง ตัวอักษรมาตรฐาน สีมาตรฐาน รูปแบบสัญลักษณ์ มาสคอต (ภาพการ์ตูน) เป็นต้น

4.4 การนำระบบการจดจำไปประยุกต์ใช้

การนำระบบการจดจำไปประยุกต์ใช้ คือการจัดทำข้อกำหนดเฉพาะและชัดเจนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ระบบองค์ประกอบพื้นฐานในสื่อต่าง ๆ ทั้งนี้ ภายหลังจากการกำหนดความสัมพันธ์แบบผสมผสานขององค์ประกอบการออกแบบภาพ ในการนำไปใช้บนสื่อต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ของการสื่อสารด้วยภาพ ที่เป็นหนึ่งเดียวและมีความเป็นระบบ โดยชุดสื่อศิลปะที่นำมาใช้กับงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย ระบบสำนักงาน การออกแบบที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม การออกแบบโปสเตอร์โฆษณา การออกแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ การออกแบบของขวัญสำหรับการท่องเที่ยว และวิดีโอประชาสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม

4.5 หลักการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

การออกแบบภาพลักษณ์เมืองควรสะท้อนความหมายแฝงของแนวคิดเมืองจากหลายมุมมองและรอบด้าน และนำไปปฏิบัติได้สูง ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงหลักการพื้นฐานของ

อัตลักษณ์ ความแตกต่าง ความเป็นชาติพันธุ์ ความมีประสิทธิผล สุนทรียภาพ และความเป็น
 สาธารณะ (Tan Yong,2015, p.108)

(1) ความเหมือนกัน

การใช้การออกแบบบูรณาการด้วยภาพเพื่อปรับแต่ง ชี้แจง และเรียงลำดับข้อมูล เพื่อ
 ทำความเข้าใจความเป็นหนึ่งเดียวของภาพในสื่อรูปแบบต่าง ๆ และสร้างแนวคิดเมืองและภาพที่เป็น
 หนึ่งเดียว ในการออกแบบนั้น องค์ประกอบภาพและระบบการใช้งานต่าง ๆ ถูกนำมาใช้ในการ
 ออกแบบภาพลักษณ์เมืองอย่างครอบคลุมโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การลดความซับซ้อน การรวมเป็น
 หนึ่งการจัดลำดับ เป็นต้น

(2) ความต่างกัน

แต่ละเมืองมีสภาพธรรมชาติ วัฒนธรรมดั้งเดิม กำลังทางเศรษฐกิจ และกลยุทธ์การ
 พัฒนาที่แตกต่างกัน ความแตกต่างเหล่านี้ประกอบขึ้นเป็นเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ของเมือง ดังนั้น
 ในการออกแบบ จึงต้องเน้นสภาพแวดล้อมของเมืองและเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยัง
 ต้องเน้นการส่งเสริมส่วนบุคคลและตำแหน่งที่ชัดเจนเพื่อให้สะดวกในการระบุความแตกต่างและการ
 แข่งขันที่คล้ายคลึงกัน

(3) ความมีประสิทธิผล

ความมีประสิทธิผล หมายถึง การดำเนินการและการประยุกต์ใช้การวางแผนและการ
 ออกแบบภาพลักษณ์เมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยหน่วยงานของเมืองและหน่วยก่อสร้างต่าง ๆ จะต้อง
 ให้ความร่วมมือและส่งเสริมการออกแบบและพัฒนาภาพลักษณ์ของเมืองบนพื้นฐานของการรับรอง
 ความสามารถในการดำเนินงานของเนื้อหาการออกแบบ ขณะเดียวกัน ผู้นำเมืองก็ควรมีความเข้าใจที่
 ชัดเจนเกี่ยวกับการออกแบบภาพลักษณ์เมือง วางแผนและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

(4) สุนทรียภาพ

การออกแบบภาพไม่เพียงแต่เป็นการออกแบบที่ใช้งานได้จริงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงงาน
 ศิลปะทางภาพอีกด้วย วัตถุประสงค์และข้อมูลแบบดั้งเดิมแสดงผ่านภาพเชิงศิลปะที่น่าสนใจ ทำให้มี
 ชีวิตชีวาและน่าพึงพอใจ เพื่อให้ความสวยงามแก่ผู้คน ภาพลักษณ์ของเมืองควรมีการสรุปภาพที่
 ชัดเจนและมีผลลัพธ์ของภาพ รูปแบบที่สมบูรณ์แบบและความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อให้
 พื้นที่เมืองสามมิติสามารถเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ทางภาพแบบสองมิติซึ่งมีความสวยงาม ทนทาน จดจำ
 ได้ง่าย และง่ายต่อการจดจำ ซึ่งสามารถนำทางด้านแนวคิดด้านสุนทรียศาสตร์ของสาธารณชนและ
 แนวโน้มด้านภาพได้

(5) ความเป็นสาธารณะ

ภาพลักษณ์ของเมืองสามารถอธิบายถึงบุคลิกภาพของเมือง ส่งเสริมจิตวิญญาณของ
 เมือง เผยแพร่วัฒนธรรมของเมือง และปลูกฝังความรู้สึกของพลเมือง ทำให้ผู้คนมีความรู้สึกในการ

เป็นหนึ่งในเดียวกับเมืองอย่างลึกซึ้งและเพิ่มการเชื่อมโยงทางอารมณ์ ซึ่งเอื้อต่อการเป็นเมือง การประสานงานทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.6 แนวโน้มการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

การออกแบบภาพในช่วงแรก ๆ ส่วนใหญ่จะนำเสนอในรูปแบบคงที่และแบน ซึ่งรูปแบบนั้นค่อนข้างจำเจ ด้วยการเกิดขึ้นของสื่อใหม่และการปรับปรุงวัสดุทางเทคนิค การออกแบบภาพจึงเปลี่ยนจาก “คงที่” เป็นแบบ “มีพลวัต” (Dynamic) และจาก “แบน” ถึง “พื้นที่” ก้าวข้าม “รูปธรรม” ไปสู่ “นามธรรม” (Tan Yong, 2015) สิ่งนี้ต้องการให้เราสำรวจเทคโนโลยีสื่อใหม่และการบูรณาการแบบสหวิทยาการเมื่อเสร็จสิ้นการออกแบบภาพลักษณ์เมือง และผสมผสานสื่อดิจิทัลและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อพยายามที่จะบรรลุการระบุตัวตนแบบมีพลวัต ประสบการณ์แบบพหุสัมผัส และการออกแบบนวัตกรรมหลายมิติ

5. ศิลปะและการรับรู้ด้านการมองเห็น (Art and Visual Perception) - Rudolf Arnheim

5.1 การรับรู้ด้านการมองเห็น

การรับรู้ด้านการมองเห็นไม่ใช่กระบวนการทางกิจกรรมจากบุคคลสู่คนทั่วไป ในทางตรงกันข้าม คือรูปแบบที่เกิดจากการรับรู้ด้านการมองเห็นที่ได้รับตั้งแต่แรก โดยถือเป็นลักษณะพิเศษของโครงสร้างคร่าว ๆ ของสิ่งต่าง ๆ (Rudolf, 1998) แต่การรับรู้ด้านการมองเห็นสามารถรับรู้ความเหมือน ความแตกต่าง และความแตกต่างในรายละเอียดต่าง ๆ มากมาย ตัวอย่างเช่น ความสมดุล รูปร่าง รูปร่าง พื้นที่ สี การเคลื่อนไหว และการแสดงออก การเปลี่ยนแปลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ทำหน้าที่เป็นตั้งพื้นฐานทางทฤษฎีในกระบวนการปรับแต่งและสร้างภาพ

5.2 จิตวิทยาด้านสี

การแสดงภาพทั้งหมดเกิดจากสีและความสว่าง ในด้านของสัญญาณ ไอคอน (Icon) และเครื่องแบบ สีส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และผลของตัดกันของสีกับการสื่อสารด้านรูปทรง สามารถสะท้อนให้เห็นประสบการณ์ทางอารมณ์มากขึ้น (Rudolf et al., p.452) ซึ่งสีต่าง ๆ สามารถแสดงถึงอารมณ์ได้หลายแบบ และหากศึกษาความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่ต่างกันในสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่ต่างกันไปแล้ว จะทำให้ผู้คนให้ความสนใจถึงการสำรวจหาสาเหตุที่แท้จริงของปรากฏการณ์นี้มากขึ้น (Rudolf et al., 1998.p.457) โดยอารมณ์ของผู้คน เช่น หนาวและอบอุ่น ถูกกระทำและเป็นผู้กระทำ ความกระตือรือร้นและความเฉยชา ความแตกต่างและความกลมกลืน ล้วนมีพื้นฐานที่ต่างกันในด้านการแสดงออกซึ่งองค์ประกอบของสีและรูปทรง โดยงานวิจัยนี้ได้เลือกและปรับแต่งสีที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาของชาวจังหวัดในการออกแบบ และสำรวจความหมายเชิงสัญลักษณ์ของภูมิหลังสีต่าง ๆ เพื่อแสดงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวและอารมณ์ของชาวจังหวัดด้วยการรับรู้ผ่านทางภาพลักษณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวัฒนธรรมการทำนาข้าว Liang Tingwang (2006) ศึกษา งานวิจัยเรื่อง “การสำรวจวัฒนธรรมข้าวและการพัฒนาสังคมของชนเผ่าจ้วง” โดยใช้วิธีการวิจัยทาง เอกสารและการลงพื้นที่ภาคสนาม และแสดงให้เห็นว่าชนเผ่าจ้วงเป็นหนึ่งในกลุ่มชาติพันธุ์แรก ๆ ใน จีนและทั่วโลกที่ประดิษฐ์เทคโนโลยีการปลูกข้าวเทียม การทำนาข้าวมาช้านาน ซึ่งผลกระทบอย่าง ลึกซึ้งต่อการผลิต ชีวิต พิธีกรรมในชีวิต และลักษณะประจำชาติและจิตวิทยาเชิงลึกล้วนส่งผลกระทบ อย่างลึกซึ้ง ซึ่งเอกลักษณ์มีดังต่อไปนี้ ห่วงโซ่การผลิตทางการเกษตรที่มีศูนย์กลางอยู่ที่ข้าว โครงสร้าง อาหารที่มีศูนย์กลางอยู่ที่ข้าว พิธีกรรมชีวิตที่ดำเนินไปโดยการทำนาข้าว ประเพณีพื้นบ้านที่เกิดจาก วัฒนธรรมการทำนาข้าว ความเชื่อทางศาสนาที่ใช้ในการทำนาข้าว วรรณกรรมและศิลปะวัฒนธรรม การทำนาข้าว การสั่งสมจิตวิทยาเชิงลึกของชาติวัฒนธรรมข้าว ขณะเดียวกัน ชาวจ้วงยังต้องเอาชนะ ข้อเสียเปรียบทางสังคมของการอยู่รอดของวัฒนธรรมข้าวในระยะยาว เช่น การเปลี่ยนแปลงความคิด แบบดั้งเดิม ล้าสมัย และมั่นคง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจ และการทดลองส่งเสริมการเกษตรผ่าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้คุ้มครองและสืบต่อวัฒนธรรมการทำนาข้าวให้กับชาวจ้วงนำ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมาสู่ประชาชน นี่แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมข้าวจ้วงคือชีวิตของผู้คน และ บรรยายภาพวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่สามารถสัมผัสได้จากทุกแง่มุมและหลายระดับ เพื่อพื้นฐานทาง ทฤษฎีโดยละเอียดสำหรับศึกษาวัฒนธรรมการทำนาข้าวชนเผ่าจ้วงและลักษณะหลายประการที่ ปรากฏในงานวิจัยนี้

Lei Yingzhang (2009) ศึกษาวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมการทำนาข้าวและประเพณี เทศกาลของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน” โดยใช้วิธีการวิจัยทางเอกสารและการลงพื้นที่ภาคสนาม ระบุว่า การผลิตข้าวระยะยาวของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน เกี่ยวข้องกับขั้นตอนต่าง ๆ ของการผลิตข้าว ประจำปี ได้แก่ การเตรียมการไถ การหว่าน การจัดการทุ่งนา การเก็บเกี่ยว และกลับเข้ายุ้งฉาง ก่อให้เกิดพิธีกรรมบางอย่างและบูรณาการเข้ากับความเชื่อพื้นบ้านส่งผลให้มีพิธีเช่นไหว้บูชาและ พิธีกรรมที่สอดคล้องกัน เทศกาลและประเพณีในแต่ละขั้นตอนในที่สุดก็กลายเป็นระบบเทศกาล วัฒนธรรมการทำนาข้าวที่สมบูรณ์ ซึ่งเอื้อต่อการตีความโดยละเอียดเกี่ยวกับประเพณีเทศกาลของ วัฒนธรรมข้าวของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน ในระหว่างกระบวนการวิจัยในงานวิจัยนี้ และการ สังเคราะห์สัญลักษณ์เทศกาลต่าง ๆ สุดท้ายคือการใช้วิธีการออกแบบเพื่อสร้างสัญลักษณ์ทางภาพที่ แสดงถึงความหมายแฝงของวัฒนธรรมข้าวและภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน

Lei Yingzhang (2010b) ศึกษาวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมการทำนาข้าวหลงอันและ ประเพณีอาหารจ้วง” โดยใช้วิธีการวิจัยทางเอกสารและการลงพื้นที่ภาคสนาม อธิบายถึงนิสัยการกิน ของชาวจ้วงในอำเภอหลงอันมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการผลิต อาหารที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน งาน

แต่งงาน งานศพ และงานเทศกาล ซึ่งแสดงออกถึงเนื้อหาทั้งหมดของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงที่กล่าวถึงในข้อโต้แย้งของ Lei Yingzhang และเนื้อหาเหล่านี้ยังสามารถใช้เป็นพื้นฐานสำหรับงานวิจัยนี้เพื่อศึกษา ทำความเข้าใจ และแสดงออกถึงประเพณีอาหารของวัฒนธรรมการทำนาข้าวอำเภอหลงอัน

ในด้านของการออกแบบภาพลักษณ์เมือง Liu Yang Wang Ling Jie Zhen และ Hua Xia (2020) ศึกษาวิจัยเรื่อง “วิธีการออกแบบนวัตกรรมของภาพลักษณ์แบรนด์เมือง” โดยใช้วิธีการวิจัยทางเอกสารและการวิเคราะห์กรณีศึกษา พบว่า สถานการณ์ปัจจุบันของการลอกเลียนแบบและความคล้ายคลึงกันในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง และเสนอนวัตกรรมการออกแบบควรมุ่งเน้นไปที่การทำให้เป็นท้องถิ่นและง่ายต่อการใช้งาน ผ่านกำหนดรูปแบบและอารมณ์ของเมือง ค้นหาภาพหลักสร้างวิธีการสร้างภาพเมืองขึ้นใหม่ และแสดงเอกลักษณ์ของเมืองได้อย่างเต็มที่ งานวิจัยนี้ดำเนินการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวคิดการออกแบบ แนวคิดเชิงนวัตกรรม วิธีการออกแบบ และผลลัพธ์การออกแบบอย่างละเอียด ผ่านกรณีศึกษาการออกแบบในหลายเมือง ซึ่งมอบประสบการณ์การออกแบบและความคิดสร้างสรรค์บางประการสำหรับงานวิจัยนี้

Pan Haican (2021) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์เมืองภายใต้ “ภาพลักษณ์ของเมือง” ส่วนบุคคล: กรณีศึกษาเมืองหางโจว” ซึ่งได้วิเคราะห์ “ภาพลักษณ์ของเมือง” บนพื้นฐานของการวิจัยทางเอกสาร การลงพื้นที่ภาคสนามและการวิเคราะห์กรณีศึกษา จากมุมมองของภูมิศาสตร์ธรรมชาติ ภูมิทัศน์สถานที่สำคัญ บริบททางประวัติศาสตร์ และความทรงจำโดยรวมของเมือง ในแง่ของแง่มุมต่าง ๆ ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของ “ภาพลักษณ์เมือง” ส่วนบุคคลของหางโจว และตีความความหมายแฝงของภาพลักษณ์ของแบรนด์เมืองที่อยู่เบื้องหลังการออกแบบภาพโลโก้เมืองหางโจว งานวิจัยนี้รวบรวมประสบการณ์โดยละเอียดของงานวิจัยนี้จากการวิเคราะห์กรณีศึกษา ตั้งแต่การวิจัยทางวัฒนธรรมไปจนถึงการแสดงออกทางภาพของภาพลักษณ์เมือง และเป็นแรงบันดาลใจให้แก่งานวิจัยนี้ในด้านดำเนินการสำรวจ “ภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรม” และ “สัญลักษณ์ทางสายตา” ในการออกแบบภาพลักษณ์อำเภอหลงอัน นครหนานหนิง

Fu Bowen (2016) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้วัฒนธรรมระดับภูมิภาคในการออกแบบภาพลักษณ์ของแบรนด์ในเมือง - กรณีศึกษาเมืองตุนหวง” โดยวิธีการวิจัยทางเอกสาร การลงพื้นที่ภาคสนามและการวิเคราะห์กรณีศึกษา โดยการสังเคราะห์การแสดงออกทางภาพของวัฒนธรรมในระดับภูมิภาค ตั้งแต่การวิจัยเชิงทฤษฎีไปจนถึงการออกแบบ ความพิถีพิถันและความสมบูรณ์ วิธีการแสดงออกในการออกแบบภาพ ได้แก่ วิธีการสรุปและสังเคราะห์ข้อมูล วิธีการแสดงออกทางภาพ วิธีการจัดองค์ประกอบใหม่ วิธีการวางซ้อนองค์ประกอบ วิธีการรวมรูปภาพและข้อความ และวิธีการสรุปนามธรรม การสังเคราะห์องค์ประกอบภาพของวัฒนธรรมภูมิภาคเอกลักษณ์ของตุนหวง - แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ลักษณะวัฒนธรรมทางพุทธศาสนาของตุนหวง -

ตัวละคร รูปแบบ สีเส้นของจิตรกรรมฝาผนังตุนหวง เป็นต้น เพื่อออกแบบภาพลักษณ์ของส่วนพื้นฐานของตุนหวง วิเคราะห์ผู้ชมและออกแบบการใช้งานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สมบูรณ์เพื่อโปรโมตเมืองอย่างครอบคลุมมากขึ้น วิธีการวิจัยและกระบวนการวิจัยโดยรวมเป็นตัวอย่างอ้างอิงที่เป็นระบบสำหรับงานวิจัยนี้ เพื่อคิดถึงการสร้างภาพลักษณ์ของเมืองซึ่งมีความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำงานข้าว คนเผ่าจ้วง ในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง

แนวทางการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่เกี่ยวข้อง

1. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองนิวยอร์ก

นิวยอร์ก (New York) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐนิวยอร์ก เป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในสหรัฐอเมริกา และเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การเงิน การพาณิชย์ การค้า วัฒนธรรม และสื่อในสหรัฐอเมริกาและแม้แต่ทั่วโลก

“I Love NY” เดิมเป็นโลโก้และสโลแกนโฆษณาการท่องเที่ยวของรัฐนิวยอร์ก (New York State ไม่ใช่ New York City) ในสหรัฐอเมริกา และต่อมาถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของเมืองนิวยอร์ก เป็นโลโก้ภาพที่สร้างขึ้นโดยนักออกแบบ Milton Glaser ในค.ศ. 1977 ด้านเหนือภาพจากซ้ายไปขวามีอักษรโรมันตัวพิมพ์ใหญ่ “I” และหัวใจสีแดง “♥” ตามลำดับ ด้านล่างภาพจากซ้ายไปขวาคืออักษรโรมันตัวพิมพ์ใหญ่ “N” และ “Y” (ย่อมาจาก New York State) ตามลำดับ สีดำประดับด้วยสีแดง และข้อความนี้เป็นแบบอักษร Slab serif แบบกลม การออกแบบโดยรวมนั้นเรียบง่าย ทันสมัย และมีชีวิตชีวา ที่ได้สะท้อนถึงภูมิหลังของชีวิตในเมืองนิวยอร์กที่หลากหลาย ยอมรับ ผ่อนคลายและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ในขณะเดียวกันก็อ่านและจดจำได้ง่าย สอดคล้องกับตำแหน่งของนิวยอร์ก ในฐานะเมืองที่ทันสมัยและเป็นศูนย์กลางนานาชาติ ใช้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในรัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และพิมพ์ลงบนของที่ระลึกและโบรชัวร์ต่างๆ (ดังแสดงในภาพที่ 2-5)

ภาพที่ 2-5 โลโก้ นิวยอร์กในปี 1977

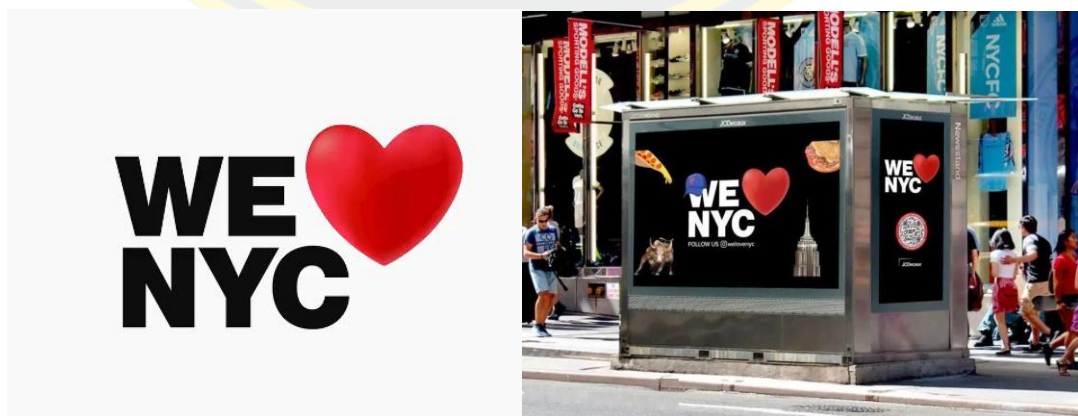

ภาพที่ 2-6 สัญลักษณ์ นิวยอร์กในปี 2001 หลังเหตุการณ์ 9/11

หลังจากการทดสอบเกือบครึ่งศตวรรษ “I ♥ NY” ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ที่ยอดเยียมอย่างแท้จริง ซึ่งได้ก้าวข้ามขอบเขตของโฆษณามานานแล้ว และกลายเป็นสัญลักษณ์ของนิวยอร์กและลวดลายที่ได้รับความนิยม พิมพ์บนเสื้อยืด หมวก แก้วน้ำ และสิ่งของอื่นๆ ภาพดังกล่าวแพร่กระจายผ่านสื่อต่างๆ ละครต่างๆ กลายมาเป็นสัญลักษณ์วัฒนธรรมป๊อประดับโลก และนำผลกำไรมหาศาลมาสู่รัฐบาลนิวยอร์ก (ดังแสดงในภาพที่ 2-7) หลังจากเหตุการณ์ “9/11” I LOVE NY ได้รับความหมายที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นว่า “ฉันไม่เคยรักนิวยอร์กอย่างลึกซึ้งเท่านี้มาก่อน” มีจุดสีดำเล็ก ๆ ปรากฏขึ้นทางด้านซ้ายของหัวใจสีแดงที่สะดุดตา ซึ่งเป็นตัวแทนของตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ที่ถูกทำลาย และเป็นสัญลักษณ์ที่สนับสนุนชาวนิวยอร์ก (ดังแสดงในภาพที่ 2-6) ในค.ศ. 2023 รัฐบาลนิวยอร์กตัดสินใจแก้ไขโลโก้ขึ้น เพื่อเพิ่มความภาคภูมิใจของพลเมืองหลังการแพร่ระบาดของโควิด แต่ยังคงต้องติดตามการยอมรับโดยรวม (ดังแสดงในภาพที่ 2-8)

ภาพที่ 2-7 การนำโลโก้ นิวยอร์กไปใช้กับการออกแบบบนผลิตภัณฑ์ในปี 1977

ภาพที่ 2-8 โลโก้ใหม่ของนิวยอร์กในปี 2023

บทความเรื่อง “การสังเกตการณ์ออกแบบของแบรนด์” ที่เผยแพร่ลงบนเว็บไซต์ Sohu ผู้วิจัยได้ตีความถึงภูมิหลังทางสังคมและยุคสมัยของนิวยอร์ก (ปี 1970 นิวยอร์กมีการก่ออาชญากรรมในอัตราสูง ปี ค.ศ.2001 เกิดเหตุการณ์ 911) ทำการวิเคราะห์สภาพชีวิตความเป็นอยู่และความต้องการทางด้านจิตใจของประชาชนในนิวยอร์ก พร้อมกับแสดงให้เห็นว่า สโลแกนและสัญลักษณ์ “I Love NY” ในการออกแบบครั้งแรกและในแผ่ขยายอิทธิพล ได้สร้างความรู้สึกร่วมกับประชาชนอย่างแรงกล้า โดยเกี่ยวข้องกับความรู้และวิธีการในด้านสังคมศาสตร์ จิตวิทยา และการเล่าเรื่อง ขณะเดียวกัน ก็ได้นำหลักการสัญศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์มูลค่าทางการค้า และอนุพันธ์สะท้อนให้เห็นถึงหลักการออกแบบภาพลักษณ์ที่มีความเหมือนกัน มีความมีประสิทธิภาพ และความเป็นสาธารณะ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการเรียนรู้ให้กับการสร้างสรรค์ และสำหรับงานวิจัยนี้

2. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองฮ่องกง

ฮ่องกงเป็นมหานครระดับนานาชาติที่เจริญรุ่งเรืองและเป็นศูนย์กลางทางการเงินระดับโลก โดยมีพื้นที่เมืองประมาณ 1,104 ตารางกิโลเมตร และมีประชากร 7.47 ล้านคน จนถึง ปี ค.ศ. 2020 ตั้งอยู่บนชายฝั่งตะวันออกของสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไข่มุก และเป็นที่รู้จักในชื่อ ไข่มุกแห่งตะวันออก จากมุมมองทางประวัติศาสตร์ ฮ่องกงเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ผ่านสงคราม การล่าอาณานิคม และการค้าขายจากหมู่บ้านชาวประมงเล็ก ๆ ในช่วงแรก ในเวลาเพียงร้อยปี ได้กลายเป็นหนึ่งใน “สี่เสือแห่งเอเชีย” เป็นสถานที่ที่ผสมผสานวัฒนธรรมจีนและตะวันตก อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การเงิน และการขนส่งที่สำคัญในภูมิภาคระหว่างประเทศและเอเชียแปซิฟิก ภายใต้การประสานงานของรัฐบาลฮ่องกงและหลังจากการสอบสวนและวิเคราะห์อย่างมีอาชีพมาเป็นเวลานาน ได้มีการเสนอชื่อแบรนด์ภาพลักษณ์เมืองฮ่องกง “เมื่อนานาชาติของเอเชีย” และเลือก “มังกร” เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของฮ่องกงและการปรากฏตัวของชาวฮ่องกง ในค.ศ. 2001 ฮ่องกงได้ถูกสร้างขึ้นโลโก้ (Logo) แบรินต์ใหม่ของเมือง “การมังกรบิน” มังกรบินตัวนี้ผสมผสานคำว่า “ฮ่องกง” และตัวย่อภาษาอังกฤษ H และ K ของฮ่องกงอย่างชาญฉลาดเข้ากับรูปแบบการออกแบบ สะท้อนให้เห็นถึงการบรรจบกันของวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตกในภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และประเพณีทางวัฒนธรรมของฮ่องกง รูปร่างของมังกรบินนั้นมีชีวิตชีวา และชื่อ “เมื่อนานาชาติของเอเชีย” ที่วางเคียงคู่กับลวดลายนั้นเน้นย้ำถึงบทบาทของฮ่องกงในฐานะเมืองสีหลักของโลกที่แข็งแกร่งผลักดันที่เพิ่มขึ้นและความรู้สึกของความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องผ่านความหลงใหล การไล่ระดับสีแดงส้ม (ภาพที่ 2-9)

ภาพที่ 2-9 โลโก้ของเมืองฮ่องกง ค.ศ. 2001 (Lang Tao)

การสร้างและยกระดับโดยนักออกแบบ Chen Youjian ในปี ค.ศ. 2008 โลโก้ที่ปรับปรุงใหม่ยังคงรักษารูปแบบ “การมังกรบิน” ดั้งเดิมไว้ ภาพ “หัวมังกร” ด้านหน้ามีความกระชับมากขึ้น และโดยรวมแล้วส่วนล่างจะรวมเข้ากับภาษาอังกฤษ “HK” อย่างชาญฉลาดและด้านหลังของ “ลำตัวมังกร” สรุไปด้วยแถบที่ไหลลื่น รวบรวมท่าทาง “มังกรบิน” แบบพลวัตและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การออกแบบโดยรวมมีความเป็นตำนานและเต็มไปด้วยพลัง แถบสีน้ำเงินและสีเขียวที่ยื่นออกมาจากมังกรบิน เป็นตัวแทนของท้องฟ้าสีคราม ผืนดินสีเขียว และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนตามลำดับ แถบสีแดงทอดกรอบแนวสันเขาของภูเขาสิงโตที่เป็นสัญลักษณ์ของ “ฉันทำได้” ของชาวฮ่องกง ซึ่งมีจิตวิญญาณแห่งการต่อสู้ สีสันสดใส สง่างาม และแสดงถึงความหลากหลายและความคล่องตัวของเมือง (ภาพที่ 2-10)

ภาพที่ 2-10 โลโก้ของเมืองฮ่องกง ค.ศ. 2008 (Chen Youjian)

เมื่อเปรียบเทียบภาพหลายภาพ จะเห็นว่าฉากท้องถนนของฮ่องกงและการผสมผสานระหว่างตะวันออกและตะวันตกในเมืองนั้น ซึ่งนักออกแบบสามารถแสดงออกอย่างสมบูรณ์ในการผสมผสานภาพสัญลักษณ์ (ภาพที่ 2-11 ภาพที่ 2-12 และภาพที่ 2-13)

ภาพที่ 2-11 กราฟิกเชิงสัญลักษณ์ 1

ภาพที่ 2-12 กราฟิกเชิงสัญลักษณ์ 2

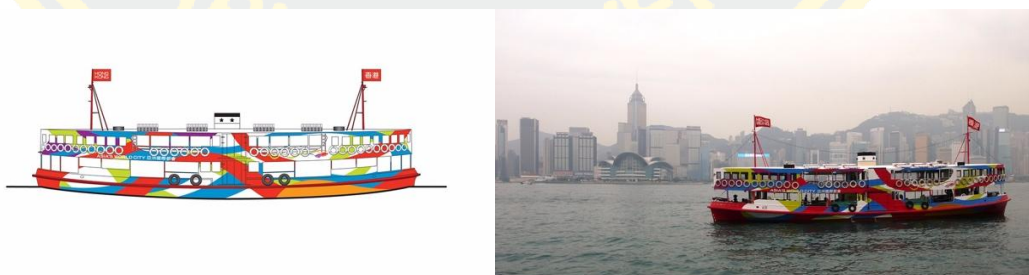
ภาพที่ 2-13 กราฟิกเชิงสัญลักษณ์ 3

สุดท้ายนี้ เราจะสามารถเห็นการออกแบบของการประยุกต์ใช้สัญลักษณ์ทางภาพที่หลากหลายในสื่อการใช้งานประเภทต่าง ๆ (ภาพที่ 2-14 และ ภาพที่ 2-15) ระบบภาพนี้สอดคล้องกับความรู้สึกรของการออกแบบในฮ่องกงอย่างมาก สีสรรค์ที่หลากหลาย ความเป็นนานาชาติ และค่านิยม โดยมีองค์ประกอบแบบตะวันออก (มังกร) และรูปแบบตะวันตก (ภาพที่เรียบง่าย) ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพและเสน่ห์ของเมืองอย่างครอบคลุม

ในขณะที่ Li Ye และ Pang Xiaoling ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบดังกล่าว พวกเขาได้เสนอแนวคิดต่าง ๆ ประกอบด้วย “การออกแบบภาพลักษณ์เมือง คือ การออกแบบในเชิงกลยุทธ์ และความเป็นมืออาชีพ” “ตำแหน่งที่ตั้งของเมืองที่มาจากสาธารณะ” “ระบบภาพลักษณ์และระบบความคิดคล้ายคลึงกัน” และ “การปรับแต่งระหว่างการใช้งานและภาพรวมของแบรนด์” โดยได้นำความรู้ของศาสตร์การโฆษณาและศาสตร์การตลาดมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการออกแบบภาพลักษณ์เมือง และการบุกเบิกตลาด ซึ่งให้ความสำคัญกับการวิจัยภาคสนามที่จะทำให้ได้รับความคิดเห็นของผู้คนในเมือง เน้นความเหมือนกันของความคิดและการออกแบบภาพลักษณ์ สะท้อนถึงความเป็นมืออาชีพในด้านการออกแบบและการออกแบบภาพลักษณ์ โดยใช้ความรู้ด้านสัญศาสตร์ ในการเน้นย้ำถึงขีดความสามารถของสัญลักษณ์ของแบรนด์ และการพัฒนาเศรษฐกิจ ที่มีคุณประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ในด้านการศึกษาเรียนรู้

ภาพที่ 2-14 การนำภาพกราฟิกไปใช้ในการออกแบบต่าง ๆ 1

ภาพที่ 2-15 การนำภาพกราฟิกไปใช้ในการออกแบบต่าง ๆ 2

3. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองฉงชิ่ง

ฉงชิ่ง หรือที่เรียกกันว่า “หู” (渝) เป็นมหานครใหญ่ที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางระดับชาติ และเป็นเมืองขนาดใหญ่ในประเทศจีน มีจำนวน 38 เขตและตำบลภายใต้การปกครอง โดยมีพื้นที่รวม 82,400 ตารางกิโลเมตร ฉงชิ่งตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีน เป็น

ศูนย์กลางนวัตกรรมทางเศรษฐกิจ การเงิน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การขนส่งสินค้าและการขนส่งทางตอนบนของแม่น้ำฉางเจียง ซึ่งมีประวัติศาสตร์อันยาวนานของวัฒนธรรมปาซู่ (巴蜀) และมีฐานทัพทหารในการปฏิวัติที่เข้มแข็ง เนื่องจากการสภาพภูมิประเทศแบบสูงต่ำและสภาพแวดล้อมโดยรอบ เมืองนี้จึงได้ชื่อว่าเป็น “เมืองแห่งขุนเขา” และ “เตาหลอม” เนื่องจากอุณหภูมิสูงในฤดูร้อน ขณะเดียวกันก็ยิ่งถูกเรียกว่า “เมืองแห่งแม่น้ำ” เนื่องจากมีน้ำอุดมสมบูรณ์ในต้นน้ำลำธารของแม่น้ำฉางเจียง การผสมผสานของ “น้ำ” กับ “ไฟ” และ “ความร้อน” กับ “ความเย็น” ยังสะท้อนให้เห็นในวัฒนธรรมอาหารของพวกเขา ซึ่งเป็นตัวกำหนดสภาพความเป็นอยู่และลักษณะทางจิตวิญญาณ ความกระตือรือร้น ความร้อนและความเย็น

เมื่อวันที่ 16 มกราคม ค.ศ. 2006 โลโก้ “ฉงชิ่งสำหรับทุกคน” ที่ออกแบบโดย Jin Daiqiang ได้รับการกำหนดให้เป็นสัญลักษณ์ภาพลักษณ์ของเมืองโดยรัฐบาลเมืองฉงชิ่ง Jin Daiqiang กล่าวว่ามรดกทางวัฒนธรรมอันลึกซึ้งของฉงชิ่งทำให้เป็นเรื่องยากสำหรับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น ซุ้มประตูฉางเทียนเหมิน (朝天门) อนุสาวรีย์ปลดปล่อย และศาลามหาประชาคม (ต้าหลี่ถั่ง 大礼堂) ซึ่งเป็นตัวแทนของฉงชิ่ง ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจและแสดงวัฒนธรรมฉงชิ่งอย่างถ่องแท้ เขาจึงเชิญนักศึกษาด้านการออกแบบจากมหาวิทยาลัย 5 แห่งมาหารือและอภิปรายร่วมกัน ตลอดจนรวบรวมข้อมูลจำนวนมาก หลังจากปรับเปลี่ยนการออกแบบหลายครั้ง สุดท้าย ได้ลงเอยด้วยคำว่า “ฉิ่ง” (庆) ในร่างมนุษย์ 2 ตัว ซึ่งหมายถึงจิตใจ “กว้าง” และ “ใหญ่” ประกอบขึ้นเป็น “คนสองคนกลายเป็นฉิ่ง” (双人成庆) ภาพของคำว่า “ฉิ่ง” (庆) เปรียบเสมือนคนเดินรำซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของลักษณะที่มองโลกในแง่ดีของชาวฉงชิ่งและยังมีความหมายแฝงของวัฒนธรรม “ปา” (巴) ที่มี “ความใจกว้างและความสุข” “ฉิ่ง” (庆) ที่ซ้อนกันที่มีความหมายว่า “หนัก” (重) ซึ่งแสดงถึงที่มาทางประวัติศาสตร์ของชื่อฉงชิ่งนอกจากนี้ยังหมายถึง “การเฉลิมฉลองครั้งใหญ่สองครั้ง มุ่งเน้นผู้คน จับมือกันไปสู่นาคต” ตัวละครทั้งสองจับคู่กับสีแดงเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความแวววาวที่แสดงโดยจิตวิญญาณของหงเหียน (红岩) และใช้สีส้มเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของความมีชีวิตชีวาของฉงชิ่งใหม่ (ภาพที่ 2-16)

ภาพที่ 2-16 โลโก้ของเมืองฉงชิ่ง

รูปแบบเสริมนี้ใช้วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของ “ปาหยู่” (巴渝) มาเป็นองค์ประกอบในการออกแบบ และใช้ในสื่อต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงจิตวิญญาณแห่งความรักชาติของการอุทิศตนอย่างกล้าหาญ ความไม่ย่อท้อ และจิตใจที่เปิดกว้างของชาวฉงชิ่ง (ภาพที่ 2-17)

ภาพที่ 2-17 การนำไปใช้กับภาพลักษณ์

Huang Kehua ในขณะที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของเมืองฉงชิ่งนั้น ก็ได้เน้นย้ำถึงทัศนคติต่อชีวิตและแนวคิดทางจิตใจ โดยใช้หลักการออกแบบภาพลักษณ์ ในการวิเคราะห์ด้านรวมของรูปภาพ เช่น วิเคราะห์โครงสร้าง และความหมายแฝงทางสีสันทัน ความคิดสร้างสรรค์ และความเหมือนกัน เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางการเรียนรู้ให้กับงานวิจัยนี้

4. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองหางโจว

ในฐานะเมืองวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงและมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน หางโจวเป็นเมืองอันดับต้น ๆ ของประเทศมาโดยตลอดในด้านแนวคิดการพัฒนาเมืองและกลยุทธ์ภาพลักษณ์ของแบรนด์ในเมือง ในค.ศ. 1999 หางโจวเสนอ “การท่องเที่ยว การศึกษา การใช้ชีวิต และการประกอบธุรกิจในหางโจว” ในค.ศ. 2002 เสนอ “การสร้างมหานครและสร้างสรรค์แห่งใหม่” ในค.ศ. 2004 หางโจวเสนอความหมายใหม่ของภาพลักษณ์ของแบรนด์เมือง “เมืองหลวงแห่งการพักผ่อน ตะวันออก” ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2007 ท้ายที่สุด การวางตำแหน่งภาพลักษณ์ของแบรนด์เมืองของ “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต” ได้ถูกสร้างขึ้น และสร้างแนวคิดภาพลักษณ์ของแบรนด์เมืองหางโจว และค่านิยมหลักของภาพลักษณ์ของแบรนด์ก็เสร็จสมบูรณ์ จึงเป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดกลยุทธ์ภาพลักษณ์แบรนด์เมือง ต่อมา เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 2007 คณะกรรมการเมืองหางโจวและหน่วยงานรัฐบาลเมืองได้จัดงานแถลงข่าวเกี่ยวกับการรวบรวมการออกแบบโลโก้เมืองทั่วโลก ผ่านขั้นตอนต่าง ๆ มากมาย เช่น การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและการลงคะแนนเสียงสาธารณะ โลโก้ของเมืองหางโจวได้รับการเผยแพร่ในวันที่ 28 มีนาคม ค.ศ. 2008 (ภาพที่ 2-18)

ภาพที่ 2-18 โลโก้ของเมืองหางโจว

ในงานวิจัยเรื่อง การสร้างภาพลักษณ์แบรนด์เมืองภายใต้แนวคิด “ภาพจำเมืองเฉพาะตัว” ปีค.ศ. 2021 : กรณีศึกษานครหางโจว ของ Pan Haishen (2021) ผู้เขียนได้วิเคราะห์แนวคิดแบรนด์เมืองหางโจวจากมุมมองของ “จินตภาพเมือง” โดยใช้หลักการเชิงสัญลักษณ์เพื่อปรับแต่งแนวคิดจากแง่มุมต่าง ๆ อาทิ ภูมิศาสตร์ธรรมชาติ ภูมิทัศน์ของสถานที่สำคัญ บริบททางประวัติศาสตร์ และความทรงจำโดยรวมของเมือง สกัดออกมาเป็น “สัญลักษณ์กราฟิก” ที่สามารถตีความความหมายแฝงและภาพลักษณ์ของแบรนด์เมืองที่อยู่เบื้องหลังการออกแบบภาพโลโก้เมืองหางโจว

โลโก้เมืองหางโจวมีรูปร่างเหมือนเรือ ซึ่งหมายความว่าลงเรือลำเดียวกันยามที่มีพายุฝน (อุปมาว่า ร่วมมือกันฝ่าฟันวิกฤติและความทุกข์ยากไปด้วยกัน) นอกจากนี้ยังมีรูปทรงเหมือนบ้านซึ่งหมายถึง การสร้างบ้านที่สวยงามด้วยกัน โลโก้เมืองดังกล่าวเข้ากันได้อย่างลงตัวกับสโลแกนของแบรนด์หางโจวที่ว่า การรวมก่อสร้างและแบ่งปัน “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต” ประการแรก โลโก้เมืองหางโจวพัฒนามาจากตัวอักษรแบบจั๊วงซูของตัวอักษรจีน “หาง” (杭) โดยส่วนบนของโลโก้ใช้มุมหลังคาเอียงอันเป็นเอกลักษณ์และส่วนโค้งทรงกลมในสถาปัตยกรรมเจียงหนานในหางโจว ซึ่งสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของภูมิภาคเจียงหนานและสถาปัตยกรรมดั้งเดิมตามแบบฉบับของหางโจว (ภาพที่ 2-19 และภาพที่ 2-20) ประการที่สอง โลโก้เมืองหางโจวยังสื่อถึงสัญลักษณ์ภูมิทัศน์อันเป็นเอกลักษณ์ของ “สามบึงส่องแสงจันทร์” (三潭印月 “ซานถานยิ่นเยว่”) ของเมืองหางโจว ซึ่งนำเสนอเอกลักษณ์ทางภูมิศาสตร์ของเมืองหางโจวได้อย่างสมบูรณ์แบบ และผสมผสานสัญลักษณ์ตัวแทนที่เป็นสัญลักษณ์มากที่สุดของเมืองหางโจวเข้าไว้ภายใน (ภาพที่ 2-21) โลโก้เมืองหางโจวใช้คำว่า “หาง” (杭) เพื่อผสมผสานองค์ประกอบอันเป็นเอกลักษณ์ของหางโจว เช่น เรือ โครงสร้างเมือง สถาปัตยกรรม สวนสะพานโค้ง เป็นต้น โดยส่วนมากสะท้อนให้เห็นถึงมรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของหางโจว และยังแสดงถึงจิตวิญญาณทางวัฒนธรรมของเมืองหางโจวของ “ความละเอียด ความสามัคคี และการเปิดกว้าง” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของเมืองหางโจวที่ว่า “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต”

โลโก้เมืองหางโจวเป็นการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และความทันสมัยเอกลักษณ์ของภูมิภาคและกระแสของความเป็นสากล สัญลักษณ์เชิงนามธรรมและภาพที่สมจริง ความงามโดยตรง และการใช้งานจริง

ในขณะที่ Pan Haican ทำการศึกษาวิจัยนั้น ได้ทำการวิเคราะห์ “การสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์เมืองภายใต้มุมมองของ “ภาพลักษณ์ของเมือง” โดยได้นำเอาทฤษฎีสัญลักษณ์มาประยุกต์ใช้ ผ่านการใช่มุมมองทางภูมิศาสตร์ธรรมชาติ ภูมิทัศน์สถานที่สำคัญ บริบททางประวัติศาสตร์ และความทรงจำโดยรวมของเมือง ถอดเป็น “สัญลักษณ์กราฟิก” และตีความความหมายแฝงของภาพลักษณ์ของแบรนด์เมืองที่อยู่เบื้องหลังการออกแบบภาพโลโก้เมืองหางโจว ที่สะท้อนให้เห็นถึงหลักการออกแบบภาพลักษณ์ที่มีความแตกต่าง มีประสิทธิภาพ สุนทรียศาสตร์ และความเป็นสาธารณะ

ภาพที่ 2-19 มุมศาลาโค้งชั้นของเจียงหนาน

ภาพที่ 2-20 ชุมประตูโค้งของเจียงหนาน

ภาพที่ 2-21 สัญลักษณ์ทางภูมิทัศน์ของหางโจว - “สามบึงส่องแสงจันทร์” (三潭印月 “ซานถาน ยินเย่ร์”)

5. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองอู่ฮั่น

เมืองอู่ฮั่น ชื่อย่อว่า “ฮั่น” หรือที่รู้จักในชื่อเจียงเฉิง เป็นเมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ และเป็นเมืองศูนย์กลางในภาคกลางของประเทศจีน เป็นฐานอุตสาหกรรม ฐานวิทยาศาสตร์และการศึกษา และศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งที่ครอบคลุมที่สำคัญของประเทศจีน อู่ฮั่นเป็นที่รู้จักในนาม “เตาไฟ” เนื่องจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และสภาพอากาศที่ร้อนในฤดูร้อน จุดตัดของแม่น้ำแยงซีและแม่น้ำฮั่น แบ่งเขตเมืองออกเป็นสามเขตใหญ่ ได้แก่ อู่ซาง ฮั่นโซ่ว และฮั่นหยาง นี่คือการมาของ “สามเขตแห่งอู่ฮั่น”

ในขณะเดียวกัน อู่ฮั่นยังเป็นเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งชาติ และเป็นแหล่งกำเนิดที่สำคัญของวัฒนธรรมฉู่ มีอาคารโบราณที่มีชื่อเสียงอย่าง ตึกฮวงเหอ และพิพิธภัณฑสถานประจำมณฑล หูเป่ย์เป็นที่จัดแสดงเครื่องสำริดและเครื่องเงินหลากหลายชนิด ในช่วงสาธารณรัฐจีน อู่ฮั่นเป็นสถานที่การปฏิวัติแห่งแรกของการปฏิวัติค.ศ. 1911 และกลายเป็นศูนย์กลางทางการเมือง การทหาร และวัฒนธรรมระดับชาติหลายครั้งในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ จะเห็นได้ว่าอู่ฮั่นเป็นเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรมดั้งเดิมและเศรษฐกิจสมัยใหม่เข้าด้วยกัน

ในปี ค.ศ. 2014 หลังจากการเชิญชวนทางสังคมมานานกว่าหนึ่งปี การออกแบบโดยองค์กรมีอาซิฟ การสาธิตโดยผู้เชี่ยวชาญ และมากกว่า 800,000 คนลงคะแนนเสียง “อู่ฮั่น ทุกวันแตกต่างกัน!” และลดทอนสี่เหลี่ยมที่มีตัวอักษรจีนดั้งเดิมรูปแบบจ้วน “ฮั่น (漢)” เป็นความคิดสร้างสรรค์ใน

การออกแบบ ได้รับเลือกให้เป็นสโลแกนภาพลักษณ์เมืองอู่ฮั่นและโลโก้เมืองตามลำดับ ความหมายเดิมของคำว่า "ฮั่น" หมายถึง "แม่น้ำฮั่น" ซึ่งเป็นชื่อของเมืองอู่ฮั่น และสามารถขยายไปสู่วัฒนธรรมฮั่นและชนชาติฮั่น โลโก้ใช้ตัวอักษรจีนดั้งเดิม “ฮั่น (漢)” เป็นความคิดสร้างสรรค์หลัก จุดนี้สามจุดทางด้านซ้ายถูกแทนที่ด้วยขีด “หลิวส่วย (流水)” ซึ่งหมายถึงแม่น้ำแยงซีและแม่น้ำฮั่น หมายความว่าอู่ฮั่นเกิดมาพร้อมกับน้ำ ด้านขวาประกอบด้วยวัฒนธรรมฉู่และองค์ประกอบของอู่ฮั่น และส่วนบนเป็นรูปทรงนักเดินหยกคู่ที่ขุดพบในแคว้นฉู่ ส่วนตรงกลางเป็นรูปคำว่า “จง (中)” ซึ่งหมายความว่าอู่ฮั่นตั้งอยู่ในส่วนตรงกลางของจีน และเป็นกระดูกสันหลังที่นำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ภาคกลาง ส่วนล่างมีรูปร่างเหมือนฐานที่รองรับพิณ ซึ่งหมายถึงรากฐานที่รองรับความเจริญรุ่งเรืองของอู่ฮั่น โลโก้แสดงในรูปแบบของตราประทับจีน โดยมีการไล่ระดับสี “สีแดงแบบฉู่” เป็นสีหลัก ด้านล่างใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ “WUHAN CHINA” ที่เขียนด้วยพู่กัน โดยเน้นการแสดงออกถึงความเป็นสากลของชื่อเมือง ความหนักแน่นและความสง่างามโดยรวมของสีดำ ผสมผสานกับความกระตือรือร้นและความมีชีวิตชีวาของสีแดง เผยให้เห็นถึงเสน่ห์อันเข้มข้นของวัฒนธรรมฉู่ฮั่น (楚汉) และวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม (ภาพที่ 2-22 ภาพที่ 2-23 และภาพที่ 2--24)

ภาพที่ 2-22 โลโก้ของเมืองอู่ฮั่น

ภาพที่ 2-23 ชูตพบจากสุสานอู่หวัง บนภูเขาซือจื่อ – นักระบำหยกคู่ (ปี ค.ศ.1994)

ภาพที่ 2-24 กู่เจิงและแท่นวาง

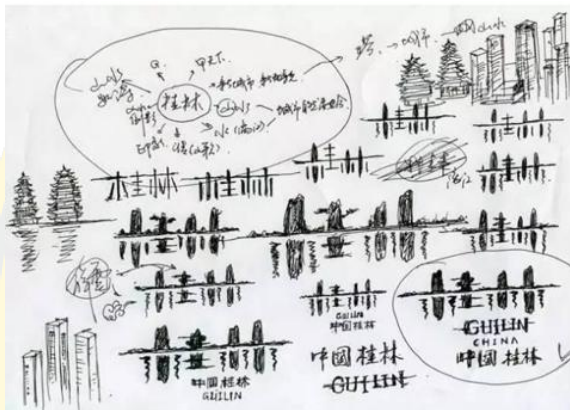
ในการออกแบบโลโก้และสโลแกนของเมืองอู่ฮั่น ที่ตีพิมพ์ใน "หนังสือรายปีอู่ฮั่น" ระบุว่า การออกแบบนี้ได้ดำเนินการโดยใช้การวิจัยภาคสนามและการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม ในขณะที่ วิเคราะห์การออกแบบภาพกราฟิกนั้น ก็ได้ให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมและสภาพแวดล้อมทาง ภูมิภาคของเมืองอู่ฮั่น อีกทั้งได้ยึดแนวทางการพัฒนาเมืองโดยเน้นการออกแบบที่แสดงถึงแนวโน้ม

ของความเป็นสากล สะท้อนให้เห็นถึงหลักการออกแบบภาพลักษณ์ที่มีความแตกต่าง สุนทรียศาสตร์ และความเป็นสาธารณะ ซึ่งนี่ถือเป็นข้อมูลอ้างอิงที่เป็นประโยชน์ต่อสำกรวิจัยในครั้งนี้

6. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองก๊วยหลิน

เมืองก๊วยหลิน หรือที่เรียกกันว่า “ก๊วย” ชื่อ “ก๊วยหลิน” เริ่มใช้ในสมัยราชวงศ์ฉินและมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และเป็นหนึ่งในเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งชาติชุดแรก นอกจากนี้ ก๊วยหลินยังเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกอีกด้วย "ภูมิทัศน์ของก๊วยหลินดีที่สุดในโลก" ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากภูมิประเทศแบบคาร์สต์พิเศษของก๊วยหลินที่มียอดเขาที่เป็นเอกลักษณ์และน้ำที่สวยงาม ก๊วยหลินยังเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชนกลุ่มน้อยที่มีวัฒนธรรมทางชาติพันธุ์ที่เข้มข้น และจุดชมวิวที่มีชื่อเสียงแบบบันไดหลงจี (龙脊梯田) ก็ถือว่าการแสดงผลงานการผลิตของชาวบ้าน

ชุดภาพลักษณ์เมืองก๊วยหลินที่ออกแบบโดยสื่อฉางหงในค.ศ. 2011 ได้รับความนิยมน้อยมากในหมู่ประชาชน ด้วยการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ และประเพณีท้องถิ่น เขาได้สรุปสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนได้ดีที่สุด รูปทรงของโลกได้แยกโครงสร้างและจัดโครงสร้างใหม่สำหรับอักษรจีน “ก๊วยหลิน (桂林)” และใช้ความสัมพันธ์เงาสท้อนของภูเขาและแม่น้ำ เพื่อเขียนคำว่า “ก๊วยหลิน” อย่างแยบยล ส่วนบนและส่วนล่างผสมผสานความว่างเปล่าและความหนาแน่น และมีการเขียนลายเส้นที่มีชีวิตชีวา ผสมผสานข้อความเข้ากับภูมิทัศน์ของก๊วยหลินได้อย่างลงตัว (ภาพที่ 2-25)

ภาพที่ 2-25 ภาพร่างของการออกแบบโลโก้ และภูมิทัศน์ที่ใช้ในการอ้างอิง

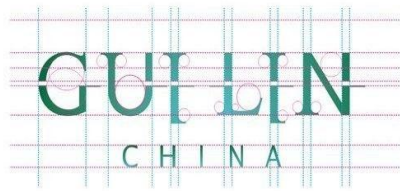
ในแง่ของการเลือกสี หลังจากกำหนดทิศทางของภาพทัศนธรรมชาติที่เป็นตัวแทนมากที่สุดในกลุ่มสี ชื่อฉางหงทำการเปรียบเทียบและคัดกรอง เพื่อสรุปสีหลักและสีเสริม เมื่อพิจารณาถึง “ภูเขาและแม่น้ำสีเขียวกัน” ของกลุ่มสี เขาจึงกำหนดโลโก้โดยรวมเป็นสีไล่ระดับที่มีสีน้ำเงินเล็กน้อยในสีเขียวเข้ม (ภาพที่ 2-26)

ภาพที่ 2-26 สีสันของโลโก้

ด้วยวิธีนี้ การออกแบบเชิงมาตรฐานของส่วนพื้นฐานของภาพทัศนศิลป์เสร็จสมบูรณ์ และเลือกลดทอนภาพเงาสะท้อน “ภูเขาและแม่น้ำ” เป็นลดทอนเสริม ซึ่งตอบสนองโลโก้และภาพรวมของเมืองกุ้ยหลิน (ภาพที่ 2-27) ในส่วนของการใช้งานจริง มีการใช้เอฟเฟกต์โปร่งใสเพื่อแสดงทิวทัศน์ของเมือง ได้เสร็จสิ้นการออกแบบชุดระบบการทำงาน ระบบโฆษณา และของที่ระลึกการท่องเที่ยว สไตลโดยรวมเป็นหนึ่งเดียว ผสมผสานขนบธรรมเนียมชาติพันธุ์ดั้งเดิมโดยไม่สูญเสียสุนทรียภาพแฟชั่นของเมืองสมัยใหม่ (ภาพที่ 2-28)

Zhou Xian ได้เผยแพร่บทสัมภาษณ์ที่มีการกล่าวถึงแนวความคิดของแบรนด์ “ขุนเขาและสายน้ำแห่งกุ้ยหลิน” ที่ได้ใช้หลักการทางสัญศาสตร์ในการขยายความกราฟิกสร้างสรรค์และความเป็นสัญลักษณ์ของผลงาน สะท้อนให้เห็นถึงหลักการออกแบบภาพลักษณ์ที่มีความเหมือนกัน มีความมีประสิทธิภาพ ความแตกต่างและสุนทรียศาสตร์ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาอ้างอิง อย่างไรก็ตาม โลโก้ นี้ ยังไม่ได้มีการศึกษาและนำเสนอเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ปรัชญาชีวิต และจิตวิญญาณประจำภูมิภาคของกุ้ยหลิน ซึ่งถือเป็นส่วนที่การศึกษาวิจัยนี้ต้องให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 2-27 โลโก้ของก๊วยหลิน

ภาพที่ 2-28 นำไปใช้กับภาพลักษณ์

จากกรณีศึกษาด้านการออกแบบข้างต้นและการวิจัยของผู้วิจัย ได้ใช้วิธีกำหนดแนวความคิดของแบรนด์เมือง ในการกำหนดตำแหน่งของเมืองแบบรอบด้าน ที่ครอบคลุมถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การพัฒนาเศรษฐกิจ และอิทธิพลต่อสังคม เน้นย้ำให้เกิดการรับรู้และเห็นพ้องร่วมกันเกี่ยวกับแนวความคิดแบรนด์เมือง และสโลแกน ทั้งนี้ในด้านของการศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบ ได้ใช้ทฤษฎีทางสัญศาสตร์ ในการแบ่งชั้นการตีความของการสร้างสรรค์โลโก้กราฟิกในแต่ละลายเส้น สำหรับด้านสีสันทัน ทำการเปรียบเทียบการศึกษารอบด้าน จากภูมิทัศน์จริง การรับรู้ทางวัฒนธรรมดั้งเดิม และความหมายแฝงของสัญลักษณ์ ค้นพบการตอบสนองและความลึกซึ้งของการใช้สีสันทัน ที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมในท้องถิ่น และ จิตวิญญาณพื้นบ้านในเมืองแห่งนี้ สำหรับการขยายการพัฒนาการนำไปใช้ในภายภาคหลังนั้น ได้วิเคราะห์มูลค่าทางการค้าและอิทธิพลในภาพรวมของ “สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ที่เกิดมาจากการสร้างภาพลักษณ์เมือง ซึ่งถือเป็นเอกสารอ้างอิงที่เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษาความรู้ความเข้าใจในเมือง การแสดงออกทางแนวคิด และคุณค่า กับการวิจัยนี้ ขณะเดียวกัน เมืองแต่ละแห่งก็ไม่ได้เหมาะสมกับวิธีการออกแบบตามมาตรฐานเดียวกัน จาก 6 กรณีศึกษาที่เลือกมานั้น เมืองนิวยอร์กและฮ่องกงถือเป็นมหานครนานาชาติ เมืองฉงชิ่งเป็นเทศบาลนครของจีนที่ผสมผสานการปฏิรูปและความกระตือรือร้น เมืองหางโจวและเมืองอู๋ฮั่น ต่างก็เป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมดั้งเดิมของทางใต้ ส่วนเมืองกู่หลินถือเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง จากตำแหน่งของเมืองและอิทธิพลของเมืองนั้น จะพบว่า มีหลากหลายชั้นความหมาย มีแนวความคิดและการแสดงออกที่แตกต่างกัน ไม่สามารถนำมาใช้ศึกษา

ตารางที่ 2-1 การเปรียบเทียบการออกแบบโลโก้ประจำเมืองของทั้ง 6 เมืองข้างต้น สรุปได้ดังนี้

เมือง/การกำหนดตำแหน่ง	การออกแบบโลโก้/เวลา	โครงสร้าง	สี	องค์ประกอบ	รูปแบบ/ทฤษฎี/หลักการ
นิวยอร์ก มหานคร นานาชาติ	 ค.ศ. 1977	การผสมผสานระหว่างรูปภาพและข้อความ กราฟิกเดี่ยว แทนที่ตัวอักษร ภาษาอังกฤษ	สีแดง สีดำ	รูปหัวใจ ตัวอักษร ปลายเส้น มน	เรียบง่าย แฟชั่น สัญศาสตร์ การออกแบบ จิตวิทยาสี ความ เหมือน ความมี ประสิทธิภาพ ความเป็น สาธารณะ

เมือง/การกำหนดตำแหน่ง	การออกแบบโลโก้/เวลา	โครงสร้าง	สี	องค์ประกอบ	รูปแบบ/ทฤษฎี/หลักการ
ฮ่องกง มหานคร นานาชาติ	 ค.ศ. 2008	กราฟิกเป็นหลัก จัดเรียง ตัวอักษร	สีแดงธงชาติจีน สีดำ การไล่ระดับ สีส้ม	มังกรจีน รูปปั้นหลาก สี รูปทรงภูเขา สิงโต	การผสมผสาน ระหว่างความ ดั้งเดิมและ สมัยใหม่ การเคลื่อนไหว ที่ทันสมัย สัญลักษณ์ การออกแบบ จิตวิทยาสี ความ เหมือน ความมี ประสิทธิภาพ ความเป็น สาธารณะ
ฉงชิ่ง ค.ศ. 2006 เทศบาลนคร	 ค.ศ. 2006	การผสมผสาน ระหว่าง รูปภาพและ ข้อความ กราฟิกใน ภาพรวมเป็น ตัวอักษรจีน	สีแดง สีส้ม สีดำ	รูปทรงคน แบบง่าย ผีแปร่งของ การเขียน อักษรจีน	สมัยใหม่ สนุกสนาน สัญลักษณ์ การออกแบบ จิตวิทยาสี ความ เหมือน ความ แตกต่าง
หางโจว ค.ศ. 2008 เมืองหลวงของ มณฑล	 ค.ศ. 2008	การผสมผสาน ระหว่าง รูปภาพและ ข้อความ กราฟิกใน ภาพรวมเป็น ตัวอักษรจีน	การไล่ระดับสี เขียว สีดำ	เจดีย์ สะพานโค้ง ตัวอักษร ฟู่กันจีน	จินตภาพแห่ง วัฒนธรรม สัญลักษณ์ การออกแบบ การรับรู้ ทางภาพ ความแตกต่าง สุนทรียศาสตร์ ความเป็น สาธารณะ

เมือง/การกำหนดตำแหน่ง	การออกแบบโลโก้/เวลา	โครงสร้าง	สี	องค์ประกอบ	รูปแบบ/ทฤษฎี/หลักการ
อู่ฮั่น ค.ศ. 2017 เมืองหลวงของมณฑล	 ค.ศ. 2014	การผสมผสานระหว่างรูปภาพและข้อความกราฟิกในภาพรวมเป็นตัวอักษรจีน	สีแดง สีดำ	ตราประทับอักษรจ้วนตั้ง (ภาพชนะ)	โบราณ เครื่องขริ่ม สัญศาสตร์ การออกแบบการรับรู้ทางภาพ ความแตกต่างสุนทรียศาสตร์ ความเป็นสาธารณะ
กุ้ยหลิน ค.ศ. 2011 เมืองท่องเที่ยว	 ค.ศ. 2011	การผสมผสานระหว่างรูปภาพและข้อความกราฟิกในภาพรวมเป็นตัวอักษรจีน	สีเขียว สีดำ สีแดง	ทิวทัศน์เงา พู่กันจีน ตราประทับ	ภูมิทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ ศิลปะการวาดภาพแบบจีน สัญศาสตร์ การออกแบบความเหมือน ความมีประสิทธิภาพ ความแตกต่างสุนทรียศาสตร์

สรุป

จากการวิจัยพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมประจำชาติของอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง งานวิจัยนี้สรุปความหมายแฝงทางจิตวิญญาณและการแสดงออกของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง โดยการใช้คติชนวิทยา ทฤษฎีการเล่าเรื่อง สัญศาสตร์ และการศึกษาทางทฤษฎีอื่น ๆ เพื่อสังเคราะห์สัญลักษณ์ทางสายตา และผสมผสานการวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิธีการออกแบบและการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องและกระบวนการการประยุกต์ใช้ นำเสนอพื้นฐานทางทฤษฎีและวิธีการออกแบบที่เหมาะสมสำหรับงานวิจัยนี้ และแนะนำการดำเนินการสำรวจภาคสนาม การวิเคราะห์การออกแบบ และการสรุปผลเชิงปฏิบัติของงานวิจัยนี้ในภายหลัง

บทที่ 3

วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงของอำเภอหลงอันและการออกแบบ ภาพลักษณ์เมืองในปัจจุบัน

ในบทนี้ทำการศึกษาภาคสนามและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอัน โดยอ้างอิงจากองค์ความรู้เชิงทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งยังได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงและประชาชนในพื้นที่ เพื่ออธิบายถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ รูปแบบการแสดง (โดยเฉพาะเครื่องมือขนบธรรมเนียม ประเพณี แหล่งโบราณคดี มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม) และสถานการณ์ปัจจุบันของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน โครงสร้างบทนี้แบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ วิธีดำเนินการวิจัยและการวิจัยภาคสนาม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเมืองการปกครองกับภูมิหลังวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน
2. สภาพแวดล้อมและเครื่องมือในการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน
3. ขนบธรรมเนียมและประเพณีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน
4. แหล่งโบราณคดีของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน
5. มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน
6. สถานการณ์การผลิตของการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน
7. การสร้างแบรนด์วัฒนธรรมการทำนาข้าวและการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของ

อำเภอหลงอัน

กระบวนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาภูมิหลังทางวัฒนธรรมและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง ผ่านการตรวจสอบ วิเคราะห์ และจัดระเบียบข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว โดยใช้วิธีการวิจัยทางเอกสาร ตรวจสอบและสำรวจพิพิธภัณฑสถานและพื้นที่ในอำเภอหลงอันในปัจจุบัน โดยใช้การวิจัยภาคสนาม แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับกลุ่มชาวบ้านและผู้ชื่นชอบในวัฒนธรรมพื้นบ้าน ผสมผสานกับทฤษฎีคติชนวิทยา

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอ อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ และความหมายแฝงในจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน ผ่านการสัมภาษณ์ความรู้ทาง

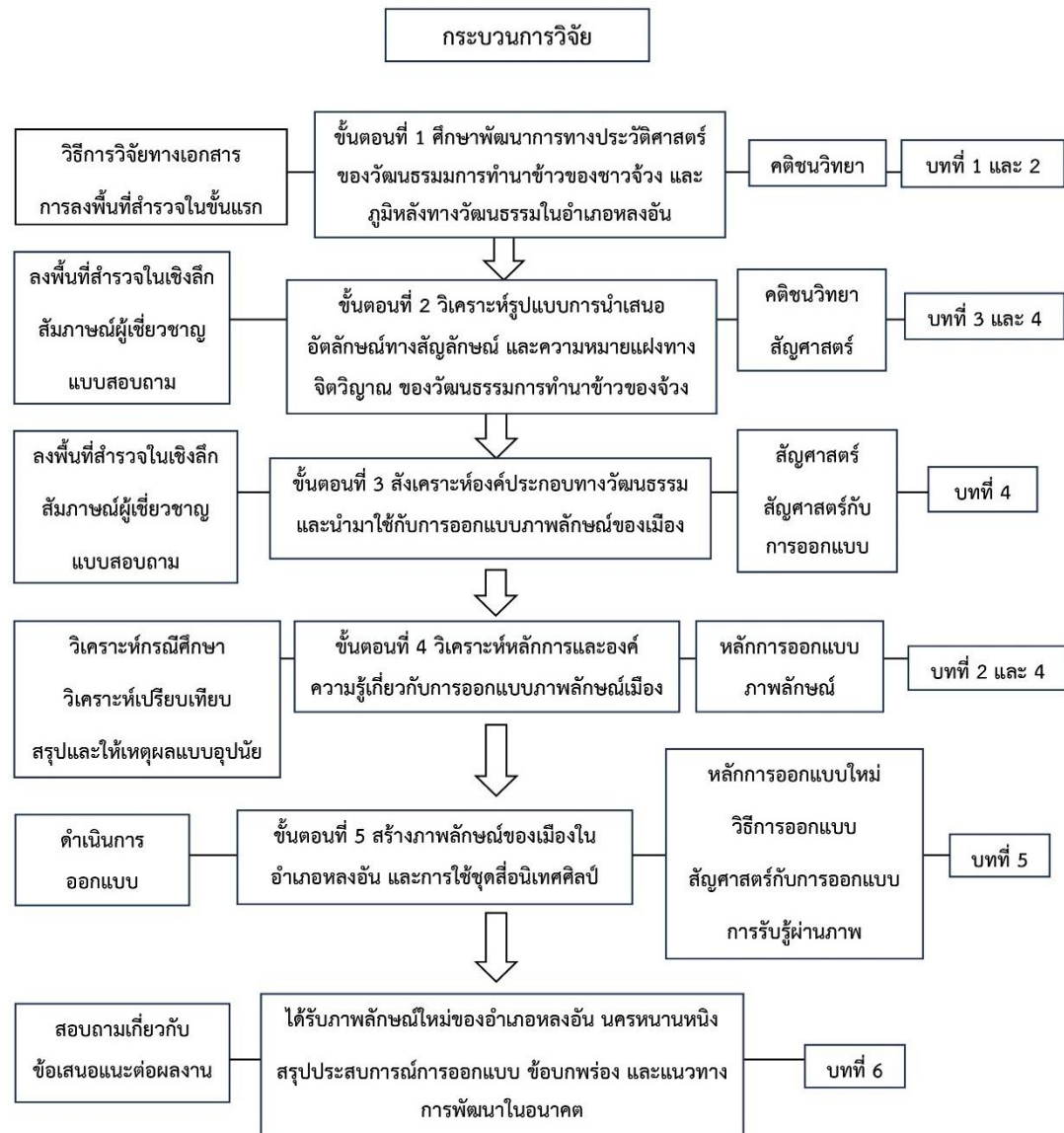
วัฒนธรรมและการออกแบบมืออาชีพจากผู้วิจัยวัฒนธรรมการทำนาข้าวและนักออกแบบภาพลักษณ์
ในเชิงลึก โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม ทำให้รับทราบถึงสถานะและอุปสรรคใน
ด้านการพัฒนา การสร้าง และการเผยแพร่วัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน โดยใช้หลักคติชน
วิทยาและสัตยศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อวิเคราะห์และแยกองค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสัญญาภาพของวัฒนธรรม
การทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน ผ่านการสัมภาษณ์และการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามในขั้นตอน
ข้างต้น โดยผสมผสานกับหลักการด้านสัตยศาสตร์และสัตยศาสตร์และการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 4 เพื่อวิเคราะห์หลักการออกแบบภาพลักษณ์เมืองและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
สำหรับการนำไปใช้ในอำเภอหลงอัน นครหนานหนิง ผ่านการวิเคราะห์กรณีศึกษาและสัตยศาสตร์
ทำการสรุปและให้เหตุผลแบบอุปนัยเกี่ยวกับวิธีการและกฎเกณฑ์ด้านการออกแบบของเมืองที่มี
ลักษณะพิเศษและภาพลักษณ์ทางสัตยศาสตร์ที่แตกต่างกัน

ขั้นตอนที่ 5 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของเมืองในอำเภอหลงอันและชุดสื่ออินเทอร์เน็ตศิลป์ ผ่าน
หลักการออกแบบที่ผสมผสานระหว่างวิธีการและหลักการออกแบบภาพลักษณ์

ขั้นตอนที่ 6 พุศุคยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของนักวิจัย
วัฒนธรรมในอำเภอหลงอัน ผู้ทำงานเกี่ยวกับรัฐบาล และนักออกแบบผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง เพื่อ
ปรับแต่งผลงานการออกแบบ สรุปประสบการณ์การออกแบบ ข้อบกพร่องในการวิจัย และแนวทางการ
พัฒนาในอนาคต (ตามภาพที่ 3-1)

ภาพที่ 3-1 กระบวนการวิจัย

การลงพื้นที่สำรวจ

วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน มีรูปแบบการนำเสนอและอัตลักษณ์ทางประเพณีที่หลากหลาย ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชนเผ่าจ้วงในทุก ๆ ด้าน ประกอบด้วย แหล่งโบราณคดี สถาปัตยกรรม เครื่องมือการเกษตร ประเพณีวัฒนธรรม เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัย และโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งบทนี้จะเน้นการอธิบายตามเนื้อหาที่ได้สำรวจไว้ดังนี้

1. การเมืองการปกครองกับภูมิหลังวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

1.1 การผสมผสานโครงสร้างการปกครองกับชนเผ่าในภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

ระยะที่หนึ่ง: การก่อตั้งของชนเผ่าโบราณและการตั้งถิ่นฐาน

หลงอันในอดีตเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนของไป๋เยว่ ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยของบรรพบุรุษชนเผ่าจ้วงกลุ่ม “ซีโอว” และ “ลั่วเยว่” ในยุคก่อนราชวงศ์ฉิน พื้นที่นี้เป็นดินแดนของชาวลั่วเยว่ ต่อมาในสมัยก่อนราชวงศ์ฉิน (214 ปีก่อนคริสตกาล - 206 ปีก่อนคริสตกาล) พื้นที่ดังกล่าวถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่เซียงจวิน ในสมัยราชวงศ์ฮั่น ช่วงแรกพื้นที่นี้อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐหนานเยว่ ต่อมาได้ถูกรวมเข้ากับอำเภอเจิงสือ ตำบลอวี๋หลิน ต่อมาช่วงยุคสามก๊ก ราชวงศ์จิ้น และราชวงศ์หนานเป่ย สถานะการปกครองของพื้นที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง จนถึงสมัยราชวงศ์สุย พื้นที่นี้ถูกจัดให้อยู่ภายใต้การปกครองของอำเภอเซวียนฮว่าในอำเภออวี๋หลิน ราชวงศ์ถังถือเป็นช่วงเวลาสำคัญในการก่อตั้งอำเภอหลงอัน ในปีที่ห้าแห่งรัชสมัยอู่เต๋อ (ค.ศ. 622) พื้นที่ดังกล่าวได้แยกออกจากอำเภอเซวียนฮว่าและก่อตั้งเป็นอำเภอกลางหนิง ต่อมาในปรีชสมัยเฉียนหยวน พื้นที่ย้งโจวได้เพิ่มอำเภอเอินหลงเป็นหนึ่งในพื้นที่ปกครอง ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดตั้งอำเภอหลงอันในปัจจุบัน ในสมัยราชวงศ์ซ่งและหยวน พื้นที่อำเภอหลงอันในปัจจุบันถูกแบ่งออกเป็นหลายอำเภอ เช่น อำเภอเซวียนฮว่าและอำเภออู่หยวน ในระยะเวลาประวัติศาสตร์อันยาวนานนี้ บรรพบุรุษชนเผ่าจ้วงได้สร้างภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และวิถีชีวิตเฉพาะตัว อันเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมชาติพันธุ์ในอำเภอหลงอัน

ระยะที่สอง: กระบวนการหลอมรวมทางชาติพันธุ์ในสมัยราชวงศ์หมิงและชิง

ปีที่ 12 ในรัชสมัยเจียจิ้งแห่งราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1533) ราชสำนักได้รวมพื้นที่ตำบลชื่อหลง อำเภอเซวียนฮว่า และตำบลหย่งหนิง อำเภออู่หยวน และจัดตั้งอำเภอหลงอันอย่างเป็นทางการ โดยอยู่ภายใต้การปกครองของนครหนานหนิง หลังจากการก่อตั้งอำเภอได้มีการปรับเปลี่ยนเขตการปกครองหลายครั้ง ปีที่ 32 ในรัชสมัยกวางซวี่แห่งราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1906) ได้ดำเนินการปฏิรูประบบเขต โดยยกเลิกระบบตำบลและหมู่บ้าน ในช่วงสาธารณรัฐจีน พื้นที่อำเภอหลงอันได้อยู่ภายใต้เขตการกำกับดูแลของหลายหน่วยงานทางปกครองตามลำดับ เมื่อการปกครองค่อย ๆ มีเสถียรภาพ อำเภอหลงอันจึงค่อย ๆ กลายเป็นพื้นที่รวมหลายชนชาติ มีทั้งทหารที่ประจำการจากสงครามในแต่ละยุคสมัย พ่อค้าที่มาตั้งถิ่นฐานเพื่อทำการค้า และประชาชนที่อพยพเข้ามาเพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า เช่น ชนเผ่าเย้าที่ย้ายจากอำเภอหลงซานมายังอำเภอหลงอันเนื่องจากความยากลำบากในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ ยังมีชาวฮั่นบางส่วนที่อพยพมาจากชานนครหนานหนิงและพื้นที่โดยรอบ ทำให้ชนชาติต่าง ๆ เริ่มต้นใช้ชีวิตร่วมกันในพื้นที่หลงอัน แนวโน้มของการหลอมรวมทางชาติพันธุ์จึงค่อย ๆ ปรากฏชัดขึ้น

ระยะที่สาม: ความเสมอภาคและความสามัคคีของชนเผ่าหลังการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน

หลังการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1958 อำเภอหลงอันและอำเภออู่หมิงได้รวมกันเป็นอำเภออู่หลง และในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1959 ได้แยกออกมาเป็นอำเภอหลงอันอีกครั้ง ในปีค.ศ. 1971 อำเภอหลงอันอยู่ภายใต้เขตปกครองหนานหนิง และในปีค.ศ. 2003 ได้ถูกจัดให้อยู่ภายใต้การปกครองของเทศบาลนครหนานหนิง ความสัมพันธ์ระหว่างชนเผ่าต่าง ๆ มีความเสมอภาคและปรองดองกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดที่มาของประชากรหลากหลายชาติพันธุ์ในอำเภอหลงอัน ได้แก่ อุตสาหกรรมปลดประจำการ เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ นักเรียน นักศึกษา รวมถึงเยาวชนผู้มีความรู้จากเมืองใหญ่ นอกจากนี้ยังมีผู้ลี้ภัยที่ได้รับการจัดตั้งถิ่นฐานใหม่ ทำให้อำเภอหลงอันมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์มากขึ้น และเกิดความร่วมมือและสามัคคีระหว่างกัน

ปัจจุบัน จากข้อมูลสถิติ ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2023 อำเภอหลงอันมีประชากรจาก 12 ชนเผ่า ได้แก่ ชนเผ่าจ้วง ชาวฮั่น ชนเผ่าเย้า ชนเผ่าม้ง ชนเผ่าต้ง ชนเผ่ามู่หลาว ชนเผ่าเหมาหนาน ชนเผ่าหุย ชนเผ่าจิง ชนเผ่าแมนจู ชนเผ่ากูเจีย และชนเผ่าหลี โดยชนเผ่าจ้วงมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 96% ของประชากรทั้งหมด อำเภอหลงอันประกอบด้วย 6 ตำบลและ 4 ชุมชน ได้แก่ ตำบลเฉิงเซียง ตำบลหนานสวี ตำบลเหยียนเจียง ตำบลน่าถง ตำบลเฉียวเจี้ยน ตำบลติงต้ง ชุมชนกู่ถาน ชุมชนตุ่เจีย ชุมชนปู้เวียนและชุมชนผิงชาน นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการบริหารเขตชาวจีนโพ้นทะเลหลงอัน โดยที่ว่าการอำเภอหลงอันตั้งอยู่ที่ตำบลเฉิงเซียง

1.2 ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

1) ที่มาทางประวัติศาสตร์

อารยธรรมการทำนาข้าวของหลงอันมีต้นกำเนิดจากบรรพบุรุษของชนเผ่าจ้วงซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่นี้มาตั้งแต่ยุคโบราณริเริ่มพัฒนาข้าวป่าอย่างเป็นระบบมาตั้งแต่หลายพันปีก่อน ข้าวป่าได้รับการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ในสภาพแวดล้อมเฉพาะของอำเภอหลงอัน จนสามารถพัฒนาเป็นข้าวเจ้าที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตในท้องถิ่นได้สำเร็จ ความสำเร็จในการปรับปรุงพันธุ์ข้าวเจ้านี้ไม่เพียงแต่ทำให้อำเภอหลงอันกลายเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดอารยธรรมการทำนาข้าวเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดการแพร่กระจายของพันธุ์ข้าวในระดับภูมิภาคอีกด้วย ซึ่งแพร่กระจายไปทางทิศใต้ของประเทศจีน เข้าสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเกิดการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติกับข้าวป่าในท้องถิ่น จากการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาครั้งที่สอง จนได้ข้าวพันธุ์เซียน (*Oryza sativa* subsp. *indica*) ซึ่งเหมาะกับสภาพแวดล้อมใหม่ที่ น่าสังเกตคือ ข้าวพันธุ์เซียนนี้ได้เข้ามาแพร่หลายในประเทศจีนอีกครั้งในช่วงหนึ่งถึงสองพันปีที่จากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและการค้า (เช่น ข้าวจัมปาที่นำเข้ามาจากเวียดนามในสมัยราชวงศ์ซ่ง) กระบวนการพัฒนาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของอารยธรรมการทำนาข้าว

ในอำเภอหลงอันที่เป็นศูนย์กลางของระบบการทำนาข้าวในเอเชีย ในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 2012 คณะวิจัยของหนานปิ่นได้ตีพิมพ์บทความวิจัยชื่อ “การสร้างแผนที่การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมของข้าวและต้นกำเนิดการปรับปรุงพันธุ์ข้าว (A Map of Rice Genome Variation Reveals the Origin of Cultivated Rice) ในวารสารวิชาการ “Nature” ฉบับที่ 490 บทความนี้ใช้วิธีการวิจัยทางพันธุศาสตร์และวิธีการศึกษาวัตถุที่กลุ่มคนสืบสานต่อกันมา โดยระบุว่าข้าวป่าทั่วไปในพื้นที่ใกล้เคียงนครหนานหนิงมีความเชื่อมโยงกับข้าวปลูกเป็นอย่างมาก ทำให้สามารถสรุปได้ว่า พื้นที่โดยรอบนครหนานหนิง โดยเฉพาะอำเภอหลงอัน เป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดของวัฒนธรรมการทำนาข้าว (ดูภาพที่ 3-2)

建立水稻品种的基因的精细图谱

基因组信息 → 水稻品种

栽培稻品种的收集和分析

共446份, 涵盖了普通野生稻生长的原生地

- 样本中包括: 400份中国的农家品种和 300份引品种 (来自33个国家)
- 对 1 千多个品种收集、鉴定;
- 每个品种进行了全基因组测序和分析

栽培稻表现出丰富的农艺性状变异

株型 颖壳 粒型

普通野生稻株系的收集与分析

广西南宁附近地区普通野生稻与栽培稻的亲缘相近

1000份栽培稻和446份野生稻的基因组谱系

全基因组 驯化基因组

水稻的驯化和栽培稻的起源

——栽培稻的祖先是普通野生稻

中国科学院昆明研究所
邵威主任
负责人: 赵强、赵强、冯颖等

合作单位:
中国水稻研究所
南京农大
日本国立遗传研究所

研究成果于二零一二年十月刊登在《自然》杂志上

ARTICLE
A map of rice genome variation reveals the origin of cultivated rice

利用基因组和群体遗传学研究手段, 揭示了栽培稻的起源和驯化过程。

栽培稻的起源?

起源地之争: 栽培稻最早起源于哪里 (中国, 东南亚、南亚或是其他地区)

起源过程之争: 栽培稻两大亚种(梗稻和籼稻)是单起源还是双起源?

野生稻 (*O. rufipogon*) → 栽培稻 (*O. sativa*)

驯化是人类对植物分类学性状和生理学性状的长期选择

栽培水稻的驯化

野生稻 农家种 栽培种

驯化 选择

普通野生稻(中国) 2.20 → 0.62 → 0.33 梗稻
普通野生稻(东南亚) 2.39 → 1.59 → 1.29 籼稻

遗传多样性 (x10⁴)

栽培水稻起源

- 人类祖先首先在广西南宁市及其附近地区, 利用当地的野生稻种, 经过漫长的人工选择, 驯化出了梗稻选择, 驯化出了籼稻。
- 梗稻随后逐步向外扩散, 传入东南亚 (热带梗稻)、南亚 (印度水稻) 及东北亚 (温带梗稻) 等地。
- 往南扩散中的一支, 进入了东南亚后, 又在当地与野生稻种杂交, 经历了第二次驯化, 产生了籼稻。
- 东南亚的籼稻在最近一、两千年前又再次传回中国 (如宋朝年间由越南传入的占城稻。)

水稻基因组的测定和分析

每株水稻那有一套基因组“条形码”

给每个水稻作“亲子鉴定”

ภาพที่ 3-2 รายละเอียดบทความของทีมนักวิจัยของหนานปิ่นเกี่ยวกับข้าวป่าและข้าวปลูกในหอนิทรรศการวัฒนธรรมนำในอำเภอหลงอัน (ภาพถ่ายโดย Xu Xiaoting)

2) การสืบค้นร่องรอยทางประวัติศาสตร์

ในด้านโบราณวัตถุ ร่องรอยทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันสามารถย้อนกลับไปได้ถึง 16,000 ปีก่อน ในปีค.ศ. 2015 นักวิจัยได้ค้นพบซากพืชตระกูลข้าวซึ่งมีอายุประมาณ 16,000 ปี ในแหล่งโบราณคดีถ้ำยาฮวาย ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญที่พิสูจน์ถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานของการทำนาข้าวในพื้นที่หลงอัน นอกจากนี้ ในปีค.ศ. 1979 ที่แหล่งโบราณคดีต้าหลงถานในอำเภอหลงอัน ได้มีการขุดพบเครื่องมือหินจำนวน 233 ชิ้น ซึ่งนับว่าเป็นพื้นที่ที่พบพลั่วหินใหญ่มากที่สุดในตอนใต้ของภูมิภาคจินตอนใต้ จากมุมมองทางโบราณคดี พลั่วหินใหญ่นี้เป็นการพัฒนาและวิวัฒนาการจากขวานหินสองคม โดยเริ่มแรกนั้นใช้เป็นเครื่องมือทำงานในพื้นที่ลุ่มน้ำและนาข้าว การเกิดขึ้นของศิลปะพลั่วหินนี้ นอกจากจะเป็นเครื่องมือซึ่งเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือหินหยาบเป็นหินขัดเงา ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงการปรับปรุงเครื่องมือแรงงานของชนเผ่าจ้วงโบราณในพื้นที่โดยเฉพาะ นอกจากนี้ ยังถือเป็นวัตถุศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมเกี่ยวกับการทำนาข้าวอีกด้วย บริเวณต้าหลงถานเป็นพื้นที่ที่ขุดพบพลั่วหินใหญ่จำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าพื้นที่แห่งนี้เคยเป็นศูนย์กลางของการเกษตรทำนาข้าวและกิจกรรมบวงสรวง พิธีกรรมต่าง ๆ สะท้อนว่าหลงอันได้พัฒนาวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่สมบูรณ์มาตั้งแต่กว่า 6,000 ปีแล้ว นอกจากนี้ บริเวณสองฝั่งแม่น้ำหลัวซิงและแม่น้ำลู่อู่มีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบและมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านในสมัยโบราณได้สร้างระบบชลประทานด้วยกังหันน้ำไม้ไผ่ เพื่อสูบน้ำขึ้นไปยังพื้นที่สูงสำหรับปลูกข้าว ปัจจุบัน ยังสามารถพบซากเชือกหินที่ใช้วางกังหันน้ำเหล่านี้อยู่หลายแห่ง จากการบอกเล่าของคนท้องถิ่น พบว่า สิ่งก่อสร้างเหล่านี้มีอายุหลายร้อยปี ลักษณะดังกล่าวเหล่านี้สอดคล้องกับวิถีชีวิตการทำนาข้าวของชนเผ่าลั่วเยว่ที่นิยมตั้งถิ่นฐานริมแม่น้ำ โดยเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักในการเลี้ยงชีพ "การกินข้าวแกงปลาเป็นอาหารหลัก และการทำไร่เลื่อนลอยเลี้ยงชีพ" เป็นวิถีชีวิตที่สะท้อนถึงการสืบทอดวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่ยาวนานของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน

3) ร่องรอยทางประวัติศาสตร์ของชื่อสถานที่ที่มีคำว่า “น้ำ”

ในภาษาชนเผ่าจ้วง-ตัง ใช้คำว่า “น้ำ” (那) สื่อความหมายคำว่า นา หรือการทำนา เนื่องจากชนเผ่าจ้วง-ตังทำนาเป็นหลัก ทำให้หมู่บ้านที่พวกเขาอาศัยอยู่เชื่อมโยงกับพื้นที่นาข้าว จึงนิยมตั้งชื่อหมู่บ้านที่มีความเกี่ยวข้องการทำนา จากสถิติการสำรวจในปีค.ศ. 1982 ซึ่งบันทึกไว้ในเอกสาร “พงศาวดารหลงอัน” (1993) พบว่าใน 13 ตำบลของอำเภอหลงอันมีหมู่บ้านธรรมชาติทั้งหมด 1,232 แห่ง โดยในจำนวนนี้มีหมู่บ้านที่มีชื่อประกอบด้วยคำว่า “น้ำ” มากถึง 138 แห่ง เช่น น้ำถง น้ำจิ่ง น้ำหลั่ง น้ำเหมิน น้ำเจียง เป็นต้น พื้นที่นาข้าวแต่ละแห่งในหนึ่งหมู่บ้านก็มักมีชื่อขึ้นต้นด้วยคำว่า “น้ำ” เช่น น้ำซาง น้ำถั่ง เป็นต้น การปรากฏของชื่อสถานที่ที่มีคำว่า “น้ำ” นี้ มีความ

เชื่อมโยงกับการทำนาข้าวโดยตรง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าอำเภอลงอันยังคงรักษาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ของอารยธรรมการทำนาข้าวไว้อย่างชัดเจน

4) การสืบทอดวัฒนธรรมการทำนาข้าว

เมื่อการทำนาข้าวได้เริ่มขึ้น ชาวจ้วงในอำเภอลงอันได้ปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติและปรับเปลี่ยนธรรมชาติผ่านกระบวนการปฏิบัติที่ยาวนาน จนค่อย ๆ ก่อรูปขึ้นเป็นวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นแบบแผน ประเพณี เทศกาลเหล่านี้ได้รับการพัฒนาและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน มีเทศกาลบางส่วนยังคงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น เทศกาลหมางนำที่มีต้นกำเนิดจากยุคหินใหม่ ถือเป็นตัวแทนของพิธีกรรมการบวงสรวงในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วง เมื่อหลายพันปีก่อน ผู้คนได้ใช้พิธีบวงสรวงเพื่อขอพรจากธรรมชาติและสวรรค์ให้คุ้มครองการผลิตทางการเกษตร

อีกตัวอย่างหนึ่งคือ เทศกาลเครื่องมือการเกษตร ซึ่งมีต้นกำเนิดในสมัยราชวงศ์หมิง แต่เดิมเป็นพิธีขอฝนที่จัดขึ้นโดยชาวจ้วงในวัดซานเจี้ยนบนถนนน่าถิง ต่อมาจึงพัฒนาเป็นกิจกรรมการซื้อขายเครื่องมือการเกษตรในช่วงงานวัด จนกระทั่งปีค.ศ. 1965 เทศกาลดังกล่าวได้รับการตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า “เทศกาลเครื่องมือการเกษตร” ซึ่งมีประวัติยาวนานกว่า 300 ปี นอกจากนี้ ชาวจ้วงในอำเภอลงอันยังได้พัฒนารูปแบบประเพณีหรือเทศกาลที่เป็นเอกลักษณ์ในด้านพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมอาหาร และความเชื่อพื้นบ้าน ซึ่งล้วนมีประวัติศาสตร์การสืบทอดยาวนานนับพันปี

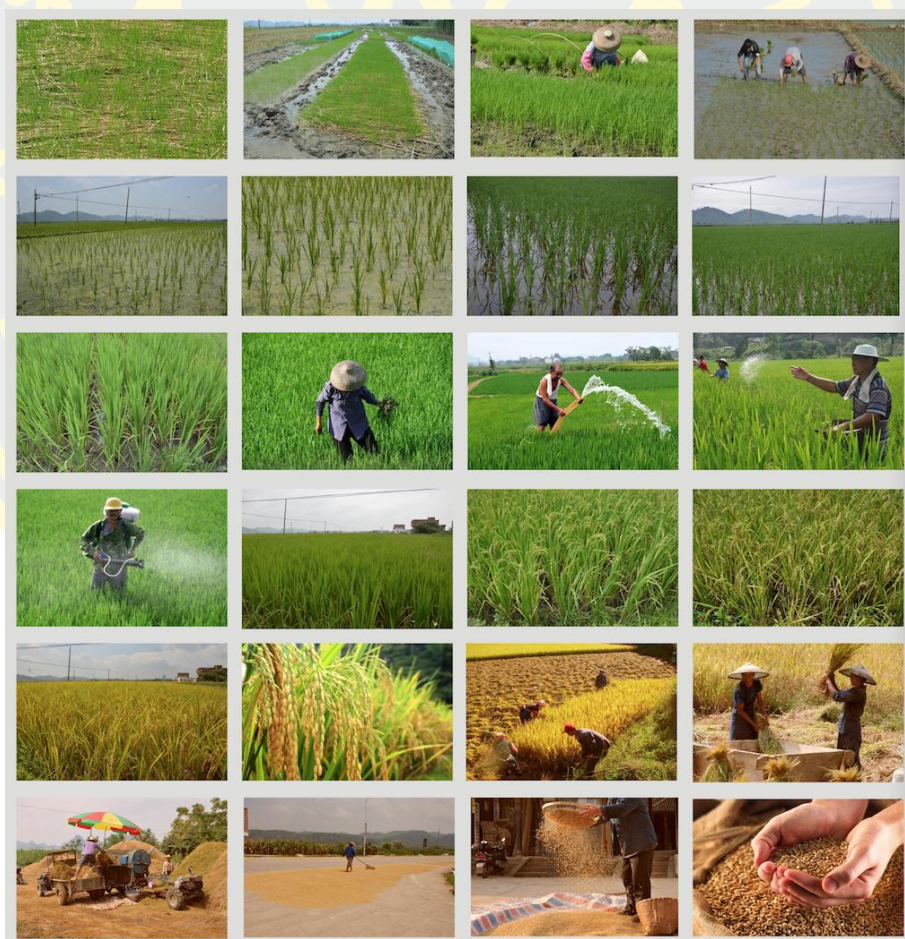
จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอลงอันได้รับการพัฒนาและสืบทอดมาจากวิถีชีวิตและการผลิตของบรรพบุรุษชาวจ้วงนับพันปี โดยแสดงให้เห็นในหลายด้าน เช่น การเมืองกับชาติพันธุ์ ต้นกำเนิดทางประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี ชื่อสถานที่ ภาษา รวมถึงวัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์และความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างชาวจ้วงในอำเภอลงอันกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว

2. สภาพแวดล้อมการผลิตและเครื่องมือในการทำนาข้าวของชาวจ้วง ในอำเภอลงอัน

2.1 สภาพแวดล้อมทางการผลิตในการทำนาข้าว

อำเภอลงอันตั้งอยู่ทางตอนใต้ของทรอปิกออฟแคนเซอร์ (Tropic of Cancer) โดยมีแสงแดดส่องโดยตรงปีละสองครั้ง มีภูมิอากาศแบบมรสุมกึ่งเขตร้อน โดยมีฤดูร้อนที่ยาวนานและฤดูหนาวที่สั้น มีความร้อนสูง ไม่มีน้ำค้างแข็งยาวนาน น้ำแข็งและหิมะพบเห็นได้ยาก ชั่วโมงแสงแดดเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ประมาณ 1,528 ชั่วโมง อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 21.6°C และมีฝนตกชุก ปริมาณน้ำฝนรายปีอยู่ที่ 1,300 มม. ซึ่งเกือบสองเท่าของปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีของประเทศที่ 629 มม. และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปีของโลก 730 มม. ซึ่งสภาพภูมิอากาศเช่นนี้เหมาะสำหรับการเจริญเติบโตของข้าวที่ชอบความร้อนและความชื้น

อำเภอหลงอันมีแม่น้ำบนผิวดิน 22 สาย และแม่น้ำใต้ดิน 18 สาย ซึ่งรวมถึงแม่น้ำโหยวเจียง แม่น้ำลู่ส่วย แม่น้ำลั่วซิง แม่น้ำดิงดิง และแม่น้ำปู้ฉวน โดยอำเภอหลงอันอุดมไปด้วยแหล่งน้ำจำนวนมาก พื้นที่ราบของอำเภอหลงอันคือ 478.6 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 21% ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอ 2,277 ตารางกิโลเมตร โดยมีระดับความสูงจากน้ำทะเล 80-150 เมตร ซึ่งกระจายตัวอยู่ตามเมืองและหมู่บ้านต่าง ๆ ภายในอำเภอ กลุ่มน้ำลั่วซิง กลุ่มน้ำลู่ส่วย และกลุ่มน้ำโหยวเจียงเป็นพื้นที่ราบที่สุด และเป็นพื้นที่ราบที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอ สภาพน้ำและดินที่นี่ดีมาก และมีแสงแดดที่เพียงพอ ซึ่งเหมาะสำหรับการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของข้าว นี่จึงเป็นหลักประกันของการเจริญเติบโตของข้าวป่าและข้าวที่ปลูกเทียมในพื้นที่ต่ำหลงอัน อำเภอหลงอัน ดังนั้นในปัจจุบันนี้เราสามารถชมทิวทัศน์ทุ่งนาที่สวยงามได้ตามสถานที่ต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันระหว่างการวิจัยภาคสนาม (ตามภาพที่ 3-3)

ภาพที่ 3-3 ภาพการผลิตและวิถีชีวิตการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

2.2 เครื่องมือในการทำนาข้าว

หลังจากการสำรวจและปฏิบัติการเป็นเวลานาน ชาวนาชาวจังหวัดในอำเภอหลงอันได้พัฒนาชุดเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกครบชุด โดยสามารถแบ่งออกได้เป็นเครื่องมือการทำเกษตร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำชลประทาน เครื่องมือการจัดการระหว่างนาข้าว เครื่องมือการเก็บเกี่ยว เครื่องมือการเก็บรักษาและเครื่องมือสำหรับการประมง โดย Lei Yingzhang ได้จำแนกประเภทเครื่องมือไว้ในบทความเครื่องมือการผลิตทางการเกษตรแบบดั้งเดิมของชาวจังหวัดในอำเภอหลงอัน ดังนี้

ตารางที่ 3-1

ประเภทของเครื่องมือ	ชื่อเรียกเฉพาะ	
เครื่องมือการทำเกษตรพลัดดิน	กระบือ วัว คันไถ คราด ลูกกลิ้งเหล็ก จอบตึง	
เครื่องมือการจัดการระหว่างนาข้าว	จอบ พลั่ว กระจ่างเพาะกล้า ขาดังลวด คราดพรวนดิน คราดมือ พลั่วแซะ เครื่องพ่น	
การออกแบบระบบการไหลของน้ำและอุปกรณ์ชลประทาน	เขื่อน รั้วตวิดน้ำ คลองบาดาล คูน้ำ อ่างเก็บน้ำ ปิมน้ำรูปทรงกระดุมมังกร ถังน้ำ ที่ตักน้ำ	
เครื่องมือการเก็บเกี่ยว คัดเลือกและลาก	เคียว มีดพรวิน ที่วางมีด ขวาน ไม้ขวาน ตะขอ สายข้าว เขือก	
เครื่องมือสำหรับการขนส่ง	เกวียน ตะกร้า ตะกร้าธัญพืช ตะกร้าไม้ไฟขนาดใหญ่ ที่โยยผง พลั่ว คอกหมู กรงไก่และเปิด	
เครื่องมือสำหรับการแปรรูป	อุปกรณ์การนวดข้าว การขจัดสิ่งสกปรก และการตากแห้ง	ถังนวดข้าว เครื่องนวดข้าว ตู้กั้นลม ที่ตากแห้ง คราดข้าว กระจาดนวดข้าว ไม้กวาดไม้ไฟ ไม้กวาดฟาง ที่โยยผง
	อุปกรณ์ปอกเปลือกและบดเมล็ดพืช	ครกหินและสากไม้ โรงสีผง โรงสีน้ำ ที่บดข้าวโพด โรงสีข้าว
	อุปกรณ์แปรรูปอาหาร	ถาด ที่กดแป้ง แม่พิมพ์
เครื่องมือสำหรับการเก็บรักษา	คลังเก็บเมล็ดพืช ถังเก็บเมล็ดพืช ตู้เก็บเมล็ด โรงนาเหล็ก ถังเก็บข้าว ฟางข้าว	
เครื่องมือสำหรับการตกปลา	ที่ตกปลา ฝักคลุมปลา แหตกปลา เบ็ดตกปลา ฉมวก และตะกร้า	
เครื่องมือช่วยเหลืออื่น ๆ	อุปกรณ์เสิร์ฟอาหาร	ตะกร้าจี้ก หม้ออลูมิเนียม ที่ตากสานแบบกลม รางให้อาหารหมู

ประเภทของเครื่องมือ	ชื่อเรียกเฉพาะ	
	อุปกรณ์วัดแนวอน	สเกลไม้ กระบอกมิเตอร์ กรวย
	อุปกรณ์จับหนูและงู	กับดักหนู กรงหนู กรงงู
	อุปกรณ์ม่านบังแดดและ กันฝน	เสื่อผ้า หมวกไม้ไผ่ หมวกไม้ไผ่แหลม หมวกฟาง ร่มผ้า
	อุปกรณ์เก็บความเย็น	พัดจากหญ้า พัดจากฝ่ามือ
	อุปกรณ์ที่นั่ง	ที่รองนั่ง เก้าอี้ไม้ไผ่

ในห้องจัดแสดงวัฒนธรรมน่าของอำเภอหลงอัน ผู้วิจัยได้รวบรวมเครื่องมือการเกษตรที่ยังคงรักษาไว้อยู่ในปัจจุบัน โดยประเภทของเครื่องมือ ได้แก่ เครื่องมือไถพรวนเตรียมหน้าดิน เครื่องมือสำหรับวิดน้ำ เครื่องมือสำหรับขนย้าย อุปกรณ์ในการแปรรูปธัญพืชและอาหาร เครื่องมือสำหรับจัดเก็บธัญพืชและเครื่องมือเสริมอื่น ๆ ซึ่งเครื่องมืออุปกรณ์เหล่านี้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการผลิตตามภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น เทคนิคการทำขนมเปียะไส้ถั่วของหลงอัน ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอีกด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้อธิบายการใช้งานในแต่ละเครื่องมือตามตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2

ประเภท	ชื่อเครื่องใช้	ภาพ	คำอธิบายการใช้งาน
เครื่องมือ ไถพรวน และ เตรียม หน้าดิน	คันไถ		เครื่องมือที่ใช้ลากวัวเพื่อไถและปรับดินในนาข้าว
	คราด		ใช้วัวลากเพื่อทำลายก้อนดินกำจัดเศษ และปรับดินราบ

ประเภท	ชื่อเครื่องใช้	ภาพ	คำอธิบายการใช้งาน
	เครื่องกลิ้งนาข้าว		กลิ้งเศษโคลน และอุปกรณ์อื่น ๆ ในนาข้าวก่อนย้ายต้นกล้า
	ที่ครอบปากวัว		เครื่องมือป้องกันไม่ให้วัวกินพืชผล
เครื่องวิดน้ำ	ป้อน้ำรูปทรงกระดุกมั่งกร		ระตัดสำหรับวิดน้ำออกจากคูน้ำด้วยตนเอง
อุปกรณ์ขนย้าย	ที่โยยผงโคลน		อุปกรณ์สำหรับการเก็บตะกอนและปุ๋ย
อุปกรณ์แปรรูป	ชั้นนวดข้าว		ตะแกรงสำหรับนวดข้าวและพืชผลอื่น ๆ หลังการเก็บเกี่ยว

ประเภท	ชื่อเครื่องใช้	ภาพ	คำอธิบายการใช้งาน
	เครื่องทุบลม		เครื่องมือหมุนด้วยการสร้างลมใช้สำหรับขจัดแกลบและรำข้าว
	ที่โกยผงไม้		อุปกรณ์สำหรับเก็บเมล็ดพืช
	สากไม้		เครื่องมือสำหรับนวดข้าวหรือตำอาหารในครกหิน
	เครื่องคั้นมือ		เครื่องมือสำหรับทำผง

ประเภท	ชื่อเครื่องใช้	ภาพ	คำอธิบายการใช้งาน
	แม่พิมพ์ทรงกลม		แม่พิมพ์สำหรับทำขนมไหว้พระจันทร์
	ถังนึ่ง		อุปกรณ์สำหรับนึ่งอาหารต่างๆ ในหม้อ
	จานนึ่ง		อุปกรณ์ที่ใช้ใส่น้ำนมข้าวลงไปเพื่อนึ่งเส้นก๋วยเตี๋ยวในหม้อนึ่ง
อุปกรณ์จัดเก็บ	กระบุง		อุปกรณ์สำหรับเก็บธัญพืช

ประเภท	ชื่อเครื่องใช้	ภาพ	คำอธิบายการใช้งาน
	ตระแกรง ข้าว		อุปกรณ์สำหรับเก็บเมล็ดข้าว
	ถังข้าว		ภาชนะสำหรับใส่อาหารและ สิ่งของอื่น ๆ
	ที่เก็บขนาด เล็ก		การจัดเก็บพืชและผลไม้ขนาด เล็ก
	กระบอกใส่ โจ๊ก		ใช้สำหรับเสิร์ฟโจ๊กกลางแจ้ง

ประเภท	ชื่อเครื่องใช้	ภาพ	คำอธิบายการใช้งาน
	ตาน (箆)		การสวมอุปกรณ์สำหรับข้าว โจ๊ก และอาหารอื่น ๆ เมื่อ ออกไปข้างนอก
	โต้ว (斗)		เครื่องมือตวงเมล็ดพืช
	ตาชั่ง		เครื่องชั่งน้ำหนักสำหรับการ ชั่งน้ำหนักสิ่งของ
เครื่องมือ เสริมอื่น ๆ	กระบอกลง เหล้า		อุปกรณ์การตวงปริมาณเหล้า
	กระบอกลง ข้าว		อุปกรณ์ตวงข้าวและอาหาร อื่น ๆ

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ได้เปรียบของอำเภอ หลงอัน ได้ก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของการปลูกข้าวและทิวทัศน์นาข้าวที่งดงามในอำเภอหลงอัน อีกทั้งระบบการผลิตทางการเกษตรที่สมบูรณ์ เครื่องมือการเกษตรที่หลากหลาย ล้วนเป็นสิ่งที่รับประกัน ถึงความมีประสิทธิภาพและความต่อเนื่องในการปลูกข้าวของอำเภอหลงอัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเครื่องมือการเกษตรที่สำคัญในอำเภอหลงอัน

3. ขนบธรรมเนียมและประเพณีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

ชาวบ้านได้เรียนรู้ ปรับตัว และสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านในสภาพแวดล้อมวิถีชีวิตของตนเอง ก่อให้เกิดการรวมตัวเป็นชุมชน พร้อมทั้งกำหนดและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และขนบธรรมเนียมพื้นบ้าน การสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านสามารถศึกษาได้โดยการวิเคราะห์ลักษณะและข้อเท็จจริงของสิ่งที่ชาวบ้านสืบสานต่อกันมา เพื่อให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์และโครงสร้างของการสืบทอดประเพณีต่าง ๆ (Wu Bingan, 2001, p. 288) การสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองความต้องการของสังคมมนุษย์ ซึ่งไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิต แต่ยังตอบสนองความต้องการทางจิตใจอีกด้วย ซึ่งรวมถึงด้าน อารมณ์ ความรู้ จริยธรรม ความบันเทิง และคติความเชื่อ นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงการสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านให้เข้ากับรูปแบบใหม่ของการพัฒนาสังคม (Wu Bingan, 2001, p. 326) ชาวจ้างของอำเภอหลงอันได้สืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านต่าง ๆ ในกระบวนการผลิตและการใช้ชีวิตที่เกี่ยวข้องวัฒนธรรมการทำนาข้าว ซึ่งประเพณีเหล่านี้มีเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์และเสน่ห์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันอย่างชัดเจน

3.1 ประเพณีเทศกาล

ชาวจ้างในอำเภอหลงอัน คือผู้มีประสบการณ์ด้านการทำนาข้าวมาเป็นเวลานาน ซึ่งภายในช่วงเวลา 1 ปี พวกเขาล้วนมีวิถีชีวิตที่วนเวียนอยู่กับการเตรียมการเพาะปลูกและทำการหว่าน การจัดการนาข้าว การเก็บเกี่ยวและการเก็บเข้าคลัง โดยได้กลายเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งขึ้นมา รวมถึงได้มีการหล่อหลอมเข้ากับความเชื่อของชาวบ้าน ทำให้เกิดพิธีกรรมเช่นไหว้บูชา การอธิษฐานขอพรต่าง ๆ โดยได้กลายเป็นระบบของประเพณีและเทศกาลของวัฒนธรรมการทำนาข้าว ซึ่งมีมากกว่า 10 เทศกาล โดยผู้วิจัย ได้มีการสรุปสถิติจากการสำรวจภาคสนาม ณ นิทรรศการวัฒนธรรมนำ ตามตารางที่ 3-3 ดังนี้

ตารางที่ 3-3 ขนบธรรมเนียมและประเพณีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

ขั้นตอนการทำนา	ชื่อเทศกาล	เวลา (ปฏิทินสุริยคติ)	การวางแผนและเป้าหมายของกิจกรรม
ขั้นตอนการเตรียมข้าว	วันชุมชน (ศาลเจ้าและวัด)	วันที่สอง เดือนสอง	การบูชาเทพเจ้าแห่งดิน
	เทศกาลวันที่สามเดือนสาม	วันที่สาม เดือนสาม	เช่นไหว้บรรพบุรุษ และงานร้องเพลง
ขั้นตอนการหว่าน	เทศกาลเครื่องมือการเกษตร	วันที่แปด เดือนสี่	ขอฝน และเทศกาลเครื่องมือการเกษตร
ขั้นตอนการจัดการนาข้าว	เทศกาลย่างเส้น	ก่อนและหลังวันที่ห้า เดือนห้า	ขอพรพระเจ้าให้อวยพรให้ต้นกล้าแข็งแรง
	เทศกาลหมางนำ (เช่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าว)	วันที่ยี่สิบหก เดือนห้า และวันที่หก เดือนหก	อัญเชิญวิญญาณข้าว เช่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าว เชิญย่าหวัง และจัดเลี้ยงครอบครัว
	เทศกาลผี (เทศกาลงหยวน)	วันที่สิบสาม ถึง สิบห้าเดือนเจ็ด	ทุกครัวเรือนจะฆ่าเป็ดและถวายเป็ดปรุงสุก เหล้าขาว และข้าวปั้น ให้กับศาลเจ้าข้าว ทุ่งนาและริมน้ำ นอกจากนี้ยังเผากระดาษเงิน โดยหวังว่าผีป่าจะได้รับอาหาร สวมเสื้อผ้าและมีประโยชน์ พวกเขาจะจากไปและหยุดสร้างปัญหาในหมู่บ้าน และไม่ทำร้ายรวงข้าว
	เทศกาลเทพเจ้าย่าหวัง	วันที่สิบแปด ถึง ยี่สิบ เดือนเจ็ด	เช่นไหว้เทพเจ้าย่าหวัง
ขั้นตอนการเก็บเกี่ยว	เทศกาลดอกข้าว	วันที่สิบห้า เดือนแปด	ถวายเครื่องเซ่นไหว้ที่ศาลเจ้าข้าวและดิน เพื่อขอบคุณพระเจ้าดินที่ให้พรในการเติบโตของข้าว
	เทศกาลกินข้าวใหม่	วันที่สิบเก้า เดือนเก้า	เมล็ดพืชใหม่ที่เก็บเกี่ยวได้จะถูกนำมาทำเป็นเส้นก๋วยเตี๋ยว เค้กข้าวเหนียว และอาหาร อื่น ๆ และจัดรูปเทียนเพื่อเซ่นไหว้บรรพบุรุษ เทพเจ้าแห่งพื้นดิน และเทพเจ้าแห่งข้าว เพื่อเป็นการขอบคุณสำหรับพรแห่งการเจริญเติบโตและการเก็บเกี่ยวข้าว
ขั้นตอนการ	เทศกาลเทพเจ้า	วันที่สิบ เดือนสิบ	พวกเขาทำเค้กข้าวเหนียว จัดเตรียมเหล้าและ

ขั้นตอนการทำงาน	ชื่อเทศกาล	เวลา (ปฏิทินสุริยคติ)	การวางแผนและเป้าหมายของกิจกรรม
เก็บเข้าคลัง	แห่งยั้งฉาง		เนื้อสัตว์ ถวายเครื่องบูชาแก่เทพเจ้าแห่งยั้งฉาง วิชาญาณบรรพบุรุษ และเทพเจ้าแห่งผืนดิน เพื่อขอความช่วยเหลือในการจัดการข้าวและป้องกันการรบกวนจากสัตว์ต่าง ๆ
	เทศกาลขอบคุณเทพเจ้า	วันที่สอง เดือนหนึ่ง	ทุกคนครอบครัวจะฆ่าไก่ หลังจากการปรุงอาหาร จะมีแม่บ้านเลือกหยิบสิ่งของปศุสัตว์ ประทัด รูป และกระดาษเงิน เพื่อเซ่นไหว้ศาลเจ้าแห่งผืนดิน ศาลบรรพบุรุษ และป้าวิชาญาณของครอบครัว ขอขอบคุณพวกเขาสำหรับของขวัญที่มอบให้ในปีที่ผ่านมา และขอให้อากาศดีและมีการเก็บเกี่ยวที่ดีในปีใหม่ ตลอดจนอธิษฐานต่อดวงวิชาญาณบรรพบุรุษเพื่ออวยพรให้ลูกหลานเจริญรุ่งเรือง และกิจการรุ่งเรือง

1) ประเพณีและเทศกาลในช่วงจัดเตรียมการเกษตร

หลังจากวันลีชุน (วันแรกของฤดูใบไม้ผลิ) ไปจนถึงเดือนสามตามปฏิทินสุริยคติ ผู้คนจะเริ่มวางแผนการเพาะปลูกสำหรับปีใหม่ กิจกรรมการเกษตรหลักได้แก่ การไถนาและหมักปุ๋ย ในขณะที่เดียวกันก็มีกิจกรรมนันทนาการเพื่ออธิษฐานขอฝน ขอให้บ้านเมืองสงบสุข มีอายุยืนยาว ซึ่งเทศกาลหลัก ได้แก่ เทศกาลเซ่อรื่อ (การปฏิบัติธรรมและกินเจ) และเทศกาลสามเดือนสาม ซึ่งเทศกาลสามเดือนสามมีต้นกำเนิดมาจากการบูชาเจ้าแม่มังกร ตามตำนานกล่าวว่า วันสามเดือนสามเป็นวันสักการะเจ้าแม่มังกร พิธีกรรมบูชาได้พัฒนาเป็นเทศกาลร้องเพลงสามเดือนสามตามประเพณี ชาวจ้วงจะประกอบพิธีกรรมบูชาเจ้าแม่มังกรก่อนการหว่านเมล็ด โดยนำข้าวเหนียวห้าสี ไก่ต้ม และเหล้ามาเซ่นไหว้ เพื่อขอพรให้การเก็บเกี่ยวอุดมสมบูรณ์ตลอดปี

นอกจากนี้ในอำเภอหลงอัน ยังมีเทศกาลร้องเพลงที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ได้แก่ เทศกาลเพลงเฉียวเจี้ยน เทศกาลเพลงตัวหลิน และเทศกาลเพลงหงหยาง ภาครัฐจะจัดการฝึกอบรมการร้องเพลงของชนเผ่าจ้วง โดยเนื้อหาเพลงจะเกี่ยวข้องกับการทำนาข้าว การดำรงชีวิต การแสดงความสุขและความทุกข์ รวมถึงมักมีเนื้อเพลงเชิดชูคุณและยกย่องทิวทัศน์ธรรมชาติในท้องถิ่น เนื้อหาเพลงหลักมีทั้ง “เพลงรัก” “เพลงเฉลิมฉลอง” “เพลงแรงงาน” เป็นต้น กลุ่มนักร้องจะจัดการแสดงตามคณะ ซึ่งในบรรดาเพลงเหล่านี้ “เพลงรัก” ถือเป็นประเพณีที่ชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอันสืบทอดต่อเนื่องกันมายาวนานนับพันปี โดยส่วนใหญ่จะร้องในงานเทศกาลหรือชักชวนกันไปร้องโต้ตอบกันตามป่าเขาหรือ

เนินเขา เพลงนี้เป็นเพลงที่หนุ่มสาวใช้เพื่อแสดงความรู้สึกและค้นหาคู่ครอง ซึ่งถูกขนานนามว่าเป็น “เพลงสี่รัก” ชาวบ้านยังมีการขับร้องเพลงโต้ตอบกันโดยใช้ทำนองเพลงพื้นบ้านของเขา เนื้อเพลงส่วนใหญ่เป็นการแต่งขึ้นโดยชาวบ้านตามประสบการณ์ชีวิตและความรู้สึกในขณะนั้น เพื่อบอกเล่าว่าตนเองได้ทำอะไร ชอบอะไร หรืออธิบายกระบวนการทำงานและวิธีการทำงานฝีมือ บางครั้งก็มีการตั้งคำถามเชิงสนุกสนานให้โต้ตอบกัน ฝ่ายตรงข้ามจะต้องตอบโต้ด้วยเพลง หากฝ่ายใด “ยอมแพ้” หรือ “ถอนตัว” ถือว่าจบเพลงในรอบนั้น จากนั้นจะเริ่มรอบใหม่ โดยบางครั้งก็มีคณะต่าง ๆ เข้าร่วมโต้ตอบกันอย่างคึกคัก ในเทศกาลเต็มไปด้วยความรื่นเริง ทุกครัวเรือนจะทำข้าวเหนียวห่าสีและย้อมสีไข่เพื่อเฉลิมฉลอง สถานที่จัดงานร้องเพลงจะอยู่ในพื้นที่นาข้าวใกล้หมู่บ้าน โดยการร้องเพลงจะมีหนุ่มสาวโสดเป็นกลุ่มหลัก ส่วนผู้อาวุโสและเด็ก ๆ จะมาร่วมชมและให้กำลังใจ (ภาพที่ 3-4 และ 3-5)

ภาพที่ 3-4 นักร้องเก่าแก่ในงานเทศกาลเพลงบนแก้งว่างหู (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-5 ภาพของเทศกาลเพลงบนแก้งว่างหูของชาติพันธุ์จ้วง ในปี 2023 (Xu Xiaoting)

2) ประเพณีและเทศกาลในช่วงหว่านเมล็ด

ในเดือนที่ 4 ของปฏิทินสุริยคติ เมื่อดินตะกอนมาถึง ผู้คนจะเตรียมเครื่องมือการเกษตรต่างๆ และเริ่มงานที่ย่างของปี โดยมีภารกิจหลักคือการใส่ปุ๋ย ไถพรวน แซ่เมล็ด หว่านเมล็ดพืช และปลูกลงกล้า เทศกาลเครื่องมือการเกษตร วันที่แปดเดือนสี่การขอฝน โดยน้ำเป็นเงื่อนไขที่มีอิทธิพลมากที่สุดสำหรับการทำนาข้าว การไถดิน ไถพรวนในนาข้าว การหว่านเมล็ด การย้ายต้นกล้าข้าว และการปลูกลงกล้า ล้วนไม่สามารถแยกจากน้ำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนที่จะมีการชลประทานแบบอนุรักษ์น้ำ น้ำฝนกลายเป็นแหล่งหลักของการผลิตทางการเกษตร อำเภอหลงอันตั้งอยู่ในพื้นที่เขตร้อนที่มีฝนตกชุก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอิทธิพลของมรสุมและสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์แบบภูเขา จึงมีแนวโน้มที่จะเกิดภัยแล้งและภัยพิบัติน้ำท่วมได้อย่างมาก จึงทำให้เกษตรกรที่อาศัยอยู่ที่นี้ให้ความสนใจกับฝนเป็นพิเศษ พวกเขาเชื่อว่าการขอฝนผ่านพิธีกรรมบางอย่าง จึงเกิดเป็นเทศกาลการขอฝนที่เก่าแก่ที่สุดในฤดูหว่าน จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเมืองน่าถง ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า เทศกาลเครื่องมือการเกษตร มีประวัติความเป็นมายาวนานถึง 300 ปี นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยในวันที่แปดเดือนสี่นั้น ชาวจ้วงจะเดินทางมาที่ถนนน่าถงพร้อมกับเครื่องมือการเกษตรเพื่อเข้าร่วมและเฝ้าดูกิจกรรมการเซ่นไหว้บูชาเทพเจ้าสามแดน กลุ่มคนและทีมงานได้ร่วมกันแห่เทพเจ้าสามแดนออกจากวัดไปตามถนน และจัดพิธีเซ่นไหว้บูชา เพื่อขอฝนจากเทพเจ้าสวรรค์ ดินและน้ำ อธิษฐานให้มีผลผลิตที่ดี ขณะเดียวกัน กลุ่มชาวบ้านต่าง ๆ ได้มีการรวบรวมเครื่องมือการเกษตรของตัวเองมาเพื่อจัดแสดงและจัดจำหน่าย ซึ่งต่อมาได้พัฒนากลายเป็นเทศกาลเครื่องมือการเกษตร และได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในรายชื่อของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับเขต ของมณฑลกว่างซี ในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ.2010 (ตามภาพที่ 3-6 ภาพที่ 3-7 และ ภาพที่ 3-8)

ภาพที่ 3-6 ภาพเทศกาลเครื่องมือการเกษตร วันที่แปดเดือนสี่ที่ถนนน่าถง (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-7 แหล่งจำหน่ายสินค้าในงานมหกรรมเครื่องมือการเกษตรนำถ่วงของชาวจ้วง ประจำปี 2008 (Li Jing)

ภาพที่ 3-8 เครื่องมือการเกษตรพื้นบ้านที่จัดแสดงในงานเทศกาลเครื่องมือการเกษตรนำถ่วงของชาวจ้วงปี ค.ศ.2024 (Xu Xiaoting)

3) ประเพณีและเทศกาลในช่วงจัดการนาข้าว

ตั้งแต่เดือนห้าถึงเดือนเจ็ดตามปฏิทินสุริยคติ ช่วงนี้เป็นช่วงเวลาการเติบโตของต้นกล้า ซึ่งมีหน้าที่หลักคือการไถพรวน การใส่ปุ๋ย พรวนดิน และการป้องกันศัตรูพืช เทศกาลหลักได้แก่ เทศกาลยางเส้น เทศกาลหมางน่า (เช่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าว) เทศกาลผี (เทศกาลลงหยวน) และ เทศกาลเทพเจ้าย่าหวัง โดยในงานวิจัยนี้เน้นไปที่เทศกาลหมางน่า (เช่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าว) ซึ่งตรง

กับวันที่ วันที่หกเดือนหกตามปฏิทินสุริยคติ ซึ่งมีต้นกำเนิดมาตั้งแต่สมัยยุคหินใหม่ มีประวัติศาสตร์นานนับพันปีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยถือเป็นเทศกาลสำคัญในอำเภอหลงอันในการบูชาเทพเจ้าแห่งข้าว และได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในรายการของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับเขตของมณฑลกว่างซีในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ.2010 เทพเจ้าแห่งข้าวในภาษาจ้วงคือ “หมางน่า (芒那)” โดยเทศกาลหมางน่า ซึ่งเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เทศกาลเทพเจ้าแห่งข้าว ถือเป็นเทศกาลที่ชาวบ้านในพื้นที่ปลูกข้าวเกือบทั้งหมดในอำเภอจะเฉลิมฉลองเทศกาลนี้ ทุกครัวเรือนจะฆ่าไก่และสุนัขเพื่อสักการะเทพเจ้าแห่งข้าวริมนาข้าว และเชิญชวนญาติและเพื่อนฝูงมาที่บ้านเพื่อเฉลิมฉลองเทศกาลด้วยกัน

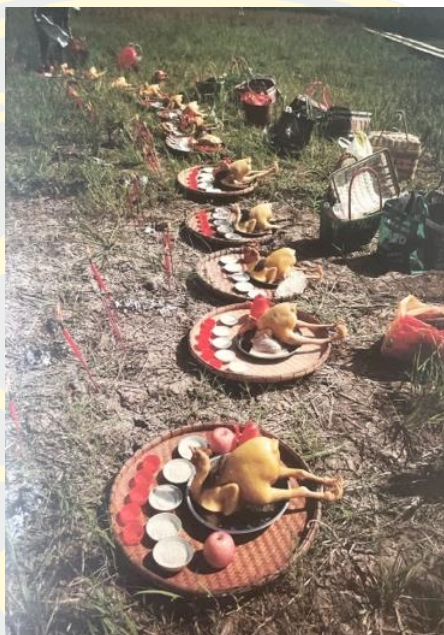
จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้รับการอนุรักษ์และสืบทอดในเมืองเฉียวเจี้ยน หมู่บ้านหลูฮานัน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า เทศกาลเซ่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าวมีกระบวนการอย่างละเอียด ซึ่งแบ่งออกขั้นตอนต่าง ๆ ขั้นตอนคือการอัญเชิญเทพเจ้าอย่าหวัง โดยชาวบ้านนำไก่ เหล้าข้าว ข้าว ธูป เทียน เงินกระดาษ และเครื่องสังเวद्यอื่น ๆ เหล่าปรมาจารย์ซือกง (ในศาสนาซือกงของอำเภอหลงอัน มีปรมาจารย์สองคนคือ ปรมาจารย์ต้าวง และปรมาจารย์ซือกง มีความแตกต่างกันเล็กน้อยระหว่างทั้งสองท่าน แต่คนในท้องถิ่นไม่ได้แบ่งแยก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงเรียกรวมกันว่า ปรมาจารย์ซือกง) ก่อนที่จะทำพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ริมนาข้าว มีการจัดพิธีบูชาเทพเจ้าอย่าหวังและเชิญเทพเจ้าอย่าหวังออกมาทำพิธี วิธีการดั้งเดิมคือ หลังจากวางเครื่องบูชาและเผาธูปและเทียนแล้ว ปรมาจารย์ซือกงจะถือเครื่องมือสำหรับพิธีกรรม ตีฆ้องและกลองเป็นจังหวะ เต้นรำและบูชาด้วยความศรัทธาขณะร้องเพลงอัญเชิญเทพเจ้า (ตามภาพที่ 3-9)

ภาพที่ 3-9 การอัญเชิญเทพเจ้าในวัดต้าหวัง (Xu Xiaoting)

ขั้นตอนที่สอง จัดขึ้นบริเวณริมนาข้าวนอกหมู่บ้าน เพื่อประกอบพิธีเรียกขวัญข้าวและขับไล่วิญญาณชั่วร้ายในนา เหล่าสตรีในหมู่บ้านจะทยอยนำเครื่องบวงสรวงไปยังริมนา จากนั้นจุดธูป เทียน ปักธงหลากสี เมื่อเตรียมทุกอย่างเสร็จเรียบร้อย เจ้าพิธีจะประกาศเริ่มพิธีบูชาเทพเจ้าแห่งข้าว

และอ่านบทสวดบวงสรวง หลังจากนั้น พรานหมันและนางฟ้าจะทำพิธีเรียกขวัญ โดยพรานหมันจะแกว่ง
ระฆังทองแดงและแบกถังน้ำสองใบพาดบ่าทั้งคู่จะเดินวนรอบเครื่องมือทำนาข้าวสีทอง พลังเดินและ
ร้องเพลง เนื้อร้องคือบทสวดเรียกขวัญที่มีใจความว่า “ขวัญข้าวรีบกลับมา ดอกข้าวออกรวงเต็มต้น”
(Zhao Fei, 2020) เป็นการเรียกขวัญให้รวงข้าวและต้นข้าวเจริญงอกงาม (ภาพที่ 3-10, 3-11)

ภาพที่ 3-10 ชาวบ้านวางเครื่องเซ่นไหว้ที่ริมนาข้าว (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-11 พิธีการเรียกขวัญนา (Xu Xiaoting)

หลังจากนั้นคือพิธีการไล่ผี ประมาจารย์อีกกลุ่มหนึ่งแต่งกายด้วยชุดลัทธิเต๋าสีสันสดใส
บ้างถือดาบยาว บ้างถือไม้ยาว สันระฆัง ตีฆ้องและกลอง มีอีกสองคนสวมเสื้อคลุมสีเขียว หน้ากากสี
แดงและสีดำตามลำดับ ถือพัดกระดาษและพัดหญ้าหนึ่งร้อยตัวตามลำดับ หลังจากเสร็จสิ้นพิธีกรรม

แล้ว ก็จะเดินเข้าไปในคันนาข้าว ตีระฆังทองแดง การตีฆ้องและกลองหมายถึงการขับไล่ผีในทุ่งนา เพื่อให้ต้นข้าวเกิดความตกใจและเงยหน้าขึ้น เพื่อพ่นพลัง (ภาพที่ 3-12 และภาพที่ 3-13)

ภาพที่ 3-12 การแห่บนคันนาข้าวเพื่อขับไล่ผี (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-13 การแห่บนคันนาข้าวเพื่อขับไล่ผี (Xu Xiaoting)

ขั้นตอนที่ 4 ถึงช่วงแห่งความสุข ประมาจารย์ชื่อกงหลักจะแจกข้าวถุงหนึ่งซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ “การเก็บเกี่ยวที่ดีในอนาคต” ให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับพรจากเทพเจ้าแห่งข้าว (ภาพที่ 3-14)

ภาพที่ 3-14 ประชาชนที่ได้รับข้าวซึ่งมีความหมายว่า “การเก็บเกี่ยวที่ดีในอนาคต” (Xu Xiaoting)

ขั้นตอนสุดท้ายคือพิธีบวงสรวงเทพเจ้าแห่งข้าว ประมาจารย์ซือกงและเหล่านางฟ้าจะเดินทางมาที่รูปปั้นของเทพเจ้าย่าหวังเทพเจ้าแห่งข้าว ดำเนินการทำพิธีกรรมและสวดมนต์อีกครั้งหนึ่ง รูปปั้นของเทพเจ้าย่าหวังเทพเจ้าแห่งข้าว ตั้งอยู่ในหมู่บ้านหุรุหาว หัวของมันเป็นรูปร่างเหมือนหัวนกหรือหัวมนุษย์ มีก้อนหินคล้ายกรวยหลายก้อนกระจัดกระจายอยู่ใกล้รูปปั้น ซึ่งว่ากันว่าเป็นรูปปั้นหินที่ทำจากข้าว (ภาพที่ 3-15)

ภาพที่ 3-15 รูปปั้นเทพเจ้าแห่งข้าว (Xu Xiaoting)

4) ประเพณีและเทศกาลในช่วงการเก็บเกี่ยว

ในช่วงเดือนแปดถึงเดือนเก้าตามปฏิทินสุริยคติ เมื่อข้าวออกรวงจนเมล็ดข้าวสมบูรณ์ ชาวบ้านก็เตรียมอุปกรณ์เพื่อเตรียมการเก็บเกี่ยวและเฉลิมฉลองความสำเร็จในการปลูกข้าว ในช่วงเวลานี้จะมีเทศกาลสำคัญคือ เทศกาลดอกข้าวและเทศกาลกินข้าวใหม่ เทศกาลดอกข้าวสื่อความหมายข้าวที่ออกรวงทั่วพื้นที่ ท้องนาหอมกรุ่นไปด้วยกลิ่นหอมของดอกข้าว ชาวบ้านจะไปยังศาลเทพเจ้าแห่งผืนดินเพื่อบวงสรวง และขอขอบคุณเทพเจ้าแห่งผืนดินที่คุ้มครองให้ข้าวเติบโตและประทานความอุดมสมบูรณ์ สิ่งของสำหรับบูชา ได้แก่ ไก่ เป็ด ข้าวเหนียว เป็นต้น ส่วนเทศกาลกินข้าวใหม่เป็นสัญลักษณ์ของการนำผลผลิตใหม่มาประกอบอาหารเพื่อลิ้มรสและเฉลิมฉลอง ชาวบ้านจะนำข้าวที่เก็บเกี่ยวใหม่มาทำเป็นขนมจิ้นและขนมฉือปา จุดธูปเทียนเช่นไหว้วิญญาณบรรพบุรุษ เทพเจ้าแห่งผืนดิน และเทพเจ้าแห่งข้าว เพื่อแสดงความขอบคุณต่อการคุ้มครองการเจริญเติบโตของข้าวและความอุดมสมบูรณ์ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

5) ประเพณีและเทศกาลในช่วงการเก็บเข้ายุ้งฉาง

ช่วงระหว่างเดือนเก้าถึงเดือนหนึ่งของอีกปีตามปฏิทินสุริยคติ ชาวบ้านจะเก็บเกี่ยวข้าว นำไปตากแดดให้แห้ง และเก็บเข้ายุ้งฉาง ซึ่งในช่วงนี้จะเต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งความยินดีและการเฉลิมฉลอง โดยเทศกาลสำคัญในช่วงนี้ ได้แก่ เทศกาลเทพเจ้าแห่งยุ้งฉาง และ เทศกาลตอบแทนเทพเจ้า เทศกาลเทพเจ้าแห่งยุ้งฉาง จัดขึ้นเพื่อบูชาและขอพรจากเทพเจ้าที่ช่วยให้ช่วยคุ้มครองรักษาข้าวในยุ้งฉาง ป้องกันจากแมลงศัตรูพืชและความเสียหาย โดยชาวบ้านจะทำเค้กฉือปา เตรียมเหล้าและเนื้อสัตว์เพื่อนำไปบวงสรวงบูชาเทพเจ้าแห่งยุ้งฉาง บรรพบุรุษ และเทพเจ้าแห่งผืนดิน

เทศกาลขอบคุณเทพเจ้าในรอบปี เป็นเทศกาลที่ชาวบ้านในอำเภอหลงอันจัดขึ้นเพื่อขอบคุณต่อผลผลิตจากการทำงานหนักตลอดทั้งปี รวมทั้งแสดงความขอบคุณต่อเทพเจ้าและบรรพบุรุษที่คอยปกป้องคุ้มครองและประทานความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ครอบครัวและชุมชน นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการอธิษฐานขอพรสำหรับปีใหม่ให้เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์และความสงบสุข โดยครอบครัวแต่ละบ้านจะนำไก่ตัวผู้ที่ตอนแล้วมาฆ่าและต้มให้สุก จากนั้นให้แม่บ้านนำไก่พร้อมของเช่น ไหว้ เช่น ประทัด ธูปเทียน และกระดาษเงินกระดาษทองไปบวงสรวงตามแต่ละจุด ชาวบ้านจะนำของเช่น ไหว้ไปประกอบพิธีบูชาที่ศาลเทพเจ้าผืนดิน ศาลบรรพบุรุษและแท่นบูชาบรรพบุรุษภายในบ้าน เพื่อแสดงความขอบคุณต่อพรที่ได้รับตลอดปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งอธิษฐานให้ปีใหม่มีฝนตกตามฤดูกาลพืชผลอุดมสมบูรณ์ และขอให้บรรพบุรุษคุ้มครองให้ลูกหลานเจริญรุ่งเรือง มีความก้าวหน้าในอาชีพการงาน นอกจากนี้ ในช่วงเทศกาลนี้ยังตรงกับเทศกาลตรุษจีนตามประเพณีจีนดั้งเดิม ซึ่งจะมีการจัดกิจกรรมบันเทิงมากมาย ชาวบ้านจะร่วมกันร้องเพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงเฉลิมฉลอง และ “เพลงแรงงาน เพื่อแสดงความกตัญญูต่อผืนแผ่นดิน สละท้อจนถึงความสุขจากการทำงาน และเฉลิมฉลองการมีชีวิตที่ดีขึ้นในปีใหม่

3.2 ประเพณีอาหาร

ชาวจ้วงในอำเภอหลงอันหาเลี้ยงชีพด้วยการทำนาข้าว ดังนั้นข้าวจึงเป็นอาหารหลักควบคู่กับมันเทศ มันสำปะหลัง เผือก ฟักทอง ข้าวโพด และข้าวฟ่าง ซึ่งกลายเป็นขนบธรรมเนียมการบริโภคอาหารท้องถิ่น พวกเขาชื่นชอบและเชี่ยวชาญการทำอาหารจากข้าว หลังจากสะสมมาเป็นเวลานาน พวกเขาก็ได้สร้างสรรค์วัฒนธรรมอาหารที่โดดเด่น ประกอบด้วย วัฒนธรรมข้าว วัฒนธรรมข้าวเหนียว วัฒนธรรมเส้นก๋วยเตี๋ยว วัฒนธรรมเหล้าข้าวหมัก และวัฒนธรรมของหวานจากข้าว เป็นต้น โดยสามารถจำแนกได้ 12 ประเภท รังสรรค์เป็นอาหารกว่า 100 ชนิด เช่น ข้าว โจ๊ก ข้าวเหนียว โจ๊กข้าว ข้าวต้ม ก๋วยเตี๋ยวข้าว แค้กข้าว ข้าวพอง บ๊ะจ่าง แค้กฉือปา บั้วลอย ข้าวทอด ผู้เขียนได้สรุปสถิติจากการสำรวจภาคสนามในนิทรรศการวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดในตารางด้านล่าง

ตารางที่ 3-4

ลำดับ	ประเภท/ภาพ	ตัวอย่าง
1	ข้าว 	ข้าวสวย ข้าวเหนียว ข้าวนึ่ง ข้าวและถั่ว ข้าวห้ำสี ข้าวไม้ฝู ข้าวฟักทอง ข้าวสัปปะรด ข้าวสีม่วง
2	โจ๊ก 	โจ๊กขาว โจ๊กข้าวสีม่วง โจ๊กเนื้อสับ โจ๊กหิ้วซื่อ โจ๊กปลา โจ๊ก ข้าวโพด โจ๊กเนื้อไก่ โจ๊กผัก โจ๊กถั่วเขียว โจ๊กข้าวและถั่ว
3	เส้นก๋วยเตี๋ยว 	ก๋วยเต๋ยน้ำ ก๋วยเตี่ยวผัด ก๋วยเต๋ยม้วน ก๋วยเตี่ยวปลา ก๋วยเตี่ยวเนื้อสับ ก๋วยเตี่ยวหอยหิ้วซื่อ ก๋วยเตี่ยวจ้ำเฟิ่น ก๋วยเตี่ยวเปรี้ยว ก๋วยเตี่ยวสามสดใหม่ ก๋วยเตี่ยวเพื่อนเก่า ก๋วยเตี่ยวไส้ เฟิ่นลี่ และก๋วยเตี่ยวแมลง

ลำดับ	ประเภท/ภาพ	ตัวอย่าง
4	<p>บ๊ะจ่าง</p> 	<p>บ๊ะจ่างหลังอูฐ บ๊ะจ่างโคน บ๊ะจ่างเขาวัว บ๊ะจ่างข้าวเหนียวดำ บ๊ะจ่างน้ำสีเทา บ๊ะจ่างหมอน และบ๊ะจ่างจิ้งหอยวน</p>
5	<p>เค้กฉือปา</p> 	<p>เค้กฉือปาทรงกลม เค้กฉือปาทรงสามเหลี่ยม เค้กฉือปาหยาวย เค้กฉือปาสีเหลี่ยม เค้กฉือปาน้ำมัน เค้กฉือปาข้าวโพด เค้กฉือปาสวน และเค้กฉือปาแท่ง</p>
6	<p>เค้กข้าว</p> 	<p>เค้กทราย แป้งเค้กทอด เค้กข้าวมังกรสวรรค์ ก้อนแป้งทอดกลม เค้กข้าวห้าสี ขนมข้าวเหนียว เค้กสีเหลี่ยมดำ เค้กพันชั้น เค้กข้าวเหนียวน้ำตาลทรายแดง เค้กงา</p>
7	<p>ข้าวพอง</p> 	<p>ป๊อปคอร์น ข้าวพองผัด ข้าวพองน้ำตาล</p>
8	<p>บัวลอย</p> 	<p>บัวลอย หยวนเขียว และหยวนเขียวทรงเหลี่ยม</p>
9	<p>เครื่องต้ม</p> 	<p>เหล้าข้าวหมัก เหล้าข้าวเหนียวหมัก เหล้าหวาน เหล้าหวานไก่อ เหล้าหมักตุ๊กแก เหล้าหมักงู</p>

ลำดับ	ประเภท/ภาพ	ตัวอย่าง
10	ไส้กรอก 	หมูสามชั้นยัดไส้ และไส้กรอกเนื้อข้าว
11	ข้าวและเนื้อ 	เนื้อข้าวและก้วยเตี๋ยวตอง เนื้อตอง ข้าวก้วยเตี๋ยว
12	ข้าวทอด 	ขนมไหว้พระจันทร์ประเภทต่าง ๆ ข้าวตัง ข้าวทอดสอดหมี เฟิ่น ข้าวเหนียวทอดบาง

อาหารจานรองประกอบด้วยเนื้อสัตว์และผักเป็นหลัก ประเภทเนื้อสัตว์ส่วนใหญ่เป็นหมู ไก่ เป็ด ห่าน ปลา และกุ้ง ซึ่งแปรรูปจากข้าว ส่วนใหญ่จะเลี้ยงด้วยข้าวหรือรำข้าว โดยปกติแล้วชาวจ้วงไม่ชอบกินเนื้อวัว ในบางแห่งถือเป็นอาหารต้องห้ามอีกด้วย ประเภทปลานิยมปลาน้ำจืดเป็นหลัก นิยมขูดบ่อใกล้บ้าน มีหน้าที่กักเก็บน้ำไว้ในนาข้าวเพื่อป้องกันภัยแล้ง โดยปกติปลาและกุ้งจะเลี้ยงไว้และมักเลี้ยงปลาในนาข้าว ด้วยวิธีนี้ บ่อน้ำและนาข้าวมีวัตถุประสงค์หลายประการ ผักส่วนใหญ่เป็นผักใบสดซึ่งจะต้องอยู่ในอาหารทุกมื้อ ตามด้วยผลไม้และผักประเภทมีราก

3.3 พิธีกรรมชีวิต

พิธีกรรมชีวิตหรือที่เรียกว่าพิธีกรรมชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องผ่านขั้นตอนสำคัญเหล่านี้ โดยการผ่านขั้นตอนสำคัญเหล่านี้คุณลักษณะทางสังคมของแต่ละคนได้รับการสร้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละขั้นตอนมีการใช้พิธีกรรมบางอย่าง ตั้งแต่สมัยโบราณแสดงออกเพื่อให้ได้รับการยอมรับและประเมินสังคม พิธีกรรมในชีวิตที่ทำเครื่องหมายไว้ในแต่ละช่วงของชีวิตคือพิธีกรรมชีวิต (Lei Yingzhang, 2010) พิธีกรรมชีวิตของชาวจ้วงในต้าหลงถาน อำเภอหลงอัน เช่น พิธีครบหนึ่งเดือน งานแต่งงาน วันเกิด และงานศพ ล้วนเชื่อมโยงกับข้าวอย่างแยกไม่ออก เมื่อทารกอายุครบหนึ่ง

เดือน จะนึ่งข้าวเหนียวและแจกให้กับญาติและเพื่อนฝูง เมื่อลูกสาวแต่งงานครอบครัวจะจัดพิธี “โปรยดอกไม้” ให้แก่เธอ ผู้สูงอายุที่มีฐานะดีจะโรยบิ๊อปคอร์นและเมล็ดฝ้ายลงบนหน้าเจ้าสาว เพื่ออวยพรให้เธอมี “ข้าว ฝ้ายฝ้าย มีอาหารกินและมีเสื้อผ้าใส่” หลังจากการแต่งงาน ทุกปีเนื่องในวันเกิดชายชรา เด็ก ๆ จะจัดพิธี “เติมธัญญาหารเพื่อยืดอายุ” โดยเด็ก ๆ จะเติมข้าวใหม่ลงในโถวันเกิดที่เตรียมไว้ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีอายุยืนยาว เมื่อผู้สูงอายุเสียชีวิตจะตักข้าวเหนียวและวางเหรียญในปาก 1 เหรียญ ต้องวางข้าวหนึ่งชามบนโต๊ะโลงศพและกระบวนกรทั้งหมดไม่สามารถหยุดกลางคันได้ นอกจากนี้ยังมีการขับร้องเพลง “แต่งงาน” “เฉลิมฉลอง” “พิธีกรรม” “รำลึก” เป็นต้น เพื่อเฉลิมฉลองและแสดงความยินดี เช่น งานเลี้ยงฉลองความสุข งานเลี้ยงฉลองงานแต่งงาน และงานเลี้ยงฉลองอายุยืน กล่าวโดยสรุป พิธีกรรมชีวิตของชาวหลงอัน ไม่สามารถแยกออกจากข้าวได้ เป็นแนวคิดที่มีชีวิตและเป็นสิ่งที่มีจิตวิญญาณ กลายเป็นความผูกพันกับพิธีกรรมของผู้คน นอกจากนี้ยังกลายเป็นรหัสและสัญลักษณ์แห่งชีวิตอีกด้วย (ภาพที่ 3-16 และภาพที่ 3-17)

ภาพที่ 3-16 ภาพของพิธีโปรยดอกไม้ในประเพณีแต่งงานที่จัดแสดงในนิทรรศการวัฒนธรรม “น่า”

ภาพที่ 3-17 ภาพของพิธี “เติมอาหารเพิ่มอายุ” ของผู้สูงวัยที่จัดแสดงในนิทรรศการวัฒนธรรม “น่า”

3.4 ประเพณีความเชื่อ

ชาวจ้วงในอำเภอหลงอันนับถือเทพเจ้าที่หลากหลาย ความเชื่อและประเพณีหลายอย่างของพวกเขามีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรมการทำนา เช่น การสังเวยเทพเจ้าข้าวในเทศกาลหมางน่า และเทศกาลย่าหวาง ตลอดจนความเชื่อของคางคกโดยทั่วไป (Lei Yingzhang, 2010) ชาวจ้วงในอำเภอหลงอันต่างหวาดกลัวคางคก โดยปกติแล้วเมื่อคางคกกระโดดเข้าไปในบ้าน ผู้คนจะปฏิบัติต่อพวกมันเป็นอย่างดีและจะไม่ขับไล่พวกมันออกไป แม้ว่าพวกมันจะกระโดดเข้าไปในห้องครัวหรือห้องนอน หรือกระโดดขึ้นไปบนเตาแล้วก็ตาม จึงทำได้เพียงใช้ไม้กวาดกวาดไล่เบา ๆ เท่านั้น ไม่สามารถทุบตีถึงตายได้ ชาวจ้วงที่นี่เชื่อว่าคางคกเป็นบุตรชายของเทพเจ้าสายฟ้าและเป็นผู้ส่งสารเพื่อติดต่อกับมนุษย์ เทพเจ้าสายฟ้าส่งเสียงร้องผ่านคางคกให้ฝนตกซึ่งส่งเสริมให้ฝนตกต้องตามฤดูกาลและการเก็บเกี่ยวข้าวที่อุดมสมบูรณ์ในโลก หากผู้ใดไม่เคารพคางคกจะถือว่าพวกเขายังดูหมิ่นเทพเจ้าสายฟ้าอีกด้วย และจะถูกเทพเจ้าสายฟ้าลงโทษ ความเชื่อเหล่านี้มักปรากฏบนลวดลายของเครื่องแต่งกาย ผ้าทอ และกลองทองแดงของชาวจ้วง ซึ่งใช้เป็นลวดลายตกแต่ง (ภาพที่ 3-18)

ภาพที่ 3-18 การแกะสลักของคางคกบนกลองทองสำริดของชาติพันธุ์จ้วงในพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์กว้างซี (Xu Xiaoting)

เทศกาลย่าหวางมาจากการบูชาสัตว์ประเภทนก ในอำเภอหลงอันเชื่อกันว่านกกะสา นำทางให้บรรพบุรุษชาวจ้วงค้นพบข้าวป่าและปลูกข้าว บรรพบุรุษเคารพนกกะสาเป็นอย่างมากและถือว่าเป็นสัญลักษณ์ประจำเผ่าของพวกเขา และยังเชื่อว่าบรรพบุรุษของชนเผ่านี้เป็นร่างอวตารของนกที่เรียกว่า “ย่าหลัว” หรือที่รู้จักกันในนามของ “ย่าหวาง” (Lei Yingzhang, 2009) ดำเนินเล่าว่า “ย่าหวาง” เสียชีวิตในวันที่ 18 กรกฎาคม ตามปฏิทินสุริยคติ และพิธีศพจัดขึ้นในวันที่ 20 กรกฎาคม ผูงนกได้พาเธอไปยังดวงจันทร์ ดังนั้นในวันนั้นจึงไม่พบเห็นเหล่านก ในวันนั้นทุกบ้านจะนั่งเส้นก๋วยเตี๋ยวเพื่อสักการะ “ย่าหวาง” และต่อมา “ย่าหวาง” ได้รับการยกย่องว่าเป็นบรรพบุรุษของชาวลั่วเยว่และเทพธิดาผู้คิดค้นอารยธรรมการทำนาข้าว ความเชื่อเหล่านี้มักปรากฏบนลวดลายของเครื่องแต่งกาย ผ้าทอ และกลองทองแดงของชาวจ้วง ซึ่งใช้เป็นลวดลายตกแต่ง (ตามภาพที่ 3-20)

ภาพที่ 3-19 ลวดลายนกระสาโผบินบนกลองทองสำริดของชาติพันธุ์จ้วง ในพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์กว้าง
ซี (Xu Xiaoting)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ภายใต้การพัฒนาวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง
ในอำเภอหลงอัน มีวัฒนธรรมการกินที่เป็นเอกลักษณ์ รวมถึงประเพณีเทศกาล พิธีกรรมในชีวิต และ
ความเชื่อทางประเพณี ที่สะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ที่เป็นระบบของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง
ในอำเภอหลงอัน

4. แหล่งโบราณคดีของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

อำเภอหลงอันถือเป็นอำเภอที่มีแหล่งโบราณคดีทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์เป็น
จำนวนมาก ซึ่งมีแหล่งโบราณคดีที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่สำคัญ ตัวอย่างเช่น
แหล่งโบราณคดีข้าวป่า แหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน แหล่งโบราณคดีถ้ำย่าหวย และแหล่งโบราณคดี
ภูเขาต้าเวิน เป็นต้น ที่กระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่ตอนกลางของอำเภอหลงอันและด้านขวาของกลุ่ม
แม่น้ำ โดยมีแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน และแหล่งโบราณคดีภูเขาต้าเวินที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านหรือ่าว
ตำบลเฉียวเจี้ยน ส่วนแหล่งโบราณคดีถ้ำย่าหวย อยู่ในหมู่บ้านโป่ล่าง ที่ตรงกันข้ามกับแหล่ง
โบราณคดีทั้งสองแห่ง และมีแหล่งโบราณคดีห้วยข้าวผีตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ เดินทางตรงไปจาก
แหล่งโบราณคดีทั้งสองแห่ง ระหว่างจุดตัดของอำเภอเฉียวเจี้ยน และอำเภอน่าถง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า
ร่องรอยการใช้ชีวิตและพื้นที่ทำกิจกรรมของชาวจ้วงโบราณ ได้กระจุกตัวอยู่ในบริเวณพื้นที่เดียวกัน
(ตามภาพที่ 3-20)

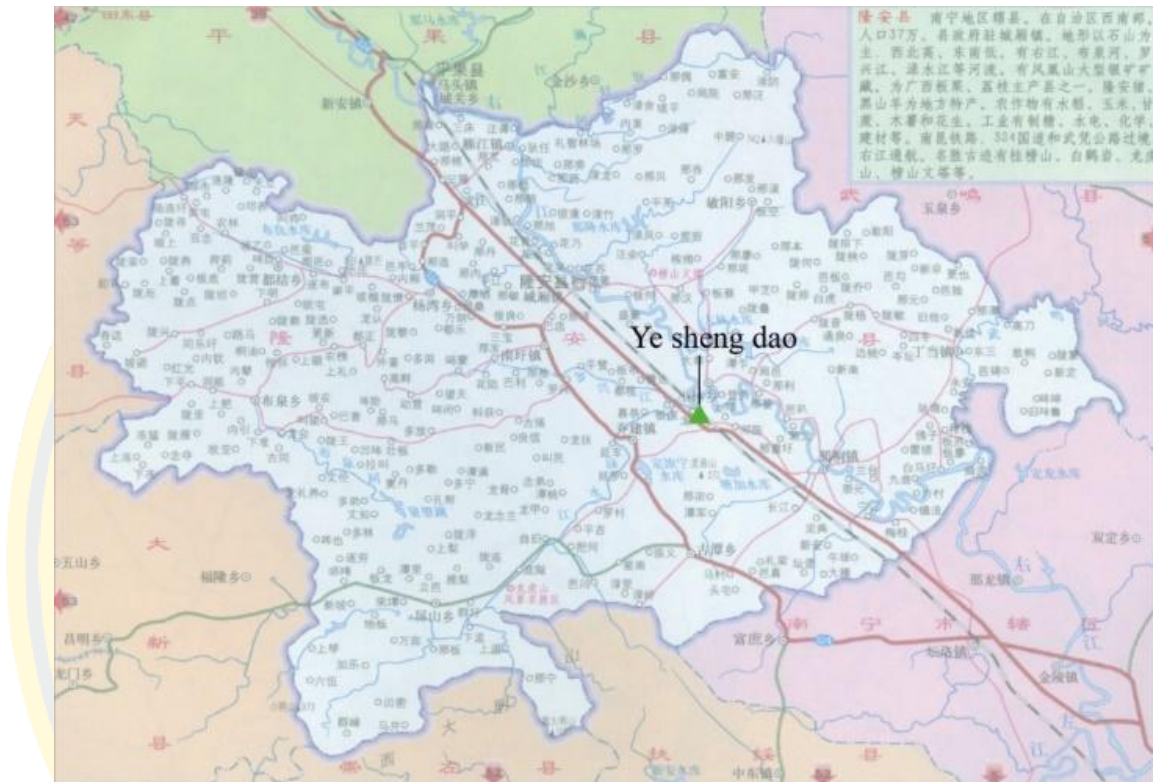

ภาพที่ 3-20 แผนที่การกระจายตัวของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

4.1 แหล่งโบราณคดีข้าวป่า

วัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันมีจุดเริ่มต้นจากการปรับปรุงพันธุ์และเพาะปลูกข้าวป่า ข้าวป่าถือเป็นเงื่อนไขทางวัตถุที่สำคัญที่สุดในการคิดค้นการปลูกข้าว นับตั้งแต่ทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา หน่วยงานด้านการเกษตรได้ดำเนินการสำรวจข้าวป่า โดยมีเหลียงถึงวางและคณะสำรวจค้นพบแหล่งข้าวป่าหลายแห่ง ซึ่งส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่บริเวณจุดบรรจบของแม่น้ำสามสาย ได้แก่ แม่น้ำไห่วเจียง แม่น้ำลู่ซู่เจียง และแม่น้ำหลัวซิง ตลอดจนกลุ่มน้ำที่เกี่ยวข้องในเขตตำบลฉวเจี้ยนและน่าถง โดยมีการพบแหล่งข้าวป่า จำนวน 15 แห่ง ชาวจ้วงในท้องถิ่นเรียกข้าวป่าว่า “ฮาวปี้” (คำว่า “ฮาว” ในภาษาจ้วงหมายถึงข้าว และคำว่า “ปี้” หมายถึงเปิด มีความหมายว่า ข้าวที่เปิดกิน) หรือ “ฮาวลิ่ง” (คำว่า “ลิ่ง” ในภาษาจ้วงหมายถึงการเจริญเติบโตตามธรรมชาติ หมายถึงข้าวป่าที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ) หรือ “ฮาวเปิง” (คำว่า “เปิง” หมายถึงการเจริญเติบโตสูงขึ้น มีความหมายว่า ข้าวที่งอกสูงขึ้น) ข้าวป่าจะมีรากงอกจากทุกข้อ ซึ่งสามารถดูดซับสารอาหารจากน้ำได้ เมื่อเกิดอุทกภัย ข้าวป่าจะเจริญเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นพืชที่สามารถปลูกเลี้ยงน้ำท่วมได้ ในค.ศ. 2012 กรมวิชาการเกษตร อำเภอหลงอันได้ทำงานอย่างแข็งขันร่วมกับกรมวิชาการเกษตรของเขตปกครองตนเองจ้วงกว่างซี และสถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตร เพื่อจัดทำ “แผนงานอนุรักษ์ข้าวป่า อำเภอหลงอัน” โดยกำหนดเป้าหมาย ภารกิจและการวางแผนโดยรวม และความรับผิดชอบของแผนกในการคุ้มครอง

ทรัพยากรพันธุ์ข้าวป่า ในหมู่บ้านเต็ง เมืองน่าถง การใช้ที่ดินเพื่อปลูกข้าวป่าจำนวน 10 หมู่ การเคลื่อนย้ายต้นกล้า การล้อมรั้ว และการสร้างเขตคุ้มครองข้าวป่าได้สำเร็จในขั้นต้น (ตามภาพที่ 3-21 ถึง ภาพที่ 3-23)

ภาพที่ 3-21 ตำแหน่งของเขตอนุรักษ์ข้าวป่า ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

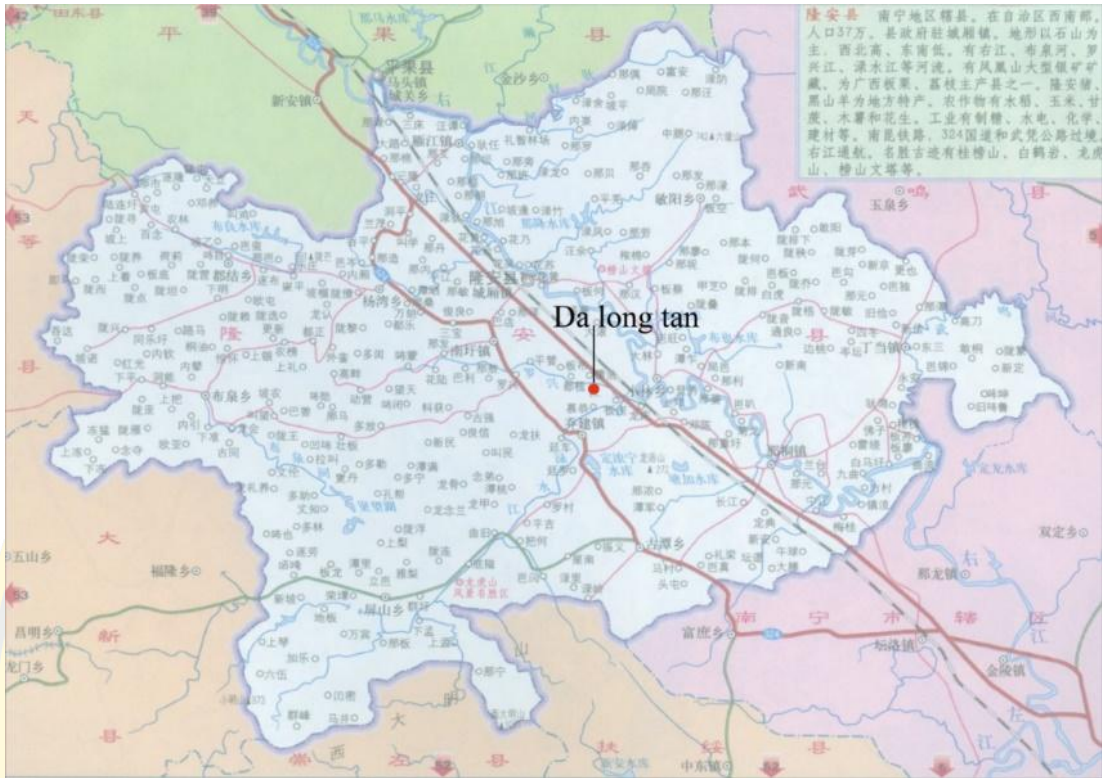
ภาพที่ 3-22 การทำนาข้าวป่า อำเภอหลงอัน (Lu Youzuo)

ภาพที่ 3-23 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญดำเนินการสำรวจการทำนาข้าวป่า อำเภอลงอัน (Baidu)

4.2 แหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน

ปัจจุบัน อำเภอลงอันมีแหล่งโบราณคดีพลั่วหินใหญ่จำนวน 52 แห่ง ซึ่งภายในนั้น แหล่งโบราณคดีต้าหลงถานที่ขุดพบในค.ศ. 1965 และการขุดค้นทางโบราณคดีในค.ศ. 1979 มีการขุดพบเครื่องมือหินทั้งหมด 233 ชิ้น ซึ่งภายในนั้นมีพลั่วหินใหญ่ 231 ชิ้น ซึ่งมีอายุประมาณ 6,500 ปี ก่อน แหล่งโบราณคดีต้าหลงถานตั้งอยู่บนโคชันที่สองทางตะวันออกเฉียงใต้ของต้าหลงถาน หมู่บ้านป้อล่าง เมืองเฉียวเจียง และบนชายฝั่งตะวันตกของแม่น้ำไหยวเจียง ชันบันไดสูงจากพื้นน้ำประมาณ 20 เมตร แหล่งโบราณคดีนี้เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส และเอียงจากตะวันตกไปทางตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 15,000 ตารางเมตร โดยในเดือนมีนาคม จนถึงเดือนกันยายน ปี ค.ศ.2014 ได้มีการขยายพื้นที่การขุดค้น และค้นพบพลั่วหินกว่า 300 ชิ้น นอกจากนี้ยังพบสถานที่กราบไหว้บูชาพลั่วหินใหญ่ ซึ่งพลั่วหินที่ขุดพบได้เรียงกันอย่างเป็นระเบียบ โดยหลายชิ้นเรียงกันและใบมีดชี้ขึ้น มีพลั่วหินใหญ่มากเพียงอันเดียวที่วางอยู่ใต้กำแพงหินทางทิศใต้สุดของคูน้ำซึ่งเรียกว่าพลั่วหินใหญ่ ซึ่งถูกถมให้เรียบหลังจากการขุดค้นทางโบราณคดี จึงไม่สามารถมองเห็นสถานที่แห่งนี้ได้อีกต่อไป และนับแต่นั้นมา ชาวบ้านได้ใช้พื้นที่นี้สำหรับการทำเกษตรกรรม ปลูกข้าวโพด และถั่วลันเตา (ตามภาพที่ 3-7 ภาพที่ 3-24 ถึง ภาพที่ 3-26)

ภาพที่ 3-24 ตำแหน่งของแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-25 สถานที่จริงของการขุดค้นทางโบราณคดีในแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน 1 (Lu Youzuo)

ภาพที่ 3-26 สถานที่จริงของการขุดค้นทางโบราณคดีในแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน 2 (Lu Youzuo)

พลั่วหินใหญ่เป็นโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของยุคหินใหม่ตอนปลายที่ขุดพบทางตะวันตกเฉียงใต้ของกว่างซี พลั่วหินมีส่วนตัวใหญ่ มุมเหลี่ยมมีความสมมาตร และมีการขัดเงา โดยนักวิชาการเชื่อว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการผลิตทางการเกษตร ต่อมาถูกใช้เป็นเครื่องใช้สำหรับการบุชายัญทางการเกษตร ปัจจุบันแหล่งโบราณคดีต้าหลงถานเป็นแหล่งโบราณคดีที่ใหญ่ที่สุดและมีชื่อเสียงมากที่สุดในโลก ต้าหลงถานมีความหมายเช่นเดียวกับพลั่วหินใหญ่ นอกจากนี้ยังเป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่มายาวนานของอำเภอหลงอันอีกด้วย อีกทั้งในขณะที่ผู้วิจัยได้สำรวจหोजัดแสดงวัฒนธรรมนำในอำเภอหลงอัน พบว่าก็มีการจัดแสดงนิทรรศการวัตถุเหล่านี้บางส่วน และจากคำอธิบายจากอาจารย์ลู๋หย่งจ้าว จึงได้ทราบว่านิทรรศการบางส่วนถูกจัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์พื้นที่กว่างซี (ตามภาพที่ 3-27 และภาพที่ 3-28)

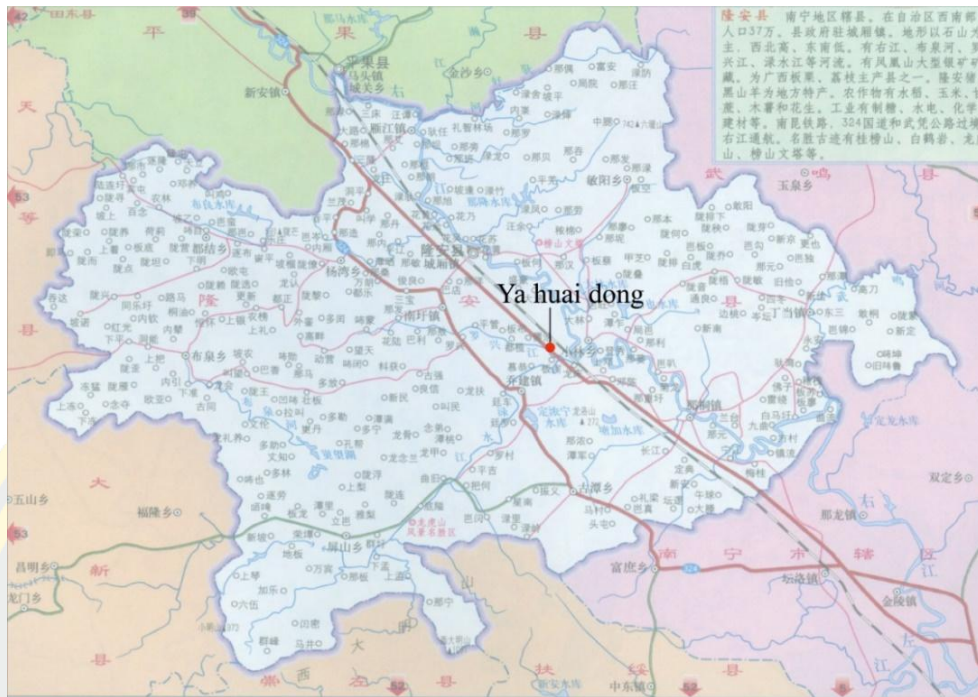
ภาพที่ 3-27 พลั่วขนาดใหญ่ในแหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน (Lu Youzuo)

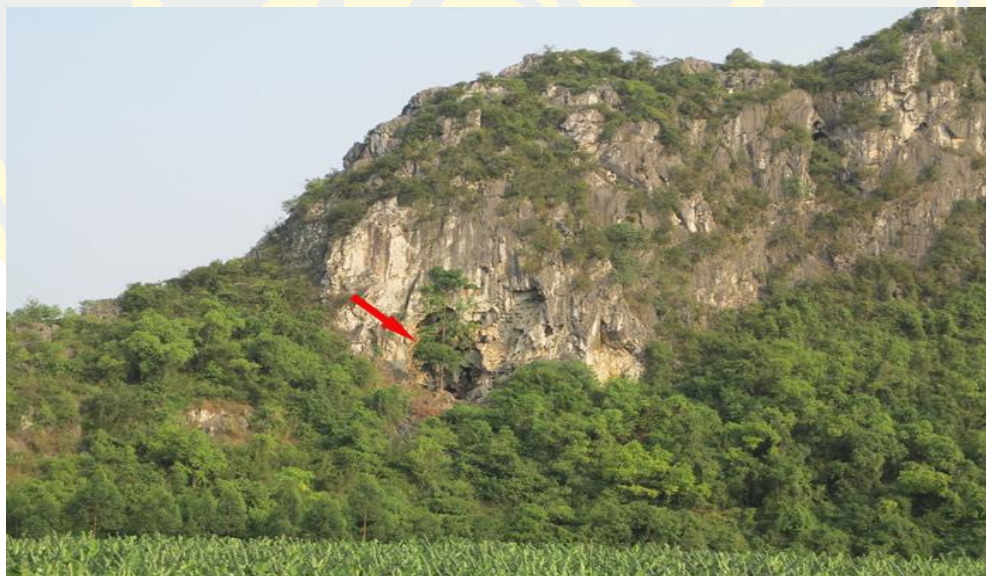
ภาพที่ 3-28 พลั่วขนาดใหญ่ในนิทรรศการวัฒนธรรมน้ำ อำเภอลงอัน (Xu Xiaoting)

4.3 แหล่งโบราณคดีถ้ำยาวหวย

แหล่งโบราณคดีถ้ำยาวหวยตั้งอยู่บนเนินเขาต้าฉางโถว หมู่บ้านโป่ล่าง โป่ล่างตุน ในตำบลเฉียวเจี้ยน เป็นที่ตั้งของถ้ำที่ครอบคลุมช่วงยุคหินเก่าและยุคหินใหม่ สถานที่แห่งนี้ถูกค้นพบในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2014 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2015 ถึง เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2018 สถาบันคุ้มครองและโบราณคดีกว้างซีร่วมกับสถาบันบัณฑิตโบราณวัตถุวัฒนธรรมหลงอันได้ดำเนินการขุดค้นทางโบราณคดีในสถานที่ดังกล่าว โดยได้ค้นพบสุสานและกะโหลกโบราณ รวมถึงศพที่มีความสมบูรณ์ กะโหลกสามารถย่อยไปได้ถึง 16,000 ปีก่อน และมีการขุดพบฟอสซิลของมนุษย์ ซากข้าว (ฟิโกลิสข้าว) มีการค้นพบเครื่องมือหิน เครื่องมือกระดูก เครื่องมือหอย เศษเครื่องปั้นดินเผา และมรดกทางวัฒนธรรมนับหมื่นชิ้น รวมไปถึงซากพืชและซากสัตว์เป็นจำนวนมาก ซึ่งหนึ่งในนั้น มีฟิโกลิสข้าวที่ถือเป็นหลักฐานเก่าแก่ที่บ่งชี้ว่า ผู้คนในอดีตได้มีการใช้หญ้าข้าวปามาก่อน ไปจนถึงร่องรอยจากสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ทำให้ค้นพบต้นกำเนิดของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอลงอัน จนกระทั่งในปี ค.ศ. 2018 อำเภอลงอันเริ่มสมัครเป็นหน่วยงานคุ้มครองวัตถุโบราณทางวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศ เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม ค.ศ. 2019 แหล่งโบราณคดีถ้ำยาวหวยได้รับการประกาศให้เป็นหน่วยงานคุ้มครองโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมระดับชาติชุดที่ 8 (ตามภาพที่ 3-29 ถึง ภาพที่ 3-32)

ภาพที่ 3-29 ตำแหน่งของแหล่งโบราณคดีถ้ำย่าหวาย ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-30 แหล่งโบราณคดีถ้ำย่าหวาย ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

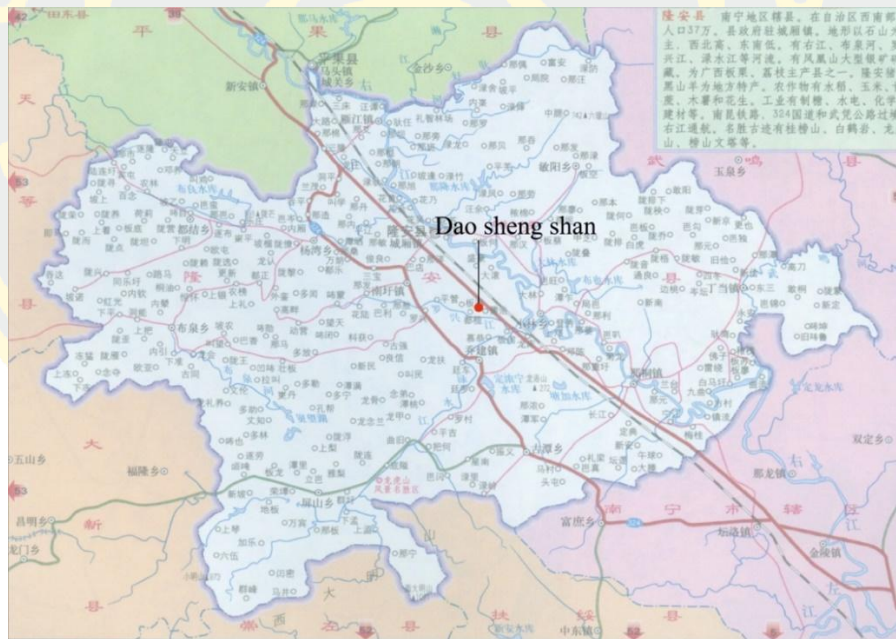
ภาพที่ 3-31 แหล่งโบราณคดีถ้ำย่าหวย ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-32 พิโหลธข้าวที่ขุดพบจากบริเวณแหล่งโบราณคดีถ้ำย่าหวย (Lu Youzuo)

4.4 แหล่งโบราณคดีภูเขาเต๋าเสิน

ปางซานเป็นภูเขาหินขนาดใหญ่ในหมู่บ้านหู่ฮ่าว อำเภอหลงอัน หรือที่รู้จักกันในชื่อภูเขาจินปางซาน ชาวจ้วงในท้องถิ่นจำนวนมากเรียกว่าภูเขาปาหยา ตั้งอยู่ในหมู่บ้านหู่ฮ่าว ตำบลเฉียวเจี้ยนทางตอนใต้ของอำเภอ ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 5.3 กิโลเมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นตัวแทนของอำเภอมาตั้งแต่สมัยโบราณ ชื่อของภูเขาเต๋าเสินซานปรากฏขึ้นครั้งแรกในเดือนกันยายน ปี ค.ศ. 2012 โดยมีความเป็นมาที่เริ่มตั้งแต่ เดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคมของปี ค.ศ. 2012 หลังจากได้รับคำเชิญจากอำเภอหลงอัน และสมาคมวิจัยวัฒนธรรมลั่วเยว่กว่างซีได้จัดผู้เชี่ยวชาญให้ดำเนินการสำรวจที่ครอบคลุมบนภูเขาจินปัง โดยระหว่างนั้นพวกเขาได้ค้นพบแหล่งปลูกข้าวโบราณและประติมากรรมหินในหู่ฮ่าว และหมู่บ้านใกล้เคียง รวมถึงตัวอักษรลั่วเยว่โบราณในแหล่งโบราณคดี ในเดือนธันวาคมได้รับการยอมรับว่าเป็น “ภูเขาแห่งเทพเจ้าข้าว” (ภูเขาเต๋าเสิน) ที่ใหญ่ที่สุดที่ถูกค้นพบในประเทศจีน พื้นที่ภูเขาเทพเจ้าแห่งข้าวเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมข้าวในประเทศจีน” โดยได้รับการตั้งชื่อมาจากสิ่งนี้ และทำให้อำเภอหลงอันมีสถานะเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมการทำนาของโลกและเป็นเมืองหลวงของวัฒนธรรมน้ำ(ตามภาพที่ 3-33 ถึง ภาพที่ 3-35)

ภาพที่ 3-33 ตำแหน่งของแหล่งโบราณคดีภูเขาเต๋าเสิน ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-34 ตีนเขาภูเขาด้าวเส้น (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-35 ตีนเขาภูเขาด้าวเส้น (Xu Xiaoting)

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น คือเนื้อหาทางวัฒนธรรมภายในแหล่งโบราณคดีที่เป็นตัวแทนของ วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง ในอำเภอหลงอัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมการทำนาข้าวของ ชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน มีอัตลักษณ์ของตนกำเนิดทางประวัติศาสตร์ที่เด่นชัด

5. มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

จากการสำรวจอำเภอหลงอัน พบว่า วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงมีลักษณะเด่น และปรากฏในโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหลายประเภท จากการรวบรวมข้อมูลในหอจัด แสดงวัฒนธรรม นำ และพิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน ข้อมูลในช่วง เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2024 อำเภอหลงอันมีโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้น ทะเบียนเป็นโครงการตัวอย่างทั้งหมด 42 รายการ แบ่งเป็นโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ระดับมณฑล 14 รายการ ระดับเมือง 23 รายการ และระดับอำเภอ 42 รายการ

ในบรรดาโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มีโครงการประเภทชนบทธรรมเนียม ประเพณีพื้นบ้านจำนวน 19 รายการ ประกอบด้วยโครงการระดับมณฑล: เทศกาลอุปกรณ์การเกษตร ชนเผ่าจ้วงนาโถ่ง วันกุนของชนเผ่าจ้วง เทศกาลหมางน่า เทศกาลเพลงเกิงวังซู เทศกาลมังกรฟางหลง อัน เทศกาลเซ่อรือ โครงการระดับเมือง: ประเพณีแต่งงานชนเผ่าจ้วง เทศกาลวัดเทียนหวาง โครงการ ระดับอำเภอ: เทศกาลสืบก้าเดือนสองในพื้นที่หนานสุ่ย เทศกาลสามเดือนสามในพื้นที่เฉียวเจี้ยน เทศกาลพี่น้องสืบกุนในพื้นที่ติงตาง เทศกาลดั้งเดิมสืบสามเดือนห้าในพื้นที่ตูเจี้ย เทศกาลวัฒนธรรม นำสืบสามเดือนห้าในพื้นที่เฉิงเซียง เทศกาลสืบท้าเดือนสองในพื้นที่กู่ถาน เทศกาลปลาติบตองอัน เทศกาลแม่แห่งปักษา (หรือเทศกาลหวังหมู่) ระบายสิ่งโตของเยียนเจียง ระบายวัวฤดูใบไม้ผลิ และ เทศกาลพระแม่โพสพ

โครงการประเภททักษะเทคนิคและภูมิปัญญาดั้งเดิมมีทั้งหมด 16 รายการ ประกอบด้วย โครงการระดับมณฑล: เทคนิคการตีเหล็กหงเหลียง เทคนิคการทำกระดาษจากต้นไค้วของอำเภอหลง อัน เทคนิคการทำปลาตองชนเผ่าจ้วงของพื้นที่ปูเฉียวจิน โครงการระดับเมือง: เทคนิคการทำแป้งข้าว เหนียวของเยียนเจียง เทคนิคการทำเต้าหู้แห่งตูเจี้ย เทคนิคการทำผ้าชนเผ่าจ้วงของอำเภอหลงอัน เทคนิคการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงอำเภอหลงอัน เทคนิคการทำไก่ขมึ้นชนเผ่าจ้วงอำเภอหลงอัน โครงการระดับอำเภอ: เทคนิคการทำแผ่นแป้งม้วนเยียนเจียง เทคนิคการทำชีอิ้วของเยียนเจียง เทคนิคการหมักดอกอาหาของน่าถง เทคนิคการทำปลาทอดชนเผ่าจ้วงอำเภอหลงอัน เทคนิคการทำ ซอสพริกแบบดั้งเดิมของอำเภอหลงอัน เทคนิคการทำขนมไหว้พระจันทร์ดั้งเดิมแบบผิงถิง เทคนิคการ ทำผักตองซอสมะละกอของอำเภอหลงอัน

โครงการประเพณีนาฏศิลป์พื้นบ้านมีทั้งหมด 3 รายการ ประกอบด้วยโครงการระดับ มณฑล: ระบายโคมเก้าดอกบัว ระบายสิ่งโตชนเผ่าจ้วงแห่งหลงอัน และโครงการระดับอำเภอ: ระบายหงส์ เกี่ยวกิเลน โครงการประเพณีดนตรีพื้นบ้านมีทั้งหมด 2 รายการ ประกอบด้วยโครงการระดับมณฑล:

เพลงประสานเสียงชนเผ่าจ้วงแห่งหลงอัน โครงการระดับอำเภอ: ดนตรีแปดเสียงชนเผ่าจ้วงแห่งหลงอัน โครงการประเภทศิลปะการแสดงพื้นบ้านมีทั้งหมด 1 รายการ โครงการระดับมณฑลจังหวัดโบราณกู่เถียน โครงการประเภทการแพทย์พื้นบ้านมีทั้งหมด 1 รายการ โครงการระดับมณฑล: เทคนิคการรักษากระดูกด้วยสมุนไพรตามตำรับตระกูลเถียนชนเผ่าจ้วง โครงการประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้านมีทั้งหมด 1 รายการ โครงการระดับเมือง: ตำนานภูเขาอิงหรง

เทศกาลเหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว ตัวอย่างเช่น

ขนบธรรมเนียมและประเพณีที่นำเสนอช่วงต่าง ๆ ของการผลิตการทำนาข้าว ได้แก่ เทศกาลเครื่องมือ การเกษตร เทศกาลหมางนำ เทศกาลสามเดือนสาม นอกจากนี้ ในเทศกาลยังมีการจัดกิจกรรมการร้องเพลงพื้นบ้าน ได้แก่ การร้องเพลงที่ทะเลสาบเกิงว่าง และการร้องเพลงประสานเสียงชนเผ่าจ้วงแห่งหลงอัน ซึ่งสะท้อนถึงขนบการร้องเพลงที่สืบทอดกันมา อีกทั้งยังมีเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับการบวงสรวงบูชาข้าวและเทพเจ้าแห่งข้าว ได้แก่ วันกุน เทศกาลเซ่อรือ เทศกาลวัดเทียนหวาง เทศกาลวัฒนธรรมน้ำสิบสามเดือนห้าในพื้นที่เฉิงเซียง เทศกาลหวังหมู่ เทศกาลพระแม่โพสพและระบำวัวฤดูใบไม้ผลิ

นอกจากเทศกาลพื้นบ้านที่กล่าวถึงแล้ว ยังมีเทศกาลมังกรฟางข้าวที่เป็นตัวแทนสำคัญ รวมทั้งยังมีทักษะการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการทำนาข้าว เช่น เทคนิคการตีเหล็กหงเหลียง (เดิมเป็นเทคนิคที่ใช้ผลิตเครื่องมือการทำนาข้าว) เทคนิคการทำนาข้าว เทคนิคการทอผ้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการทำอาหารที่เกี่ยวข้องกับข้าว ได้แก่ การทำแป้งข้าวเหนียวของเยียนเจียง เทคนิคการทำแผ่นแป้งมันเยียนเจียงและเทคนิคการทำขนมไหว้พระจันทร์ดั้งเดิมแบบไผ่ถึง รวมทั้งเทคนิคการทำอาหารจาไก่ ปลา และผลิตภัณฑ์จากนาข้าวและแม่น้ำ ซึ่งเชื่อมโยงกับประเพณีการทำนาข้าวและวิถีชีวิตของชาวหลงอัน

ผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่ภาคสนามที่โครงการมังกรฟางข้าวของอำเภอหลงอัน โดยโครงการเริ่มต้นขึ้นช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2016 เขตปกครองตนเองจ้วงกว่างซีได้ประกาศให้มังกรฟางข้าวหลงอันได้รับการอนุมัติให้เข้าอยู่ในรายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับเขตการปกครองตนเองชุดที่ 6 กิจกรรมกีฬาแบบดั้งเดิมที่มีมายาวนานของมังกรฟางข้าวหลงอัน มีต้นกำเนิดมาจากการพัฒนาวัฒนธรรมการทำนาข้าวหลงอัน ซึ่งสืบทอดมาจากผู้สืบทอด 6 รุ่นและมีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 200 ปี ชาวหลงอันมีมังกรฟางที่ทำด้วยมือมาตั้งแต่สมัยโบราณ ผู้คนเชื่อว่า “มังกร” สามารถขับไล่แมลง ศัตรูพืชและผีพุ่งไต้ได้ สามารถขอฝนจากพระเจ้าและอากาศที่ดีในปี่หน้า จากโน้ตดนตรีการมังกรฟางที่ทำด้วยมือที่สมบูรณ์แว่นไว้นบนเพดาน เนื่องจากข้อจำกัดด้านพื้นที่ ผู้วิจัยจึงถ่ายภาพแยกส่วนกัน (ตามภาพที่ 3-36 ถึงภาพที่ 3-38)

ภาพที่ 3-36 ส่วนหัวมังกรฟางในนิทรรศการวัฒนธรรมน้ำ (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-37 ส่วนลำตัวมังกรฟางในนิทรรศการทางวัฒนธรรมน้ำ (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-38 ส่วนหัวมังกรฟางในนิทรรศการทางวัฒนธรรมนำ (Xu Xiaoting)

จากการสัมภาษณ์ทีมเซตมังกรชุมชนกัวไท่ และกลุ่มผู้สืบทอดภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ทราบว่า มังกรฟางมีอัตลักษณ์คือการทำจากฟาง เกล็ดมังกรทอด้วยฟาง และโครงทำจากไม้ไผ่ และมีวนกระดาษก๊อซเป็นเชือกเพื่อมัดเข้าด้วยกัน สุดท้ายมีภาพวาดสีเส้นสดใส่ประดับอยู่บนส่วนหัว ส่วนลำตัวและส่วนหางของมังกร จากนั้นเลือกวันอันเป็นมงคลสำหรับการจุดไฟบูชา โดยมีหัวหน้าเผ่าที่ได้รับความเคารพและผู้สืบทอดมังกรฟางใช้แปรงจุ่มสีแดงเพื่อเปิดแสง มังกรฟางที่มีชีวิตชีวาได้สร้างอย่างสมบูรณ์ มังกรฟางคู่ขนาด 25 เมตรและ 18 เมตรตามลำดับ (ตามภาพที่ 3-39 ถึง ภาพที่ 3-45)

ภาพที่ 3-39 ทีมผลิตมังกรในชุมชนกัวไท่ใช้เส้นไม้ไผ่ผูกหัวมังกรในโกดัง (He Hongsheng)

ภาพที่ 3-40 ชาวบ้านรอบ ๆ ชุมชนกั่วไท่ช่วยกันถักเชือกฟาง (He Hongsheng)

ภาพที่ 3-41 ชาวบ้านชุมชนกั่วไท่ถักโครงมังกรฟางข้างตำหวางริมแม่น้ำ อำเภอหลงอัน (He Hongsheng)

ภาพที่ 3-42 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ชาวบ้านชุมชนกั่วไท่กำลังเตรียมที่จะปกปิดโครงมังกรฟาง (He Hongsheng)

ภาพที่ 3-43 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ชาวบ้านชุมชนกั่วไท่กำลังเตรียมที่จะปักปิดโครงม้งกรฟาง(He Hongsheng)

ภาพที่ 3-44 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ทีมระบำม้งกรชุมชนกั่วไท่กำลังสร้างหัวม้งกรฟาง (He Hongsheng)

ภาพที่ 3-45 วัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน ทีมระบำม้งกรชุมชนกั่วไท่กำลังทอริบบิ้นให้กับม้งกรฟางน้อยตัวหนึ่ง (He Hongsheng)

จากการสัมภาษณ์คุณหลี่ จิง รองผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรม อำเภอหลงอัน ทำให้ทราบว่า กิจกรรมเซตม้งกรฟางข้าวส่วนใหญ่จะจัดขึ้นที่งานวัดในวันที่ 13 พฤษภาคมตามปฏิทินสุริยคติของทุกปี “เทศกาลเทพเจ้าข้าว” ให่วันที่ วันที่หกเดือนหกและเทศกาลตรุษจีน แบ่งออกเป็น 2 ทีม ชาย-หญิง สีแดงและสีเหลืองสำหรับผู้ชาย และสีน้ำเงินสำหรับผู้หญิง แต่ละทีมมี 10 คน 9 คนถือม้งกรและมี 1 คนหยิบลูกปัดม้งกร นอกจากนี้ยังมีทีมซ้อง กลอง “กองทัพทหารกุ่มงและปู” ตลอดจนคนถือโคมสี ร่มหมุน และอื่น ๆ ทีมงานเซตม้งกรทั้งหมดมีมากถึง 35 คน เทศกาลเดินรำม้งกรฟางที่นำพรมาสู่ผู้คนและการบำรุงการเจริญเติบโตของธัญพืชบนโลก เมื่อม้งกรมงคลเดินทางถนน ตรอก ซอกซอย และผ่านประตู ผู้คนต่างกระตือรือร้นที่จะออกมาจับเคราม้งกร และนำไปติดในเสาไก่อ คอกหมู คอกวัวและโรงนา เพื่อให้ปศุสัตว์สมบูรณ์รุ่งเรือง มีผลผลิตอุดมสมบูรณ์ โชคดีและสันติสุข เทศกาลโคมไฟ ถือเป็นเทศกาลที่ปล่อยม้งกรลงทะเล ม้งกรคุ้มวนตัวเดินรำไปตามริมแม่น้ำซึ่งพวกมันถูกจุดไฟและโยนขึ้นไถ่ล้างแม่น้ำแสดงว่าม้งกรมงคลได้กลับคืนสู่ทะเลแล้ว ซึ่งในช่วงเวลานี้ การเพาะปลูกและการหว่านเมล็ดในช่วงฤดูใบไม้ผลิ จะมาพร้อมกับลมฝนฤดูใบไม้ผลิ และคอยกำกับให้ม้งกรมงคล ผู้ดูแลเมฆและลมฝน หวนกลับคืนสู่ท้องทะเล นำพาปีที่ดีและอากาศดี (ตามภาพที่ 3-53 ภาพที่ 3-46 ถึงภาพที่ 3-48)

ภาพที่ 3-46 ในมุมหนึ่งของชุมชนกัวไท่ อำเภอหลงอัน ทีมเซตม้งกรของชุมชนกัวไท่กำลังเล่นดนตรีให้กับม้งกรฟาง (He Hongsheng)

ภาพที่ 3-47 มังกรฟางกำลังไผ่บินหน้าวัดต้าหวังในเจียงปิ่น อำเภอหลงอัน (He Hongsheng)

ภาพที่ 3-48 ในวันแรกของวันตรุษจีน นักเซตมังกรกำลังเซตมังกรฟางที่จัตุรัสเตี้ยเฉิง อำเภอหลงอัน เพื่อเฉลิมฉลองในเทศกาลปีใหม่ (He Hongsheng)

นอกจากนี้ จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเห็นว่า ในด้านของการแต่งกายและที่อยู่อาศัยในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน ได้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะร่วมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในพื้นที่ต่าง ๆ ของชาวจ้วงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตลักษณ์ที่ปรากฏในด้านอื่น ๆ จะเห็นว่าทั้งสองด้านนี้ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางภูมิภาคในอำเภอหลงอันอย่างชัดเจนมากนัก ดังนั้นจึงไม่ได้เป็นเนื้อหาหลักของการวิจัยครั้งนี้ และไม่ได้อธิบายในรายละเอียดเชิงลึก

จากความข้างต้น ผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดในหลายด้านของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน ไม่ว่าจะเป็นมรดกของแหล่งโบราณคดี สิ่งแวดล้อมการผลิตและเครื่องมือ ขนบธรรมเนียมประเพณี และมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่หลากหลาย และเป็นระบบของวัฒนธรรมการทำนาข้าว จากนั้นจึงสรุปให้เห็นถึงบทบาทของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในด้านการผลิตทางเศรษฐกิจและการสร้างวัฒนธรรมในอำเภอหลงอัน

6. สถานการณ์การผลิตของการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

อำเภอหลงอันอาศัยสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทรัพยากรจากแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ ประกอบกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการฟื้นฟูชนบท ได้ก่อให้เกิดฐานการผลิตการเกษตรในระดับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จำนวนมาก มีลักษณะเฉพาะของการเกษตรสมัยใหม่อย่างชัดเจน จากข้อมูลที่ได้รับจากคุณฉู่ โหยวจ้าว อาจารย์จากสำนักวัฒนธรรมอำเภอหลงอัน ซึ่งนำข้อมูลจากหนังสือสถิติประจำปีค.ศ. 2018 - 2020 ของอำเภอหลงอัน พบว่า อำเภอหลงอันมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 230,600 เฮกตาร์ พื้นที่เพาะปลูกมีขนาด 44,100, 48,600, และ 62,300 เฮกตาร์ตามลำดับ พื้นที่ปลูกธัญพืชมีขนาด 34,500, 36,200, และ 37,200 เฮกตาร์ตามลำดับ และผลผลิตธัญพืชรวมอยู่ที่ 152,900, 159,900, และ 167,300 ตันตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าอำเภอหลงอันมีพื้นที่เพาะปลูกธัญพืชขนาดใหญ่และมีผลผลิตที่มั่นคง พื้นที่เพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรมีขนาด 63,800, 65,500, และ 67,400 เฮกตาร์ตามลำดับ พื้นที่ปลูกผลไม้หลักมีขนาด 22,800, 22,700, และ 22,300 เฮกตาร์ตามลำดับ ผลผลิตผลไม้หลักมีปริมาณ 620,800, 560,600, และ 490,700 ตันตามลำดับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในอำเภอ (GDP) อยู่ที่ 9,939, 9,427, และ 8,148 ล้านหยวนตามลำดับ มูลค่าผลผลิตของภาคเกษตร ป่าไม้ ปศุสัตว์ และประมงอยู่ที่ 67.81, 60.97, และ 45.51 ล้านบาท

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการเกษตร การเพาะปลูก การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการเลี้ยงสัตว์ยังคงเป็นวิถีการดำรงชีวิตและพื้นฐานทางเศรษฐกิจหลักของประชาชนในอำเภอหลงอัน โดยอุตสาหกรรมเหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว

ภาพที่ 3-49 หนังสือข้อมูลอำเภอหลงอันประจำปีค.ศ. 2020

ภาพที่ 3-50 หนังสือข้อมูลอำเภอหลงอันประจำปีค.ศ. 2019

ภาพที่ 3-51 หนังสือข้อมูลอำเภอหลงอันประจำปีค.ศ. 2018

ปัจจุบัน อำเภอหลงอันยังได้รับการขนานนามว่า “บ้านเกิดของเกาลัดจีน” เนื่องจากมีอุตสาหกรรมผลไม้ที่โดดเด่น โดยมีพื้นที่ปลูกแก้วมังกรประมาณ 73,400 หนุ่ (ประมาณ 4,893 เฮกตาร์) พื้นที่ปลูกกล้วยประมาณ 129,200 หนุ่ (ประมาณ 8,613 เฮกตาร์) พื้นที่ปลูกส้มประมาณ 126,900 หนุ่ (ประมาณ 8,460 เฮกตาร์) กล้วยพันธุ์ลิวี่สุ่ยเจียง แก้วมังกรพันธุ์อิมี่ และข้าวหอมพันธุ์เยียนเจียงได้รับการคัดเลือกให้เป็น แบรินด์สินค้าเกษตรของกว่างซี นอกจากนี้ กล้วยของอำเภอหลงอันยังได้รับการยกย่องเป็นสัญลักษณ์ทางภูมิศาสตร์ระดับชาติจีน นอกจากนี้ อำเภอหลงอันกำลังสร้างโครงการสวนสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร เพื่อขยายห่วงโซ่อุตสาหกรรมของผลิตภัณฑ์เกษตรและเพิ่มมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์เกษตร ในขณะเดียวกัน อำเภอหลงอันยังได้ริเริ่มการพัฒนาและสร้างแบรนด์วัฒนธรรมนำเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีความโดดเด่นและเป็นที่รู้จักมากขึ้น

7. การสร้างแบรนด์วัฒนธรรมการทำนาข้าวและการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอันในปัจจุบัน

7.1 การพัฒนาและการสร้างผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมนำในอำเภอหลงอัน

ความเป็นมาของวัฒนธรรมนำ หรือวัฒนธรรมการทำนาข้าว มาจากคำว่า “นา” ที่เป็นภาษาจ้วง หมายถึง คำว่า “เถียน” (田) ที่แปลว่า นา โดยรัฐบาลในอำเภอหลงอันได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “นา” (邦) ว่าเป็นคำพ้องความหมายที่หมายถึงวัฒนธรรมการทำนาในอำเภอหลงอัน โดยอ้างอิงตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์และการวางแผนสร้าง ซึ่งนับตั้งแต่ปี ค.ศ.2008 เป็นต้นมา ได้มี

การให้ความสำคัญและสร้างสรรค์แบรนด์ทางวัฒนธรรมน่าขึ้นมา ซึ่งได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรใน “อำเภอหลงอันสร้างแบรนด์ ‘วัฒนธรรมการทำนา’” โดย คุณ Lei Yingzhang (รองประธานสมาพันธ์สังคมศาสตร์หลงอัน) (ข้อมูลที่จัดเก็บโดยสมาคมวิจัยวัฒนธรรมลั่วเยว่กว่างซี)

นับตั้งแต่ฤดูใบไม้ผลิ ค.ศ. 2008 อำเภอหลงอันได้ชี้แจงว่า พลับพลาใหญ่ที่ขุดพบในตำบลงาน และสถานที่อื่น ๆ สามารถแสดงถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของหลงอันได้ดีที่สุด จากนั้นจึงเริ่มศึกษาและขุดค้น เพื่อสร้างนามบัตรทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ และการศึกษาเกี่ยวกับ “วัฒนธรรมการทำนา” ก็เริ่มต้นขึ้น ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2008 สมาคมวิจัยวัฒนธรรมลั่วเยว่กว่างซีและ Nanning Tidal Wind Culture Communication Co. Ltd. ได้ร่วมกันเขียน “แผนการโดยรวมสำหรับการสร้างแบรนด์ ‘เมืองแห่งวัฒนธรรมนา’ ในหลงอัน” และเสนอให้ทำโครงการ “ห้าในหนึ่ง” ให้ดี ได้แก่ การจัดการประชุม (การประชุมเกี่ยวกับวัฒนธรรมข้าว) การจัดงานเทศกาล (เทศกาลวัฒนธรรมนา) การสร้างประติมากรรมเชิงสัญลักษณ์ (ประติมากรรมเมือง “เมืองหลวงแห่งวัฒนธรรมนา” การสร้างสวนเอ็กซ์โป (Expo Garden) (สวนเอ็กซ์โป วัฒนธรรมนา) การสร้างรายการ (รายการแสดงสดวัฒนธรรมนา) ขณะเดียวกัน แผนการดังกล่าวยังเสนอมาตรการรับมือการพัฒนาโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมี “สองเขตและสามสาย” เป็นการพัฒนาหลัก นั่นคือ การก่อสร้างเขตการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเดี่ยว การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตำบลงาน เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลู่เจียง เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลั่วเยว่ส่วย และเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโหย่วเจียง ตั้งแต่ ค.ศ. 2012 เป็นต้นมา อำเภอหลงอันได้จัดเทศกาลการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนาทุกปี เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งจากภายในและภายนอกมณฑลกว่างซี โดยมีการจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม “นา” (那) หลากหลายชนิดในเทศกาล เช่น เกาลัดหลงอัน ไก่ดิงดิง เนื้อวัวก๊วยซี และผลิตภัณฑ์พิเศษทางการเกษตร การปศุสัตว์และการประมง ฯลฯ ขณะเดียวกันได้พัฒนาเสน่ห์ของการท่องเที่ยวในชนบท เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เกษตรกรสำหรับการฟื้นฟูชนบท ขจัดความยากจนและนำไปสู่ความมั่งคั่ง ร่ำรวย

วันที่ 10 มิถุนายน ค.ศ. 2013 สมาคมนักเขียนและศิลปินพื้นบ้านของจีนได้มอบตำแหน่งกิตติมศักดิ์ให้แก่อำเภอหลงอันเป็น “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรม” อย่างเป็นทางการ และในวันที่ 10 ตุลาคม ค.ศ. 2015 กระทรวงการเกษตรได้ประกาศระบบการทำนาข้าวในวัฒนธรรมนาของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน มณฑลกว่างซีว่า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมการเกษตรที่สำคัญชุดที่ 3 ของประเทศจีน ปัจจุบันป้ายทั้งสองนี้ได้จัดแสดงอยู่ในนิทรรศการวัฒนธรรมนาซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยพบเห็นในระหว่างการสำรวจ (ตามภาพที่ 3-52)

ภาพที่ 3-52 การจัดแสดงแผ่นป้ายในนิทรรศการวัฒนธรรมน่า (Xu Xiaoting)

การสร้างและการจัดนิทรรศการวัฒนธรรมน่าถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญของอำเภอหลงอัน ด้วยความทุ่มเทของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวัฒนธรรมและกีฬา รวมถึงนักวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2014 สำนักงานวัฒนธรรมและกีฬาเริ่มรวบรวมนิทรรศการผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2015 เริ่มการสร้างและจัดนิทรรศการ ในเดือนกันยายนเขียนคำอธิบาย และผ่านการตรวจสอบ ในวันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ. 2016 นิทรรศการนี้ตั้งอยู่บนชั้น 1 ของศูนย์สื่อผสมผสานอำเภอหลงอัน (เดิมชื่อว่า สำนักงานวัฒนธรรมและกีฬาอำเภอหลงอัน) โดยมีพื้นที่ในการจัดแสดงมีขนาดเกือบ 300 ตารางเมตร และมีการจัดแสดงเนื้อหาในหัวข้อ วัฒนธรรมน่าเป็นหลัก รวมถึงมีการจัดแสดงความหมายแฝงของวัฒนธรรมน่าอำเภอหลงอันอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีรูปภาพกับข้อความเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับข้อมูลโดยละเอียด ทั้งนี้ ของที่จัดแสดงภายในนิทรรศการส่วนมากจะเกี่ยวกับ เครื่องมือการเกษตร เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน พลับพลาที่ขุดพบ รวมถึงมีหนังสือและเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการเช่นไถวัวขนาดเล็กน้อย แต่เดิมในอำเภอหลงอัน ไม่ได้มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์มาก่อน ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่า นิทรรศการนี้ ถือเป็นรากฐานที่สำคัญในอนาคตของพิพิธภัณฑ์ในอำเภอหลงอัน และถือเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมในอำเภอหลงอัน โดยในระหว่างการศึกษาค้นคว้านั้น ผู้วิจัยได้มีการไปเยี่ยมชมนิทรรศการวัฒนธรรมหลายครั้ง ซึ่งจากการรับฟังการบรรยายโดยละเอียด ที่นำโดย อาจารย์ ลู่ โหย่วจิว (Lu Youzuo) ทำให้ทราบว่า เนื้อหาในนิทรรศการแบ่งออกเป็น 11 เนื้อหาสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย การเกริ่นนำ ประวัติศาสตร์ พลับพลาใหญ่ ประเพณีเทศกาล เครื่องมือการเกษตรต่าง ๆ เป็นต้น (ตามภาพที่ 3-57 ภาพที่ 3-58 ภาพที่ 3-59 และภาพที่ 3-53 ถึงภาพที่ 3-55)

ภาพที่ 3-53 ด้านนอกของนิทรรศการ วัฒนธรรมนำ1 (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-54 ด้านนอกของนิทรรศการ วัฒนธรรมนำ2 (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-55 ด้านในของนิทรรศการ วัฒนธรรมน้ำ (Xu Xiaoting)

นอกจากนี้ สินค้าทางการเกษตรบางส่วนที่พัฒนาในอำเภอหลงอันในปัจจุบัน ยังได้รับการตั้งชื่อหรือเพิ่มคำว่า “น้ำ” ลงไป เช่น “น้ำจืดฉวน” (那之泉) ผลิตภัณฑ์น้ำดื่ม “น้ำจืดเว่ย” (那之味) น้ำพริก “น้ำเซียงหมี่” (那乡米) ข้าวหอมเยียนเจียง เป็นต้น ซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมน้ำ

7.2 สถานการณ์การออกแบบภาพลักษณ์ในอำเภอหลงอัน

ปัจจุบัน อำเภอหลงอันยังไม่มีระบบการออกแบบภาพลักษณ์เมืองอย่างเป็นทางการ เช่น สัญลักษณ์ของเมือง ระบบนำทางและระบบการประชาสัมพันธ์ในมณฑลกว้างขึ้นนอกจากนี้ยังไม่มี การออกแบบและสร้างภาพลักษณ์ที่เป็นหนึ่งเดียวในสถานีขนส่ง ป้ายรถโดยสารประจำทาง และหน่วยงานของรัฐ อาจสามารถเห็นสโลแกนและการออกแบบป้ายบ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมน้ำในบางครั้ง บางส่วนสามารถเห็นได้ตามถนนในตัวอำเภอ การออกแบบราวกันและเสาไฟที่มีองค์ประกอบของ “ผ้าทอจ้วงจิ้น” บางส่วน แต่ก็มีเนื้อหาเพียงเล็กน้อย และขาดการตระหนักถึงการกำหนดภาพลักษณ์ของเมือง (ตามภาพที่ 3-56 และภาพที่ 3-57)

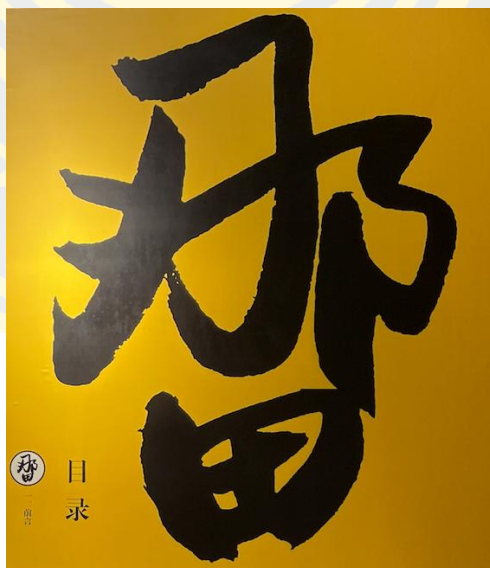

ภาพที่ 3-56 การออกแบบภาพลักษณ์ของบ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนำในอำเภอหลงอัน 1 (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-57 การออกแบบภาพลักษณ์ของบ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนำในอำเภอหลงอัน 2 (Xu Xiaoting)

จากการสำรวจและศึกษาค้นคว้า ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า สถาปัตยกรรมภายในเมือง
กิจกรรมและเทศกาลเฉลิมฉลองของอำเภอหลงอันในปัจจุบัน นิยมใช้การออกแบบโลโก้โดยมี
ภาพกราฟิกที่ประกอบด้วยตัวอักษร “น่า” (那) เป็นจำนวนมาก (ตามภาพที่ 3-58) ซึ่งได้รับการจด
ทะเบียนโดยรัฐบาลในปี ค.ศ.2014 ต่อมาจึงได้มีหน่วยงานบางส่วนนำไปใช้งาน ยกตัวอย่างเช่น การ
ออกแบบสถาปัตยกรรมของตึกฟิวชั่น มีเดีย เซ็นเตอร์ ถนนสายต่าง ๆ ภายในเมือง และหน่วยงาน
บางส่วนภายในเมืองและชนบท ฯลฯ ทว่าในขั้นตอนระหว่างการทำไปใช้นั้น ได้ปรากฏรูปแบบของ
การผสมผสานรูปภาพที่ต่างกัน โดยได้มีการออกแบบรูปสัญลักษณ์โดยรวมของโลโก้เป็นรูปทรงกลม มี
ตัวอักษรภาษาจีน “น่า” (那) ปรากฏอยู่บริเวณตรงกลาง และมีการออกแบบตัวอักษร “เถียน” (田)
บริเวณด้านบนหรือด้านล่างของโลโก้ (ประกอบกันเป็นภาษาถิ่นจ้วง) ซึ่งหากพินิจโดยละเอียด จะเห็น
ว่าตัวอักษรแต่ละตัว จะมีความแตกต่างกันในด้านของลำดับขีด รอบข้างของตัวอักษรจีนมีการตกแต่ง
โดยใช้ภาพของรวงข้าว ลวดลายกลองสำริดและนกระสาโผบิน หรือภาพของปลั้วหินใหญ่ โดยมีการ
ออกแบบที่แตกต่างกันออกไป ทว่ามีการแฝงความหมายในภาพรวมที่เหมือนกันคือ เป็นภาพที่
แสดงออกถึงวัฒนธรรมน่าหรือ วัฒนธรรมการทำนาข้าวอย่างครอบคลุม ดึงอัตลักษณ์อันโดดเด่น
ภายในท้องถิ่น ดังเห็นได้จากการที่รัฐบาลมีความตระหนักถึงการออกแบบภาพลักษณ์เมืองแล้ว ทว่า
ยังคงขาดประสบการณ์การออกแบบในระดับมืออาชีพ และการวางแผนที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
(ตามภาพที่ 3-59)

ภาพที่ 3-58 รูปแบบของการเขียนตัวอักษร “น่า” (那) ในภาษาจ้วง (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-59 ภาพโลโก้ของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

ในกิจกรรมการเฉลิมฉลองอันแสนยิ่งใหญ่ของอำเภอหลงอัน เราจะเห็นการออกแบบที่นำเอาโลโก้ประเภทนี้มาใช้งาน หรืออาจมีการนำไปใช้กับการออกแบบภาพลักษณ์ในบางส่วน อาทิ เทศกาลท่องเที่ยววัฒนธรรมนำในวันที่ 3 มีนาคม เทศกาลเครื่องมือการเกษตรนำลงในวันที่แปดเดือนสี่ๆ ซึ่งในระหว่างการสำรวจและศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบว่า นอกจากการออกแบบภาพลักษณ์ของโลโก้ที่เป็นรูปแบบเดียวกันแล้ว หน่วยงานท้องถิ่นยังได้มีการออกแบบป้ายกิจกรรม บูธแสดงสินค้า และระบบการนำทางบางส่วน โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการนำภาพหรือลวดลายที่มีองค์ประกอบของ “กลองสำริด ผ้าทอจ้วงจิ้น” ของชนเผ่าจ้วงมาใช้งาน แม้ว่าทั้งหมดที่กล่าวมาจะสามารถบ่งบอกได้ถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมจ้วงได้เช่นเดียวกัน ทว่ามีเพียงองค์ประกอบบางประการที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นภายในอำเภอหลงอัน ซึ่งหมายความว่า รัฐบาลอำเภอหลงอัน ได้พยายามที่จะสร้างและส่งเสริมแบรนด์วัฒนธรรม “นำ” (那) เพื่อดึงดูดเหล่านักธุรกิจ มีการวางแผนที่เป็นรูปแบบเดียวกัน ดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยว เสริมสร้างการประชาสัมพันธ์ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจ แต่หากกล่าวถึงในด้านของการออกแบบในระดับมืออาชีพ และคุณค่าทางจิตวิญญาณนั้น จะเห็นได้ว่านักออกแบบ ไม่ได้มีการศึกษาวัฒนธรรมในอำเภอหลงอันและการกำหนดคำจำกัดความที่ชัดเจน การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐและนักออกแบบที่ค่อนข้างยากลำบาก ส่งผลให้ไม่สามารถถ่ายทอดเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำงานเข้าได้ (ตามภาพที่ 3-60 และ 3-61)

ภาพที่ 3-60 การออกแบบภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ภายในเทศกาลท่องเที่ยววัฒนธรรมนำวันที่ 3 มีนาคม (Xu Xiaoting)

ภาพที่ 3-61 การออกแบบภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ภายในเทศกาลเครื่องมือการเกษตรนำถาง วันที่แปด เดือนสี่ (Xu Xiaoting)

นอกจากนี้ การออกแบบโลโก้ของสถานีวิทยุโทรทัศน์อำเภอหลงอัน ซึ่งปัจจุบันใช้เป็นโลโก้ของศูนย์สื่อผสมหลงอัน ได้นำองค์ประกอบของ “ปลั้วหินใหญ่” มาใช้ในการสร้างสรรค์รูปทรงโย การออกแบบ เพื่อตอบรับและเผยแพร่แนวคิดทางวัฒนธรรมนำซึ่งมีระดับการรับรู้ในหมู่ประชาชน เป็นอย่างดี (ภาพที่ 3-62)

ภาพที่ 3-62 การออกแบบโลโก้ของสถานีโทรทัศน์อำเภอหลงอัน

ในส่วนของการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมนำเพื่อการโฆษณา นั้น ไม่ได้มีการออกแบบภาพลักษณ์ของแบรนด์ทางวัฒนธรรมนำที่เป็นรูปแบบเดียวกัน (ตามภาพที่ 3-69) ทำให้ยากต่อการเผยแพร่และรวบรวมภาพลักษณ์โดยรวมของอำเภอหลงอัน ซึ่งเนื้อหาส่วนนี้ จะมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการออกแบบในงานวิจัยนี้

ภาพที่ 3-63 บรรจุภัณฑ์ของข้าวในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

7.3 ปัญหาในการสร้างแบรนด์วัฒนธรรมนำของอำเภอหลงอัน

ในขณะที่ทำการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่จากกระทรวงวัฒนธรรม และเจ้าหน้าที่รัฐ อำเภอหลงอัน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า จากระดับการรับรู้ทางการตลาดในปัจจุบัน ปริมาณการจำหน่าย และอิทธิพลทางวัฒนธรรม “วัฒนธรรมนำไม่ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาแบบบูรณาการทางวัฒนธรรม อุตสาหกรรมและเศรษฐกิจ รวมถึงไม่ได้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับหน่วยงานทางวัฒนธรรม ระหว่างการศึกษากับองค์กรอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้งานวิจัยและการสร้าง “วัฒนธรรมนำตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2008 จนถึงปัจจุบันยังไม่มีความก้าวหน้ามากนัก และผลลัพธ์ที่ได้ยังคงไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังมีการตั้งจุดด้านการท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่ต่ำ แน่แน่นอนว่าสิ่งเหล่านี้มาจากรากฐานที่อ่อนแอของอำเภอหลงอันนั่นเอง ในฐานะที่เป็นอำเภอที่มีความยากจนระดับประเทศ จึงทำให้มีเงินทุนและทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เพียงพอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นกำลังหลักในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของอำเภอ (ตามภาพที่ 3-64)

ภาพที่ 3-64 การออกแบบภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ภายในเทศกาลเครื่องมือการเกษตรนำถ่วง วันที่แปดเดือนสี่ (Xu Xiaoting)

สรุป

บทนี้นำเสนอภาพรวมประวัติศาสตร์และลักษณะของวัฒนธรรมจ้วงในอำเภอหลงอันจากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์ ทำความเข้าใจประวัติศาสตร์วัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันที่มีอายุยาวนานกว่า 16,000 ปี โดยมีหลักฐานทางโบราณคดีตั้งแต่ร่องรอยกิจกรรมของมนุษย์ในยุคหินเก่า ที่ขุดพบฟอสซิลซิลิกาของข้าว จนถึงยุคหินใหม่ที่ขุดพบพลั่วหินขนาดใหญ่และสถานที่ประกอบพิธีบวงสรวงเกี่ยวกับการทำนาข้าว กระบวนการจากข้าวป่าไปสู่การปลูกข้าวในปัจจุบัน เริ่มต้นจากการเลี้ยงและปรับปรุงพันธุ์ข้าวป่าโดยบรรพบุรุษชาวจ้วง และสืบสานในยุคต่าง ๆ ตั้งแต่เทศกาลหมางนำของชาวลัวเยว่ไปจนถึงเทศกาลเครื่องมือการเกษตรในสมัยราชวงศ์หมิง ซึ่ง

แสดงให้เห็นว่า อำเภอลองอันเป็นแหล่งกำเนิดของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงที่มีความสำคัญและยังคงสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งอำเภอลองอันยังมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และแหล่งน้ำที่เอื้อต่อการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน เครื่องมือการเกษตรก็มีการพัฒนาอย่างครบถ้วน ตั้งแต่เครื่องมือเตรียมดิน การชลประทาน การจัดการ การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูปและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ ซึ่งบางส่วนยังคงใช้งานในชีวิตประจำวันจนถึงปัจจุบัน

ในขณะเดียวกัน อำเภอลองอันยังมีแหล่งโบราณคดีวัฒนธรรมการทำนาข้าวหลายแห่ง ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น แหล่งโบราณคดีข้าวป่า แหล่งโบราณคดีต้าหลงถาน แหล่งโบราณคดีถ้ำยาหวาย และภูเขาต้าเวิน โดยแต่ละแห่งสะท้อนถึงประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอลองอันในช่วงเวลาต่าง ๆ นอกจากนี้ อำเภอลองอันยังมี ขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับการทำนาข้าวหลากหลายประเภท เช่น เทศกาลอาหาร พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและเทศกาลเกี่ยวกับความเชื่อ โดยขนบธรรมเนียมประเพณีเหล่านี้ได้รับการพัฒนา สืบทอดจากกระบวนการทำนาข้าวตั้งแต่การเตรียมดิน การหว่านเมล็ด การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการเก็บรักษา จนเกิดเป็นประเพณีและพิธีกรรมเฉลิมฉลอง 11 ประเภทที่สะท้อนถึงความเชื่อพื้นบ้านที่ยังปรากฏในวิถีชีวิตของชาวจ้วงในอำเภอลองอัน ทั้งนี้ อำเภอลองอันยังมีโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ขึ้นทะเบียนแล้วจำนวน 42 รายการ โดยแบ่งเป็น ระดับมณฑล 14 รายการ ระดับเมือง 23 รายการ และระดับอำเภอ 42 รายการ โดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว ปัจจุบัน อำเภอลองอันมีการพัฒนาในด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีการลงทุนด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม กิจกรรมท่องเที่ยวและวัฒนธรรมก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ปัจจุบัน แบรินด์วัฒนธรรมนำของอำเภอลองอันถูกสร้างขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและการยอมรับจากประชาชน ทำให้การออกแบบภาพลักษณ์เมืองมีความก้าวหน้าและพัฒนาไปตามลำดับ

ประเด็นเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำเภอลองอันกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วง ตลอดจนความหลากหลายและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอลองอัน ผู้วิจัยดำเนินวิเคราะห์อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าว และวิเคราะห์สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมในบทต่อไป

บทที่ 4

อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณและการออกแบบ ภาพลักษณ์เมืองที่มีวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทอง

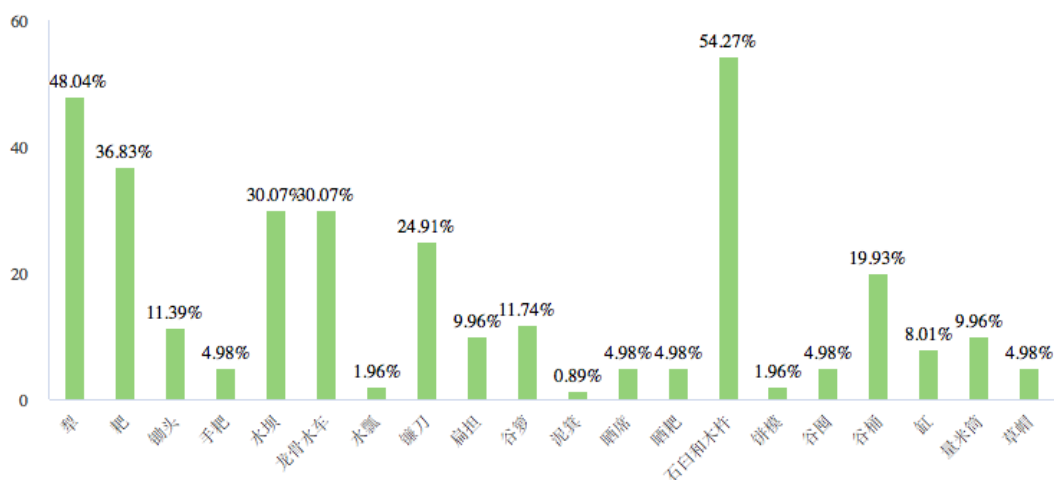
ในบทที่ 4 มีเนื้อหาบางส่วนสืบเนื่องมาจากการศึกษาค้นคว้าและการสำรวจภาคสนาม ณ อ่างทองในช่วงต้น ทำให้เข้าใจถึงอัตลักษณ์ที่หลากหลายซึ่งมีอยู่ในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อ่างทอง อันที่ส่วนใหญ่จะถ่ายทอดออกมาให้อยู่ในรูปแบบของ “แหล่งโบราณคดี ประเพณีเทศกาล อาหารการกิน ความเชื่อ และโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” เป็นต้น และผสมผสานเข้ากับการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง โดยใช้ แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อ่างทอง และ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญวิจัยทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับความคาดหวังในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง และการทำความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อ่างทองอย่างลึกซึ้ง ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อ่างทองและผลการวิจัย เพราะเหตุนี้จึงสามารถวิเคราะห์อัตลักษณ์ของสิ่งที่เป็นตัวแทน และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทอง เพื่อสรุปออกมาเป็นความหมายแฝงทางจิตวิญญาณได้ นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาอีกส่วนสืบเนื่องมาจากการวิเคราะห์กรณีศึกษาของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองในช่วงต้น บูรณาการเข้ากับความรู้อัน ทฤษฎีสัญศาสตร์ ทำการสรุปและได้เนื้อหาขององค์ความรู้ใหม่ ที่สามารถนำไปใช้กับการออกแบบภาพลักษณ์เมือง อ่างทองได้ แบ่งออกเป็น

1. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทอง
2. ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทอง
3. องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง อำเภอ หลงอัน

1. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของเครื่องมือทำนา

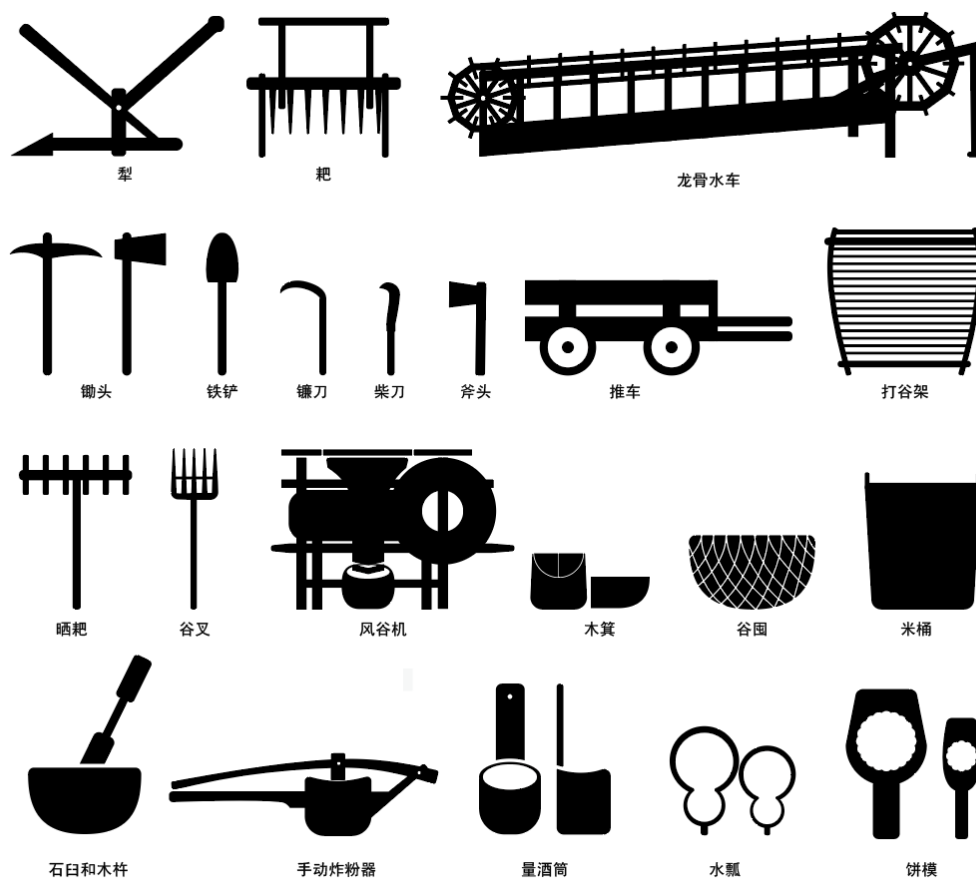
ผู้วิจัยลงพื้นที่ตำบลเจียงเซียง ตำบลเฉียวเจี้ยน ตำบลนาถงและตำบลหนานเหวยอำเภอ หลงอัน ทำให้ทราบว่า ในพื้นที่ปลูกข้าวขนาดใหญ่และฐานการผลิตอุตสาหกรรมในอำเภอหลงอันมัก ใช้เครื่องมือการผลิตที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม ในครัวเรือนของชาวบ้านหลงอันส่วนใหญ่ ยังคงใช้เครื่องมือพื้นบ้านแบบดั้งเดิมในการทำนา เครื่องมือการเกษตรแบบดั้งเดิมยังมีบทบาท สำคัญในความทรงจำและชีวิตของชาวนา แม้ว่าด้วยการพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตในปริมาณมาก และแรงงานอุตสาหกรรมได้เข้ามาแทนที่กระบวนการบางส่วน แต่สำหรับชาวอำเภอหลงอัน พวกเขา ยังคงพึ่งพาแรงงานของตนเองเป็นกำลังการผลิตหลัก ในช่วงฤดูทำนา พวกเขายังคงร่วมแรงร่วมใจทั้ง ครอบครัว ทั้งชนเผ่า และทั้งหมู่บ้านเพื่อเข้าร่วมและทำงานในทุกขั้นตอนของการผลิตข้าว ด้วยวิธีนี้ พวกเขาได้รับการและส่งเสริมทัศนคติการทำงานที่เรียบง่ายและขยันหมั่นเพียร รวมถึงจิตวิญญาณทาง วัฒนธรรมรุ่นต่อรุ่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์แบบดั้งเดิมของเครื่องมือทำนาในอำเภอหลงอัน เครื่องมือเหล่านี้ที่สร้างขึ้นจากภูมิปัญญาและประสบการณ์ของผู้คนได้นำพาความหวังและคำอธิษฐาน ของพวกเขาที่เกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของผลผลิตข้าว เครื่องมือแต่ละชิ้นทำให้พวกเขานึกถึง กระบวนการผลิตข้าว ทักษะการใช้งาน และผลิตผลทางการเกษตรที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ เครื่องมือ การเกษตรจึงถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนา และ เครื่องมือการเกษตรแต่ละชนิดที่เป็นตัวแทนเฉพาะกลุ่มก็ถือเป็นสัญลักษณ์ที่เจาะจงในกลุ่มเครื่องมือ การทำนาเหล่านี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเรื่อง “เนื้อหาที่เป็นตัวแทนของ วัฒนธรรมการทำนาของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน” พบว่าเครื่องมือทำนาที่เป็นตัวแทนที่สำคัญที่สุด ได้แก่ “ไถ คราด เชื้อนน้ำ กังหันน้ำไม้ไผ่ ครกหิน สากไม้ เคียว กระจาดข้าว ถังข้าว จอบ คานหาบ และถังตวงข้าว” (ดังภาพที่ 4-1)

ภาพที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์เครื่องมือการเกษตรที่เป็นตัวแทนของอำเภอหลงอัน

เพียร์ซ (Charles Sanders Peirce) ให้ความหมายของสัญลักษณ์ (Sign) ว่าเป็นสิ่งที่ใช้แทนความหรือแสดงถึงสิ่งอื่น ๆ โดยสามารถทำให้มนุษย์เข้าใจหรือแปลความหมายได้ และมีความหมายที่มนุษย์เข้าใจ ดังนั้นสัญลักษณ์ประกอบด้วยสื่อกลาง (Medium) วัตถุ (Object) และการแปลความ (Interpretant) อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายและตัวหมายถึงสามารถแบ่งประเภทเป็นสัญลักษณ์ภาพ (Icon) สัญลักษณ์บ่งชี้ (Index) และสัญลักษณ์แทนความหมาย (Symbol) (Peirce, 2014, pp. 6-7) โดยสัญลักษณ์ภาพใช้ความ “คล้ายคลึงกัน” ระหว่างสัญลักษณ์กับวัตถุในการจดจำเป็นหลัก สัญลักษณ์บ่งชี้ใช้ “ความสัมพันธ์” ภายในระหว่างสัญลักษณ์กับวัตถุในการทำความเข้าใจเป็นหลัก และสัญลักษณ์แทนความหมาย ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องทางรูปภาพหรือแก่นแท้ระหว่างสัญลักษณ์กับวัตถุ แต่สื่อถึงความหมายด้วยการเชื่อมโยง การอุปมา และความหมายเชิงสัญลักษณ์ ตัวอย่างเช่น “รูปดาวห้าแฉก” มีความคล้ายคลึงกับ “ดวงดาว” “สัญลักษณ์ป้ายบอกทางบนถนน” มีความเชื่อมโยงกับ “สภาพถนนจริง” หรือ “แพนด้า” ถูกใช้เป็นตัวแทนเชื่อมโยงกับ “สัตว์คุ้มครองที่หายาก” “หัวใจ” เป็นการอุปมาถึง “อารมณ์ความรู้สึก” “นกกระเรียน” เป็นสัญลักษณ์ของ “สันติภาพ” เป็นต้น

สัญลักษณ์เครื่องมือเหล่านี้ใช้ตัวเองเป็นสื่อกลาง โดยมีวัตถุที่อ้างอิงถึงคือ “กระบวนการและขั้นตอนของการผลิตข้าว” ซึ่งได้รับการอธิบายจากผู้คนว่าเป็น “ตัวแทนของเครื่องมือการทำนา” และเผยแพร่ภูมิปัญญาและจิตวิญญาณในการผลิตข้าวในรูปแบบที่เป็นรูปธรรม โดยการถอดองค์ประกอบสัญลักษณ์ทางภาพของเครื่องมือเหล่านี้มีดังนี้ (ภาพที่ 4-2)

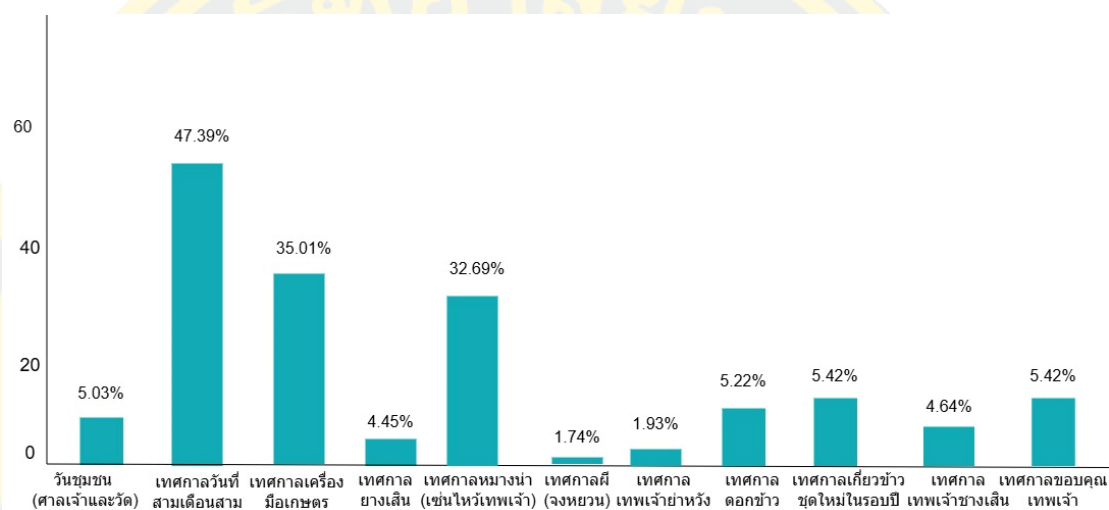
ภาพที่ 4-2 องค์ประกอบสัญลักษณ์ทางภาพของเครื่องมือการเกษตร

2. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของประเพณีและเทศกาล

จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเข้าร่วมทั้งสามเทศกาล ทำให้ทราบว่า สามเทศกาลนี้ มีส่วนที่ค่อนข้างแตกต่างกันในด้านของสถานที่จัดงาน รูปแบบเนื้อหา และความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว โดย “เทศกาลเครื่องมือการเกษตร” ถือเป็นกิจกรรมเดินขบวนแห่ “เทพเจ้าสามแดน” และจัดแสดงเครื่องมือการเกษตรเป็นหลัก ภายในเมืองน่าถง มีความเกี่ยวข้องกับการเกษตรและเพาะปลูกโดยตรง ต่อมาได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลให้เครื่องมือการเกษตรแบบดั้งเดิมไม่ค่อยได้นำมาใช้งานมากนัก ต่อมาคือ “เทศกาลวันที่สามเดือนสาม” ถือเป็นกิจกรรมขับร้องเพลงบนกิ่งว่างหูเป็นหลัก แสดงให้เห็นถึงบทเพลงของชาวเขา และวัฒนธรรมร้องเพลงโต้ตอบกัน เนื้อหาของบทเพลงส่วนใหญ่จะอิงจากการผลิตที่ใช้แรงงาน ชีวิตประจำวัน และอารมณ์ความรู้สึกเป็นหลัก เป็นความเรียบง่ายไม่ซับซ้อน แสดงออกอย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้ในช่วงวันเทศกาล ยังคงหลงเหลือรูปแบบของการเซ่นไหว้บูชา และการอธิษฐานขอพร เป็นต้น แม้ว่าความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมการทำนาข้าวในปัจจุบันยังไม่ใกล้ชิดมากนัก แต่อย่างไรก็ตาม ต้นกำเนิด

การพัฒนา และการแสดงออกทางอารมณ์นั้น ได้มอบอัตลักษณ์ทางจิตวิญญาณให้กับการทำนาข้าวของชาวจังหวัดจันทบุรี แม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว เทศกาลนี้จะพบเห็นอย่างแพร่หลายในมณฑลกว่างซี แต่ทว่า เทศกาลเพลงบนกิ่งว่างหูของอำเภอหลงอันนั้นจัดได้ค่อนข้างยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียง จึงถูกยกย่องว่าเป็นอัตลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของประเพณีของเทศกาล "เทศกาลเครื่องมือการเกษตร" ในตำบลนำถง มีการแห่บูชา "เทพเจ้าสามแดน" และจัดกิจกรรมแสดงเครื่องมือการเกษตร ซึ่งเชื่อมโยงโดยตรงกับการผลิตทางการเกษตร แม้จะได้รับผลกระทบจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามาแทนที่ ทำให้เครื่องมือการเกษตรแบบดั้งเดิมมีการใช้น้อยลง แต่ทว่าชาวบ้านบางส่วนยังคงเก็บรักษาเครื่องมือเหล่านี้ไว้ที่บ้าน และใช้ทักษะดั้งเดิมบางส่วนในชีวิตประจำวัน ที่คณะกรรมการหมู่บ้านในตำบลนำถง มีห้องนิทรรศการจัดแสดงเครื่องมือการเกษตรขนาดเล็ก โดยจัดแสดงเครื่องมือที่รวบรวมมาจากชาวบ้านตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลเครื่องมือการเกษตรที่มีการจัดแสดงอย่างหลากหลาย เครื่องมือการเกษตรไม่เพียงเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำนาข้าวเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงความทุ่มเทและสติปัญญาของชาวจังหวัดจันทบุรีในอำเภอหลงอัน เป็นประจักษ์พยานทางประวัติศาสตร์แห่งการทำงานหนัก และเป็นตัวช่วยสำคัญในการผลิตทางการเกษตร ดังนั้นเทศกาลนี้จึงสามารถแสดงออกถึงอัตลักษณ์ที่สำคัญของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดจันทบุรีในอำเภอหลงอันได้อย่างชัดเจนและ “เทศกาลหมางนำ (เช่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าว)” ถือเป็นกิจกรรมเช่นไหว้บูชาของเมืองเฉียวเจี้ยน หมู่บ้านหุ่ยหวานเป็นหลัก เปี่ยมไปด้วยรูปแบบเสน่ห์อันแสนดีมีค่าของประเพณีท้องถิ่น เนื่องจากความซับซ้อนในด้านของขั้นตอนรูปแบบ บุคคล อุปกรณ์ สถานที่ ช่วงเวลาของการเฉลิมฉลอง ซึ่งครอบคลุมถึงการผลิตข้าวระยะต้นและกลางกับความปรารถนาของประชาชน ส่งผลให้งานด้านการอนุรักษ์ในภาพรวมและการส่งอิทธิพลต่าง ๆ ในปัจจุบันค่อนข้างน้อย แต่เทศกาลนี้ก็ถือเป็นอัตลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมพื้นบ้านในอำเภอหลงอันด้วยเช่นกัน ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ความซื่อสัตย์และการโผล่ขึ้นอย่างเฉียบพลันของวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้การทุ่มเทแรงกายเพื่อเทศกาลเหล่านี้ของกลุ่มรัฐบาล การเข้าร่วมของชาวบ้าน และการเยี่ยมชมของกลุ่มนักท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งระดับและการเพิ่มขึ้นของเวลาในกิจกรรมต่าง ๆ ภายใน ชุมชน เมือง หมู่บ้าน ทั่วทั้งอำเภอหลงอันมีความแตกต่างกันเล็กน้อย แต่ถึงอย่างนั้น ก็ถือเป็นเทศกาลสำคัญที่คนทั้งประเทศเฉลิมฉลองร่วมกันด้วยเหตุนี้ อัตลักษณ์ของประเพณีเทศกาลในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดจันทบุรีในอำเภอหลงอันได้สะท้อนให้เห็นถึงการอธิษฐานขอพรและแสดงความปรารถนาถึงการเก็บเกี่ยวที่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งการอนุรักษ์และให้ความสำคัญกับเครื่องมือการเกษตร รวมถึงการเคารพบูชาและสืบทอดพิธีกรรมบวงสรวงเทพเจ้าแห่งข้าว ได้ก่อให้เกิดวัฒนธรรมการร้องเพลงพื้นบ้าน วัฒนธรรมเครื่องมือการเกษตร และวัฒนธรรมการบวงสรวงที่เป็นเอกลักษณ์ จึงทำให้สามวัฒนธรรมประเพณีและเทศกาลเหล่านี้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนมากที่สุดของประเพณีและเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน

จากการสำรวจ “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลว่า เทศกาลที่เป็นตัวแทนของประเพณี และเทศกาลสามารถแบ่งได้ 3 เทศกาลสำคัญ โดยจัดเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ “เทศกาลวันที่สามเดือนสาม เทศกาลเครื่องมือการเกษตร และเทศกาลหมางนำ / เซ่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าว” นอกจากนี้ยังมีเทศกาลอื่น ๆ ที่มีสัดส่วนความสำคัญค่อนข้างน้อย อาทิ “เทศกาลผี (เทศกาลจังหววน) เทศกาลเทพเจ้าย่าหวัง” (ตามภาพที่ 4-3)

ภาพที่ 4-3 การวิเคราะห์ประเพณีเทศกาลที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดในอำเภอหลงอัน

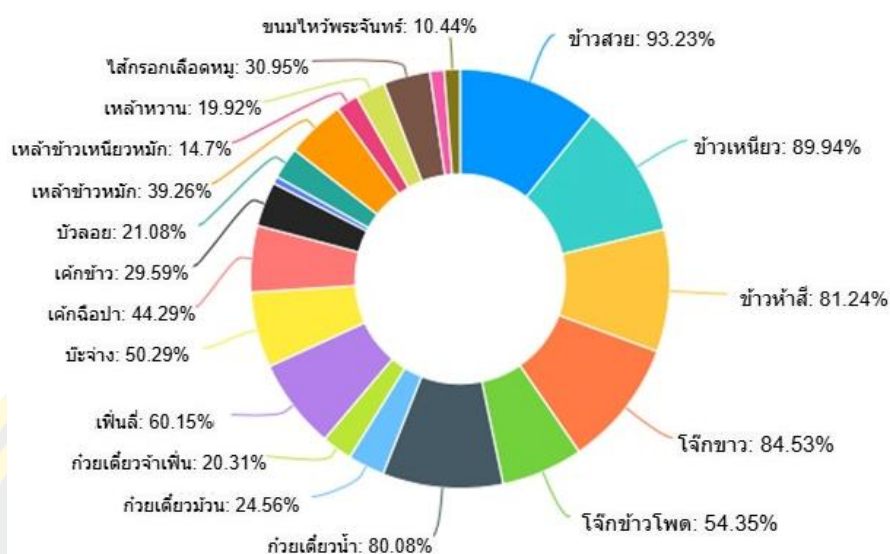
จากการตีความสามองค์ประกอบของสัญลักษณ์ในทฤษฎีสัญลักษณ์ของ Pierce ทำให้ทราบว่าสื่อกลางของสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมทั้งสามอย่าง คือชื่อเรียกของทั้งสามเทศกาล โดยมีวัตถุประสงค์เป็นกิจกรรมการอธิษฐาน เช่นไหว้ และเฉลิมฉลอง ของการผลิตทางการเกษตรในระดับที่แตกต่างกัน และผู้คนสามารถตีความเนื้อหานั้นได้เป็น “วิสัยทัศน์ที่สวยงามของเทศกาลในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” จากระดับของตัวชี้วัดจะเห็นว่า ด้วยการเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดระหว่างแต่ละ “ประเพณีและเทศกาล” กับขั้นตอนการผลิต ได้ถูกเผยแพร่เป็นสัญลักษณ์เทศกาลที่จัดเป็นวิสัยทัศน์ที่สวยงามในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ในกิจกรรมเทศกาลหลาย ๆ งาน อำเภอหลงอันสามารถเลือกเทศกาลทั้ง 3 นี้เป็นกิจกรรมตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาเพื่อพัฒนาเป็นโครงการหลัก สร้างภาพลักษณ์ของแต่ละเทศกาลในรูปแบบเฉพาะ เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมการทำนาข้าวในหลากหลายด้าน นอกจากนี้ เทศกาลสามเดือนสามมีการร้องเพลงโต้ตอบเป็นกิจกรรมหลัก และมีลักษณะร่วมกันทั่วทั้งมณฑลกว่างซี จึงไม่เอื้อต่อการถอดองค์ประกอบมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ เช่นเดียวกับพิธี

บุชาเทพเจ้าข้าวในเทศกาลหมางน่า ซึ่งมีขั้นตอนพิธีกรรมที่ซับซ้อน ต้องพึ่งพาสถานที่ประกอบพิธี ผู้นำพิธี แบบแผนพิธีกรรม และภาษาพิธีเฉพาะทาง ส่งผลให้การถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นใหม่เป็นไปอย่างจำกัด อีกทั้งยังไม่เอื้อต่อการแปรสัญลักษณ์เป็นองค์ประกอบภาพได้โดยตรง ในทางกลับกัน เทศกาลเครื่องมือเกษตร ซึ่งมีกิจกรรมจัดแสดงเครื่องมือเกษตรและการเดินขบวนแห่ในท้องถนน ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐท้องถิ่นอย่างจริงจัง และมีอิทธิพลในการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการถอดสัญลักษณ์กราฟิกของเครื่องมือเกษตรไว้แล้ว ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวแทนของเทศกาลดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม จึงไม่มีความจำเป็นต้องถอดสัญลักษณ์เชิงภาพเพิ่มเติมในที่นี้

3. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมอาหารการกิน

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและสัมภาษณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมการกินอาหารในพื้นที่ต่าง ๆ ของอำเภอหลงอัน พบว่า ภายใต้บริบทภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิต ชาวจ้วงได้สืบทอดการทำอาหารจากรุ่นสู่รุ่น โดยอาหารหลักประกอบด้วยข้าวเจ้า ข้าวเหนียว เส้นหมี่และเหล้าข้าว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมอาหารการกินของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน จากการสำรวจ “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ชาวบ้านหลงอันมีวิถีชีวิตด้านการกินที่นิยมรับประทาน “ข้าว” เป็นหลัก โดยมีอาหาร 10 ประเภทที่ถือเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมอาหารการกินมากที่สุด ได้แก่ ข้าวสวย ข้าวเหนียว โจ๊กขาว ข้าวห่าสี ก๋วยเตี๋ยวน้ำ เฟิ่นลี่ โจ๊กข้าวโพด บ๊ะจ่าง เค้กฉือปา เหล้าข้าวหมัก ไส้กรอกเลือดหมู เค้กข้าว (ตามภาพที่ 4-4) โดยมีอาหารและเครื่องดื่มที่หาง่ายและพบเห็นได้บ่อยทุกฤดูกาลอย่าง ข้าวสวย โจ๊กข้าวโพด ก๋วยเตี๋ยวน้ำ ซึ่งในอาหารแต่ละประเภทที่ได้กล่าวมาข้างต้น มี “ข้าวเหนียวห่าสี” ที่มีความเป็นตัวแทนมากที่สุด หรือเรียกอีกอย่างได้ว่า ข้าวห่าสี ข้าวหลากสี ฯลฯ ที่ถูกตั้งชื่อตามสีของข้าวเหนียว 5 สี คือ สีดำ สีแดง สีเหลือง สีม่วง และสีขาว ด้วยข้าวห่าสีมีสีสันทันตึงสีตั้งดูสวยงามตาของผู้คน ประกอบกับกลิ่นหอมอ่อน ๆ ของพืช จึงได้กลายเป็นอาหารที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นใน “เทศกาลวันที่สามเดือนสาม” ของมณฑลกว่างซี และถูกนำมาใช้เป็นของสำหรับพิธีเซ่นไหว้เทพเจ้า นอกจากนี้ ยังได้รับการยกย่องว่าเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นสิริมงคล และความโชคดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นสัญลักษณ์ด้านวัฒนธรรมอาหารการกินที่สำคัญ

ภาพที่ 4-4 การวิเคราะห์อาหารที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดในอำเภอหลงอัน

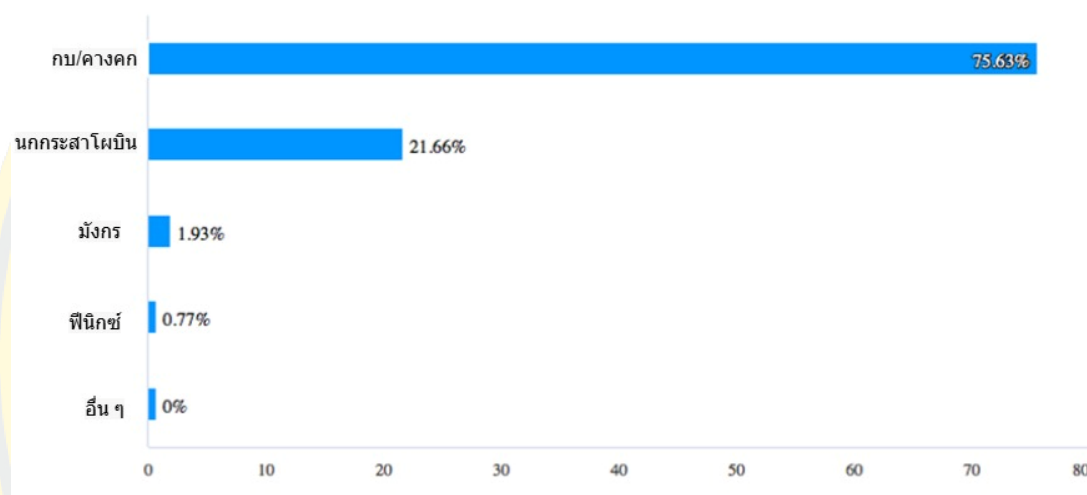
จากการตีความสัจพจน์ประกอบของสัญลักษณ์ในทฤษฎีสัญลักษณ์ของ Pierce ข้าวห้ำหีถือเป็นสื่อกลางพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ที่อ้างถึงเป็นกิจกรรมทางการเกษตรและผลผลิต โดยผู้คนสามารถตีความได้เป็น “มงคลโชคสมดังปรารถนา ผลผลิตอุดมสมบูรณ์” จากระดับของความเป็นสัญลักษณ์จะเห็นว่า สามารถขยายความหมายแฝงของประเพณีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอย่างลึกซึ้ง

ในพื้นที่ที่มณฑลกว้างซี สัญลักษณ์ทางอาหารของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดในอำเภอหลงอันมีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก สำหรับการออกแบบและสร้างสรรค์สัญลักษณ์ประเภทนี้สามารถมุ่งเน้นไปที่การออกแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนในอำเภอหลงอัน ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ แต่ยังสามารถพัฒนาและนำไปใช้เป็นโครงการออกแบบที่ยั่งยืนสำหรับภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอันโดยรวมได้

4. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของประเพณีความเชื่อ

ชนเผ่าจ้วงผู้ประกอบอาชีพทำนามีความเชื่อและบูชาสัตว์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำนาข้าวเป็นอย่างมาก Liang Tingwang (2006) และ Lei Yingzhang (2009) ได้สำรวจวัฒนธรรมการทำนาข้าวและการพัฒนาสังคมของชาวจ้วง พบว่า มีเรื่องเล่าขานพื้นบ้านที่มีการพูดถึงเรื่องราวและการบูชา “กบ” “นก” กับความเป็นมาของเมล็ดข้าวและขั้นตอนในการเพาะปลูก ซึ่งจากการสำรวจ “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลว่า ชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอัน มีความเชื่อในสัตว์ (โทเทม) ค่อนข้างมาก โดยมีความเชื่อใน “คางคก (กบ)” ค่อนข้างชัดเจน รวมถึงมีความเห็นพ้องใน “นก (นกกระสาโผบิน)” ซึ่งสัตว์เหล่านี้ ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ในด้านความเชื่อ

(ตามภาพที่ 4-5) ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์ทั้งสองประเภทกับความเชื่อและการบูชาในวัฒนธรรมการทำนาข้าว จากการตีความสามองค์ประกอบของสัญลักษณ์ในทฤษฎีสัญลักษณ์ของ Pierce คางคก (กบ) และ “นกกระสาโผบิน” ถือเป็นสื่อกลางพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์อ้างอิงถึงเป็น “เทพเจ้าแห่งข้าว เทพเจ้าสายฟ้า เทพเจ้าฝน” โดยผู้คนสามารถตีความเป็นความหมายที่ตรงตามได้ว่า “ลมฝนตกต้องตามฤดูกาล มั่งคั่งและอุดมสมบูรณ์” จากหลักการด้านสัญลักษณ์ศาสตร์ ก่อให้เกิดสัญลักษณ์ทางภาพลักษณ์ ที่ได้แสดงและถ่ายทอดให้เห็นถึงวัฒนธรรมการทำนาข้าว

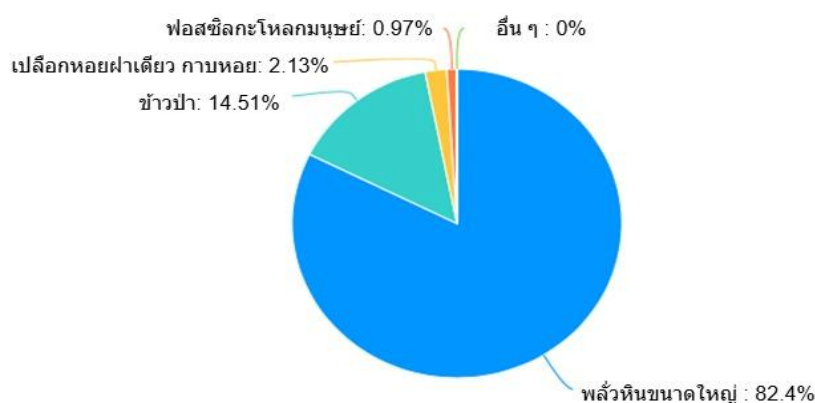
ภาพที่ 4-5 การวิเคราะห์สัตว์ในคติความเชื่อที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดในอำเภอหลงอัน

ในงานวิจัยนี้ การถอดองค์ประกอบทางรูปทรงของสัญลักษณ์เหล่านี้ไม่ใช่การถอดองค์ประกอบสัญลักษณ์ทางภาพแบบตรงไปตรงมา แต่ได้ผสมผสานเข้ากับการเปลี่ยนรูปและการสร้างสรรค์เพิ่มเติมบางส่วน ซึ่งจะนำไปใช้ในการออกแบบ “มาสคอต” ของภาพลักษณ์เมือง ดังนั้นในส่วนนี้จึงจะไม่มี การนำเสนอสัญลักษณ์ทางภาพ

5. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของมรดกทางโบราณคดี

ในระหว่างการสำรวจและสัมภาษณ์ของผู้วิจัย โดยอาศัยวัตถุทางกายภาพจำนวนมากและข้อมูลอย่างเป็นทางการที่ค้นพบโดยผู้เชี่ยวชาญของรัฐบาล ทำให้ทราบว่า ไม่ว่าจะเป็นผู้อยู่อาศัยทั่วไปในอำเภอหลงอัน หรือเจ้าหน้าที่ผู้บริหารต่าง ๆ ก็ล้วนมีความรู้สึกภาคภูมิใจในการเชิดชูและแพร่หลายของพลั่วหินใหญ่ โดยพวกเขาได้อธิบายว่า พลั่วหินใหญ่ เป็นดั่ง “ความมั่นคง” ที่พบเห็นได้ทั่วทุกที่ในขณะที่ทำงาน และในการละเล่นของเด็ก ๆ ในทุ่งนา ซึ่ง “พลั่วหินใหญ่” ถือเป็นเครื่องมือเก่าแก่ที่ชาวจังหวัดในงานด้านเกษตรกรรม ทั้งนี้ จากการสำรวจแหล่งโบราณคดี ทำให้พบว่า ส่วนใหญ่

“ปลั๊กหินใหญ่” จะใช้สำหรับพิธีเช่นไหว้ในการทำนา บ่งบอกถึงความปรารถนาและความเคารพของ ผู้คนที่มีต่อเกษตรกรรมและการเก็บเกี่ยว “ข้ามผ่าน” ช่วงเวลายานานนับพันปี จนถูกขุดพบโดยนัก โบราณคดีสมัยใหม่ ทำการศึกษา รวมถึงได้รับทั้งการยอมรับและเห็นพ้องตรงกันจากผู้อยู่อาศัยชาว จั้วจ จากมุมมองด้านรูปทรง ชัดความสามารถ ได้บอกเล่าถึงเรื่องราวของตัวมันเอง เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับวัฒนธรรมการทำนา ซึ่งในปัจจุบัน ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ เป็นตัวแทนของวิถีชีวิตในช่วงเวลานั้นกับความเชื่อของชาวบ้าน ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการแพร่กระจาย ของวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันเป็นวงกว้าง จาก “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของ วัฒนธรรมการทำนาข้าว อ่าเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลว่า “ปลั๊กหิน ใหญ่” เป็นอัตลักษณ์ของตัวแทนทางวัฒนธรรม และเป็นสัญลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมการทำนา ข้าว ในอำเภอหลงอัน รวมถึงเปี่ยมไปด้วยความเป็นผู้นำอย่างแข็งแกร่ง (ตามภาพที่ 4-6)

ภาพที่ 4-6 การวิเคราะห์มรดกทางโบราณคดีที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจั้วจใน อำเภอหลงอัน

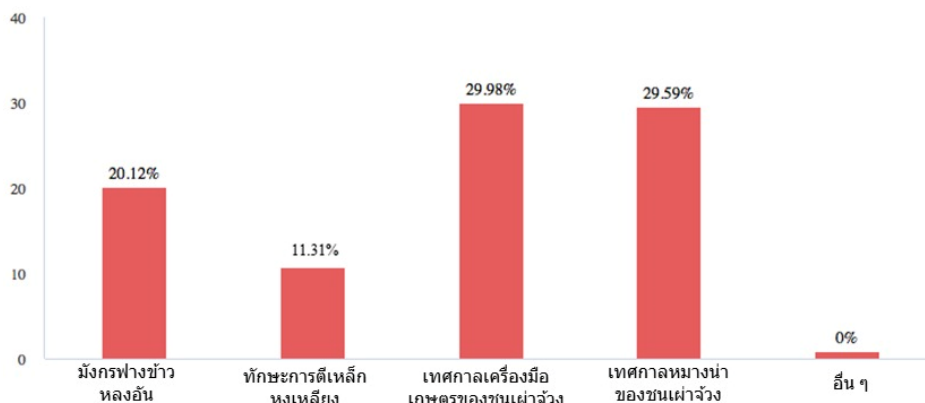
จากการวิเคราะห์แนวคิดความสัมพันธ์องค์ประกอบสามส่วนในสัญลักษณ์ของเพียร์ช พบว่า “ปลั๊กหินใหญ่” ที่จัดเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม จะพบว่า สื่อกลาง คือการขุดพบ “ปลั๊กหิน” ได้ตามแหล่งโบราณคดีต่าง ๆ โดยมีวัตถุเป็น “เครื่องมือที่บรรพบุรุษชาวจั้วจใช้ในเกษตรกรรม และพิธี เช่นไหว้” รวมถึงผู้คนที่สามารถตีความเนื้อหาได้เป็น “ตัวแทนของมรดกทางวัฒนธรรมการทำนาข้าว ของชาวจั้วจ” จากระดับตัวบ่งชี้ ความเชื่อมโยงระหว่าง “ปลั๊กหินใหญ่” กับการทำนา คือ สิ่งที่เป็น ตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว ถ่ายทอดและเผยแพร่สู่ประชาชน โดยสัญลักษณ์ทางภาพที่มีการ ถอดองค์ประกอบออกมาดังแสดงในภาพที่ 4-7

ภาพที่ 4-7 องค์ประกอบทางสัญลักษณ์ของพลั่วหินใหญ่

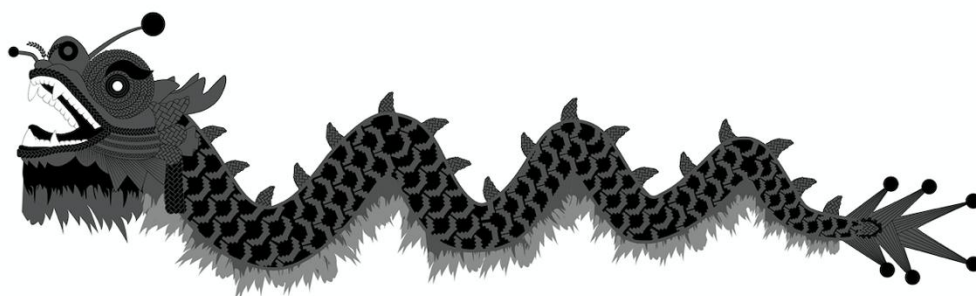
6. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

จากการสำรวจพิพิธภัณฑสถานวัฒนธรรมมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น และการสัมภาษณ์กับรองผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานฯ หลี่จิ่ง ทำให้ทราบว่า "มังกรฟางข้าวหลงอัน" สามารถแสดงอัตลักษณ์ท้องถิ่น และความเป็นวัฒนธรรมการทำนาข้าวได้อย่างชัดเจน ในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของจ้วง "มังกร" ถือเป็นประเพณีผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมฮั่นและวัฒนธรรมจ้วงเข้าด้วยกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเทศกาล "เซตมังกรปิ่นหยาง" ที่มีอยู่ในมณฑลกว่างซี จะเห็นได้ว่ามีความกระตือรือร้นและคึกคักมากกว่า โดยบพนี้ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของ "มังกรฟางข้าวหลงอัน" ในด้านของวัสดุและการถักทอฟางข้าวด้วยมือ ซึ่งสามารถสะท้อนแก่นแท้ของวัฒนธรรมการทำนาได้อย่างดีเยี่ยม จากการตีความองค์ประกอบของสัญลักษณ์ในทฤษฎีสัญลักษณ์ของ Pierce มังกรฟางข้าวหลงอัน คือผลงานศิลปะที่มีพื้นฐานมาจากหัตถกรรมฟางข้าว มีสีออกกลางเป็นรูปปลั๊กชนก ท่ามกลางเทศกาลเฉลิมฉลองและการแสดง ได้ถ่ายทอดให้เห็นถึงท่าทางของ "มังกรมงคลโบยบิน มังกรทะยานสู่ฟ้า" โดยมีวัตถุประสงค์ที่อ้างถึงเป็น "มังกร ราชามังกร" ส่งผลให้บรรยากาศของกิจกรรมเปี่ยมไปด้วยการอวยพรให้ลมฝนต้องตามฤดูกาล นำพามาซึ่งความสุขและความเป็นสิริมงคล โดยใช้ความเชื่อมโยงระหว่างฟางข้าว และการทำนา มาใช้เพื่อแสดงความหมายโดยนัย สร้างสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวได้อย่างครอบคลุม จากการสำรวจ "แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน" ทำให้ทราบว่า "เทศกาลหมางน่า" หรือ "เทศกาลเครื่องมือการเกษตร" มีความเป็นตัวแทนในโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นอย่างมาก ลำดับถัดมาคือ "มังกรฟางข้าวหลงอัน" ที่เปี่ยมไปด้วยอัตลักษณ์ทางภูมิภาค และวัฒนธรรมที่ชัดเจน (ตามภาพที่ 4-8)

ภาพที่ 4-8 การวิเคราะห์โครงการมรดกภูมิปัญญาที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน

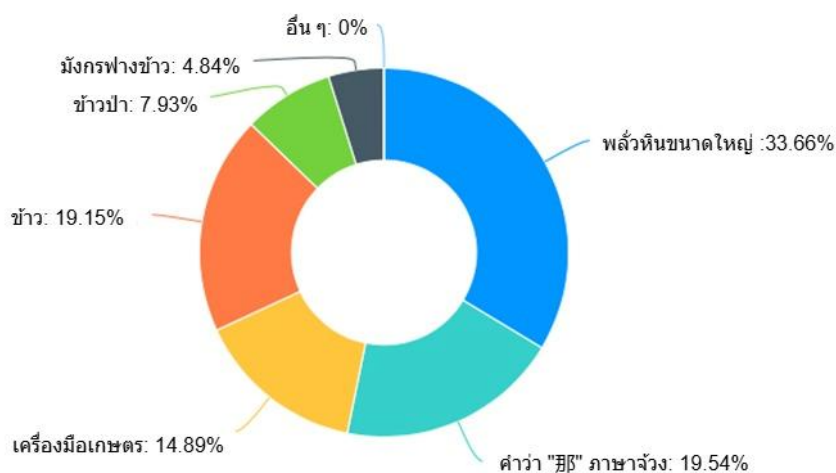
ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เทศกาลหมางน่า หรือพิธีบูชาเทพเจ้าข้าว มีลักษณะพิธีกรรมที่ซับซ้อนและละเอียดอ่อน โดยต้องอาศัยองค์ประกอบหลากหลาย ได้แก่ สถานที่ประกอบพิธี ผู้นำพิธีกรรมแบบแผนทางพิธี และภาษาพิธีเฉพาะ ซึ่งล้วนเป็นข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคล ทำให้เทศกาลดังกล่าวถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ได้ค่อนข้างจำกัด อีกทั้งยังไม่เอื้อต่อการสกัดองค์ประกอบทางวัตถุเพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกัน เทศกาลเครื่องมือเกษตรได้มีการถอดองค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ไว้ก่อนหน้าแล้ว ส่วน “มังกรฟางข้าว” แม้กระบวนการถักสานจะซับซ้อน แต่กิจกรรมเฉลิมฉลองที่เกี่ยวข้องกลับมีความคึกคัก ร่าเริง และแฝงด้วยจิตวิญญาณแห่งการแข่งขัน จึงได้รับความนิยมจากคนรุ่นใหม่มากกว่า ผู้วิจัยจึงเลือกถอดสัญลักษณ์ทางภาพและองค์ประกอบกราฟิกจากมังกรฟางข้าวมาใช้ในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง ดังภาพที่ 4-9

ภาพที่ 4-9 สัญลักษณ์ของโครงการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ “มังกรฟางข้าวหลงอัน”

7. อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมนา

ตามที่มีวิจัยได้มีการเขียนแนะนำชนเผ่าจ้วง และกลุ่มผู้ใช้ภาษาตั้งในบทความก่อนหน้านี้ว่า การทำนา เรียกว่า “นา” (𠵼) ซึ่งตัวอักษร “𠵼” ถือเป็นตัวอักษรที่เก่าแก่ของชนเผ่าจ้วง ประกอบด้วยตัวอักษรจีน “𠵼” ในส่วนบน และตัวอักษร “田” ในส่วนล่าง ทำให้วัฒนธรรมการทำนาข้าวในท้องถิ่น ได้กลายเป็นวัฒนธรรมนาโดยภายในอำเภอหลงอัน มีหมู่บ้านที่ตั้งชื่อโดยใช้ตัวอักษร “นา” (𠵼) จำนวน 138 แห่ง ซึ่งได้มีการบันทึกองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่แท้จริงที่สืบทอดกันมาจากคนโบราณมาเป็นเวลาหลายพันปีได้อย่างแม่นยำ โดยคำว่า "นา" (𠵼) เป็นการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมภาษาจ้วงและวัฒนธรรมตัวอักษรจีน ในขณะเดียวกัน ความหมายเชิงกว้างก็หมายถึง วัฒนธรรมการทำนาข้าวโดยรวม จนมาถึงปี ค.ศ.2013 อำเภอหลงอัน ได้รับการขนานนามว่าเป็น “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนา” ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้วัฒนธรรมนาได้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของอำเภอหลงอัน ทั้งนี้ หากกล่าวตามตัวอักษรที่ปรากฏ จะเห็นได้ว่า ตัวอักษร “𠵼” ในภาษาจีน หรือการประสมกันของตัวอักษร “𠵼” ในภาษาจ้วง ก็ล้วนได้รับการยอมรับว่าเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนในด้านของข้อความ (ภาษา) และรูปภาพ (ภาพลักษณ์) ที่สื่อถึงวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวก็ได้ปรากฏให้เห็นในหัวข้อคำถามและผลการวิเคราะห์ของอัตลักษณ์และสัญลักษณ์วัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของชาวจ้วงใน “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” อย่างเห็นได้ชัด (ตามภาพที่ 4-10)

ภาพที่ 4-10 การวิเคราะห์สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง
ในอำเภอหลงอัน

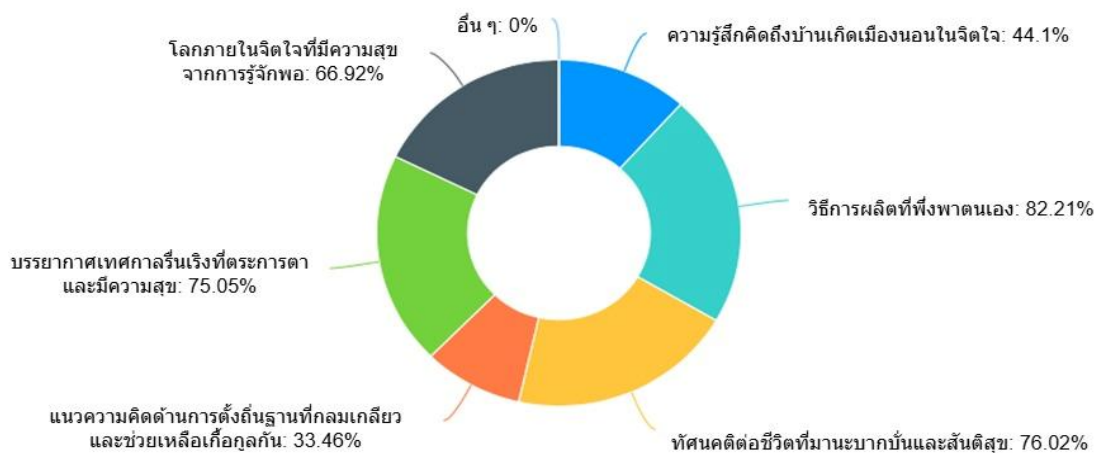
จากการตีความสามองค์ประกอบของสัญลักษณ์ในทฤษฎีสัญลักษณ์ของ Pierce ตัวอักษร “นา” (邶) ถือเป็นสื่อสัญลักษณ์ มีวัตถุประสงค์ที่อ้างถึงเป็นกิจกรรมการทำนา นาข้าว และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูก โดยที่ผู้คนสามารถตีความได้เป็น “วัฒนธรรมการทำนาข้าว” ซึ่งได้ผสมผสานกับสัญลักษณ์แฝงความหมายทางข้อความ และสัญลักษณ์ที่บ่งชี้ถึงความสัมพันธ์ของข้าว ทุ่งนา และวัฒนธรรมการทำนาข้าว ดำเนินการเผยแพร่โดยมีคำว่า “นา” (邶) เป็นตัวแทนของการทำนาข้าว โดยการถอดองค์ประกอบสัญลักษณ์ทางภาพมีดังนี้ (ภาพที่ 4-11)

ภาพที่ 4-11 องค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ของตัวอักษร “นา” (邶)

ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน

จากการวิเคราะห์สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ที่เป็นตัวแทนในแต่ละด้านของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน ผู้วิจัยได้สรุปความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของชาวลองอันที่ได้พัฒนามาเป็นเวลายาวนานภายใต้วัฒนธรรมการทำนาข้าวนี้ และยังได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อประกอบการศึกษา รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4-12 การวิเคราะห์ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดอ่างทอง

1. วิธีการผลิตที่พึ่งพาตนเอง

วิธีการผลิตที่พึ่งพาตนเองมีที่มาจากแต่ยุคการทำเกษตรในสมัยโบราณ ทว่าแนวความคิดพึ่งพาตนเองที่กล่าวถึงในที่นี้ สื่อถึงความหมายของชาวบ้านผู้อยู่อาศัยในอำเภอทองอิน สามารถพึ่งพาตนเอง หาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง และสร้างวิถีชีวิตขึ้นมาใหม่ โดยใช้รูปแบบของวิถีชีวิตสมัยใหม่ที่มีพื้นฐานอยู่กับการทำเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในบทความก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยได้มีการกล่าวถึงรูปแบบของวิธีการปลูกข้าวที่อำเภอทองอิน ยังคงอนุรักษ์ไว้ในสมัยปัจจุบัน และมีการผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งที่มาหลักของวิถีชีวิตและเศรษฐกิจเรื่อยมา จึงส่งผลให้บริษัทและธุรกิจต่าง ๆ ทำการสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมทางการเกษตรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การทำนา การปลูกพืชสวนและผลไม้ เป็นต้น ซึ่งความต้องการในชีวิตประจำวันของชาวบ้านในท้องถิ่น สามารถเติมเต็มความพึงพอใจได้จากรูปแบบการผลิตที่พึ่งพาตนเอง หรือทำการค้าขายและแลกเปลี่ยนสินค้ามูลค่าภายในอำเภอทองอิน ยกตัวอย่างเช่น ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจตลาดในพื้นที่ของตำบลและอำเภอ ทำให้ทราบถึง ข้อแตกต่างของ “วัฒนธรรมแบรนด์” ภายในห้างสรรพสินค้าในเมือง ที่มีความงดงามและทันสมัย ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ พืชสมุนไพร รากไม้ การสานไม้/ฟางข้าว หัตถกรรมจากไม้ เส้นก๋วยเตี๋ยวแปงข้าวเจ้าทำมือ ของประดับทำมือ รวมถึงผลิตภัณฑ์จาก “วัฒนธรรมทางธรรมชาติ” ที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผักผลไม้ ปศุสัตว์ น้ำ เป็นส่วนมาก (ตามภาพที่ 4-13) โดยที่ชาวบ้านสามารถใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และเงื่อนไขทางด้านวัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาความต้องการต่าง ๆ อาทิ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และการคมนาคม เพื่อให้ได้รับมูลค่าทางเศรษฐกิจที่มั่นคง อีกทั้งรูปแบบวิธีการผลิตเช่นนี้ ยังถ่ายทอดให้เห็นถึงความ

เคารพและเกรงกลัวต่อธรรมชาติของพวกเขา และกลายเป็นโลกทางจิตวิญญาณที่เป็นรูปแบบของ “การพึ่งพาตนเอง” ที่ส่งผลให้พวกเขาคุ้นเคยกับความคิด การกระทำ และการแก้ปัญหาอย่างอิสระในชีวิตและการทำงานสมัยใหม่ ไม่พึ่งพาการหยิบยื่นสิ่งต่าง ๆ โดยผู้อื่น แต่จะมุ่งเน้นไปที่การสร้างสรรคสรพรสิ่งได้ด้วยสองมือของตนเอง จากการศึกษาวิจัยมีรากฐานทางวัตถุและความมั่นใจทางวิญญาณ เฉกเช่นนี้ จึงทำให้พวกเขาเปี่ยมไปด้วยความมั่นใจต่ออนาคตรับขับสู้ และมีความเป็นกันเอง โดยผู้วิจัยพบว่า ในระหว่างที่ทำการต้อนรับแขกผู้มาเยือน หรือจัดงานเลี้ยงเฉลิมฉลองต่าง ๆ พวกเขา มักจะทำอาหารต้อนรับแขกโดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรที่ตนเองปลูกทั้งหมด ทำให้ประเภทของอาหารมีความหลากหลายและมีความเป็นต้นตำรับ อีกทั้งรสชาติถูกปากด้วยเช่นกัน ความสัมพันธ์ที่ไร้รูปร่างแบบนี้ ทำให้พวกเขามีอิทธาศัย และอารมณ์ที่ดี จาก “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำงานข้าว อ่าเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยกับแนวคิด “วิธีการผลิตที่พึ่งพาตนเอง” ถือเป็นอัตลักษณ์ของจิตวิญญาณทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงการทำงานข้าว ของชาวจ้วง อ่าเภอหลงอัน โดยคิดเป็นร้อยละ 82.21% (ตามภาพที่ 4-12)

ภาพที่ 4-13 เทศกาลงานแสดงสินค้า

2. ทักษะชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข

ชาวจ้วงในอ่าเภอหลงอันได้รับการส่งเสริมประสบการณ์การปลูกข้าวมานานนับพันปี ออกทำงานยามพระอาทิตย์ขึ้น และพักยามพระอาทิตย์ตก จากการหว่านเมล็ดในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ไปจนถึงการเก็บเกี่ยวในฤดูใบไม้ร่วง พวกเขาทำงานเป็นอย่างหนัก ไม่ได้หยุดพักผ่อน โดยทักษะที่แหลมคมนี้ส่งผลให้พวกเขากลายเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะนิสัยที่ยืนหยัด อดทน ละเอียด เก็บตัว ภายนอกดูอ่อนโยนแต่ภายในกลับเข้มแข็ง (Huang Wanqiu, 2007.) นอกจากนี้ ด้วยตำแหน่งของสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม และเงื่อนไขด้านสภาพแวดล้อม ส่งผลให้ความยุ่งเหยิงของสงครามในประวัติศาสตร์ และภัยพิบัติทางธรรมชาติภายในพื้นที่นี้ค่อนข้างน้อย สังคมมีความสงบสุขและมั่นคง

รวมถึงทำให้สภาพจิตใจของพวกเขาไม่มีการตระหนักรู้ถึงความกดดันในด้านของการแข่งขันและ
 แข่งแย้งชิงดีมากนัก สภาพจิตใจค่อนข้างสงบ ซึ่งโลกทางจิตวิญญาณ "ทัศนคติต่อชีวิตที่มานะบากบั่น
 และสันติสุข" ทำให้พวกเขามีความอดทน ขยัน พิถีพิถัน และมีความรับผิดชอบภายในชีวิตและการ
 ทำงานยุคสมัยใหม่ รวมถึงมีจิตใจที่โอบอ้อมอารีต่อผู้อื่น จากการสำรวจผู้วิจัยทราบว่า เหล่าหัวหน้า
 และผู้เชี่ยวชาญอย่างอาจารย์หวง ซูจี อาจารย์ลู๋ โหย่วจิว และประธานเหล่ย อิงจาง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
 กับหน่วยงานภายในอำเภอหลงอัน ได้สละเวลาค่อนข้างชีวิตของพวกเขาไปกับการสร้างและพัฒนาบ้าน
 เกิดเมืองนอน และแม้ว่าในปัจจุบันพวกเขาจะเกษียณอายุราชการแล้ว แต่ทว่าความรับผิดชอบและ
 การเข้าร่วมศึกษาวิจัยวัฒนธรรมการทำนาข้าวของพวกเขากลับไม่เคยหยุดลง เมื่อทำงาน พวกเขาทุก
 คนต่างก็ "มีความกระตือรือร้น และสามารถทำงานได้หลายแขนง" ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พวกเขาได้
 พบปะกับ "กลุ่มนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ" ที่ไปทำการวิจัยในอำเภอหลงอัน พวกเขาได้
 เขาต่างให้การต้อนรับอย่างอบอุ่นและไม่คิดค่าตอบแทนสำหรับการตอบคำถาม และให้ความรู้
 รวมถึงมีบางครั้งที่พวกเขาต้องเสียสละเวลาและพลังงานจำนวนมาก ในการพากลุ่มนักวิชาการและ
 ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ ไปสำรวจพื้นที่ รอบ ๆ ชนบทหลายครั้ง อีกทั้งในระหว่างกระบวนการนี้ พวกเขา
 ยังได้มีการแนะนำและติดต่อกับผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่น โดยในระหว่างการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น พวกเขา
 ทุกคนต่างก็เป็นมิตร และให้ความร่วมมืออย่างแข็งขัน รวมถึงในยามที่พวกเขาได้พบเจอกับการ
 สร้างหมู่บ้านที่ค่อนข้างล่าสมัย สภาพเศรษฐกิจและอุปสรรคในด้านการพัฒนา พวกเขาทั้งหมดก็จะ
 เผชิญหน้ากับสิ่งเหล่านั้นด้วยด้วยความสงบ กระตือรือร้น และมองโลกในแง่ดี ทั้งนี้ ในระหว่าง
 กระบวนการวิจัย ผู้วิจัยก็ได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากผู้นำและผู้อยู่อาศัยภายในอำเภอหลง
 อัน จาก “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” ทำ
 ให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยกับแนวคิด “ทัศนคติ
 ต่อชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข” ถือเป็นอัตลักษณ์ของจิตวิญญาณทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงการ
 ทำนาข้าวของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน โดยคิดเป็นร้อยละ 76.02% (ตามภาพที่ 4-12)

3. บรรยายภาพเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข

จากการสำรวจและวิจัยในช่วงแรก ผู้วิจัยพบว่า ชาวบ้านในอำเภอหลงอัน ได้จัดงานเฉลิม
 ฉลองและประเพณีต่าง ๆ ตามช่วงฤดูกาลเพาะปลูกข้าวในหนึ่งปี ซึ่งในทุก ๆ งานเฉลิมฉลอง ไม่ว่าจะเป็น
 เป็น สุภาพบุรุษ สุภาพสตรี คนชรา เด็ก ชาวบ้านที่ไม่ว่าจะอยู่ใกล้ไกลพื้นที่ หรือติดภารกิจ ต่างก็
 เตรียมการด้วยความตั้งใจและเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น รวากับยอมรับและปลอบใจในความมานะ
 บากบั่นและความเหน็ดเหนื่อยในชีวิตประจำวันของพวกเขา ซึ่งหากเปรียบเทียบกับการใช้ชีวิตที่เรียบ
 ง่ายและสงบสุขในหมู่บ้าน จะเห็นได้ว่า การอนุรักษ์และเพลิดเพลินกับงานเลี้ยงและการเฉลิมฉลองใน
 ทุก ๆ ครั้ง ได้กลายเป็นสิ่งที่สร้างความวิตกกังวลให้กับพวกเขาเป็นอย่างมาก ในการเลือกชุดสำหรับ

สวมใส่ รวมถึงร้องเพลงและเต้นรำอย่างระมัดระวัง พวกเขาให้ความสำคัญกับขนบธรรมเนียมของพิธี การ การเช่นไหว้และการอธิษฐาน โดยพวกเขาได้มีการทำอาหารและเตรียมเครื่องดื่ม เพื่อเชิญชวนแขก ชาวบ้านต่าง ๆ เข้าร่วมงาน ภายในงาน จะมีการเชิญปรมาจารย์ชื่อกงร่วมขับร้องเพลง พร้อมกับเหล่าญาติสนิทที่มาช่วยกันเตรียมอาหาร และจัดกิจกรรมการแข่งขันสันทนาการ ซึ่งผู้คนต่างเข้าร่วมในแต่ละกิจกรรมอย่างไม่ย่อท้อ รวมถึงได้มีวัฒนธรรมอันโดดเด่นปรากฏขึ้นอีกหลากหลายรูปแบบ อาทิ เครื่องแต่งกายของชาวจ้วง เพลงชาวเขา กลองสำริด ลูกบอลแพรป๊ก ซึ่งผู้วิจัยได้เคยเข้าร่วมเทศกาล "วันที่สามเดือนสาม เทศกาลเครื่องมือการเกษตร เทศกาลหมางนำ" หลายครั้ง โดยแต่ละหมู่บ้านจะมีรูปแบบงานเทศกาลและวันที่จัดงานเฉลิมฉลองแตกต่างกัน บางครั้งสถานที่จัดงานเป็นพื้นที่เส้นทางภูเขาที่ค่อนข้างไกล ทำให้ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวต้องขับรถมาไกลเพื่อสัมผัสกับบรรยากาศต่างบ้านต่างเมือง บางครั้งคนทั่วทั้งหมู่บ้านก็ร่วมใจเดินทางไปเข้าร่วมงาน เพียงเพื่อความสวยงามในการร้องเพลงประสานกัน และบางครั้งในงานเลี้ยงก็จัดขึ้นด้วยบรรยากาศอันแสนเรียบง่าย มีผู้เข้าร่วมงานเพียงสามถึงห้าคนเท่านั้น (ตามภาพที่ 4-14) พวกเขาได้ใช้เสียงในการขับร้องเพลงและทำทางการเต้นในการถ่ายทอดถึงพรและของขวัญจากธรรมชาติ ผ่านการใช้ผลไม้และทักษะการแกะสลักเพื่ออธิษฐานขอพรให้ปีหน้ามีผลผลิตและการเก็บเกี่ยวที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งบรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุขนี้ ได้สลักไว้ในจิตใจของพวกเขามาแต่ช้านาน ก่อเกิดเป็นโลกทางจิตวิญญาณของพวกเขา ในปัจจุบัน วิถีชีวิตของประชาชนเปี่ยมไปด้วยความเพียบพร้อม และสามารถหาเวลาพักผ่อนหย่อนใจได้ แม้ตารางงานจะยุ่งเหยิง ซึ่งพวกเขาสามารถรักษาสภาพจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยการใช้ชีวิตอย่างสนุกสนาน ให้รางวัลแก่ตัวเอง เฉลิมฉลองทุกช่วงเวลา ถ่ายทอดความรู้สึก และเผยแพร่ไปยังบุคคลอื่น โดยสิ่งเหล่านี้ ได้แสดงให้เห็นถึงความรักและเพลิดเพลินกับการใช้ชีวิตของพวกเขาได้เป็นอย่างดี จาก “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ว่า ผู้คนในอำเภอหลงอันเห็นพ้องตรงกันว่า “บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข” ถือเป็นอัตลักษณ์ของจิตวิญญาณทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงการทำนาข้าว ของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน โดยคิดเป็นร้อยละ 75.05% (ตามภาพที่ 4-12)

ภาพที่ 4-14 สถานที่จัดงานเทศกาลเพลง

4. โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ

จาก “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ว่า ผู้คนในอำเภอหลงอัน เห็นพ้องตรงกันว่า “โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ” ถือเป็นอัตลักษณ์ของจิตวิญญาณทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงการทำนาข้าว ของชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยคิดเป็นร้อยละ 66.92% (ตามภาพที่ 4-12) จากการสำรวจ ผู้วิจัยพบว่า สินค้าต่าง ๆ ที่ขายอยู่ในตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลาย ราคาถูกและมีการบริโภคที่สมเหตุสมผล ซึ่งนอกจากสินค้าเหล่านั้นจะมีที่มาจากช่องว่างระหว่างหมู่บ้านและเมืองโดยทั่วไปแล้ว ยังมีที่มาจากอำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระของประชาชนที่มีต่อ “ปัจจัยวัตถุดิบของส่วนตัว” และ “ความมั่งคั่งโดยรวม” ยกตัวอย่างเช่น ร้านขายก๋วยเตี๋ยวแบ่งข้าวเจ้าและร้านค้าแผงลอยข้างถนนที่ต่างก็มีการบริการเครื่องเคียงและอาหารประเภทโจ๊กฟรี โดยไม่จำกัดปริมาณ สามารถเติมได้ตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้คนพึงพอใจและอยากที่จะมาใช้บริการอีกหลายครั้ง ซึ่งชาวอำเภอหลงอันต่างก็ทราบถึงเรื่องนี้เป็นอย่างดี ว่าความสุขไม่ใช่การแสวงหาความมั่งคั่งทางด้านวัตถุอย่างไม่สิ้นสุด หากแต่เป็นการตอบสนองต่อความต้องการเล็ก ๆ ภายในชีวิต ซึ่งความต้องการนี้อาจเป็นเพียงแค่วางหนึ่งถ้วย อาหารหนึ่งมื้อ อาจเป็นเพียงแค่นั่งรอยยิ้ม หรือการแลกเปลี่ยนพูดคุยหนึ่งครั้ง อาจเป็นการหวานเมลิ็ดหนึ่งครั้ง และเก็บเกี่ยวหนึ่งรอบ อาจเป็นบทเพลงชาวเขาหนึ่งบทเพลง และงานเฉลิมฉลองหนึ่งงาน อาจเป็นการตื่นเช้าหนึ่งครั้ง และได้งานหนึ่งงาน หรืออาจเป็นคำทักทายหนึ่งครั้ง ในหนึ่งการเดินทาง ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนปราศจากความปรารถนาและความกดดันที่มากเกินไป ไม่มีการแข่งขันและการขับไล่อย่างดุเดือด พวกเขามีชีวิตส่วนใหญ่ไปกับการทำงานใช้แรงงาน มีเป้าหมายเพียงการสนองความต้องการของตนและตอบแทนตนเอง โดยสิ่งเหล่านี้ถือเป็นเรื่องง่ายตายที่สามารถสร้างความรู้สึกพึงพอใจได้หลายครั้ง พร้อมกับสร้างโลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ

นอกจากนี้ ประชากรในอำเภอหลงอันส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ที่นี้มาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ทำให้พวกเขาเปี่ยมไปด้วยความรู้สึกคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนอย่างลึกซึ้ง รวมถึงสถาปัตยกรรม บ้านเรือนของพวกเขาก็เป็นรูปแบบของบ้านยกบนเสาสูงที่เป็นตัวแทนของสถาปัตยกรรมในภาคใต้ มีโครงสร้างทำจากไม้ ชั้นล่างใช้สำหรับวางสิ่งของ ชั้นสองเป็นส่วนของที่พักอาศัย ต่อมา เนื่องจากการปฏิรูปและพัฒนา ส่งผลให้สถาปัตยกรรมดั้งเดิมเหล่านี้ถูกแทนที่ด้วยสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ จากการสำรวจพื้นที่ผู้วิจัยมักพบสถาปัตยกรรมกำแพงหินสีขาวที่เป็นรูปแบบเดียวกันจำนวนมาก ราวกับหนึ่งบ้านหนึ่งชุมชน โอบล้อมด้วยภูเขาและแม่น้ำอย่างใกล้ชิด และถือเป็นโฉมหน้าของชุมชนแบบใหม่ในแบบสังคมนิยม ในระหว่างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เหล่าชาวบ้านก็ได้มีการพูดคุยว่า หากอยากที่จะพบบ้านเรือนสไตล์ดั้งเดิมนั้น ต้องไปถามกับเหล่าผู้สูงอายุเพื่อให้พวกเขาบอกเล่าให้ฟัง แต่ทว่าพวกเขา

ต่างก็ค่อนข้างเห็นด้วยกับการที่บ้านเกิดและที่อยู่อาศัยมีการเปลี่ยนแปลงไป และไม่ว่าจะเป็นสถาปัตยกรรมของหมู่บ้านใกล้เคียงหรือการย้ายถิ่นฐานของคนต่างถิ่น พวกเขาล้วนยอมรับในแนวความคิดด้านการตั้งถิ่นฐานที่กลมเกลียวและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการไปมาหาสู่กันระหว่างชุมชน ไม่มีอุปสรรคในการใช้ชีวิตและการแต่งงาน ในทางตรงกันข้าม สิ่งเหล่านี้ได้เสริมสร้างพิธีการและรูปแบบของการเฉลิมฉลองในเทศกาลต่าง ๆ ดังเช่น บางหมู่บ้านมีการจัดงานเทศกาลหนึ่งก่อนหมู่บ้านอื่น ส่งผลให้ผู้คนจำนวนมากมุ่งหน้าไปยังบ้านของญาติพี่น้องที่อยู่ในหมู่บ้านนี้ เพื่อเข้าร่วมแลพเฉลิมฉลองงานเทศกาลก่อนหนึ่งรอบ และยามเมื่อถึงคราวที่หมู่บ้านของตนจัดงานเทศกาลดังกล่าวนั้น เพื่อนจากหมู่บ้านอื่นก็จะมายังบ้านของตนเพื่อเข้าร่วมและเฉลิมฉลองเทศกาลด้วยอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งความสัมพันธ์เฉกเช่นเพื่อนสนิทมิตรสหายที่กว้างขวางและซับซ้อนนี้ บางครั้งก็ทำให้หนึ่งหมู่บ้านมีเพียงนามสกุลเดียว และบรรพบุรุษเดียว มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น โดยที่แต่ละบ้านจะมีลำดับวงศ์ตระกูล และโงงบรรพบุรุษ

อีกทั้งยังมีธรรมเนียมที่เหล่าญาติหรือตระกูลที่ย้ายออกไปยังเมืองอื่น จะต้องกลับไปที่บ้านเกิดของตนเพื่อเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องและสักการะบรรพบุรุษในทุกเทศกาลเซ่งเม้งหรือวันที่ในเทศกาลวันที่ 3 เดือน 3 พร้อมกับจัดงานเลี้ยงเชิญชวนแขกทุกท่านมาร่วมงาน แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของวงศ์ตระกูล แม้ว่าประชากรชนเผ่าจ้วงที่อยู่อาศัยในอำเภอหลงอัน จะเปี่ยมไปด้วยความรู้สึกรักของครอบครัวที่แข็งแกร่ง แต่พวกเขาก็ยังมีปณิธานที่เปี่ยมไปด้วยน้ำใจที่โอบอ้อมอารี แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนในจิตใจ และแนวความคิดด้านการตั้งถิ่นฐานที่กลมเกลียวและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จาก “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวอำเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยรับทราบผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ว่า “ความรู้สึกคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนในจิตใจ” และ “แนวความคิดด้านการตั้งถิ่นฐานที่กลมเกลียวและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน” ของผู้คนในอำเภอหลงอัน ถือเป็นอัตลักษณ์ของจิตวิญญาณทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงการการทำนาข้าว ของชาวจ้วงอำเภอหลงอัน โดยคิดเป็นร้อยละ 44.1% และ 33.46% ตามลำดับ ซึ่งอัตลักษณ์ทางจิตวิญญาณสองอย่างนี้ ค่อนข้างไม่ชัดเจนเท่าอัตลักษณ์ทางจิตวิญญาณที่กล่าวถึงในก่อนหน้านี้ แต่ก็ยังมีสัดส่วนเกินกว่าครึ่ง ทว่า จากการสำรวจและสัมภาษณ์นั้น ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า สิ่งเหล่านี้สามารถปรากฏให้เห็นในวิถีชีวิตประจำวัน ภายในอำเภอหลงอัน (ตามภาพที่ 4-12)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ถือเป็นวิเคราะห์ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ และ สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน โดยใช้อัตลักษณ์ดังกล่าว ในการผสมผสานกับกรณีศึกษาที่เสนอขอยุติเยียมในด้านของการออกแบบ ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์กรณีศึกษาเป็นวิธีวิจัยในการศึกษาออกแบบภาพลักษณ์เมืองต่าง ๆ ได้แก่ นิวยอร์ก ฮองกง ฉงชิ่ง หางโจว อุฮั่นและกู่หยลิน โดยพิจารณาจากลักษณะของเมือง โดยมีทั้งมหานครระดับนานาชาติ เขตบริหารพิเศษ นครปกครองโดยตรง เมืองเอกของมณฑลและเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในจีน (เมืองที่สะท้อนอัตลักษณ์ชนเผ่าของมณฑลกว่างซี) นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ด้านการออกแบบ เนื่องจากการออกแบบภาพลักษณ์เมืองเหล่านี้เป็นกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จค่อนข้างมีชื่อเสียง อีกทั้งได้รับการยอมรับในระดับประเทศจีนและระดับสากล บางส่วนได้รับการออกแบบโดยทีมงานของนักออกแบบที่มีชื่อเสียง เช่น เฉินโย่วเจียน และจิ้นไท่เฉียง ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานระดับมืออาชีพ ในด้านการแสดงออกทางศิลปะมีการผสมผสานหลายรูปแบบ เช่น ความเรียบง่าย ทันสมัย จิตวิญญาณเมือง วัฒนธรรมประวัติศาสตร์ ลักษณะเฉพาะของภูมิภาค และเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ด้วยเหตุนี้ การออกแบบภาพลักษณ์ของเมืองเหล่านี้จึงมีคุณค่าต่อการศึกษาและอ้างอิง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังนำศาสตร์ของเพียร์ชมาประยุกต์ใช้ในวิเคราะห์และสรุปจากหลายมิติ เช่น การกำหนดตำแหน่งของเมือง แนวคิดการสร้างแบรนด์ องค์ประกอบกราฟิก แนวคิดเชิงสร้างสรรค์ และการใช้สี เพื่อหาแนวทางและหลักการในการออกแบบภาพลักษณ์ของเมือง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน

1. หลักการออกแบบ

1.1 เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์

คุณลักษณะที่สำคัญของภาพลักษณ์เมือง คือ การมอบเครื่องหมายสัญลักษณ์ทางภาพลักษณ์ ที่ผ่านการสังเคราะห์อย่างประณีต ให้กับระบบเมืองที่มีความซับซ้อนและหลายมิติ ส่งผลให้ผู้คนมีความเข้าใจในอัตลักษณ์และคุณลักษณะที่แท้จริงของสถานการณ์ปัจจุบัน ทำการสร้างภาพลักษณ์ของเมืองให้มีความแตกต่างจากเมืองอื่น ๆ และริเริ่มการส่งเสริมภาพลักษณ์ดังกล่าวท่ามกลางลักษณะเฉพาะและความเห็นพ้องต้องกันโดยในมุมมองศาสตร์ของ Pierce องค์ประกอบสามอย่างที่สำคัญคือ รูปแบบของสื่อกลางที่ควรเข้าใจง่ายและชัดเจน ง่ายต่อการจำแนก และมีวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ชัดเจนแม่นยำ มีความเฉพาะเจาะจงสูง รวมถึงในด้านของการอธิบายแนวคิดต้องทำให้ผู้คนเกิดความคิดที่มีการเชื่อมโยงและเกิดความรู้สึกร่วมขึ้นมา จากการวิเคราะห์ 6 กรณีศึกษาพบว่า เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์เหล่านี้ใช้สัญลักษณ์ที่เรียบง่ายแต่สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ซึ่งแสดงถึงอัตลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละเมืองได้อย่างชัดเจน เช่น นิวยอร์ก (สื่อถึงความรักและแพชชั่น) ฮองกง (สื่อถึงการทะยานไปข้างหน้าและสีส้ม) ฉงชิ่ง (สื่อถึงความกระตือรือร้นและความสุข) หางโจว (สื่อถึงวัฒนธรรมและคุณภาพชีวิต) และกู่หยลิน (สื่อถึงพื้นที่ที่มีภูเขา แม่น้ำและทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย) อย่างไรก็ตามการออกแบบเครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ที่โดดเด่นมีเพียงนิวยอร์ก และฉงชิ่ง

ภาพที่ 4-15 การออกแบบเครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ของนิวยอร์ก ฮ่องกง ฉงชิ่ง หางโจว อุฮั่น กุ้ยหลิน

1.2 สัญลักษณ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์

การสร้างรูปร่างและการเผยแพร่ภาพลักษณ์ของเมือง ควรขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ การออกแบบภาพลักษณ์เมือง จึงควรที่จะผสมผสานเข้ากับจุดเด่นทางวัฒนธรรมภายในกลุ่มชาติพันธุ์ โดยนำรูปแบบของกลุ่มชาติพันธุ์ภายในท้องถิ่นมาสะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริง (ประกอบด้วยสิ่งที่จับต้องได้และสิ่งที่จับต้องไม่ได้) การแสดงออกถึงอัตลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมชาติพันธุ์ผ่านสัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยมุมมองเชิงอัตวิสัย ช่วยให้เกิดการยอมรับและการเผยแพร่ภาพลักษณ์เมืองของกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ตามเนื้อหาของสามองค์ประกอบในทฤษฎีสัญศาสตร์ของเพียร์ซ (Peirce) นั้น สื่อกลางและวัตถุควรมีความคล้ายคลึงกัน เชื่อมโยง และมีความเป็นสัญลักษณ์ที่เหมาะสม จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาทำให้ทราบว่าหลักการนี้สะท้อนให้เห็นในฮ่องกง (วัฒนธรรมมังกร) หางโจว (วัฒนธรรมเจียงหนาน) และอุฮั่น (วัฒนธรรมฉู่) ได้อย่างเด่นชัด

1.3 สัญลักษณ์ทางภูมิภาค

สัญลักษณ์ของภูมิภาคของการออกแบบภาพลักษณ์เมือง สะท้อนให้เห็นสองด้าน ด้านที่หนึ่ง การสร้างและพัฒนาทางประวัติศาสตร์ในแต่ละพื้นที่ ล้วนก่อให้เกิดสัญลักษณ์ของภูมิภาคที่มีความเป็นตัวแทน โดยบางครั้งก็เป็นมรดกทางด้านสถาปัตยกรรมในประวัติศาสตร์ บางครั้งก็เป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์และทิวทัศน์ ซึ่งในการสร้างภาพลักษณ์เมืองต้องแปลงเป็นสัญลักษณ์ทางภาพลักษณ์โดยใช้ศิลปะกราฟิก ด้านที่สอง แต่ละเมืองต่างมีระดับทางการผลิตเชิงอุตสาหกรรมและข้อได้เปรียบทางการแข่งขันที่แตกต่างกัน ซึ่งการออกแบบภาพลักษณ์เมือง จำเป็นต้องแสดงคุณค่า

ทางเศรษฐกิจและความสามารถทั่วไปของเมืองผ่านทางภาพสัญลักษณ์ ซึ่งในการพัฒนาระดับภูมิภาคหรือในชนบท จึงควรเฟ้นหาการออกแบบภาพลักษณ์ที่เหมาะสมกับตนเอง โดยที่ผู้ออกแบบจำเป็นต้องสร้างอัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน ระหว่างเมืองระดับสากล กับ เมืองระดับท้องถิ่น จากการวิเคราะห์ตามเนื้อหาของสามองค์ประกอบในทฤษฎีสัญศาสตร์ของเพียร์ซ (Peirce) นั้น สื่อกลางและวัตถุประสงค์มีความคล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์ และเน้นถึงความเป็นเอกลักษณ์และการเป็นตัวแทนที่ชัดเจน จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาของผู้วิจัยในช่วงแรก ทำให้ทราบว่า หลักการประเภทนี้ สะท้อนให้เห็นใน กุ้ยหลิน (ทิวทัศน์ภูเขาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยว) หางโจว (สวนทิวทัศน์กับคุณภาพทางเศรษฐกิจ) และฮ่องกง (ภูเขาสิงโตและสี่สนแห่งความหลากหลาย) ได้อย่างเด่นชัด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ประเด็นหลักในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง 6 กรณีศึกษาตามหลักการออกแบบ ดังนี้ (ภาพที่ 4-16)

ภาพที่ 4-16 ประเด็นหลักในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง 6 กรณีศึกษา

2. วิธีการออกแบบ

2.1 การสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์

สำหรับขั้นตอนการออกแบบโลโก้เมือง ในการทำแนวคิดแบรนด์ให้เป็นสัญลักษณ์นั้น ลำดับแรก จำเป็นต้องมีความชัดเจนในด้านของการวางตำแหน่งแบรนด์ ซึ่งรวมถึงการกำหนดค่านิยมหลักของเมือง กลุ่มเป้าหมาย ข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน และกลยุทธ์ด้านการพัฒนา เป็นต้น (Yang Liu et al., 2020) ลำดับต่อมาคือ นักออกแบบจำเป็นต้องสังเคราะห์แนวคิดของแบรนด์ที่สามารถเป็นตัวแทนเมือง โดยอ้างอิงจากข้อมูลของการกำหนดตำแหน่ง หรือนำมาถ่ายทอดให้เห็นในประโยคที่แสดงถึงพลังของเมืองผ่าน “สโลแกนเมือง” ซึ่งแนวคิดของแบรนด์นี้จะเป็นแนวทางและมีส่วนร่วม

ตลอดกระบวนการออกแบบภาพลักษณ์ โดยงานของผู้วิจัยคือการนำแนวคิดนี้มาแสดงออกผ่าน สัญลักษณ์ทางภาพเพื่อให้ได้รับการยอมรับและการเผยแพร่ จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาของผู้วิจัยในช่วงแรก ทำให้ทราบว่า วิธีการออกแบบดังกล่าว สามารถสรุปการนำมาใช้งานได้ ดังนี้ (ตารางที่ 4-1)

ตารางที่ 4-1

เมือง	การกำหนดตำแหน่งเมือง	แนวคิดของแบรนด์/สโลแกนเมือง
นิวยอร์ก	เมืองหลวง มหานครนานาชาติ	การเงินระหว่างประเทศ ศูนย์กลางทางศิลปะ และวัฒนธรรม I love New York!
ฮ่องกง	เขตบริหารพิเศษ มหานครนานาชาติ	เมืองนานาชาติของเอเชีย ฉันทำได้ !
ฉงชิ่ง	เทศบาลนคร เศรษฐกิจ แพชั่น เมืองก้าวหน้า ปฏิวัติ	ฉงชิ่งสำหรับทุกคน ทิวทัศน์ภูเขาแม่น้ำกับเมืองที่ไม่เคยหลับใหล คนฉงชิ่งให้ความสำคัญกับความรู้สึก
หางโจว	เมืองเอกประจำมณฑล เมืองแห่งเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และ การท่องเที่ยว	เมืองแห่งคุณภาพชีวิต
อู๋ฮั่น	เมืองเอกประจำมณฑล เมืองแห่งการพัฒนาทางด้าน เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์	อู๋ฮั่น ทุกวันแตกต่างกัน !
ก๊วยหลิน	เมืองแห่งการท่องเที่ยว เมืองแห่งประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์	ภูเขาและแม่น้ำแห่งก๊วยหลิน ภูมิทัศน์ของก๊วยหลินดีที่สุดในโลก !

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า การออกแบบภาพลักษณ์ของทั้ง 6 เมืองได้นำวิธีการสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์มาใช้ในการกำหนดตำแหน่งและคุณลักษณะของเมือง โดยสกัดแนวคิดแบรนด์ของเมือง กำหนดคำขวัญในการประชาสัมพันธ์ และสร้างสัญลักษณ์ที่สะท้อนคุณค่าของเมือง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางและแสดงในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

2.2 การสร้างสัญลักษณ์ของรูปลักษณะด้วยนามธรรม

1) สัญลักษณ์จากฉากทิวทัศน์และวัตถุจริง

การสร้างสัญลักษณ์จากฉาก ทิวทัศน์และวัตถุจริง เป็นหนึ่งในเทคนิคการออกแบบกราฟิกโดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่หมายถึงการนำเนื้อหาด้านสถาปัตยกรรมอาคารบ้านเรือนที่ซับซ้อน

สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ ฯลฯ ที่มีอยู่ในเมือง มาสังเคราะห์เป็นกราฟิกนามธรรมที่มีการย่อให้กระชับ เพื่อเก็บรักษาและสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางศิลปะเป็นสำคัญ ก่อให้เกิดสัญลักษณ์ภาพโลโก้ที่สอดคล้องกับสุนทรียภาพในสมัยใหม่ รวมถึงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถจำแนกและเผยแพร่ในสื่อประเภทต่าง ๆ และระดับที่ต่างกันได้อย่างชัดเจน โดยสื่อกลางของสัญลักษณ์ภาพประเภทนี้ คือ ภาพกราฟิกประเภทอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่อ้างถึงเป็นฉากทิวทัศน์และวัตถุจริง และสามารถตีความได้เป็น ภาพลักษณ์โดยรวมและคุณภาพทางวัฒนธรรมของเมืองนั้น จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาของผู้วิจัยในช่วงแรก ทำให้ทราบว่า วิธีการออกแบบดังกล่าว สามารถสรุปการนำมาใช้งานได้ ดังนี้

ตารางที่ 4-2

เมือง	วัตถุจริง/ทิวทัศน์จริง	สัญลักษณ์นามธรรม
ฮ่องกง	ภูเขาสิงโต	ภาพกราฟิกกริบบิ้น
หางโจว	มูมศาลาโค้งขึ้นของเจียงหนาน ชุ้มประตูโค้ง สามบึงส่องแสงจันทร์	ภาพกราฟิกตัวอักษร “杭” (หาง)
อู๋ฮั่น	แม่น้ำแยงซี นักระบำหยกคู่ ดิ่ง (ภาชนะ) สำริด	ภาพกราฟิกตัวอักษร “漢” (ฮั่น)
ก๊วยหลิน	ทิวทัศน์ภูเขาและแม่น้ำ	ภาพกราฟิกตัวอักษร “桂林” (ก๊วยหลิน)

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การออกแบบภาพลักษณ์เมืองของฮ่องกง หางโจว อู๋ฮั่น และก๊วยหลิน ได้ใช้วิธีการสร้างสัญลักษณ์จากฉากทิวทัศน์และวัตถุจริง โดยใช้วิธีการออกแบบนามธรรมในการนำเสนอสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ทิวทัศน์ อาคาร และแหล่งมรดกวัฒนธรรมของท้องถิ่นผ่านรูปแบบกราฟิกและตัวอักษร เพื่อสร้างภาพที่สามารถจดจำง่ายและเผยแพร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สัญลักษณ์ภาพกราฟิกตัวอักษร

ในยุคสมัยปัจจุบันที่ผู้คนนิยมดูหรืออ่านรูปภาพเป็นหลัก ทำให้ภาพกราฟิกตัวอักษรกลายเป็นสิ่งประดับตกแต่ง สัญลักษณ์สื่อความหมายหรือภาพกราฟิกสื่อความหมาย ชั้นยอดอย่างหนึ่ง ที่สามารถแสดงประสิทธิภาพในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองได้เป็นอย่างดี โดยภาพกราฟิกตัวอักษรได้ผสมผสานเข้ากับลักษณะเด่นทั้งสองอย่างตัวอักษรและข้อมูล ทำให้สามารถถ่ายทอดข้อมูลได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถถ่ายทอดความหมายของภาษาให้อยู่ในรูปแบบของภาพกราฟิกและภาษากราฟิกทางภาพลักษณ์ ยกย่องระดับบรมนิยมนด้านศิลปะและตัวอักษร (Wang Yongqiang, 2014.) นอกจากนี้ยังมีวิธีการออกแบบที่สำคัญคือ การใช้ประโยชน์จากเทคนิค

การแทนที่ของเส้นขีด และการตกแต่งเปลี่ยนรูปทรง ฯลฯ เพื่อได้รับการผสมผสานกราฟิกใหม่ ๆ และสร้างเป็นสัญลักษณ์การออกแบบภาพลักษณ์ ซึ่งสัญลักษณ์นี้มีเนื้อหาด้านสื่อกลาง วัตถุประสงค์อ้างอิง และการตีความที่แม่นยำและชัดเจน เปี่ยมไปด้วยความสามารถด้านการเผยแพร่ที่ค่อนข้างแข็งแกร่ง จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาของผู้วิจัยในช่วงแรก ทำให้ทราบว่า วิธีการออกแบบดังกล่าว สามารถสรุปการนำมาใช้งานได้ ดังนี้

ตารางที่ 4-3

เมือง	ตัวอักษร	สัญลักษณ์ภาพกราฟิก
นิวยอร์ก	I love NY	กราฟิกตัวอักษร
ฉงชิ่ง	人人重庆 (ฉงชิ่งสำหรับทุกคน)	กราฟิกโลโก้
หางโจว	杭 (หาง)	กราฟิกตัวอักษร “杭” (หาง)
อู่ฮั่น	漢 (ฮั่น)	กราฟิกตัวอักษร “漢” (ฮั่น)
กุ้ยหลิน	桂林 (กุ้ยหลิน)	กราฟิกตัวอักษร “桂林” (กุ้ยหลิน)

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่า การออกแบบภาพลักษณ์เมืองของนิวยอร์ก ฉงชิ่ง หางโจว อู่ฮั่น และกุ้ยหลิน ได้ใช้วิธีการสร้างสัญลักษณ์จากตัวอักษร โดยนำตัวอักษรมาจัดเรียงใหม่ หรือแยกส่วนประกอบ ตัดแปลง หรือเขียนเส้นโครงตัวอักษรในรูปแบบใหม่ เพื่อสร้างสัญลักษณ์กราฟิกตัวอักษรที่มีความเรียบง่าย สวยงาม และสมบูรณ์ เพื่อให้สามารถจดจำและเผยแพร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภาพที่ 4-17 ถึง ภาพที่4-19)

2.3 การสร้างสัญลักษณ์ของสีสันด้วยจินตภาพ

สีสัน จินตภาพและการออกแบบภาพลักษณ์เมืองมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด โดยมีความหมายพื้นฐานอยู่ที่การใช้สีเพื่อสร้างและถ่ายทอดเอกลักษณ์เฉพาะตัวและคุณค่าทางวัฒนธรรมของเมือง โดยสีสันไม่ได้เป็นเพียงส่วนประกอบพื้นฐานในองค์ประกอบภาพลักษณ์เพียงเท่านั้น แต่ยังแบกรับความรู้สึกและวัฒนธรรม ทำให้สามารถส่งผลกระทบต่อความประทับใจในภาพรวมและประสบการณ์ทางอารมณ์ของผู้คนที่มาต่อเมืองได้อย่างลึกซึ้ง (Pan, 2021) สีไม่มีความหมายในตัวเอง แต่มันสามารถกลายเป็นสัญลักษณ์ทางสีสันที่เป็นตัวแทนของภาพลักษณ์ในเมืองนี้ได้ ผ่านความรู้สึกร่วมในด้านของจิตใจและการรับรู้ของเหล่านักออกแบบและผู้ชมที่มีต่อเมืองแห่งนี้ อ้างอิงจากการวิเคราะห์หลักการสัญศาสตร์ของ Pierce ทำให้ทราบว่า สื่อกลางของสัญลักษณ์นี้ คือ กราฟิกสีสันทางภาพลักษณ์ของสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์อ้างอิงเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงโดยตรงอย่างสีสันแบบต่าง ๆ และเมือง โดยสามารถตีความได้เป็นอัตลักษณ์และคุณภาพของจินตภาพ สำหรับการ

ออกแบบภาพลักษณ์เมื่อนั้น การสร้างจินตภาพทางสีสันต้องคำนึงถึงลักษณะภูมิภาค ความเป็นวัฒนธรรม และหลักการทางด้านยุคสมัย โดยการเลือกสีสันตามความต้องการในภูมิภาค ควรสะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมธรรมชาติและเอกลักษณ์ในท้องถิ่น ส่วนในด้านของความเป็นวัฒนธรรม ควรเน้นย้ำว่าสีสันต้องสอดคล้องไปกับบริบททางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี สำหรับความเป็นยุคสมัยนั้น หมายถึง การออกแบบสีสัน ต้องตามทันกระแสความนิยมในปัจจุบัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมีชีวิตชีวาและความทันสมัยของเมือง จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาของผู้วิจัยในช่วงแรก ทำให้ทราบว่า วิธีการออกแบบดังกล่าว สามารถสรุปการนำมาใช้งานได้ ตามตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4

เมือง	สีสัน	สัญลักษณ์ทางจินตภาพ
นิวยอร์ก	สีแดง สีดำ สีขาว	รัก เคารพ แน่นนอน ทันสมัย
ฮ่องกง	สีแดง สีสันหลากสี สีดำ	ดั้งเดิมและสิริมงคล แสงนีออนงดงาม หลากสีสันทันสมัย การพัฒนาเจริญรุ่งเรือง
ฉงชิ่ง	สีแดง สีดำ	กระตือรือร้นแรงกล้า มีน้ำใจรักศิลปกรรม รักการปฏิวัติ แข็งแกร่งมั่นคง
หางโจว	ไล่ระดับสีเขียวแกมน้ำเงิน	หมู่บ้านน้ำแห่งเจียงหนาน ศิลปกรรมดั้งเดิม ธรรมชาติมีระดับพลังยุคสมัยใหม่
อู่ฮั่น	สีแดง สีขาว สีดำ	กระตือรือร้น แดนแห่งวัฒนธรรมคู่ จุดตัดของแม่น้ำ เจริญก้าวหน้า
กุ้ยหลิน	ไล่ระดับสีเขียว	เขาเขียวขจีน้ำมรกต จินตภาพทางธรรมชาติ เส้นทางการพัฒนา

จากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การออกแบบภาพลักษณ์เมืองของทั้ง 6 เมืองได้ใช้วิธีการสร้างสัญลักษณ์สีสันด้วยจินตภาพ โดยใช้สีแดง สีดำ สีขาว สีสันสดใส สีเขียวไล่ระดับ เป็นต้น เพื่อสะท้อนถึงอารมณ์และความหมายที่แตกต่างกันของแต่ละเมือง เช่น ความมีชีวิตชีวา ความทันสมัย ความสดใสของแสงนีออน ความร่ำรวย ความดั้งเดิมทางศิลปวัฒนธรรม ความสง่างาม ความลุ่มลึกของวัฒนธรรมคู่ และทิวทัศน์สีเขียวสดชื่นของภูเขาและแม่น้ำ สีเหล่านี้กลายเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในลำดับต่อมา ผู้วิจัยได้ผสมผสานหลักการออกแบบและวิธีการออกแบบตามที่ได้กล่าวถึงในข้างต้นเข้าด้วยกัน จากนั้นทำการวิเคราะห์การออกแบบภาพลักษณ์ของทั้ง 6 เมือง คือ นิวยอร์ก ฮ่องกง ฉงชิ่ง หางโจว อู่ฮั่น และกุ้ยหลิน อย่างละเอียด ซึ่งรวมถึงการแสดงผลภาพลักษณ์ของแนวคิดของแบรนด์ กราฟิก ตัวอักษร และจินตภาพทางสีสัน (ภาพที่ 4-17 ถึง ภาพที่4-19)

นิวยอร์ก
New York

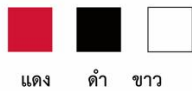
เครื่องหมาย
สัญลักษณ์
★★★★★

แนวคิดแบรนด์ I love NewYork!

กราฟิกและตัวอักษร

การสร้างสีสันทันด้วยจินตภาพ

→ รัก เคารพ น่านนอน ทันสมัย

ฮ่องกง
Hang Kong

สัญลักษณ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์
★★★★★
สัญลักษณ์ทางภูมิภาค
★★★★★

แนวคิดแบรนด์ นครระดับโลกแห่งเอเชีย

นามธรรมและวัตถุจริง

การสร้างสีสันทันด้วยจินตภาพ

→ ดั้งเดิมเป็นมงคล
แสงนีออนงดงาม
หลากสีทันสมัย
การพัฒนาเจริญรุ่งเรือง

ภาพที่ 4-17 ภาพการวิเคราะห์ภาพรวมการออกแบบภาพลักษณ์ของนครนิวยอร์กและฮ่องกง

ฉงชิ่ง
Chong Qing

เครื่องหมาย
สัญลักษณ์
★★★★★

แนวคิดแบรนด์ ฉงชิ่งของทุกคน

กราฟิกและตัวอักษร

การสร้างสีสันทันด้วยจินตภาพ

กระตือรือร้นแรงกล้า มีน้ำใจรักศิลปะ
รักการปฏิบัติ แข็งแกร่งมั่นคง

หางโจว
Hang Zhou

สัญลักษณ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์
★★★★★
สัญลักษณ์ทางภูมิภาค
★★★★★

แนวคิดแบรนด์ เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

กราฟิกและตัวอักษร

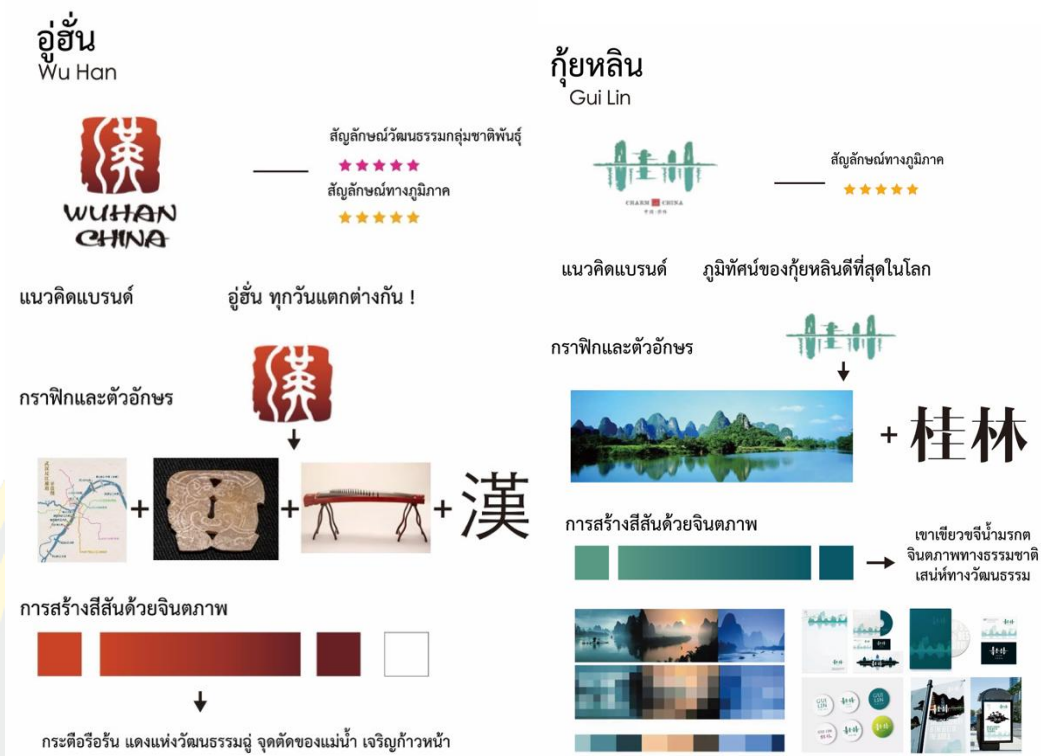
การสร้างสีสันทันด้วยจินตภาพ

หมู่บ้านน้ำแห่งเจียงหนาน
ศิลปกรรมดั้งเดิม
ธรรมชาติระดับ
พลัยยุคสมัยใหม่

โลโก้โทนสีเขียว

ภาพที่ 4-18 ภาพการวิเคราะห์ภาพรวมการออกแบบภาพลักษณ์ของฉงชิ่งและหางโจว

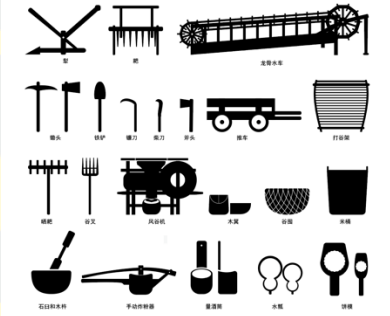

ภาพที่ 4-19 ภาพการวิเคราะห์ภาพรวมการออกแบบภาพลักษณ์ของอู่ฮั่นและกุ้ยหลิน

สรุป

บทนี้ได้ทำการศึกษาเชิงระบบวัฒนธรรมการทำงานข้าวของอำเภอหลงอัน โดยวิเคราะห์อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำงานข้าวของอำเภอหลงอันในหลายมิติ: สัญลักษณ์เกษตรกรรมดั้งเดิมประกอบด้วยเครื่องมือการเกษตรพื้นบ้าน เช่น คันไถ คราด เขื่อน รั้วตวิดน้ำ ไม้หิน ไม้ตีข้าว เคียว และตะกร้าข้าว ซึ่งสะท้อนถึงการสืบทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่สั่งสมมาตั้งแต่อดีต สัญลักษณ์เทศกาลและประเพณีประกอบด้วยเทศกาลสามเดือนสาม เทศกาลเครื่องมือการเกษตร และเทศกาลหมางน่า ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตตามฤดูกาลของชาวนา สัญลักษณ์วัฒนธรรมอาหารประกอบด้วยข้าว ข้าวเหนียวห่าสี เส้นหมี่ ขนมข้าว และเหล้าข้าว ซึ่งเป็นอาหารหลักและแสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมอาหารในวิถีชีวิตของชาวนา สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมความเชื่อ คางคกและนกกกระยางขาวถือเป็นอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ที่สำคัญและเป็นตัวแทนที่สุด นอกจากนี้ภายในแหล่งโบราณคดีของวัฒนธรรมการทำงานข้าว หลัวหินใหญ่ยังเป็นอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของมรดกทางโบราณคดีมากที่สุด อีกทั้งในอำเภอหลงอันยังมีโครงการมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจำนวนมาก ซึ่งมังกรฟางข้าวของอำเภอหลงอัน ถือเป็นอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของโครงการมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมมากที่สุด อีกทั้งในการสำรวจอัตลักษณ์วัฒนธรรมน่า พบว่า อักษรคำว่า น้ำ (那) เป็นตัวแทนของอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทาง

วัฒนธรรมของวัฒนธรรมน่าได้ดีที่สุด โดยผู้วิจัยสรุปอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอันได้ดังนี้

ตารางที่ 4-5

เนื้อหารูปแบบที่แสดงออก	ตัวแทนสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม	การถอดองค์ประกอบและการออกแบบภาพกราฟิก	การประยุกต์ใช้
ตัวแทนของเครื่องมือทำนา	สัญลักษณ์ของเครื่องมือการเกษตร		กราฟิกเสริม
ตัวแทนของประเพณีและเทศกาลการทำนาข้าว	เทศกาลสามเดือนสามเทศกาลเครื่องมือการเกษตรเทศกาลหม่างน่า	เทศกาลเครื่องมือการเกษตร (สัญลักษณ์เครื่องมือการเกษตร)	กราฟิกเสริม
ตัวแทนของวัฒนธรรมอาหารการกิน	ข้าวสวย ข้าวเหนียวห่าสี ก๋วยเตี๋ยวน้ำ แค้ก ฉือปา เหล้าข้าว เป็นต้น	ไม่ได้สกัดองค์ประกอบ เนื่องจากมีลักษณะเหมือนกันทุกพื้นที่ในมณฑลกว่างซี	อาจมีการนำไปต่อยอดในอนาคต
ตัวแทนของประเพณีความเชื่อ	คางคกและนกกะยางขาว	นกกะยางถูกนำมาออกเป็นภาพมาสคอตการ์ตูน	มาสคอตการ์ตูน
ตัวแทนของมรดกทางโบราณคดี	พลั่วหินใหญ่		การออกแบบโลโก้

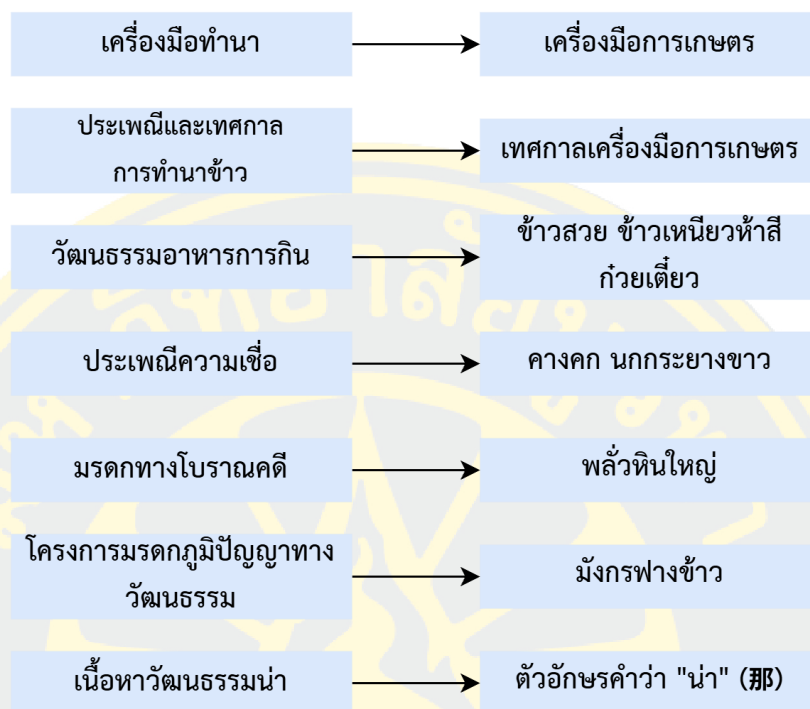
เนื้อหารูปแบบที่แสดงออก	ตัวแทนสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม	การถอดองค์ประกอบและการออกแบบภาพกราฟิก	การประยุกต์ใช้
ตัวแทนของโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	มังกรฟางข้าว		กราฟิกเสริม
ตัวแทนของวัฒนธรรมน้ำ	ตัวอักษรคำว่า “น้ำ”		อาจมีการนำไปต่อยอดในอนาคต

จากการวิเคราะห์ความหมายทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ 1) วิธีการผลิตแบบพึ่งพาตนเองที่แสดงถึงความมั่นคงและความอดุสาหะ 2) ทักษะคติต่อชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข 3) บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข 4) โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ 5) ความรักและผูกพันต่อแผ่นดินบ้านเกิด 6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน

ทั้งนี้ เพื่อค้นหาหลักการและวิธีการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่สะท้อนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงแก่อำเภอหลงอัน ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ 6 กรณีศึกษาการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่ประสบความสำเร็จ จนได้หลักการออกแบบภาพลักษณ์เมือง ได้แก่ เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ สัญลักษณ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ และสัญลักษณ์ทางภูมิภาค อีกทั้งสรุปวิธีการออกแบบภาพลักษณ์เมืองจาก 6 กรณีศึกษา ได้แก่ การสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์ การสร้างสัญลักษณ์ของรูปลักษณะด้วยนามธรรม และการสร้างสัญลักษณ์ของสีด้วยจินตภาพ

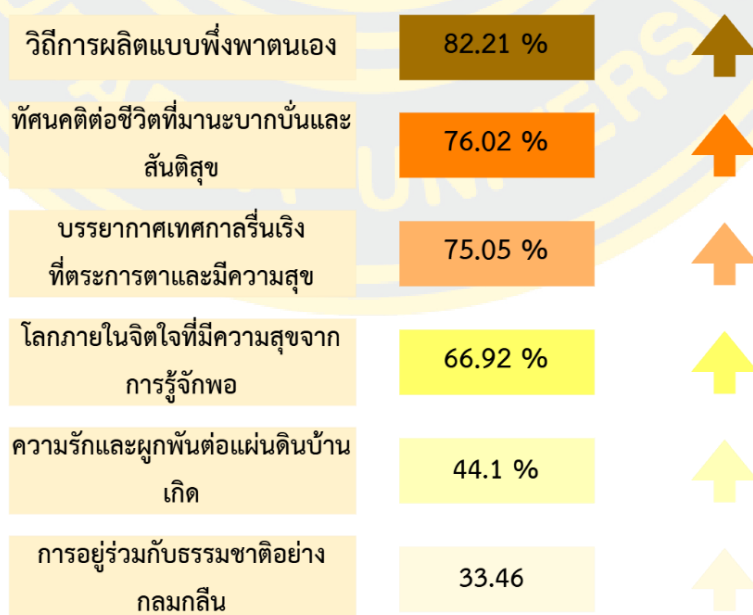
ดังนั้น การออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอันจะต้องใช้สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอันเป็นองค์ประกอบภาพหลัก (เช่น พลับหิ้นใหญ่ รวงข้าว เครื่องมือการเกษตร นกกระยางขาว มังกรฟางข้าว เป็นต้น) โดยยึดหลักการออกแบบที่ใช้เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ สัญลักษณ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ และสัญลักษณ์ทางภูมิภาค ในขณะเดียวกันควรใช้แนวคิดการสร้างแบรนด์ การสร้างสัญลักษณ์ของรูปลักษณะด้วยนามธรรม และการใช้สัญลักษณ์ของสีด้วยจินตภาพ เพื่อสื่อถึงจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน และแสดงภาพลักษณ์เมืองในลักษณะที่ครบถ้วนและกลมกลืน (ดังภาพที่ 4-20 ถึง ภาพที่ 4-23)

A. สัญลักษณ์ตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอัน

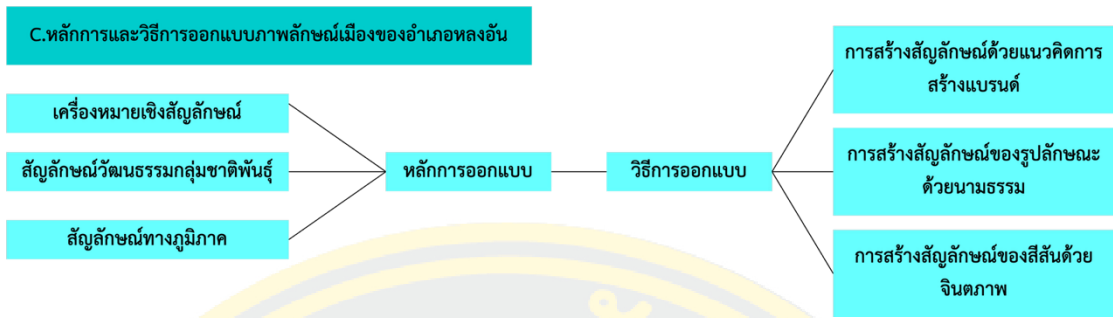

ภาพที่ 4-20

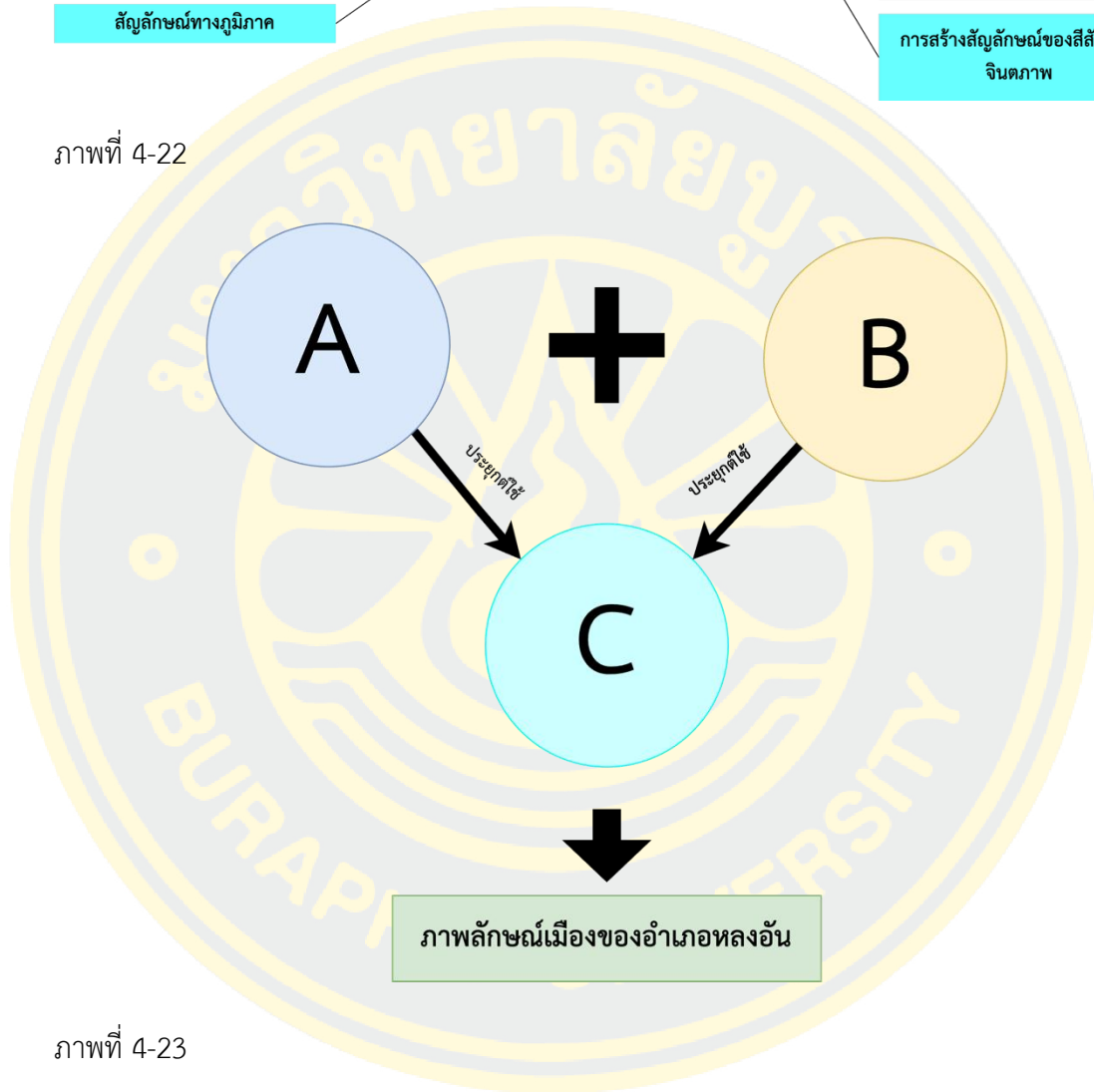
B. ความหมายทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอัน

ภาพที่ 4-21

ภาพที่ 4-22

ภาพที่ 4-23

บทที่ 5

การสร้างสรรค์ระบบการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน

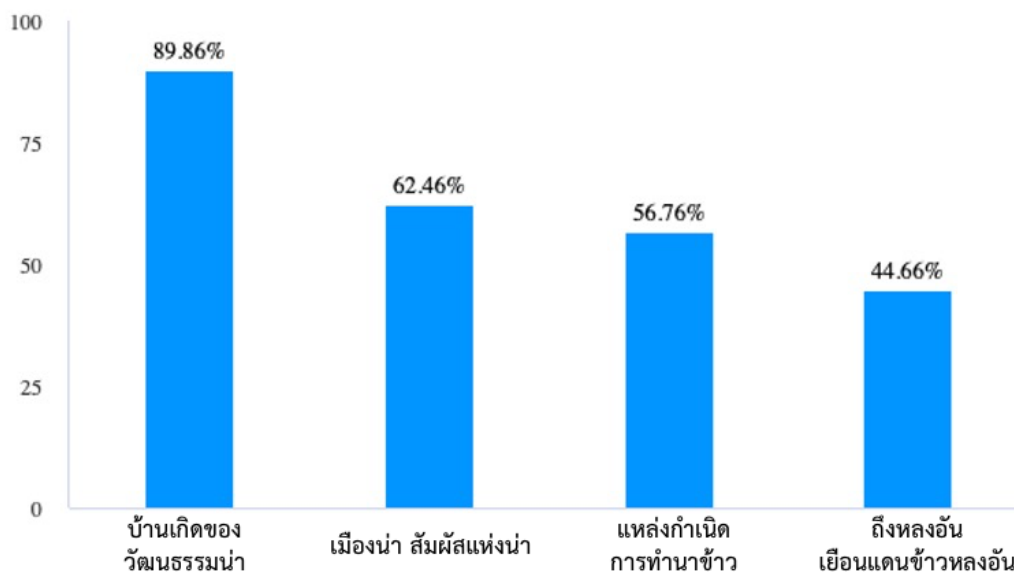
จากการวิเคราะห์อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน ผู้วิจัยได้สกัดองค์ประกอบกราฟิกสำหรับการออกแบบภาพลักษณ์เมืองและความหมายทางจิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าว โดยใช้หลักการออกแบบและวิธีการออกแบบที่ได้จากการศึกษา 6 กรณีศึกษาไปประยุกต์ใช้การออกแบบภาคปฏิบัติ ในกระบวนการออกแบบดังกล่าว ได้นำแนวคิดการสร้างแบรนด์มาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบภาพลักษณ์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่สื่อถึง “บ้านเกิดแห่งการออกแบบภาพลักษณ์เมือง (City Visual Identity Design: VI) ในงานวิจัยนี้ เป็นเพียงเนื้อหาส่วนหนึ่งของการออกแบบอัตลักษณ์องค์กร (Corporate Identity: CI) ซึ่งการออกแบบอัตลักษณ์ขององค์กรประกอบด้วย อัตลักษณ์ทางความคิด (Mind Identity: MI), อัตลักษณ์เชิงพฤติกรรม (Behavior Identity: BI) และอัตลักษณ์ภาพหรือภาพลักษณ์ที่ปรากฏทางสายตา (Visual Identity: VI) ในบรรดาส่วนประกอบเหล่านี้ ภาพลักษณ์ถือเป็นองค์ประกอบที่มีพลังในการเผยแพร่และสร้างภาพจดจำได้มากที่สุด เนื่องจากภาพลักษณ์เป็นการแปลงเนื้อหาที่เป็นนามธรรม หรือสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาให้เป็นสัญลักษณ์ภาพที่สามารถรับรู้ได้ง่าย โดยใช้โลโก้ ตัวอักษร และสี เป็นองค์ประกอบหลักในการสร้างระบบการแสดงผลทางภาพที่ครบถ้วนและเป็นระบบงวัฒนธรรมนา” และแก่นแท้ของจิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวอย่างครบถ้วน (Tan et al., 2015, p. 5) องค์ประกอบหลักของการออกแบบภาพลักษณ์ประกอบด้วย การออกแบบโลโก้ สีมาตรฐาน ตัวอักษรมาตรฐาน รูปแบบกราฟิกเสริม และมาสคอต เป็นต้น อีกทั้งสามารถนำไปประยุกต์ในงานนิเทศศิลป์ต่าง ๆ เช่น ระบบสำนักงาน ระบบโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ระบบนำทางในเมือง และของขวัญส่งเสริมภาพลักษณ์ เป็นต้น

การวิเคราะห์แนวคิดของแบรนด์ในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน

ในการศึกษาในบทก่อนหน้า ผู้วิจัยมีการแนะนำว่าอำเภอหลงอันเป็นเมืองขนาดเล็กที่มีลักษณะเฉพาะของชนเผ่าจ้วงที่สืบทอดกันมาหลายพันปี มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวิถีชีวิตของผู้คนที่ดี เมืองนี้มีการพัฒนาและสร้างขึ้นต่างจากเมืองใหญ่ระดับสากล เมืองที่มีการปกครองรูปแบบพิเศษ เมืองเอกของมณฑล และเมืองท่องเที่ยวที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ในช่วงก่อนหน้า เพราะฉะนั้น จึงต้องเริ่มศึกษาจากสถานการณ์จริงของพื้นที่ ในปัจจุบันอำเภอหลงอันขาดความโดดเด่น

เด่นทางด้านชื่อเสียง ระดับเศรษฐกิจและความแข็งแกร่งทางวัฒนธรรมของเมืองอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับการพัฒนาเมืองในประเทศจีน จากการลงพื้นที่สำรวจและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ทราบว่าในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การวางแผนเมืองของอำเภอหลงอันเน้นไปที่ภูมิภาคกว้างซีและจีน ซึ่งส่งผลให้ความต้องการในการออกแบบภาพลักษณ์ของหลงอันไม่มีคำสำคัญหรือแนวคิดของแบรนด์ที่เกี่ยวข้องกับเมืองแห่งธุรกิจ ศูนย์กลางของเศรษฐกิจ เมืองแห่งแฟชั่น หรือการท่องเที่ยวจากต่างประเทศ แต่กลับมุ่งเน้นไปที่ภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับหลงอันมากขึ้น เช่น บ้านเกิดของการทำนาข้าว หมู่บ้านชนเผ่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บรรยากาศเพลงภูเขา และทิวทัศน์ชนบท ซึ่งหน้าที่หลักของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองคือการให้หนักออกแบบทำการศึกษาคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวางตำแหน่งเมืองอย่างลึกซึ้ง สรุปลงให้ชัดเจน และนำเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดแนวคิดแบรนด์ของเมืองและสโลแกนของเมือง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติการออกแบบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจาก “แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน” ทำให้ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “บ้านเกิดของวัฒนธรรม 'น่า'” เป็นสโลแกนที่มีการตอบรับอย่างดี (ดังภาพที่ 5-1) “วัฒนธรรม 'น่า'” หมายถึงทุกด้านของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน เป็นระบบวัฒนธรรมที่ครอบคลุม ส่วนคำว่า “บ้านเกิด” สามารถอธิบายได้ว่าเป็น “ต้นกำเนิด” “แหล่งกำเนิด” หรือ “หมู่บ้าน” ซึ่งสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และความผูกพันทางอารมณ์ของอำเภอหลงอันอย่างชัดเจน ซึ่งการเข้าใจอย่างถูกต้องและแสดงออกถึงความหมายอย่างลึกซึ้งของสโลแกน “บ้านเกิดของวัฒนธรรม 'น่า'” คือแนวคิดหลักของการออกแบบนี้ โดยสโลแกนคำว่า “บ้านเกิดของวัฒนธรรม 'น่า'” นี้ได้รับการเสนอและขออนุมัติจากผู้นำและประชาชนอำเภอหลงอัน และได้รับการมอบหมายจากรัฐบาลอย่างเป็นทางการในปี 2013 ซึ่งมีความถูกต้องและได้รับการยอมรับในระดับสูง และจากการวิเคราะห์คุณค่าของอำเภอหลงอัน “วัฒนธรรม 'น่า'” เป็นวัฒนธรรมหลักและกลยุทธ์การพัฒนาที่สำคัญของเมืองในปัจจุบัน จากการพัฒนาทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของประชาชนในอำเภอหลงอัน “วัฒนธรรม 'น่า'” เป็นระบบวัฒนธรรมที่ครอบคลุมและสืบทอดมาตลอดหลายพันปี เป็นตัวแทนของทุกด้านในชีวิตของประชาชน และจากตัวของสโลแกนคำว่า “บ้านเกิดของวัฒนธรรม 'น่า'” เอง ก็ได้ผสมผสานเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมชนเผ่าจ้วงและวัฒนธรรมภาษาจีนไว้ด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาและเสน่ห์ของการผสมผสานวัฒนธรรมชนเผ่าต่างๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกสโลแกนนี้เป็นแนวคิดหลักของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองใหม่ให้กับอำเภอหลงอัน โดยใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแบรนด์ทางวัฒนธรรม เพิ่มพูนความตระหนักรู้ในแบรนด์ และเสริมสร้างการรับรู้ของแบรนด์

ภาพที่ 5-1 การวิเคราะห์สโลแกนเมืองของอำเภอหลงอัน

การออกแบบและการวิเคราะห์ภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน

การออกแบบภาพลักษณ์เมืองคือการนำแนวคิด วัฒนธรรม เนื้อหา และมาตรฐานของเมืองซึ่งเป็นแนวคิดเชิงนามธรรมมาเปลี่ยนให้เป็นสัญลักษณ์ที่จดจำได้และสามารถระบุตัวตนได้อย่างชัดเจน เพื่อสร้างภาพลักษณ์เมืองที่มีเอกลักษณ์ (Tan et al., 2015) สัญลักษณ์การออกแบบ คือการนำหลักการของสัญลักษณ์มาใช้ในกิจกรรมการออกแบบ เพื่อเพิ่มพลังในการแสดงออกทางภาษาและเสริมสร้างจิตวิญญาณแก่ผลิตภัณฑ์ (Xu, 2008) ดังนั้น การการออกแบบในงานวิจัยนี้จึงเป็นการประยุกต์ใช้หลักการสัญลักษณ์และแนวคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน โดยรวมถึงสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น สัญลักษณ์ด้านโลโก้ สัญลักษณ์ด้านสี สัญลักษณ์ด้านภาพกราฟิก สัญลักษณ์ด้านมาสคอต เป็นต้น เพื่อสะท้อนองค์ประกอบต่าง ๆ ของวัฒนธรรมการทำงานข้าวและเผยแพร่ภาพลักษณ์เมืองหลงอันอย่างมีประสิทธิภาพ

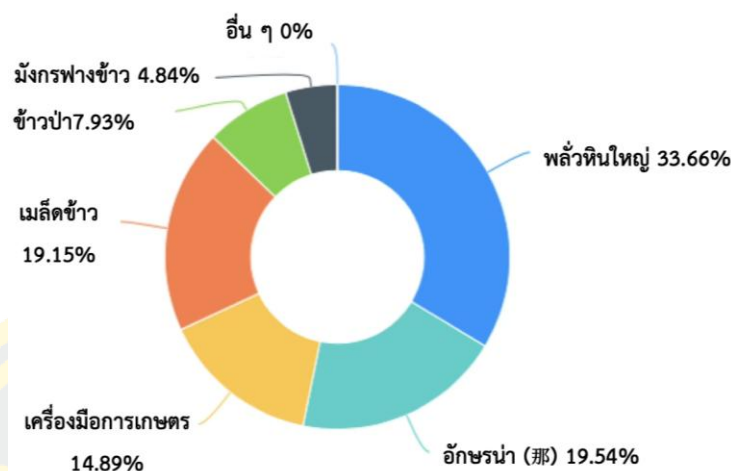
ในกระบวนการออกแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนและองค์ประกอบกราฟิกจากวัฒนธรรมการทำงานข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอหลงอันตามที่วิเคราะห์ไว้ในบทที่ 4 โดยเน้นไปที่การใช้สัญลักษณ์จากแหล่งโบราณคดี (สัญลักษณ์พลั่วหินขนาดใหญ่) เครื่องมือการเกษตร เทศกาลเครื่องมือเกษตร (สัญลักษณ์เครื่องมือเกษตร) โครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (สัญลักษณ์มังกรฟางข้าว) ประเพณีและความเชื่อ (นกกระยางขาว) รวมถึงส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ข้าวและสัญลักษณ์สภาพแวดล้อม (รวงข้าว ข้าวสาร ทุ่งนา)

1. การออกแบบโลโก้ (Logo)

โลโก้ (Logo) เป็นการแสดงออกถึงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ค่านิยมหลัก และคุณลักษณะทางจิตวิญญาณของเมือง เป็นภาพลักษณ์แรกที่เมืองนำเสนอต่อภายนอก ผู้วิจัยได้ทำการถอดองค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและภาพที่เป็นตัวแทนของเมืองอย่างมีศิลปะ ใช้กฎของความสวยงามทางรูปแบบในการการจัดองค์ประกอบและสร้างสัญลักษณ์ทางภาพที่เรียบง่ายและชัดเจนผ่านสื่อหลายประเภทเพื่อการรับรู้และการเผยแพร่ ในกระบวนการนี้ ความหมายและคุณค่าของโลโก้จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของหลงอันในช่วงก่อนหน้า ผู้วิจัยทำการสำรวจและวิเคราะห์ พบว่าสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของหลงอัน ได้แก่ พลับหิ้นใหญ่ ข้าวป่า เครื่องมือการเกษตร อักษรคำว่า น่ำ (𠂇) ข้าว และมังกรฟางข้าว ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้สะท้อนอัตลักษณ์วัฒนธรรมการทำนาข้าวในด้านแหล่งโบราณคดี เทศกาลพื้นบ้าน ชื่อสถานที่ ภาษา อาหาร และมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ ข้าวและข้าวป่าเป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายทั่วไปและพบได้ในหลายพื้นที่ที่มีการทำนาข้าวเป็นหลัก ส่วนอักษรคำว่า น่ำ (𠂇) แม้จะเป็นส่วนหนึ่งของชื่อสถานที่ต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่มี ความชัดเจนพอที่จะสื่อสารและจดจำในระดับสาธารณะ ดังนั้น สัญลักษณ์วัฒนธรรมดังกล่าวจึงไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นภาพกราฟิกหลักของการออกแบบโลโก้ของอำเภอหลงอัน

การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน พบว่า สัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันมากที่สุด คือ พลับหิ้นใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 33.66 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ภาพที่ 5-2) ในขณะที่จากการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาการออกแบบภาพลักษณ์เมืองในอำเภอหลงอันก็พบสัญลักษณ์ของพลับหิ้นใหญ่ในการออกแบบโลโก้ของสถานที่โทรทัศน์ของอำเภอหลงอัน ศูนย์สื่อผสมหลงอันและคณะกรรมการชุมชนตำบลนาถอง นอกจากนี้การลงพื้นที่สำรวจกิจกรรม ประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ ยังพบการใช้รูปทรงของพลับหิ้นใหญ่เป็นเครื่องมือในกิจกรรม ทั้งยังนำเสนอในขบวนพาเหรด จึงเห็นได้ว่า สัญลักษณ์ของพลับหิ้นใหญ่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปและมีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของผู้คนในอำเภอหลงอัน (ภาพที่ 5-3) ดังนั้น การออกแบบครั้งนี้จึงคัดเลือกองค์ประกอบที่เป็นที่ยอมรับของคนหมู่มากเป็นหลัง โดยเลือก “พลับหิ้นใหญ่” เป็นสัญลักษณ์หลักในการสร้างภาพกราฟิกในการสร้างโลโก้ประจำอำเภอหลงอัน

ภาพที่ 5-2 การวิเคราะห์ผลสำรวจสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน

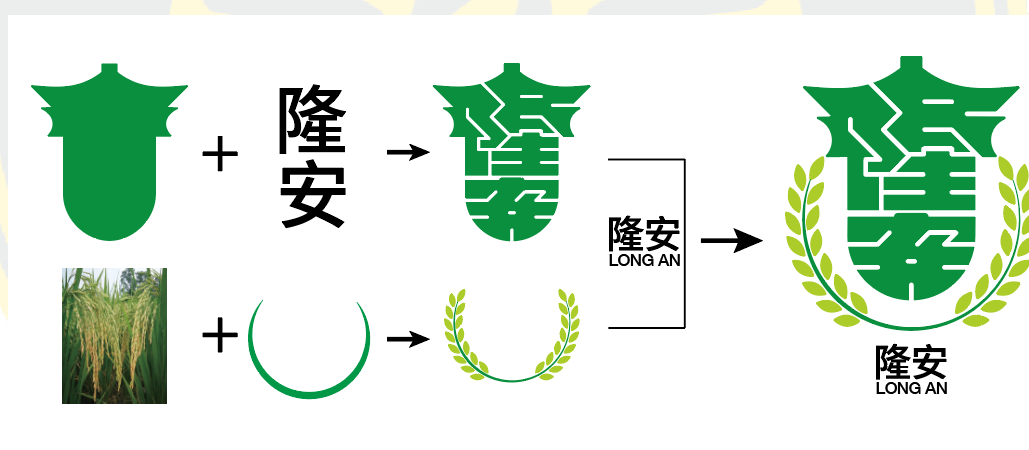

ภาพที่ 5-3 การออกแบบและการประยุกต์ใช้รูปทรงพลั่วหินใหญ่ในอำเภอหลงอัน (Xu Xiaoting)

ด้านหลักการออกแบบ โลโก้ประกอบด้วยอักขระภาษาจีนคำว่า “หลงอัน” (隆安) ภาพกราฟิกของ พลั่วหินใหญ่และรวงข้าว ซึ่งองค์ประกอบของเส้นสายเส้นและโครงสร้างโดยรวมมีลักษณะที่กระชับ เรียบง่าย และสมบูรณ์ เป็นสัญลักษณ์ภาพที่ชัดเจนและจดจำได้ง่าย สะท้อนหลักการของการเป็น “สัญลักษณ์โลโก้” ได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะพลั่วหินใหญ่ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์เชิงพื้นที่และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์อย่างเด่นชัด (ดูภาพที่ 5-3 และ ภาพที่5-4)

ด้านวิธีการออกแบบ ประการแรก เริ่มต้องจากการสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์ ใช้แนวคิดแบรนด์ “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนา” และความหมายทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวเป็นแนวคิดหลักของการออกแบบภาพลักษณ์ทั้งหมด โดยองค์ประกอบกราฟิกหลักคือสัญลักษณ์พลั่วหินใหญ่ และรวงข้าว ซึ่งเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวหลงอัน ประการที่สอง การสร้างสัญลักษณ์ของรูปลักษณะด้วยนามธรรม 1) โครงสร้างหลักของโลโก้ใช้วิธีการ

เปลี่ยนตัวอักษรจีนและภาพให้เป็นสัญลักษณ์ โดยนำโครงสร้างอักษรคำว่า หลงอัน (隆安) มาดัดแปลงด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่น เปลี่ยนรูป ย่อส่วน และจัดวางใหม่ โดยกำหนดให้มุมตัดของเส้นตัวอักษรทั้งหมดอยู่ที่ 45 องศา และ ส่วนโค้งทั้งหมดใช้รูปทรงวงกลมสมบูรณ์แบบ เพื่อรักษาความสามารถในการจดจำชื่อเมืองและเสริมความงามทางศิลปะ 2) รวงข้าว ถูกนำมาสร้างเป็นกราฟิกในรูปแบบนามธรรม โดยจัดเรียงและผสมเข้ากับองค์ประกอบหลักของโลกไ้ผ่านรูปร่างกลมเพื่อสื่อความหมายว่าอำเภอหลงอันทั้งเมืองถูกโอบล้อม หล่อเลี้ยงด้วยวัฒนธรรมการทำนาข้าว ซึ่งเป็นรากฐานของวิถีชีวิตและความมั่นคงของผู้คนในดินแดนแห่งนี้ ประการที่สาม การสร้างสัญลักษณ์ของสีด้วยจินตภาพ การออกแบบในงานวิจัยนี้ได้เลือกใช้โทนสีที่สัมพันธ์กับกระบวนการทำนาข้าว โดยใช้แนวคิดของฤดูกาลการทำนาข้าวทั้งสี่ในการสื่อความหมาย ได้แก่ การหว่านเมล็ด การเติบโต การเก็บเกี่ยวและการเฉลิมฉลอง สีเขียว เป็นโทนสีแทนระยะของการเจริญเติบโต สื่อถึงชีพจรแห่งชีวิตและความอุดมสมบูรณ์ สีเหลืองทอง เป็นโทนสีแทนช่วงเวลาแห่งการเก็บเกี่ยว สื่อถึงความยินดี ความภาคภูมิใจ และความพึงพอใจที่เกิดจากหยาดเหงื่อแรงงานของชาวนา (ดังภาพที่ 5-4 และภาพที่ 5-5)

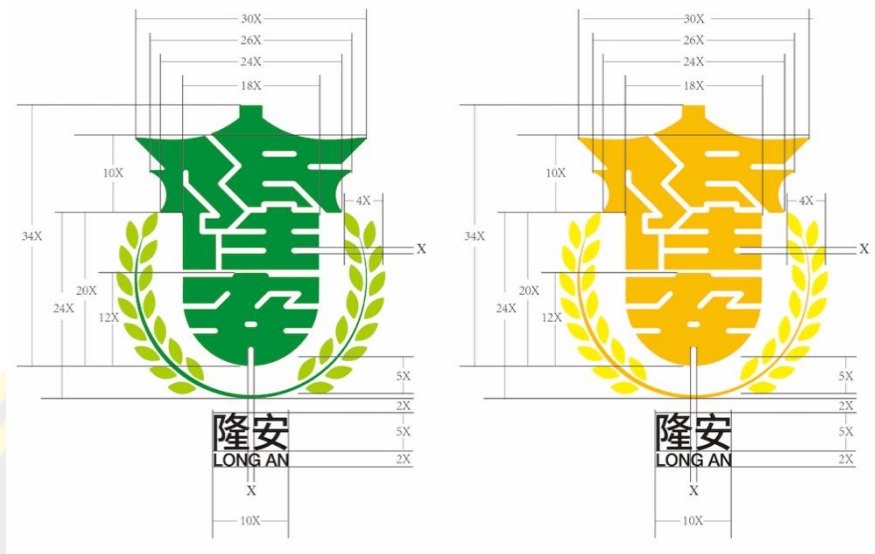
ภาพที่ 5-4 แผนภาพองค์ประกอบโลโก้ (Logo)

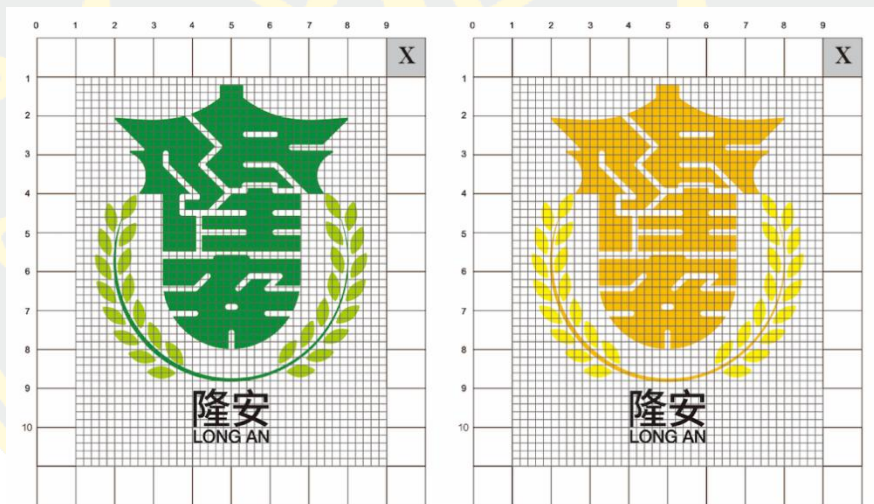
ภาพที่ 5-5 การออกแบบโลโก้ (Logo)

อ้างอิงจากหลักทฤษฎีสัญศาสตร์ของเพียร์ซ โลโก้นี้มีองค์ประกอบของสื่อกลางในรูปแบบกราฟิก ซึ่งมีความเหมือนหรือคล้ายกับวัตถุอ้างอิงอย่าง “ปลั้วหินใหญ่” และ “รวงข้าว” ในกระบวนการตีความของผู้รับสาร ปลั้วหินใหญ่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน และรวงข้าว ยังเป็นสัญลักษณ์ที่มีความเชื่อมโยงกับต้นกำเนิดการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน ส่วนตัวอักษรจีนคำว่า หลงอัน เป็นการระบุถึงชื่อเมืองโดยตรง เมื่อองค์ประกอบเหล่านี้นำมาบูรณาการออกแบบเป็นหนึ่งเดียว เพื่อสื่อสารถึงวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน ผู้ชมสามารถรับรู้ได้ทั้งข้อมูลและความหมายทางวัฒนธรรมผ่านสัญลักษณ์โลโก้อย่างครอบคลุม

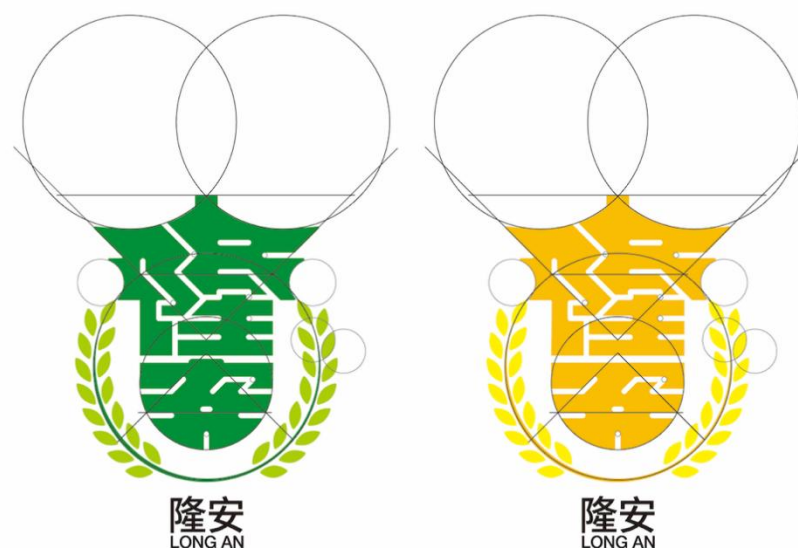
การสร้างภาพมาตรฐานของโลโก้ (Logo) เป็นขั้นตอนแรกในการจัดทำข้อกำหนดการออกแบบโลโก้ เป็นการกำหนดมาตรฐานและปรับแต่งความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วน ส่วนต่าง ๆ และทิศทางมุมต่าง ๆ ของโลโก้ การออกแบบในครั้งนี้ใช้วิธีการระบุสัดส่วนมาตรฐาน วิธีการระบุตาราง และวิธีการระบุมุมและเส้นโค้ง (Zhang Shizhuo, Yu Jing, 2014) เพื่อแสดงการออกแบบโลโก้อย่างละเอียดและมีข้อกำหนดที่ชัดเจน (ดังในแสดงในภาพที่ 5-6 ถึงภาพที่ 5-8)

ภาพที่ 5-6 สัดส่วนมาตรฐานของโลโก้

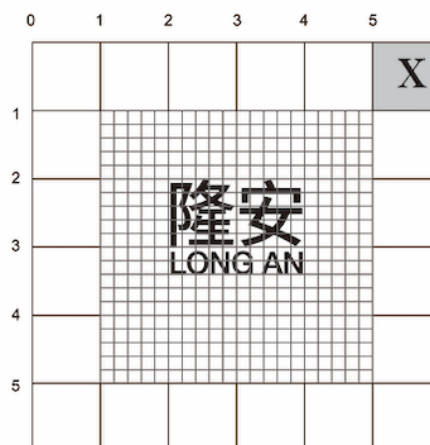
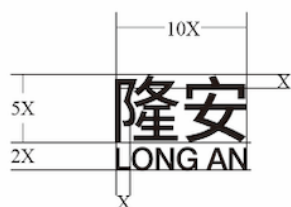
ภาพที่ 5-7 การใช้โครงสร้างตารางในการออกแบบโลโก้

ภาพที่ 5-8 ภาพเส้นโค้งและมุมของโลโก้

2. ตัวอักษรมาตรฐาน

ตัวอักษรมาตรฐานของโลโก้ในครั้งนี้ประกอบด้วยตัวอักษรจีนคำว่า “หลงอัน (隆安)” และตัวอักษรพินอิน “LONG AN” ที่จัดวางร่วมกัน โดยตัวอักษรจีนเลือกใช้ตัวอักษรแบบ “เฮยถี้” (Simhei Font) ซึ่งมีรูปลักษณะคล้ายกับโครงสร้างของภาพโลโก้ โดยผู้วิจัยได้ปรับแต่งลายเส้นของตัวอักษรแบบ “เฮยถี้” และ “ซือหยวนเฮยถี้ (Source Han Sans Font)” เล็กน้อยผ่านการเพิ่มความหนาของเส้น มุมแหลม และมุมเอียง ส่วนตัวอักษรภาษาอังกฤษเลือกใช้ตัวอักษรแบบ “Helvetica Neue Medium” และปรับระยะห่างระหว่างตัวอักษรให้เหมาะสม เพื่อให้จัดวางร่วมกับตัวอักษรจีนได้อย่างลงตัว แบบอักษรเฮยถี้กับ Helvetica ถือเป็นตัวอักษรแบบไม่มีเชิง (sans serif) ทำให้โครงและลักษณะตัวอักษรสมมาตร เรียบง่ายและมีความร่วมสมัย ทำให้ภาพรวมของตัวอักษรทั้งสองแบบเป็นเอกภาพ เป็นระเบียบ มั่นคงและดูสบายตา ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีรากฐานจากธรรมชาติ เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยเสน่ห์ ความหมายทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าว สะท้อนถึงความเรียบง่าย ความขยันหมั่นเพียร ความสงบสุข ความสนุกสนาน และความเป็นหนึ่งเดียวกันในวิถีชีวิต ซึ่งการที่ผู้วิจัยได้เลือกตัวอักษรที่มีลักษณะเฉพาะนี้สามารถแสดงออกถึงจิตวิญญาณของวัฒนธรรมนี้ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ตัวอักษรแบบอักษรเฮยถี้ (Simhei Font) เป็นตัวอักษรที่อ่านง่ายและมีความทันสมัย สามารถสะท้อนถึงความคาดหวังและการพัฒนาสู่ความทันสมัยในการก่อสร้างเมืองของอำเภอหลงอัน โดยตัวอักษรมาตรฐานของการออกแบบตัวอักษรจีนและอังกฤษสำหรับชื่ออำเภอหลงอัน รวมถึงการจัดทำภาพร่างในการออกแบบมีดังนี้ (ภาพที่ 5-8)

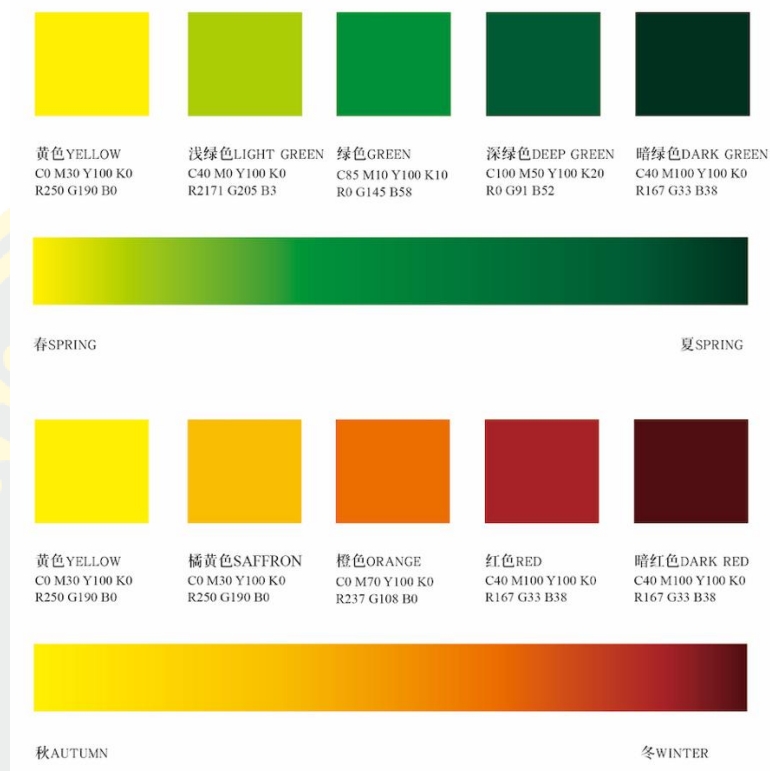

ภาพที่ 5-8

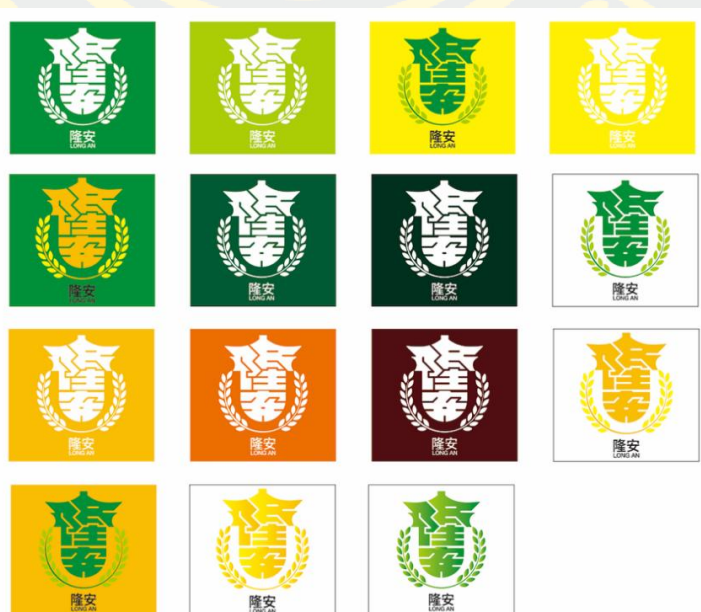
3. สีมาตรฐานและสีส่วนเสริม

สีสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ อีกทั้งแต่ละสียังสะท้อนความรู้สึกที่แตกต่างกัน อีกทั้งในบริบทวัฒนธรรมที่ต่างกันความหมายเชิงสัญลักษณ์ของสีก็แตกต่างกัน ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับการสำรวจต้นกำเนิดของปรากฏการณ์ดังกล่าวให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (Arnheim, 1998, p. 457) ด้วยสภาพแวดล้อมการผลิตและอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันที่มีประวัติยาวนานนับพันปี “สีเขียว” จึงสื่อถึงทัศนียภาพธรรมชาติของทุ่งนาที่เขียวขจีและพลังแห่งชีวิตที่เปี่ยมด้วยความสดชื่น ส่วน “สีส้มอมเหลือง” แทนสัญลักษณ์ของรวงข้าวที่อุดมสมบูรณ์ในฤดูเก็บเกี่ยว และความรู้สึกปีติยินดีที่มาพร้อมกับผลผลิตจากน้ำพักน้ำแรงของชาวนา โทนสีทั้งสองประเภทนี้มีที่มาจากทิวทัศน์ของทุ่งนาในช่วงเวลาต่าง ๆ ของฤดูกาลปลูกข้าวในอำเภอหลงอัน สะท้อนให้เห็นถึงบรรยากาศและสีสันของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในการผลิตข้าว ตลอดจนเป็นสัญลักษณ์เชิงอารมณ์ที่แสดงถึงกระบวนการพัฒนาทางวัฒนธรรมของการทำนาข้าวซึ่งมีความต่อเนื่องและยาวนานในพื้นที่อำเภอหลงอัน สีมาตรฐานของโลกไอโซ “สีเขียว (GREEN)” (C85 M10 Y100 K10; R0 G145 B58) และ “สีส้มอิฐ (SAFFRON)” (C0 M30 Y100 K0; R250 G190 B0) เป็นหลัก โดยเพิ่ม “สีเขียวอ่อน (LIGHT GREEN)” (C40 M0 Y100 K0; R171 G205 B3) และ “สีเหลือง (YELLOW)” (C0 M30 Y100 K0; R250 G190 B0) เป็นสีเสริม เพื่อใช้ในผสมผสานและปรับเปลี่ยนตามการออกแบบ จากพื้นฐานนี้ได้สร้างชุดสีและการไล่ระดับสีสำหรับ “ฤดูใบไม้ผลิ-ฤดูร้อน” และ “ฤดูใบไม้ร่วง-ฤดูหนาว” โดยมีแรงบันดาลใจจากการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและวิถีชีวิตของชาวบ้าน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกับชาวหลงอันที่เป็นชนเผ่าจ้วง และยังมีกรอบการออกแบบการจับคู่สีและการเปลี่ยนแปลงของสีที่แสดงถึงทิวทัศน์เมืองที่หลากหลายในช่วงฤดูกาลที่แตกต่างกัน ความหมายของสีเหล่านี้สามารถ

สะท้อนความหมายแฝงและเสน่ห์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน เป็นสีที่มีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกัน (ภาพที่ 5-9 และ 5-10)

ภาพที่ 5-9 การไล่ระดับสีจากสีโทนหลักสู่สีรอง

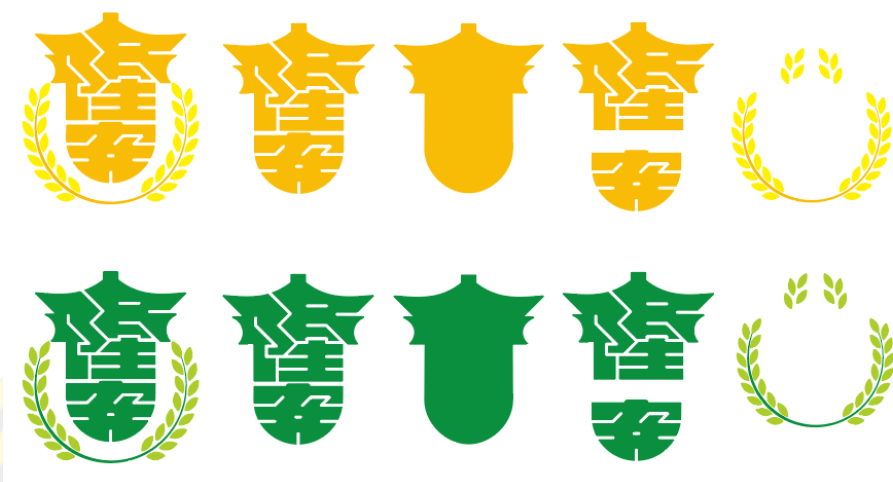

ภาพที่ 5-10 การจับคู่และการเปลี่ยนแปลงสีของโลโก้ในรูปแบบต่าง ๆ

4. ภาพกราฟฟิกเสริม

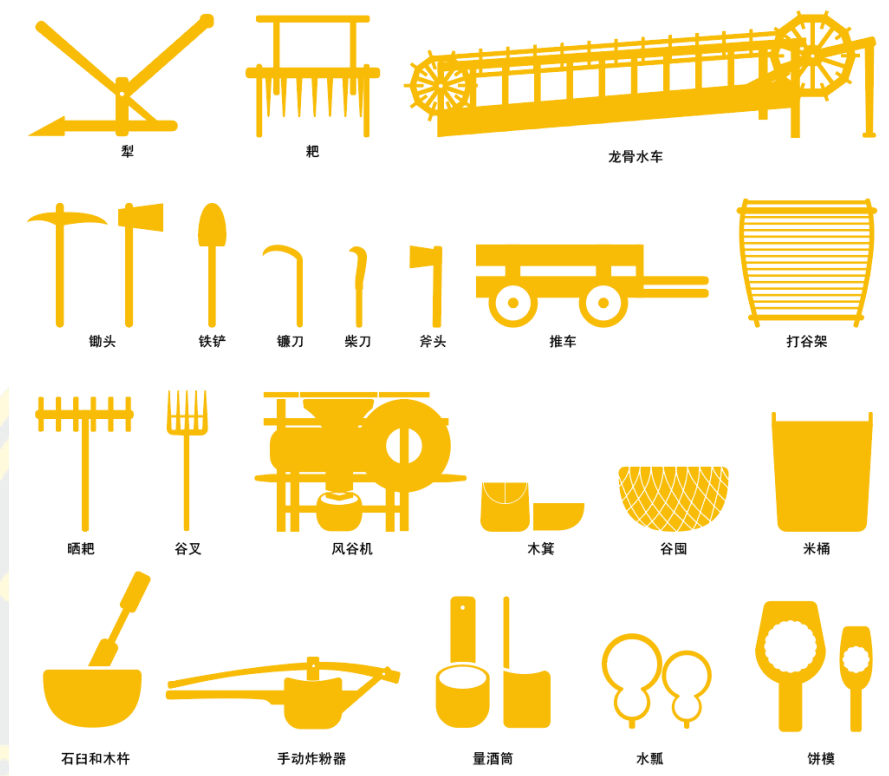
การออกแบบในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการนำเสนอและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ที่อุดมสมบูรณ์ และหลากหลายของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัดในอำเภอหลงอัน โดยในการออกแบบจะเน้นความเชื่อมโยงและความเป็นระบบระหว่างรูปแบบวัฒนธรรมต่าง ๆ โดยจะมีการสร้างสรรค์และเชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพกราฟฟิกเสริมของภาพลักษณ์เมือง เพื่อสื่อถึงแนวคิดแบรนด์ของอำเภอหลงอันในฐานะ “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนา” ได้อย่างสมบูรณ์ การสืบทอดความเป็นพื้นบ้านจะต้องศึกษาจากสิ่งที่ผู้คนสืบสานและหลักฐานที่ปรากฏ เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์และโครงสร้างของการสืบทอดต่าง ๆ ที่ในอดีตอาจไม่เคยตระหนักถึงมาก่อน (Wu, 2001, p. 288) การสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นเน้นถึงความเป็นพลวัต ซึ่งหมายถึงการสร้างสรรค์ใหม่บนพื้นฐานของความต้องการร่วมสมัย ผู้วิจัยได้ศึกษาความเชื่อมโยงของรูปแบบการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว เช่น ประเพณีและเทศกาล วัฒนธรรมอาหาร ตลอดจนโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม โดยสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตและความคิดสร้างสรรค์ผ่านการออกแบบกราฟิกในฐานะองค์ประกอบเสริม ในการเลือกสัญลักษณ์ภาพกราฟฟิกเสริม นอกจากสัญลักษณ์ “ปลั้วหินใหญ่” และ “รวงข้าว” ที่ได้จากการออกแบบโลโก้แล้ว ผู้วิจัยยังเลือกใช้สัญลักษณ์เครื่องมือเกษตร และสัญลักษณ์มังกรฟางข้าว ซึ่งสามารถเป็นตัวแทนทั้งในฐานะเครื่องมือการผลิตข้าว และในฐานะองค์ประกอบทางสัญลักษณ์ของเทศกาลเครื่องมือเกษตรได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเทศกาลเครื่องมือการเกษตร และมังกรฟางข้าวหลงอัน ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับมณฑลกว่างซี การศึกษาวิจัย การสืบทอด และการเผยแพร่มรดกวัฒนธรรมพื้นบ้านประเภทนี้ สามารถดำเนินการควบคู่ไปกับความเป็นไปได้ด้านการออกแบบ เพื่อสร้างสรรค์สัญลักษณ์ภาพกราฟฟิกที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของวัฒนธรรม นำมาใช้ในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองโดยการผสมองค์ประกอบ และสร้างความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวอย่างสร้างสรรค์

ส่วนที่ 1 ใช้องค์ประกอบของรูปทรงโลโก้เป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์ภาพกราฟฟิกที่เกี่ยวข้อง ผ่านการแยกองค์ประกอบ รวมองค์ประกอบ และจัดเรียงองค์ประกอบทั้งในลักษณะเดี่ยวหรือรวมกัน วิธีการนี้จะทำให้สัญลักษณ์ของโลโก้ถูกนำมาใช้ในออกแบบภาพลักษณ์เมืองทั้งหมด เป็นการทำให้ภาพลักษณ์ที่ออกแบบมีความเป็นหนึ่งเดียวกันทางสายตา (ภาพที่ 5-11)

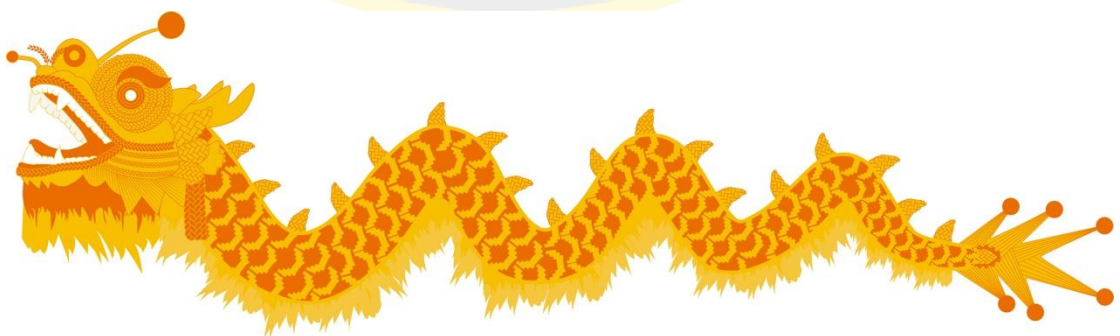
ภาพที่ 5-11 ภาพกราฟิกเสริม

ส่วนที่ 2 ใช้ภาพกราฟิกของเครื่องมือการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการทำนาข้าวเป็นองค์ประกอบหลักในการออกแบบภาพกราฟิกเสริม จากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันในบทก่อนหน้าพบว่า วัฒนธรรมการทำนาข้าวยังคงรักษาชุดเครื่องมือทำนาและเทคนิคการทำนาข้าวที่ครบถ้วน และยังมี “เทศกาลเครื่องมือทำนา” ที่ถือเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเทศกาลของอำเภอหลงอัน เพราะฉะนั้น ผู้วิจัยจึงมีการนำรูปทรงของเครื่องมือในการทำนาต่าง ๆ มาเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงถึงเทศกาลนี้ เพื่อสะท้อนถึงจิตวิญญาณของชาวหลงอันที่มีวิถีชีวิตพอเพียง ขยันหมั่นเพียร และสงบสุข ในการออกแบบภาพลักษณ์ครั้งนี้ ได้มีการถอดองค์ประกอบและปรับรูปทรงของเครื่องมือทำนาที่เป็นตัวแทนมาสร้างเป็นสัญลักษณ์ทางภาพกราฟิกที่มีเอกลักษณ์ เพื่อสร้างชุดสัญลักษณ์เครื่องมือทำนาที่มีความเป็นเอกภาพและสามารถใช้ในระบบการออกแบบภาพลักษณ์ได้อย่างหลากหลาย (ภาพที่ 5-12)

ภาพที่ 5-12 ภาพกราฟิกเครื่องมือการเกษตร

ส่วนที่ 3 การสร้างสรรค์ภาพกราฟิก “มังกรจากฟาง” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมที่ไม่จับต้องไม่ได้ของหลงอัน “มังกร” เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมอันและวัฒนธรรมจ้วง เป็นการแสดงออกถึงทักษะของช่างฝีมือชาวหลงอัน อีกทั้งยังสะท้อนถึงบรรยากาศของเทศกาลที่สนุกสนานและยิ่งใหญ่ รวมถึงความสุขและความปิติภายในจิตใจของชาวหลงอัน ในกระบวนการสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้ลวดลายที่เรียบง่ายเป็นพื้นฐาน เพื่อแสดงรูปทรงของมังกรและท่าทางการเต้นรำที่กระโดดโลดเต้น (ภาพที่ 5-13)

ภาพที่ 5-13 ภาพกราฟิกมังกรฟางข้าว

นอกจากนี้ ยังมีสัญลักษณ์กราฟิกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว เช่น รูปทรงของนาข้าวและอักษรนำ “那” ในการออกแบบมีการใช้ลวดลายรูปทรงสี่เหลี่ยมอย่างเรียบง่ายเพื่อนำเสนอพื้นที่ของนาข้าว ผสมผสานเข้ากับสีมาตรฐานและสีเสริมของเมืองที่กำหนดไว้ก่อนหน้านี้ เพื่อแสดงทิวทัศน์ของนาข้าวในฤดูใบไม้ผลิ-ฤดูร้อนและฤดูใบไม้ร่วง-ฤดูหนาว เพื่อสร้างความหลากหลายให้กับการออกแบบภาพลักษณ์ของเมืองที่สะท้อนถึงความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ภาพที่ 5-14)

ภาพที่ 5-14 ภาพกราฟิกนาข้าว

5. สัญลักษณ์นำโชค (mascot)

ในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชค (Mascot) ผู้วิจัยเลือกใช้องค์ประกอบพื้นฐานที่สะท้อนถึงประเพณีและความเชื่อในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน โดยอ้างอิงจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจเบื้องต้น พบว่าสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความเชื่อและพิธีกรรมในพื้นที่ ได้แก่ คางคก และนกกระยางขาว อย่างไรก็ตาม “คางคก” หรือ “กบ” เป็นสัญลักษณ์ที่มีความแพร่หลายและได้รับการยอมรับร่วมกันในหลายชนเผ่าและหลายพื้นที่ทั่วทั้งมณฑลกว่างซี มีการนำไปสกัดและใช้เป็นสัญลักษณ์กราฟิกในหลายบริบท ส่งผลให้ไม่สามารถสื่อถึงอัตลักษณ์เฉพาะของอำเภอหลงอันได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงตัดสินใจไม่นำสัญลักษณ์คางคกมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสัญลักษณ์นำโชคในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกสัตว์ที่เป็นตัวแทน 2 ชนิดเป็นหลัก ได้แก่ “วัว” และ “นกกระยางขาว” ซึ่งเป็นตัวแทนของ “ผืนดิน” และ “ท้องฟ้า” โดย “วัว” สื่อถึงความขยันหมั่นเพียรของชาวจ้วงในหลงอันในการบุกเบิกพื้นที่เพาะปลูกและการมีวิถีชีวิตร่วมกับธรรมชาติอย่างเรียบง่าย ส่วน “นกกระยาง

ชาว” สื่อถึงความปรารถนาในอิสรภาพแห่งการโยยบินและความยินดีในความหวังที่จะได้รับผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์ ในด้านคุณลักษณะ วัวและนกกระยางชาวสร้างความแตกต่างที่น่าสนใจ โดยวัวเป็นตัวแทนของความอดทนและพลัง วัวทำงานหนักโดยไม่มีปากเสียง เป็นผู้เสียสละที่ซื่อสัตย์ที่สุดของชาวนา ส่วนนกกระยางชาวเป็นตัวแทนของความคล่องแคล่วและอิสรภาพ นำความมีชีวิตชีวาและพลังมาสู่นาข้าว ความสมดุลระหว่างความสงบของวัวและความเคลื่อนไหวของนกกระยางนี้สะท้อนถึงจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่ให้ความสำคัญทั้งการทำงานหนักและการแสวงหาอิสรภาพทางจิตใจ ผู้วิจัยมีการตั้งชื่อให้วัวว่า “หลงหลง” (Longlong) และนกกระยางชาวว่า “อันอัน” (Anan) (ภาพที่ 5-15)

ภาพที่ 5-15 ภาพมาสคอตสามมุมมอง

ในอำเภอหลงอัน วัวไม่ได้เป็นเพียงกำลังหลักในการไถนา แต่ยังเป็นผู้ช่วยสำคัญในวิถีชีวิตของชาวนาอีกด้วย วัวมีความซื่อสัตย์และอดทน รับผิดชอบงานหนัก เช่น การไถพรวน หว่านเมล็ด และเก็บเกี่ยว ด้วยเหตุนี้ ในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงวัวจึงถือเป็นสัญลักษณ์ของความขยัน ความเรียบง่าย และความซื่อสัตย์ คุณลักษณะของวัวสอดคล้องกับจิตวิญญาณของชาวนาผู้ปลูกข้าว ชาวนามีความขยันขันแข็งเช่นเดียวกับวัว ทำงานหนักในนาข้าวอย่างเฝ้า ๆ ใช้ทั้งหยาดเหงื่อและสติปัญญาหล่อเลี้ยงความหวังของการเก็บเกี่ยวที่อุดมสมบูรณ์ พวกเขาให้ความเคารพและดูแลวัว

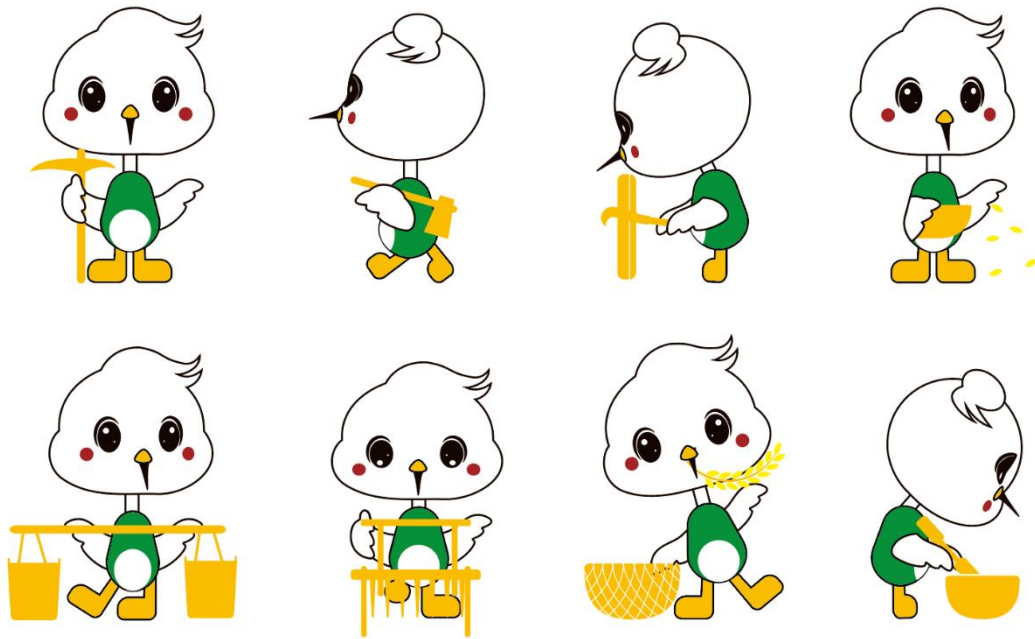
เหมือนเป็นสมาชิกในครอบครัว แบ่งปันความสุขจากการทำงานและผลผลิตจากความอดสาหะร่วมกัน อำเภอลองอันได้กำหนดให้วันที่ 8 เดือน 4 ตามปฏิทินสุริยคติจีนเป็นวันเกิดของวัว และจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองในรูปแบบต่างๆ เพื่อแสดงความยินดี “เทศกาลเครื่องมือทำนา” ก็มีต้นกำเนิดจากวันนี้เช่นกัน ในเทศกาลนี้จะมีการนำวัวซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความมงคลและความสุขมาเข้าร่วมขบวนแสดงและพิธีกรรมต่างๆ กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงเพิ่มความหลากหลายให้กับชีวิตทางวัฒนธรรมของชาวนา แต่ยังช่วยเสริมสร้างความเคารพและความสำนึกคุณที่พวกเขามีต่อวัวอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวัวเป็นต้นแบบของสัญลักษณ์นำโชค (mascot) ประจำอำเภอลองอัน โดยนำเทคนิคการทำให้เป็นรูปแบบการ์ตูน การทำให้ดูคล้ายมนุษย์ และการออกแบบแบบ Flat Design ใช้ในการดัดแปลงรูปทรงของวัว เพื่อแสดงถึงความน่ารักและความซื่อสัตย์ของวัว พร้อมทั้งเสริมสร้างความทันสมัยและความเป็นมิตรไปในตัว สีเส้นที่ใช้ยึดตามสีดั้งเดิมของ “วัวเหลือง” โดยกำหนดให้สีส้มเป็นสีผิวหลักของวัวตามสีมาตรฐานและสีส่วนเสริมของเมือง พร้อมจับคู่กับสีส้มเหลือง สีเหลือง สีแดง สีเขียว และสีเขียวอ่อน เพื่อสร้างความรู้สึกอบอุ่น มงคล และรื่นเริง ในส่วนของภาพกราฟิกได้เลือกใช้ “ปลั้วหินใหญ่” และ “รวงข้าว” เป็นส่วนประกอบตกแต่งรายละเอียด เพื่อให้ภาพรวมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในลองอันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้วัวกลายเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณร่วมกันของชาวชนเผ่าจ้วงในลองอัน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้คนก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูชนบทและพัฒนาการเกษตรให้ทันสมัย (ภาพที่ 5-15)

ต้นแบบการสร้างสรรค์นกกมาจากนกกระยางขาว ในการอธิบายก่อนหน้านี้ได้กล่าวว่า “เทพธิดาข้าวย่าหวัง” ของอำเภอลองอัน คือ “เทพแห่งนก” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้คนมีความศรัทธาและเคารพต่อ “นก” อย่างสูง (จากข้อมูลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการปลูกข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอลองอันที่ผู้วิจัยรวบรวมไว้) นอกจากนี้ ยังมีตำนานที่กล่าวว่าต้นกำเนิดของเมล็ดพันธุ์ข้าวของอำเภอลองอันมาจาก “นก” อีกด้วย ในงานวิจัยของเหลยอินจางได้กล่าวถึงการบูชาเทพนกออย่างชัดเจนว่าเป็น “นกกระยาง” นอกจากนี้ แม่น้ำหลัวชิงเจียงและแม่น้ำลู่ส่วยเจียงในอำเภอลองอัน มีชื่อที่แปลว่า “แม่น้ำนก” หรือ “แม่น้ำนกกระยาง” อีกทั้งยังมีหมู่บ้านที่ตั้งชื่อตามคำว่า “นกกระยาง” ให้เห็นอีกด้วย สิ่งนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่า “นก” มีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วงในอำเภอลองอัน ในพื้นที่ของชนเผ่าจ้วง นกกระยางขาวมักถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์ของการเก็บเกี่ยวข้าว นกกระยางขาวมักรวมตัวกันในนาเพื่อหาอาหาร ซึ่งในประวัติศาสตร์ได้กล่าวว่าเป็น “ทุ่งนาแห่งกระยาง” แสดงให้เห็นถึงความกลมกลืนระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ ในการอยู่ร่วมกับนกกระยาง ชาวนาเรียนรู้ที่จะเคารพธรรมชาติและปรับตัวเข้ากับสภาพอากาศ ภูมิปัญญาและประสบการณ์นี้ถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ก่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำนาข้าวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและจิตวิญญาณของการทำงานหนัก ความกลมกลืน การยอมรับ

และการรวมเป็นหนึ่ง ในการออกแบบรูปทรงครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคกราฟิกการ์ตูนที่มีความเรียบง่ายและการวาดลายเส้นตัดขอบ โดยยังคงรักษาคุณลักษณะของนกกระยางขาวเอาไว้ และจับคู่กับสีเขียวและสีทองของนาข้าวเพื่อทำให้ภาพสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมจริงและคุณลักษณะของสิ่งต่างๆ ในวัฒนธรรมการทำนาข้าวของหลงอัน อีกทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (ดังภาพที่ 5-15)

ภาพที่ 5-16 ภาพกราฟิกเคลื่อนไหว 1

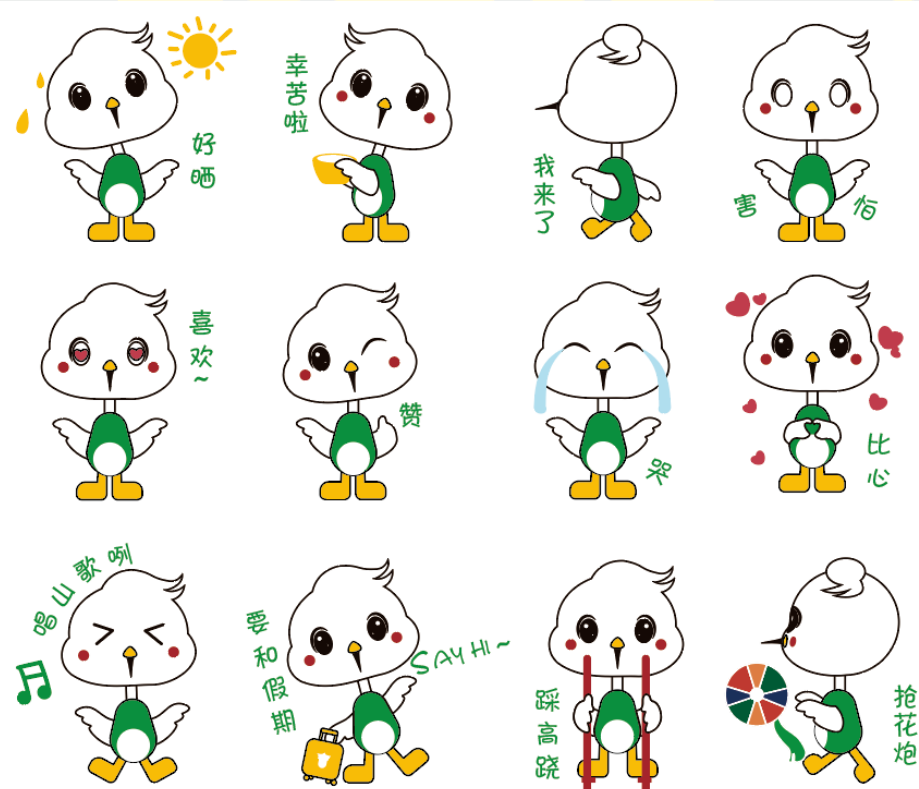

ภาพที่ 5-17 ภาพกราฟิกเคลื่อนไหว 2

นอกจากนี้ การออกแบบครั้งนี้ได้สร้างกราฟิกแอนิเมชันและชุดสติ๊กเกอร์ที่เกี่ยวข้องจากภาพของสัญลักษณ์น้ำโชค (mascot) ผ่านการใช้วิธีการเลียนแบบมนุษย์ โดยนำสัญลักษณ์น้ำโชค (mascot) “หลงหลง” และ “อันอัน” มาผสมผสานเข้ากับสัญลักษณ์เครื่องมือทำนาข้าวในรูปแบบที่มีการเคลื่อนไหว พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในท่าทางใบหน้าและร่างกาย เพื่อแสดงให้เห็นถึงการทำงานที่สนุกสนานและผ่อนคลาย รวมถึงวิถีชีวิตที่เป็นธรรมชาติและเชิงบวก ทำให้สะท้อนถึงจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวอำเภอหลงอันและคุณภาพของผู้คนในเมือง ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวโน้มการออกแบบสมัยใหม่และความต้องการของตลาด และเหมาะสมกับสื่อหลากหลายรูปแบบในยุคปัจจุบัน (ภาพที่ 5-16 ถึงภาพที่ 5-19)

ภาพที่ 5-18 ชุดภาพสติ๊กเกอร์

ภาพที่ 5-19 ชุดภาพสติ๊กเกอร์

ในด้านของประโยชน์จากการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ ภาพแบบนี้สามารถนำไปใช้ในการแสดงผลและการสื่อสารแบบเคลื่อนไหวบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ของหน่วยงานวัฒนธรรมในอำเภอหลงอัน ขณะเดียวกัน รัฐบาลท้องถิ่นสามารถใช้ภาพนี้ในการสร้างผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์วัฒนธรรม เพื่อนำมาซึ่งมูลค่าทางวัฒนธรรมจากการเผยแพร่สัญลักษณ์ทางภาพลักษณ์เมือง และมูลค่าทางธุรกิจจากการออกแบบผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

เนื้อหาข้างต้นเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองในครั้งนี้ ซึ่งได้กำหนดแนวคิดหลักของภาพลักษณ์เมือง โลโก้ ภาพกราฟิก สี และสัญลักษณ์นำโชค (mascot) รวมถึงเนื้อหาต่างๆ เพื่อวางพื้นฐานสำหรับรูปแบบในการออกแบบและการวางตำแหน่งภาพลักษณ์ของเมือง

การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบนิเทศศิลป์ของอำเภอหลงอัน

งานวิจัยฉบับนี้อิงตามหลักการการออกแบบภาพลักษณ์เมือง ได้แก่ ความเป็นเอกภาพ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและมีความงามทางศิลปะ โดยพัฒนาแนวทางการออกแบบเชิงสร้างสรรค์และขยายแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้กับสื่อประเภทต่าง ๆ ภายใต้กรอบองค์ประกอบพื้นฐานที่ได้วางไว้ในระยะต้นของการศึกษา การแสดงการและนำเสนองานออกแบบในมิติต่าง ๆ สามารถตอบโจทย์ทั้งด้านการใช้งานและการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้อย่างลุ่มลึก โดยสะท้อนถึงจุดยืนของแบรนด์อำเภอหลงอันในฐานะ “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนา” ได้อย่างชัดเจน ทั้งยังถ่ายทอดจิตวิญญาณอันลึกซึ้งของวัฒนธรรมการทำนาข้าว

1. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทสำนักงาน

งานออกแบบประเภทสำนักงาน หมายถึงสื่อสิ่งพิมพ์และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานด้านวัฒนธรรม เช่น นามบัตร ซองจดหมาย แฟ้มเอกสาร ซองใส่เอกสาร สมุดบันทึก บัตรประจำตัวพนักงาน เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบระบุตัวตนในการปฏิบัติงาน ในงานออกแบบ จำเป็นต้องอ้างอิงแนวคิดภาพรวมของเมืองและความหมายแฝงทางวัฒนธรรมอย่างครอบคลุม ทำให้เกิดความชัดเจนและมีเหตุผลสอดคล้องกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยควบคู่ไปกับการสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงานเมืองที่ดูเป็นทางการและมีความเป็นเอกภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้งานและผู้ติดต่อเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นและจดจำได้ง่าย

การออกแบบในงานวิจัยนี้ ด้านการใช้สีโดยรวมแบ่งออกเป็น 2 โทน ได้แก่ โทนสีเขียวและ โทนสีส้ม เพื่อสร้างความหลากหลายและรายละเอียดของรูปแบบ อีกทั้งเพื่อแยกแยะตามการใช้งานของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ด้านการใช้ภาพกราฟิก นอกจากการประยุกต์ใช้องค์ประกอบโลโก้หลักที่ปรากฏในสื่อแต่ละชิ้นแล้ว ยังมีการผสมผสานลวดลายกราฟิกประกอบอื่น ๆ และมาศอดขององค์กร

อีกด้วย ด้านการใช้ข้อความตัวอักษร ผู้วิจัยได้ใช้สีโลแกน "บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรม" และเลือกใช้แบบอักษรจากกลุ่มฟอนต์ที่จัดทำขึ้นสำหรับอำเภอหลงอันโดยเฉพาะ เช่น แบบฟอนต์ FangZheng DaHei Simplified แบบฟอนต์ Heiti แบบฟอนต์ Huakang BiaoSong W9 แบบฟอนต์ Helvetica และ Times New Roman เพื่อสร้างเอกลักษณ์และความเป็นเอกภาพในงานออกแบบภาพลักษณ์เมืองอย่างครบถ้วน

1.1 การออกแบบนามบัตร

นามบัตรถือเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ภายนอกที่สำคัญของหน่วยงานราชการและหน่วยงานด้านวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน ในการออกแบบครั้งนี้ได้เลือกใช้ลวดลายทุ่งนาข้าวเป็นองค์ประกอบกราฟิกเสริม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ทั้งยังแบ่งโทนสีตามกลุ่มผู้ใช้งาน โดยใช้สีเขียวสำหรับเพศชาย และสีส้มสำหรับเพศหญิง เพื่อสร้างความแตกต่างด้านภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับการใช้งานจริง ขนาดของนามบัตรอยู่ที่ 90×55 มิลลิเมตร พิมพ์สองหน้า บนวัสดุกระดาษขาข้างหรือกระดาษการ์ดขาวแข็ง น้ำหนัก 220 แกรม ทั้งนี้ หากมีความต้องการเฉพาะ สามารถจัดผลิตในรูปแบบพิเศษเพิ่มเติมได้ (อ้างอิงภาพที่ 5-20)

ภาพที่ 5-20 การออกแบบนามบัตร

1.2 การออกแบบซองจดหมายและกระดาษสำหรับเขียนจดหมาย

ซองจดหมายและกระดาษเขียนจดหมายเป็นสื่อพื้นฐานในการสื่อสารข้อมูล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง สำหรับการออกแบบในครั้งนี้ ได้นำเสนอการจัดวางองค์ประกอบอย่างเรียบง่ายโดยใช้โทนสีเขียวและสีส้มเป็นหลัก สร้างความสอดคล้องระหว่างด้านหน้าและด้านหลัง ทั้งนี้มีการจัดวางข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานควบคู่กับสโลแกน “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมน่า” เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น

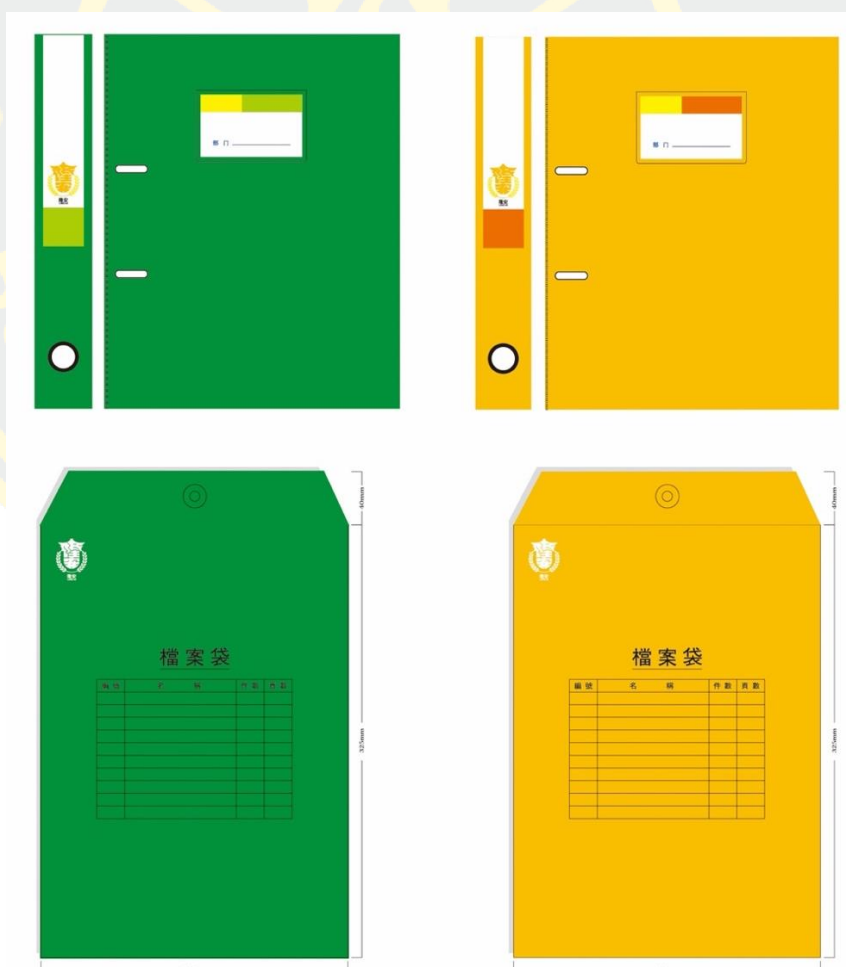
ส่วนของกระดาษเขียนจดหมาย มีการเพิ่มลวดลายพื้นหลังที่ได้แรงบันดาลใจจากเครื่องมือการเกษตร เพื่อเสริมมิติทางศิลปะและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว ขนาดของซองจดหมาย 110 × 220 มิลลิเมตร กระดาษเขียนจดหมาย: 210 × 297 มิลลิเมตร (A4) ใช้วัสดุเป็นกระดาษปอนด์ 80 แกรม หรือสามารถปรับเปลี่ยนตามความต้องการ (ภาพที่ 5-21)

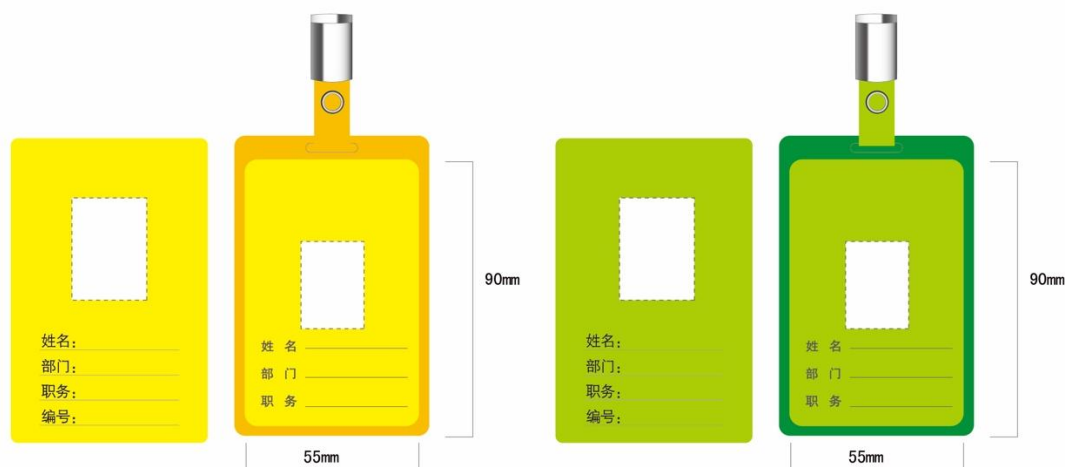
ภาพที่ 5-21 การออกแบบซองจดหมายและกระดาษสำหรับเขียนจดหมาย

1.3 การออกแบบแฟ้มเอกสาร ของใส่เอกสารและบัตรประจำตัวพนักงาน

แฟ้มเอกสาร ของใส่เอกสาร และบัตรประจำตัวพนักงาน ถือเป็นอุปกรณ์สำนักงานสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานด้านวัฒนธรรม การออกแบบนี้มุ่งเน้นการจัดการรูปแบบให้ไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่มีเอกภาพของอำเภอ ในด้านการออกแบบ ผู้วิจัยเลือกใช้โทนสีหลักสองสี ได้แก่ สีเขียวและสีส้ม พร้อมผสมผสานกับสีที่เป็นองค์ประกอบเสริมบางส่วน เพื่อสะท้อนลักษณะการใช้งานที่แตกต่าง ทั้งในด้านประเภทเอกสารและการจำแนกตามเพศของผู้ใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความสะดวกในการใช้งานและการจดจำ โดยแฟ้มเอกสารมีขนาด 300 × 230 มิลลิเมตร ของใส่เอกสาร มีขนาด 325 × 230 มิลลิเมตร (ความหนา 40 มิลลิเมตร) วัสดุเป็นกระดาษอาร์ตการ์ดมีความหนา 157–300 แกรม หรือวัสดุพลาสติกแข็ง ส่วนบัตรประจำตัวพนักงานมีขนาด 90 × 55 มิลลิเมตร วัสดุเป็นกระดาษอาร์ตการ์ด 220 แกรม พร้อมปกพลาสติกใสครอบด้านนอก (ภาพที่ 5-22 และ 5-23)

ภาพที่ 5-22 การออกแบบแฟ้มเอกสาร ของใส่เอกสาร

ภาพที่ 5-23 การออกแบบบัตรประจำตัวพนักงาน

1.4 การออกแบบสมุดบันทึก

สมุดบันทึก สามารถใช้เป็นอุปกรณ์สำนักงานหรือของที่ระลึกได้ โดยในการออกแบบครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบหลัก ได้แก่ รูปแบบที่ 1 ใช้พื้นปกเป็นสีเรียบ และตกแต่งหน้ากระดาษภายในด้วยลวดลายพลิ้วหินใหญ่เป็นพื้นหลัง เพื่อคงไว้ซึ่งฟังก์ชันการใช้งานของสมุดอย่างครบถ้วน รูปแบบที่ 2 ใช้ลวดลายส่วนหัวของมาสคอต 2 แบบเป็นกราฟิกบนปก และตกแต่งหน้ากระดาษภายในด้วยภาพมาสคอตเต็มตัว สมุดทั้งสองรูปแบบมีการแทรกแถบสีเข้มอ่อนสลับกันในลำดับการจัดเล่ม เพื่อสร้างมิติให้กับพื้นผิวและสะท้อนความหนาของสมุด ช่วยเพิ่มความรู้สึกหรูหราและมีมิติในการใช้งาน

การออกแบบโดยรวมมุ่งเน้นการ หลีกเลียงภาพจำแบบเดิม ของเครื่องเขียนสำนักงานที่ดูเคร่งขรึมหรือจำเจ พร้อมทั้ง เพิ่มมิติทางศิลปะและความสนุกสนาน เพื่อสื่อสารถึง อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมการทำนาข้าว ของอำเภอหลงอันที่มีความมีชีวิตชีวา เปี่ยมด้วยพลังแห่งการพัฒนา ขนาด และวัสดุสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ (ภาพที่ 5-24)

ภาพที่ 5-24 การออกแบบสมุดบันทึก

1.5 การออกแบบแก้วกระดาษ

แก้วกระดาษ ถือเป็นอุปกรณ์ที่ใช้บ่อยทั้งในงานสำนักงานและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสื่อสารภาพลักษณ์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการออกแบบจึงควรเน้นความเรียบง่าย ชัดเจน และจดจำได้ง่าย ในการออกแบบครั้งนี้ได้แก้วกระดาษ 2 รูปแบบ โดยใช้โทนสีพื้นต่างกัน และนำโลโก้ประจำเมืองมาใช้ร่วมในการจัดวางองค์ประกอบ เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ทางภาพลักษณ์โดยรวม วัสดุของแก้วเน้นที่กระดาษ ซึ่งเป็นวัสดุพื้นฐานที่ใช้งานง่ายและสะดวกต่อการผลิตและย่อยสลาย โดยขนาดและรูปทรงของแก้วสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการใช้งานจริง (ภาพที่ 5-25)

ภาพที่ 5-25 การออกแบบแก้วกระดาษ

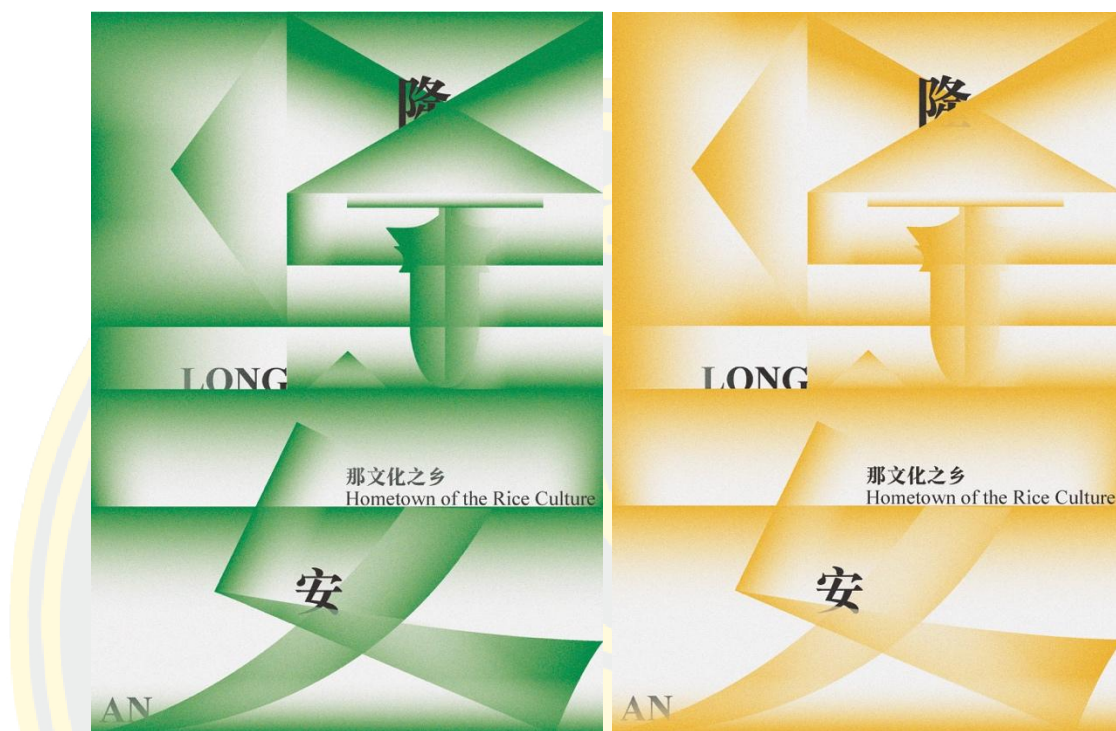
2. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทประชาสัมพันธ์

ระบบการประชาสัมพันธ์และโฆษณานับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งในการออกแบบภาพลักษณ์ของเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการถ่ายทอดอัตลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมของพื้นที่สู่สาธารณชน บทบาทหลักของระบบดังกล่าวคือ การส่งเสริมการเผยแพร่วัฒนธรรม แนวคิดหลัก และสโลแกนประจำเมืองอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การกำหนดเป้าหมายในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจนและตรงกลุ่มเป้าหมาย จะช่วยยกระดับคุณค่าเชิงแบรนด์ของเมือง และส่งเสริมให้ภาพลักษณ์ของเมืองเป็นที่จดจำในวงกว้าง สื่อโฆษณามีความหลากหลาย จึงจำเป็นต้องออกแบบให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละประเภท พร้อมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรม แนวคิด และสโลแกนของเมืองอย่างเป็นระบบ โดยใช้การออกแบบกราฟิกที่สอดคล้องกับเนื้อหา เช่น โลโก้ประจำเมือง สีประจำองค์กร องค์ประกอบกราฟิกเสริม และมาสคอต เพื่อสื่อประชาสัมพันธ์โฆษณาที่มีพลังทางศิลปะ ถ่ายทอดอัตลักษณ์ของเมืองได้อย่างชัดเจนและเข้าถึงผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Tan et al., 2015, p. 82) สำหรับการประยุกต์ใช้งานด้านภาพลักษณ์เมืองในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโฆษณา โดยใช้โปสเตอร์กราฟิกเป็นรูปแบบพื้นฐาน และต่อยอดการใช้งานไปยังสื่อหลากหลายประเภท เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายไฟริมทาง ป้ายโฆษณาที่ป้ายรถโดยสารประจำทาง และผนังศิลปะกลางแจ้ง ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการสื่อสารภาพลักษณ์เมืองในระยะเริ่มต้น ควบคู่กับการบริหารจัดการต้นทุนในระดับที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานเบื้องต้น

2.1 การออกแบบโปสเตอร์เพื่อประชาสัมพันธ์อำเภอหลงอัน

การออกแบบครั้งนี้ใช้ตัวอักษรจีน “หลงอัน” (隆安) เป็นโครงสร้างพื้นฐาน โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบเส้นของตัวอักษรให้เกิดเป็นองค์ประกอบภาพหลักของโปสเตอร์ ภาพโปสเตอร์แบ่งออกเป็นสองรูปแบบที่ให้ผลลัพธ์ทางสายตาที่แตกต่างกัน ได้แก่ สีเขียวที่สื่อถึงความมีชีวิตชีวาของทุ่งนาฤดูร้อน และสีทองที่สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ของรวงข้าวในฤดูใบไม้ร่วง สีทั้งสองแบบสอดคล้องกับสีประจำเมืองทั้งในด้านวิธีการใช้และความหมายเชิงสัญลักษณ์ จึงสามารถนำไปใช้ประชาสัมพันธ์ในแต่ละฤดูกาลได้อย่างเหมาะสม จุดเด่นของโปสเตอร์ชุดนี้อยู่ที่การออกแบบพื้นผิวและการสร้างสรรค์มิติทางศิลปะ โดยในแต่ละเส้นขีดของตัวอักษร “หลงอัน” ได้มีการใช้สีแบบไล่เฉดส่งผลให้เกิดภาพของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดูเลื่อนรางบ้างชัดเจนบ้าง เสริมด้วยการสร้างพื้นผิวแบบเม็ดทราย เพื่อสื่อถึงผิวสัมผัสของทุ่งข้าวในวิถีชีวิตการทำนาและการเก็บเกี่ยวช่วงฤดูใบไม้ร่วง ถ่ายทอดความรู้สึกแห่งความอุดมสมบูรณ์และความงดงามของวัฒนธรรมการทำนาข้าว โดยภาพรวม สื่อถึงแนวคิด “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนา” ของอำเภอหลงอันอย่างลึกซึ้งและมีเอกลักษณ์ ขนาดโปสเตอร์ A2 (สามารถปรับสัดส่วนตามต้องการ) ความละเอียด 300 dpi / 72 ppi (ขึ้นอยู่กับ

สื่อที่ใช้งาน) ใช้วิธีการพิมพ์อิงค์เจ็ท หรือแบบสเปรย์พ่น สามารถใช้วัสดุเป็นกระดาษขนาด 250 แกรม หรือวัสดุอื่นตามความเหมาะสม โปสเตอร์นี้ปรับรูปแบบได้ตามประเภทของสื่อที่ใช้ (ภาพที่ 5-26)

ภาพที่ 5-26 การออกแบบโปสเตอร์เพื่อการประชาสัมพันธ์พื้นฐาน

2.2 การออกแบบโปสเตอร์ชุดจิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลังอัน

การออกแบบในส่วนนี้ได้นำความหมายแฝงทางวัฒนธรรมของการทำนาข้าวในอำเภอ โดยผู้วิจัยถ่ายทอดออกมาเป็นโปสเตอร์ 4 ชุด ซึ่งแต่ละชุดสะท้อนเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ได้แก่ 1) วิธีการผลิตแบบพึ่งพาตนเอง 2) ทักษะชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข 3) บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข 4) โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ อีกทั้งโปสเตอร์ทั้ง 4 ชุดใช้โทนสีที่สื่อถึงอารมณ์และเนื้อหาของแต่ละแนวคิดอย่างชัดเจน ได้แก่ สีส้มอมเหลือง (สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ของฤดูเก็บเกี่ยว) สีเขียว (สื่อถึงการเพาะปลูกและการทำงานอย่างขยันขันแข็ง) สีแดง (สื่อถึงบรรยากาศแห่งการเฉลิมฉลอง) สีส้ม (สื่อถึงความสุขและความพึงพอใจในชีวิต) ภาพพื้นหลังของแต่ละโปสเตอร์ตกแต่งด้วยลวดลายทิวทัศน์ทุ่งนาข้าวเพื่อเสริมบรรยากาศ ขณะที่ภาพหลักด้านหน้าใช้แผนที่อำเภอหลังอันในรูปทรงคล้าย “ผีเสื้อ” เป็นโครงสร้างพื้นฐาน โดยภายในแผนที่นั้นได้แทรกภาพประกอบวิถีชีวิตในแต่ละช่วงของชาวจังหวัดสุพรรณบุรีกับการทำนาข้าว ด้วยเทคนิคการแปะติดทำให้โปสเตอร์สามารถถ่ายทอดแนวคิดของแต่ละชุดหัวข้อได้อย่างชัดเจน

ภาพประกอบในโปสเตอร์วิธีการผลิตแบบพึ่งพาตนเอง แสดงให้เห็นถึงฉากของชาวนา กำลังเก็บเกี่ยวผลผลิตจากทุ่งนาข้าว ไม่ว่าจะเป็นการเก็บเกี่ยว การขาย และการแลกเปลี่ยนสินค้า จากข้าว สื่อให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างแท้จริง ภาพประกอบในโปสเตอร์ที่สนใจต่อชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข นำเสนอภาพชาวนาถือเครื่องมือการเกษตรเดิน อยู่ตามคันนาด้วยท่าทางกระตือรือร้น ช่วยเหลือกันในการทำงาน แสดงถึงความขยัน ความจริงใจ และความสงบสุขในการดำเนินชีวิต ภาพประกอบในโปสเตอร์ชุดบรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข เป็นฉากงานประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว เช่น การเซิมังกร การ ร้องรำทำเพลง ชาวบ้านแต่งกายด้วยชุดประจำเผ่า แสดงออกถึงความรื่นเริง ความเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน และการให้ความสำคัญต่อพิธีกรรมในวิถีชีวิต และภาพประกอบในโปสเตอร์ชุดโลกภายใน จิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ แสดงให้เห็นถึงครอบครัวแรงงานชาวจังหวัดที่ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย มีความอุดมสมบูรณ์จากอาหารที่ผลิตเอง สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น แสดงออกถึงความ รัก ความพอเพียง และความสุขใจภายในบ้าน เนื้อหาของโปสเตอร์ทั้ง 4 ชุด ออกแบบโดยมีหัวข้อ หลักคือ “ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าว” มีการจัดวางหัวข้อย่อยในแต่ละแบบ ใช้แบบอักษรเสยถิตัวหนา อีกทั้งยังนำโลโก้ มาสคอตและสโลแกน "บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรม น่าน" มาเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในการออกแบบ เพื่อให้รูปแบบมีความเป็นเอกภาพและสอดคล้อง กับภาพลักษณ์ที่ดำเนินการออกแบบ

โปสเตอร์ทั้ง 4 ชุดมีขนาด A2 ความละเอียดของภาพอยู่ที่ 300dpi/72ppi (มีการปรับ ตามความต้องการของแต่ละสื่อที่ใช้) พิมพ์แบบอิงค์เจ็ท ใช้วัสดุเป็นกระดาษงาช้าง 250 แกรม หรือ วัสดุอื่น ๆ นอกจากนี้ โปสเตอร์เหล่านี้สามารถประยุกต์ใช้กับสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่าง ๆ ได้ อย่างยืดหยุ่น และปรับรูปแบบได้ตามลักษณะการใช้งานเฉพาะ (ภาพที่ 5-27)

ภาพที่ 5-27 การออกแบบโปสเตอร์ที่นำเสนอจิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลังอัน

2.3 การออกแบบโปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

วัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันมีการใช้สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นหลากหลายด้าน โดยในการออกแบบในงานวิจัยนี้ได้จัดทำโปสเตอร์นำเสนอข้อมูล จำนวน 3 ชุด เพื่อแสดงและอธิบายลักษณะกราฟิกของสัญลักษณ์แต่ละประเภท พร้อมทั้งตีความความหมายเชิงวัฒนธรรมของสัญลักษณ์เหล่านั้น โปสเตอร์แต่ละชุดเลือกใช้สัญลักษณ์ที่สะท้อนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของหลงอัน 6 ประเภท ได้แก่ นาข้าว (เป็นสัญลักษณ์ของสภาพแวดล้อม) ต้นข้าวหรือรวงข้าว (เป็นสัญลักษณ์ของผลผลิตทางการเกษตร) พลับหินใหญ่ (เป็นสัญลักษณ์ของมรดกวัฒนธรรมจากแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ) ครกหินและไม้ตำข้าว (เป็นสัญลักษณ์ของเครื่องมือการเกษตรดั้งเดิม) และข้าวเหนียวห้าสี (เป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมอาหารพื้นถิ่น)

โปสเตอร์แต่ละชุดนำเสนอภาพถ่ายของวัตถุ บรรยากาศและเนื้อหาข้อความที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายที่มาและความหมายแฝงของเนื้อหาและสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าว ซึ่งช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาได้อย่างตรงประเด็น พร้อมมอบประสบการณ์การอ่านที่เรียบง่ายและชัดเจน ในด้านโทนสี มีการเลือกใช้สีเขียวเข้ม สีส้ม และสีแดงจากชุดสีมาตรฐานและสีเสริม เพื่อนำมาตกแต่งพื้นหลังของโปสเตอร์แต่ละชุดให้สอดคล้องกับหัวข้อของเนื้อหา ซึ่งส่งผลให้โปสเตอร์ทั้งสามชุดมีโทนสีแตกต่างกันตามธีมหรือเนื้อหา และมีความงามเชิงศิลปะ โปสเตอร์ขนาด A2 (สามารถปรับอัตราส่วนตามการใช้งาน) ความละเอียด 300 dpi / 72 ppi (จัดทำตามประเภทของสื่อ) การพิมพ์แบบอิงค์เจ็ท / การพิมพ์แบบพ่น วัสดุเป็นกระดาษอาร์ตการ์ดสีงาช้าง 250 แกรม หรือวัสดุอื่นตามที่เหมาะสม โปสเตอร์สามารถประยุกต์ใช้กับสื่อประชาสัมพันธ์ได้หลากหลายรูปแบบ และสามารถปรับรูปแบบตามความต้องการเฉพาะของแต่ละงานได้ (ภาพที่ 5-28 ถึง ภาพที่ 5-30)

隆安
Long An

那文化之乡
Hometown of Rice Culture

大石铲
Large Stone Shovel

隆安
Long An

那文化之乡
Hometown of Rice Culture

稻田
Paddy

大龙潭遗址——大石铲

隆安县今有52处大石铲遗址
大龙潭遗址是目前世界上规模最大、最著名的大石铲遗址。位于乔建镇博浪村大龙潭东南面，面积约为15000平方米。1965年、1979年共出土233件石器，大石铲231件，大约为6500年前。2014年出土石铲300余件，发现了大型石铲祭祀场。出土石铲放置的位置很有秩序，几把并排在一起，刃部朝天，只有一把巨型石铲横卧在探沟南头石壁下，被称作大石铲。广西西南部地区出土的新石器时代晚期一种独特的文物，体硕大、棱角对称、打磨光洁的石铲。

稻作文化遗址符号
Symbols of rice culture sites.

稻作生产环境——稻田风光

隆安县有右江、禄水江、罗兴江、丁当河、布泉河等22条地表河和18条地下河，水资源丰富。隆安县平原面积478.6平方公里，占全县总面积2277平方公里的21%，海拔高度80—150米。这些平原分为冲积平原、溶蚀平原和剥蚀堆积台地，分布在全县各乡镇，而以罗兴江流域、禄水江流域和右江流域最为平坦，是全县面积最大的平原。这里水土条件好，光照比较充足，很适宜水稻的种植和生长，是隆安大龙潭一带的野生稻生长和人工栽培水稻的保障。因此，现今我们可以通过实地考察看到不同时期各地的优美的田园风光。

稻作文化生产环境符号
Symbols of rice culture production environment.

ภาพที่ 5-28 การออกแบบโปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลางอัน 1

野生稻遗址——野生稻

隆安稻作文明起源于壮族先民几千年前对野生稻的驯化与培育，在右江、潯水江和罗兴江沿岸发现了15处连片生长的野生稻，在那桐镇上邓村完成了10亩野生稻保护区。2012年10月，韩斌课题组在国际学术期刊《自然》地490卷发表论文《水稻全基因组遗传变异图谱的构建及驯化起源》(A Map of Rice Genome Variation Reveals the Origin of Cultivated Rice)，文中利用基因组和群体遗传研究手段，揭示了栽培稻的起源和驯化过程，表示广西南宁附近地区的普遍野生稻与栽培稻亲缘关系很近，这就明确了以隆安为主的南宁周边地区是稻作文化的发源地之一。

水稻

隆安县耕地面积、农作物播种面积、农产业等依旧是隆安人民最主要的生产生活方式和经济发展基础。

稻作文化起源符号
Symbols of origin of rice culture.

雁江香米

雁江大米颜色清白，米味清香，蒸煮时散发浓郁的香味，口感绵软香甜，适口性强，久负盛名。同样的水稻种子，只有种在雁江才有这样的效果，因为雁江土壤含有微量元素。隆安人意识到，打造品牌先从大米开始。雁江大米的盛名，让隆安人决心把“雁江”打造成一个农业品牌。

稻作文化产品符号
Symbols of rice culture products.

ภาพที่ 5-29 การออกแบบโปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลางอัน 2

隆安
Long An

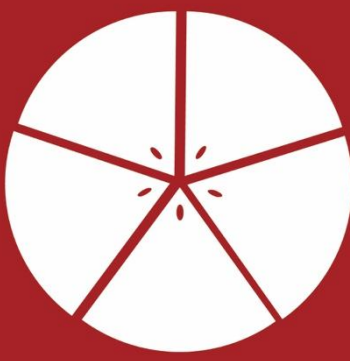
那文化之乡
Hometown of Rice Culture

石臼和木杵
Stone Mortar And Wooden Peste

隆安
Long An

那文化之乡
Hometown of Rice Culture

五色糯米饭
Colored Glutinous Rice

石臼和木杵

石臼，通常选用质地坚硬、耐磨的石头制成，如花岗岩、青石等。一般为圆形或方形的槽状容器，开口较大，底部较窄，内壁光滑，多用于制作糍粑、糯米饭等食物。
木杵，多采用硬木制作，如枣木、榆木、槐木等。形状一般为圆柱形，两端粗细略有不同，一般长度在 30-100 厘米之间。石臼和木杵在广西的使用历史悠久，承载着当地丰富的传统文化内涵，成为了民俗文化的象征之一。它们是广西传统美食制作工艺的重要工具，通过代代相传，保留了独特的饮食文化特色。

稻作文化农具符号
Farm implement Symbols of rice culture.

壮乡美食——糯米饭

五色糯米饭也称为五色饭、花米饭等，因糯米饭呈黑、红、黄、紫、白5种颜色而得名，色彩鲜艳诱人、飘着淡淡植物幽香，也是整个广西“三月三”离不开的特色美食，常用来祭拜神明，被看作吉祥如意、五谷丰登的象征。
五色糯米饭的制作过程：
选好优质糯米，
将紫兰藤（紫色）、密蒙花（黄色）、枫叶（黑色）、红兰草（红色/蓝色）
用热水浸泡出液汁，
分别伴着糯米，然后合而蒸之，美味就可出锅。

稻作文化饮食习俗符号
Food customs Symbols of rice culture.

ภาพที่ 5-30 การออกแบบโปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน 3

2.4 การออกแบบสื่อในการประชาสัมพันธ์เมือง

จากการออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ทั้งสามประเภทข้างต้น ผู้วิจัยได้ต่อยอดงานออกแบบสู่การประยุกต์ใช้งานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมือง ซึ่งรวมถึงแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ป้ายโฆษณา LED ป้ายรถโดยสารประจำทาง กำแพงวัฒนธรรม บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

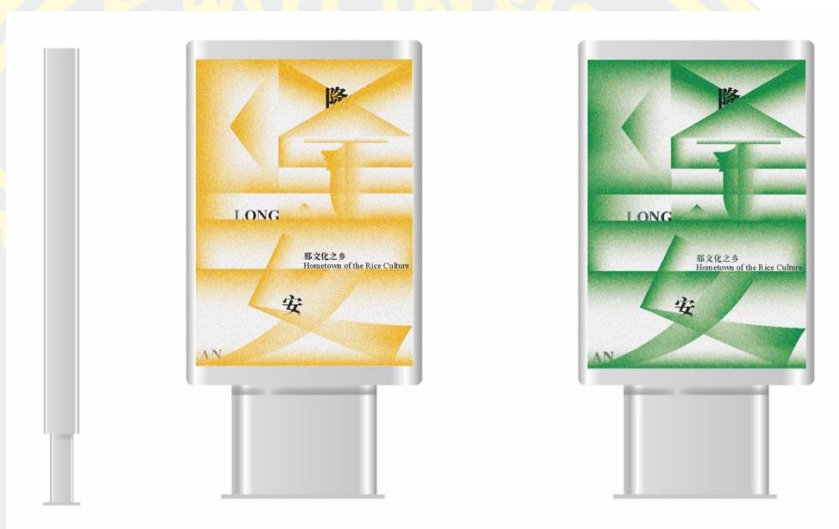
1) การออกแบบแผ่นพับ

การออกแบบสื่อประเภทนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมุ่งเน้นการจัดพิมพ์และแจกจ่ายภายในหน่วยงานราชการระดับท้องถิ่น หน่วยงานด้านวัฒนธรรม รวมถึงกิจกรรมประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ฉบับนี้ได้รับการออกแบบให้มีความเรียบง่ายแต่สง่างาม โดยใช้โลโก้ของอำเภอหลงอัน และสีมาตรฐานของเมืองเป็นองค์ประกอบหลักบนหน้าปก ส่วนเนื้อหาภายในประกอบด้วยข้อมูลจาก “โปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์วัฒนธรรมการทำงานข้าว” ซึ่งผสมผสานทั้งสาระและความสวยงามได้อย่างลงตัว

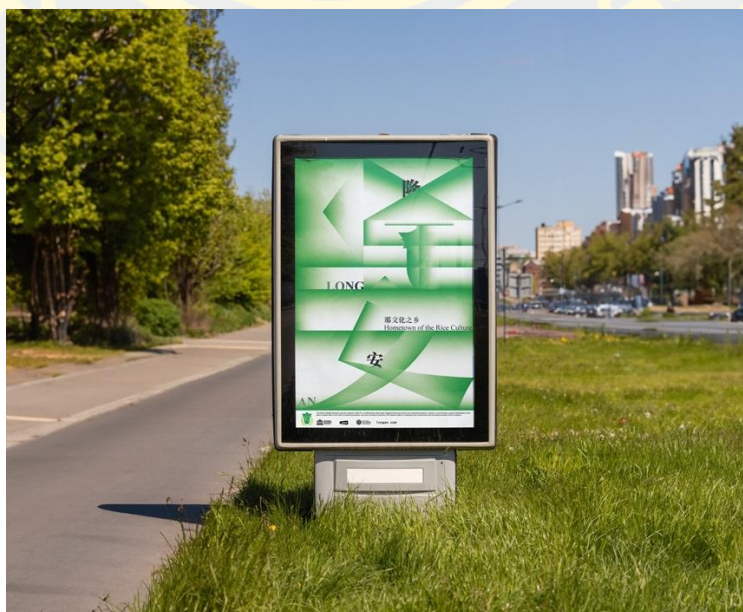
แผ่นพับขนาด A5 ความละเอียด 300 dpi พิมพ์แบบอิงค์เจ็ทหรือพิมพ์แบบดิจิทัล วัสดุในการพิมพ์คือกระดาษอาร์ตการ์ดสีงาช้าง 250 แกรม หรือวัสดุอื่นตามความเหมาะสม ทั้งนี้รูปแบบสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทอื่น ๆ ได้ตามความต้องการ (ภาพที่ 5-31 และ 5-32)

2) การออกแบบป้ายบนท้องถนนและป้ายประชาสัมพันธ์ LED

การประชาสัมพันธ์ประเภทนี้มักนำไปใช้งานในบริเวณถนนและพื้นที่สาธารณะรอบตัวอำเภอหลงอัน โดยมีต้นทุนการติดตั้งที่เหมาะสมและควบคุมได้ง่าย สำหรับตัวอย่างในการออกแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เนื้อหาจากโปสเตอร์ชุดพื้นฐานเป็นหลัก ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์แสดงผลด้วยภาพโปสเตอร์หลากหลายรูปแบบในภายหลังได้ตามความเหมาะสมกับพื้นที่จัดแสดง (ภาพที่ 5-33 และ 5-34)

ภาพที่ 5-33 การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ LED 1

ภาพที่ 5-34 การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์ LED 2

ผู้วิจัยได้นำงานออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์จำลองติดตั้งบนถนนจินเต๋ย บริเวณจัตุรัสเต๋ยเฉิง อำเภอหลงอัน ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่ตั้งอยู่ใกล้กับหน่วยงานราชการหลายแห่ง เช่น สำนักงานเทศบาลอำเภอหลงอัน และศูนย์สื่อสารรวมของอำเภอหลงอัน การติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ในจุดดังกล่าวจึงถือเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านสื่อในพื้นที่สาธารณะอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ดังภาพที่ 5-35)

ภาพที่ 5-35 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้บนถนนจินเต๋ย

3) การออกแบบป้ายรถโดยสารประจำทาง

ป้ายโฆษณาที่ป้ายรถโดยสารประจำทางถือเป็นสื่อกลางสำคัญในยุคปัจจุบันสำหรับการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์เมือง โดยสามารถแสดงผลได้ทั้งในรูปแบบโปสเตอร์กระดาษและจอแสดงผลดิจิทัล ซึ่งเข้าถึงได้ทั้งกลุ่มประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว จึงมีมูลค่าในการประชาสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ในการออกแบบนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้โปสเตอร์ชุด “ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าว” ผสมผสานกับโปสเตอร์ชุดภาพลักษณ์เมืองพื้นฐาน เพื่อจัดวางให้กลมกลืนกับบริบทของพีชพรรณริมทางและโครงสร้างของป้ายรถโดยสาร ทั้งนี้ในการผลิตจริงจำเป็นต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมและข้อจำกัดของสถานที่เพื่อนำไปสู่การจัดวางที่เหมาะสมที่สุด (ภาพที่ 5-36)

ภาพที่ 5-36 การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบป้ายรถประจำทางของเมือง

4) การออกแบบกำแพงวัฒนธรรมของเมือง

การประชาสัมพันธ์ประเภทนี้นิยมติดตั้งบนผนังริมทางหรือกำแพงบริเวณใจกลางเมืองของอำเภอหลงอัน หรือริมถนนสายหลัก โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก ซึ่งให้ผลลัพธ์ในการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องและยาวนาน การออกแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ชุดโปสเตอร์ “ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าว” มาเรียงต่อกันอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความน่าสนใจและดึงดูดสายตาของผู้คนได้มากยิ่งขึ้น ในการผลิตจริงควรเลือกใช้ขนาดตั้งแต่ A1 ขึ้นไป เพื่อรับประกันทั้งในด้านความชัดเจนและประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ (อ้างอิงภาพที่ 5-37)

ภาพที่ 5-37 การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบกำแพงวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน

5) การออกแบบบอร์ดประชาสัมพันธ์ภายนอก

รูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทนี้มักถูกติดตั้งในสถานที่ราชการ เช่น อาคารที่ทำการของหน่วยงานรัฐ หน่วยงานด้านวัฒนธรรม คณะกรรมการชุมชน หมู่บ้าน หรือบริเวณทางเข้า-ออกของหมู่บ้าน โดยเน้นการจัดทำในลักษณะป้ายประชาสัมพันธ์ถาวร ใช้งานได้ระยะยาว มีความปลอดภัย และเหมาะสมกับการประชาสัมพันธ์เชิงข้อมูล ในการออกแบบนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้เนื้อหาเกี่ยวกับ “โปสเตอร์ชุดสัญลักษณ์วัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน” เพื่อให้ประชาชนเจ้าหน้าที่ และนักท่องเที่ยวสามารถศึกษาและทำความเข้าใจถึงอัตลักษณ์ของสัญลักษณ์และความหมายแฝงทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้อย่างละเอียด (ภาพที่ 5-38)

ภาพที่ 5-38 การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบบอร์ดประชาสัมพันธ์

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการประยุกต์ใช้งานออกแบบประชาสัมพันธ์ในสถานที่จริง ณ ศูนย์บริการพรรคและมวลชน ชุมชนซินซิ่ง ตำบลเจียงเซียง อำเภอหลงอัน (ดังภาพที่ 5-39)

ภาพที่ 5-39 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้ศูนย์บริการพรรคและมวลชน ชุมชนซินซิ่ง ตำบลเจียงเซียง อำเภอหลงอัน

2.5 การออกแบบธงประชาสัมพันธ์

ธงประจำเมืองสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการนำสัญลักษณ์ภาพที่มีความโดดเด่นมาสร้างจุดจดจำ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการรับรู้และความรู้สึกผูกพันกับพื้นที่มากยิ่งขึ้น ธงเมืองมักนำไปใช้ในพื้นที่สาธารณะ เช่น ถนนสายหลัก ลานกิจกรรม หรือพื้นที่กลางแจ้งในช่วงเทศกาลต่าง ๆ โดยถือเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์เมือง ในการออกแบบนี้ ได้เน้นการแสดงโลโก้สัญลักษณ์ของอำเภอหลงอันอย่างชัดเจน พร้อมใช้โทนสีมาตรฐานของเมือง 2 สีหลักเป็นพื้นหลัง เพื่อให้ได้ภาพลักษณ์ที่สวยงาม ชัดเจน และสามารถจดจำได้ง่าย (ภาพที่ 5-40)

ภาพที่ 5-40 การออกแบบธงประชาสัมพันธ์

ต่อไปนี้เป็นกรจำลองการประยุกต์ใช้งานออกแบบในรูปแบบธงประชาสัมพันธ์บนถนนจินเต๋ย ตำบลเฉิงเซียง อำเภอหลงอัน (ดังภาพที่ 5-41)

ภาพที่ 5-41 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้งานออกแบบในรูปแบบธงประชาสัมพันธ์

2.6 การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์บนทางด่วน

สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทนี้ถือเป็นกระบวนการผสมผสานระหว่างศิลปะและการประชาสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อน โดยมีจุดประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ขับและผู้โดยสารในพื้นที่สาธารณะ พร้อมถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับแบรนด์ของพื้นที่และวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงถือเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากสามารถสร้างผลลัพธ์ทางสายตาได้อย่างชัดเจน ในแง่ของการออกแบบ โฆษณาดังกล่าวจำเป็นต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมในการจัดวาง กลุ่มเป้าหมายและเงื่อนไขในการรับชม จึงควรเลือกใช้ภาพกราฟิกและไอคอนที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย และดูสง่างาม

โดยผู้วิจัยใช้โทนสีเขียวและสีเป็นพื้นหลัง ซึ่งเป็นสีที่มีความโดดเด่นและสะท้อนถึงบรรยากาศของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน พร้อมผสมผสานโลโก้ประจำอำเภอหลงอัน สโลแกน “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนา” เพื่อให้ผู้ชมได้รับสารอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังให้มาสกอตประจำอำเภอหลงอันที่ออกแบบขึ้นอย่าง “หลงหลง” และ “อันอัน” ให้มีการแสดงท่าทางที่แสดงถึงความเป็นมิตรและเป็นมิตร เพื่อสร้างความรู้สึกรับและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมพื้นถิ่นอย่าง “การขับขานเพลงภูเขา” ผ่านภาพลักษณ์ที่สดใสและจดจำง่ายของมาสกอต (ภาพที่ 5-42)

ภาพที่ 5-42 การออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์บนทางด่วน

ต่อไปนี้เป็นภาพจำลองการประยุกต์ใช้ป้ายประชาสัมพันธ์บนทางหลวงนอกเมือง (ภาพที่ 5-43)

ภาพที่ 5-43 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้ในการโฆษณาบนทางหลวงนอกเมือง

3. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์

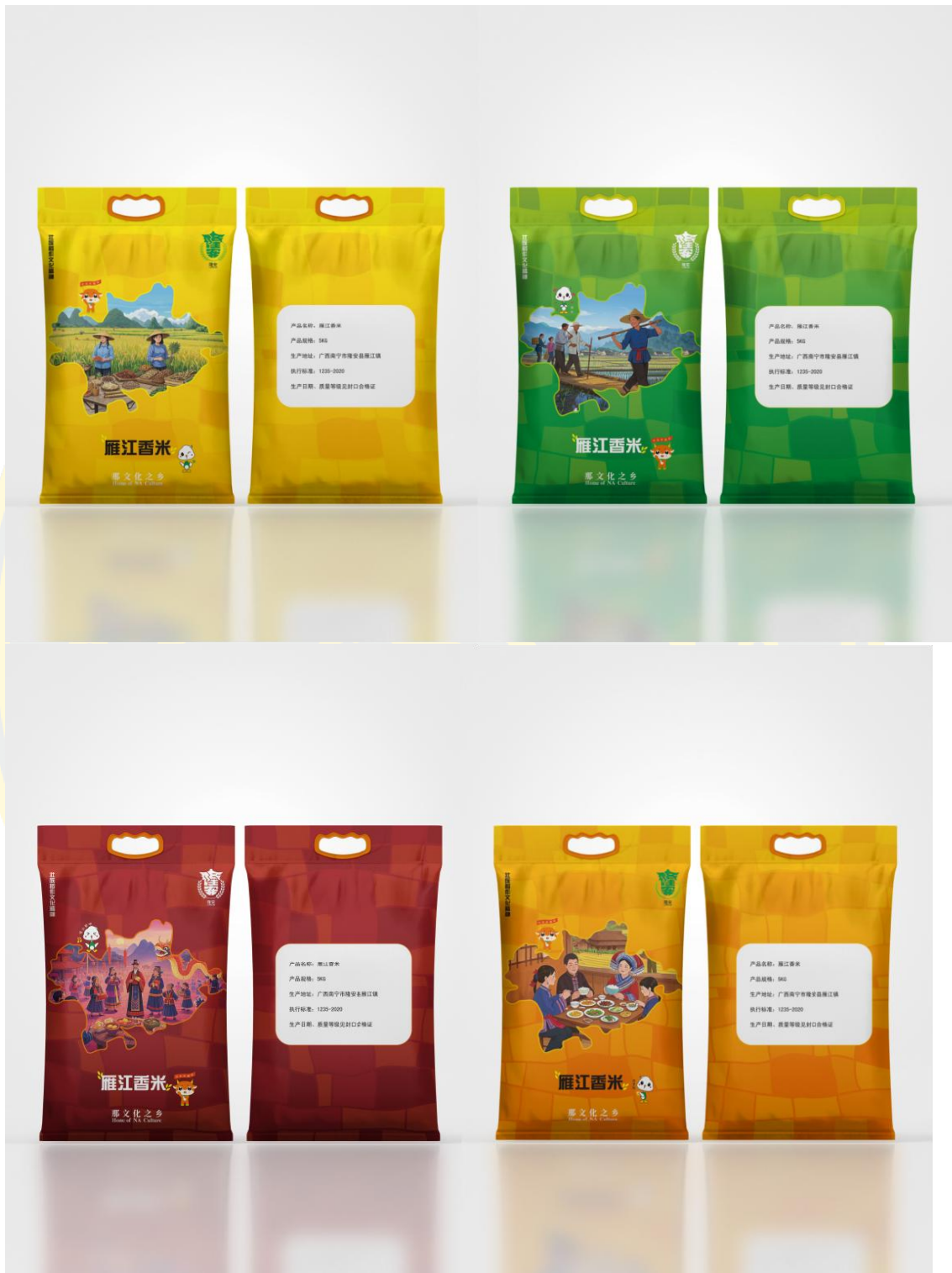
3.1 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ของข้าวสาร

การผลิตและจำหน่ายข้าวสารถือเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน ซึ่งในปัจจุบันแบรนด์ข้าวสารที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของหลงอัน คือ ข้าวหอมเยี่ยนเจียง การออกแบบบรรจุภัณฑ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำโปสเตอร์ชุด “จิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนาข้าว” ที่ได้จัดทำไว้ก่อนหน้านี้มาใช้ สีสันทองพื้นหลังแบ่งออกเป็น 4 โทนมสี โดยสีเหลือง (หมายถึงช่วงเวลาแห่งการเก็บเกี่ยว) สีเขียว (หมายถึงช่วงเวลาแห่งการเพาะปลูก) สีแดง (หมายถึงช่วงเทศกาล

แห่งความสนุกสนาน) สีส้ม (ช่วงเวลาแห่งความสุข) อีกทั้งประยุกต์ใช้กราฟิกทุ่งนามาเป็นภาพพื้นหลัง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้รูปทรงแผนที่อำเภอหลงอันมาเป็นกรอบของภาพที่เป็นองค์ประกอบหลัก และแทรกภาพประกอบวิถีชีวิตของชนเผ่าในอำเภอหลงอันกึ่งกลางบรรจุภัณฑ์ พร้อมทั้งใช้ภาพมาสคอตมาสร้างความน่าสนใจให้กับบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยมีการปรับหัวข้อและข้อความให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของผลิตภัณฑ์ เพื่อเน้นชื่อแบรนด์ “ข้าวหอมเยียนเจียง” และข้อมูลผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นยิ่งขึ้น จุดเด่นของการออกแบบคือการนำเสนอด้วยภาพประกอบ ช่วยเสริมให้บรรจุภัณฑ์มีความเป็นศิลปะ แสดงออกถึงคุณภาพและความประณีตผ่านการจัดองค์ประกอบภาพ ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เพียงดูมีคุณภาพ แต่ยังสื่อถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม และสอดคล้องกับแนวคิดภาพลักษณ์อำเภอหลงอัน โดยขนาดบรรจุภัณฑ์อยู่ที่ 220 × 320 มิลลิเมตร ใช้วัสดุพลาสติก หรือสามารถปรับเปลี่ยนตามความต้องการเฉพาะของผลิตภัณฑ์ (ภาพที่ 5-44 และ 5-45)

ภาพที่ 5-44 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร

ภาพที่ 5-45 การประยุกต์ใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวสาร

3.2 การออกแบบถุงบรรจุภัณฑ์

ถุงบรรจุภัณฑ์เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน ทั้งยังสร้างการรับรู้ต่อภาพลักษณ์เมืองในระหว่างการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการออกแบบนี้ ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของเครื่องมือการเกษตรซึ่งเป็นกราฟิกเสริมนำมาวางเรียงแบบแพทเทิร์นทั้งด้านหน้าและด้านหลังของบรรจุภัณฑ์ ด้านข้างมีการจัดวางโลโก้ของอำเภอหลงอัน โดยแบ่งแบบบรรจุภัณฑ์เป็นสองรูปแบบ แบบที่หนึ่ง พื้นหลังใช้โทนสีเขียวและมีการไล่เฉดสีเขียวบางส่วน แบบที่สอง พื้นหลังใช้โทนสีส้มและมีการไล่เฉดสีส้มบางส่วน โดยรวม การออกแบบบรรจุภัณฑ์มีความกลมกลืน และแสดงออกถึงความทันสมัยอย่างมีรสนิยม โดยใช้เครื่องมือสำหรับการทำนาข้าวพื้นบ้านของอำเภอหลงอันซึ่งเป็นสิ่งผู้คนในท้องถิ่นคุ้นเคย จึงสามารถสร้างการรับรู้และความผูกพันทางวัฒนธรรมกับชุมชนได้อย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังช่วยให้เกิดการจดจำภาพลักษณ์ของพื้นที่ได้ดีผ่านการใช้งานในชีวิตประจำวัน ถุงขนาดใหญ่ 400 × 300 × 60 มิลลิเมตร ถุงขนาดเล็ก 200 × 160 × 30 มิลลิเมตร พิมพ์ระบบดิจิทัล หรือ อิงค์เจ็ทด้วยกระดาษอาร์ตการ์ด หรือกระดาษปอนด์ 200–220 แกรม (ภาพที่ 5-46 และภาพที่ 5-47)

ภาพที่ 5-46 การออกแบบถุงบรรจุภัณฑ์

ภาพที่ 5-47 แบบจำลองถุงบรรจุภัณฑ์

4. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทระบบนำทางภายในสำนักงานและนอกสำนักงาน

ระบบนำทางภายนอก หมายถึง ระบบสื่อหรือป้ายนำทางที่ติดตั้งในพื้นที่ภายนอกของเมืองหรือพื้นที่สาธารณะ มีหน้าที่ในการช่วยให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มาเยือนเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ระบบนำทางภายในสำนักงาน หมายถึง ระบบป้ายบอกทิศทางและข้อมูลที่ออกแบบเฉพาะสำหรับพื้นที่ภายในของหน่วยงานราชการหรืออาคารสำนักงานท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไปสามารถค้นหาแผนกหรือพื้นที่ทำงานต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก ในการออกแบบ ผู้วิจัยได้เน้นการพัฒนาระบบนำทางภายในสำนักงานในรูปแบบมาตรฐาน โดยได้จัดทำป้ายสื่อสารและป้ายนำทางในบางประเภท ได้แก่ ป้ายบอกทิศทางภายนอกอาคาร ป้ายบอกชั้นภายในอาคาร ป้ายนำทางสำหรับเขตพื้นที่สำนักงาน และป้ายบอกทางสำหรับ

พื้นที่เพิ่มเติมอื่น ๆ โดยรูปแบบการออกแบบยึดหลักความเรียบง่ายและขนาดใหญ่เพื่อให้ง่ายต่อการมองเห็น โดยใช้โทนสีหลักคือสีเขียวและสีส้ม ข้อความบนป้ายใช้แบบอักษรเฮยถีดัวหนา เพื่อเสริมความชัดเจนในการอ่านและเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลโดยรวม ซึ่งกำหนดภาพรวมการออกแบบให้มีลักษณะกลมกลืน เป็นเอกภาพ และตอบโจทย์การใช้งานจริงได้อย่างคุ้มค่า (อ้างอิงภาพที่ 5-48)

ในอนาคต การสร้างภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอันสามารถขยายแนวทางการออกแบบระบบนำทางเฉพาะทาง เช่น ระบบนำทางด้านการคมนาคมในเมือง ระบบนำทางเส้นทางรถโดยสารประจำทาง ระบบนำทางเส้นทางรถไฟฟ้่าใต้ดิน ระบบนำทางในแหล่งท่องเที่ยวหรือสวนสาธารณะ เป็นต้น

ภาพที่ 5-48 การออกแบบสื่อระบบนำทางในภายนอกอาคารและภายในสำนักงาน

ผู้วิจัยได้นำบางส่วนของงานออกแบบระบบนำทางมาประยุกต์ใช้ในศูนย์สื่อสารรวม อำเภอหลงอัน และอาคารสำนักงานวัฒนธรรม วิฑูกรกระจายเสียง กีฬา และการท่องเที่ยวของอำเภอหลงอัน โดยครอบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น บริเวณทางเข้าหลัก ป้ายบอกทางภายในอาคาร และองค์ประกอบสื่ออื่น ๆ (ดังภาพที่ 5-48 และภาพที่ 5-49) โครงการออกแบบในลักษณะนี้สามารถ

พัฒนาเพิ่มเติมได้ในอนาคต โดยอาศัยความร่วมมือกับบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับแต่งรายละเอียดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5-49 ศูนย์สื่อสารรวมอำเภอหลงอัน

ภาพที่ 5-50 อาคารสำนักงานวัฒนธรรม วิทยูกระจายเสียง กีฬา และการท่องเที่ยวของอำเภอหลงอัน

5. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทเครื่องแต่งกายและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

5.1 การออกแบบเสื้อยืดและหมวก

เสื้อยืดและหมวกเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ใช้ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และวัฒนธรรมของเมือง โดยการพิมพ์โลโก้ประจำองค์กร ลวดลายสำคัญ หรือแนวคิดหลักขององค์กรลงบนเสื้อยืดและหมวก ไม่เพียงใช้เป็นเครื่องแต่งกายของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ แต่ยังสามารถใช้เป็นของที่ระลึกมอบให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือแขกผู้มาเยือนได้ด้วย นับเป็นแนวทางประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ในทางปฏิบัติ ในงานออกแบบเสื้อยืด ผู้วิจัยออกแบบให้สีพื้นมีสามโทนสี ได้แก่ สีขาว สีเหลืองและสีเขียว ส่วนหมวกใช้การจับคู่สีระหว่างสีเหลือง และสีส้ม ทั้งนี้ แต่ละชิ้นงานพิมพ์โลโก้ประจำอำเภอในโทนสีที่สอดคล้องกับพื้นหลังอย่างเหมาะสม การออกแบบมีลักษณะที่เรียบง่าย ทันสมัย และมีความเป็นเอกภาพในเชิงภาพลักษณ์ (ภาพที่ 5-51 และ 5-52)

ภาพที่ 5-51 การออกแบบเสื้อยืด

ภาพที่ 5-52 การออกแบบหมวก

5.2 การออกแบบกระเป๋าคาดและหมอน

กระเป๋าคาดและหมอนอิงถือเป็นผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ไม่เพียงตอบโจทย์ในด้านการใช้งานในชีวิตประจำวันและการตกแต่งบ้าน แต่ยังผลิตจากวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้หลายครั้ง และมีศักยภาพในการประชาสัมพันธ์ที่ยั่งยืนผ่านการใช้งาน การออกแบบใช้อัตลักษณ์ของงานหัตถกรรมผ้าฝ้ายลินินของชนเผ่า ซึ่งเป็นภูมิปัญญาพื้นถิ่นที่มีความโดดเด่นของชนเผ่า โดยการออกแบบมุ่งเน้นที่ความเรียบง่ายและความทันสมัยผ่านด้วยโลโก้กราฟิกและภาพมาสเตอร์ โดยใช้สีเขียวและสีส้มเป็นพื้นหลัง ทำให้ผลลัพธ์ทางสายตาที่หลากหลาย จากมุมมองของผู้ใช้งาน การออกแบบนี้มุ่งเน้นให้มีความหลากหลายเพื่อเพิ่มทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้ใช้งาน ทั้งในด้านรูปแบบและการใช้งาน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อแบรนด์และเพิ่มศักยภาพในการจำหน่ายสินค้า ขนาดของกระเป๋าคาดอยู่ที่ 300 × 400 มิลลิเมตร ขนาดของหมอนอิง 400 × 400 มิลลิเมตร เป็นการพิมพ์ตะแกรงใหม่บนผ้าฝ้ายผสมลินิน สามารถปรับแต่งขนาด รูปแบบ หรือสีสันทันเพิ่มเติมได้ตามลักษณะของการใช้งานจริง หรือความต้องการเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย (ภาพที่ 5-53 และ 5-54)

ภาพที่ 5-53 การออกแบบกระเป๋าผ้า

ภาพที่ 5-54 การออกแบบหมอนอิง

5.3 การออกแบบพวงกุญแจและแม่เหล็กติดตู้เย็น

พวงกุญแจและแม่เหล็กติดตู้เย็นเป็นของที่ระลึกขนาดเล็กที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ สามารถใช้งานได้จริง ต้นทุนต่ำ และเป็นผลิตภัณฑ์ที่นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเลือกซื้อสูง จึงเป็น เครื่องมือการเผยแพร่ภาพลักษณ์และวัฒนธรรมของเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ ในการออกแบบนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้รูปทรงวงกลม และมีการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ประกอบ เช่น โลโก้ มาสคอต สติกเกอร์ มาสคอต และองค์ประกอบอื่นที่วิจัยออกแบบขึ้น ผู้วิจัยเน้นโทนสีเขียวและส้มเป็นหลัก ทั้งยังจับคู่สี เพื่อสร้างความหลากหลาย เพิ่มทางเลือกให้กับผู้ใช้งาน ในส่วนของวัสดุเลือกใช้โลหะหรือพลาสติก และใช้เทคนิคการพิมพ์ลายบนวัสดุเพื่อให้ได้พื้นผิวที่มีคุณภาพสูง ให้ความรู้สึกจับต้องได้และมีมิติ (ภาพที่ 5-55 และ 5-56)

ภาพที่ 5-55 การออกแบบพวงกุญแจ

ภาพที่ 5-56 การออกแบบแม่เหล็กติดตู้เย็น

5.4 การออกแบบแก้วเซรามิก

แก้วเซรามิกเป็นของใช้ที่มีคุณภาพสูง และสิ่งผลิตได้ง่าย จึงเหมาะสำหรับใช้เป็นของที่ระลึกมอบให้พนักงานหน่วยงานราชการ หรือจำหน่ายเป็นของขวัญในกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งมี ส่วนช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมืองได้ ในงานออกแบบนี้ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์โลโก้ประจำอำเภอเป็น ลวดลายหลัก พื้นหลังของแก้วเลือกใช้สีมาตรฐานและสีเสริมของเมือง ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง ซึ่งช่วยเน้นพื้นผิวเรียบเงาของเซรามิก และให้ความรู้สึกถึงความสวยงาม (ภาพที่ 5-57)

ภาพที่ 5-57 การออกแบบแก้วเซรามิก

5.5 การออกแบบปฏิทิน

ปฏิทินถือเป็นของที่ระลึกแบบดั้งเดิมที่ให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าในการใช้งานในชีวิตประจำวัน สำหรับการออกแบบครั้งนี้ ผู้วิจัยนำภาพมาสคอตมาประยุกต์ใช้เป็นองค์ประกอบหลัก โดยใช้โทนสีเขียวและเหลือง ซึ่งเนื้อหาในแต่ละหน้าแทรกภาพสติ๊กเกอร์ของมาสคอต เพื่อเพิ่มความสนุกสนาน เสริมสร้างความน่าสนใจ และควมมีชีวิตชีวาให้กับปฏิทิน ภาพรวมของการออกแบบเน้นความเรียบง่ายและมีความทันสมัย (ภาพที่ 5-58)

ภาพที่ 5-58 การออกแบบปฏิทิน

5.5 การออกแบบร่ม

ร่มถือเป็นหนึ่งในอุปกรณ์ที่สามารถใช้ได้ทั้งในกิจกรรมของหน่วยงานอำเภอหลงอัน และเป็นของที่ระลึกหรือของขวัญประจำวันสำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยว จึงสามารถประชาสัมพันธ์ได้อย่างต่อเนื่อง ในการออกแบบนี้ ผู้วิจัยแบ่งการออกแบบเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ร่มสำหรับใช้ในประจำวันและร่มสำหรับใช้ในกิจกรรมหรืออีเวนต์ต่าง ๆ โดยมีการแบ่งประเภทด้วยโทนสีใช้อองค์ประกอบของโลกในการออกแบบ เพื่อให้ภาพรวมเรียบง่าย แต่ให้ความรู้สึก สดใสและมีชีวิตชีวา (ภาพที่ 5-53)

ภาพที่ 5-59 การออกแบบร่มกันฝน

6. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทการขนส่งคมนาคม

การออกแบบประเภทการขนส่งสาธารณะเน้นไปที่การตกแต่งรถโดยสารประจำทาง ซึ่งเป็นหนึ่งในพาหนะที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในอำเภอหลางอัน มีบทบาทเป็นสื่อเคลื่อนที่ที่สามารถประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์เมืองและวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยใช้มังกรฟางข้าวเป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งลักษณะการเคลื่อนไหวของมังกรฟางมีความสอดคล้องกับรูปร่างและการเคลื่อนที่ของรถประจำทาง โดยใช้ภาพลวดลายมังกรฟางข้าวที่กำลังทะยานพิมพ์บนตัวรถ ช่วยสื่อถึงพลังชีวิต ความรุ่งเรือง และความหมายมงคลที่อยู่เบื้องหลังสัญลักษณ์นี้ ซึ่งสัญลักษณ์มรดกทางวัฒนธรรมนี้เสริมสร้างภาพลักษณ์อำเภอหลางอันอย่างชัดเจน เสริมสร้างประสบการณ์ของทั้งชาวเมืองและนักท่องเที่ยวให้รู้สึกถึงวัฒนธรรมที่มีชีวิตอยู่รอบตัว (ภาพที่ 5-59 ถึง 5-62)

ภาพที่ 5-60 แบบจำลองการประยุกต์ใช้การออกแบบในรถประจำทาง 1

ภาพที่ 5-61 แบบจำลองการประยุกต์ใช้การออกแบบในรถประจำทาง 2

ภาพที่ 5-62 แบบจำลองการประยุกต์ใช้การออกแบบในรถประจำทาง 3

7. การประยุกต์ใช้ในงานออกแบบประเภทดิจิทัลมีเดีย

ระบบสื่อดิจิทัล หมายถึง สื่อกลางที่ใช้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการบันทึก ประมวลผล เผยแพร่ และรับข้อมูล โดยมีลักษณะเด่นคือการกระจายข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งครอบคลุมถึงการออกแบบเว็บไซต์ การออกแบบอินเทอร์เฟซ และการออกแบบมัลติมีเดียต่าง ๆ (Tan et al., 2015, p. 84) การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์เมืองผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล การออกแบบ ไม่เพียงต้องมีความสอดคล้องกับระบบภาพลักษณ์ของเมืองเท่านั้น แต่ยังต้องให้ความสำคัญกับ ประสบการณ์ของผู้ใช้อีกด้วย

การออกแบบในครั้งนี้ใช้ ดำเนินการออกแบบหน้าเว็บไซต์เป็นพื้นฐาน โดยเน้นการจัด องค์ประกอบอย่าง เรียบง่าย สง่างาม และมีจังหวะที่สมดุล นำเสนอภาพบรรยากาศวัฒนธรรมการทำ นาข้าวของอำเภอหลงอัน โลโก้ และองค์รวมของภาพลักษณ์อำเภอหลงอัน ทั้งยังเป็นช่องทางในการ พัฒนาสื่ออินเทอร์เน็ตของในอำเภอหลงอัน (ภาพที่ 5-63 ถึง ภาพที่ 5-64)

ภาพที่ 5-63 การออกแบบหน้าเว็บไซต์ในรูปแบบหน้าจคอมพิวเตอร์ 1

ภาพที่ 5-64 การออกแบบหน้าเว็บไซต์ในรูปแบบหน้าจอกอมพิวเตอร์ 2

การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและการปรับปรุงผลงานออกแบบ

การประเมินผลงานออกแบบในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการวิจัยวัฒนธรรม 4 ท่าน ได้แก่ ลู โทย่วจิว (ที่ปรึกษาด้านวัฒนธรรมการทำนาในหลงอัน) เหลย อินจาง (รองประธานสหพันธ์วรรณกรรมและศิลปะแห่งอำเภอหลงอัน) หวง เหลียนฟาง (เลขาธิการสำนักงานวัฒนธรรมอำเภอหลงอัน) และหลี่ จิง (รองผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์มรดกทางวัฒนธรรมอำเภอหลงอัน) อีกทั้งยังประเมินผลงานจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 2 ท่าน ได้แก่ หลิว เสี่ยวตง (รองคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หนานหนิง, ผู้บริหารบริษัทวัฒนธรรมเจ๋วเหมย์อินเซียง ซึ่งทำงานในอุตสาหกรรมการออกแบบมา 18 ปี) และสวี เหวยจวิน (ผู้บริหารบริษัทวัฒนธรรมและการสื่อสารหนานหนิง ซึ่งทำงานในอุตสาหกรรมการออกแบบมา 15 ปี) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงชุดผลงานออกแบบภาพลักษณ์อำเภอ เพื่อให้สามารถสะท้อนถึงวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอันได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สถานที่ดำเนินการคืออำเภอหลงอันและนครหนานหนิง มณฑลกว่างซี โดยใช้ "แบบประเมินผลงานโดยผู้เชี่ยวชาญ" ซึ่งเนื้อหาหลักของแบบประเมินผลประกอบด้วยการสำรวจความพึงพอใจโดยรวมและข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแก้ไขการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอันที่ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5-1

เนื้อหาการประเมิน	ต้องปรับปรุง	เหมาะสม	ดี	ดีเยี่ยม
1. การออกแบบโลโก้ในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองมีความเหมาะสมกับอำเภอหลงอันหรือไม่		✓	✓✓✓	✓✓
2. สีมาตรฐานในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองมีความเหมาะสมกับอำเภอหลงอันหรือไม่		✓	✓✓✓	✓✓
3. องค์ประกอบของกราฟิกเสริมในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง มีความเป็นตัวแทนหรือไม่		✓	✓✓✓	✓✓
4. มาสคอตในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง มีความเป็นตัวแทนหรือไม่		✓	✓✓✓	✓✓
5. การออกแบบชุดสื่อศิลปะของการออกแบบภาพลักษณ์เมือง สามารถนำไปใช้จริงได้หรือไม่		✓✓	✓✓✓	✓
6. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองได้ถ่ายทอด		✓✓	✓✓✓	✓

เนื้อหาการประเมิน	ต้องปรับปรุง	เหมาะสม	ดี	ดีเยี่ยม
แนวความคิดแบรนด์อย่าง “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมน่า” หรือไม่				
7. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองโดยรวม ไตสะท้อนให้เห็นถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันหรือไม่ และมีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรมใหม่		✓✓	✓✓✓	✓
8. การออกแบบภาพลักษณ์เมืองทำให้ทานเกิดความรู้สึกรวมดวยหรือไม่		✓	✓✓✓ ✓	✓
9. ทานคิดว่าชุดการออกแบบภาพลักษณ์เมืองนี้สามารถยกระดับฐานะเมืองและภาพลักษณ์โดยรวมของอำเภอหลงอันได้หรือไม่		✓✓	✓✓✓	✓
10. ระดับความพึงพอใจของทานที่มีต่อชุดการออกแบบภาพลักษณ์เมืองนี้		✓	✓✓✓	✓✓

เนื้อหาการประเมินผลงานการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอันประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่ การออกแบบโลโก้ สีมาตรฐาน กราฟิกเสริม มาสคอต การใช้งาน การสื่อสารแนวคิดแบรนด์ “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมน่า” การแสดงออกและการเผยแพร่ความหมายแฝงของวัฒนธรรมการทำนา การสร้างความรู้สึกร่วม การยกระดับภาพลักษณ์โดยรวมของอำเภอ และความพึงพอใจโดยรวม โดยวิธีการประเมินแบ่งออกเป็นสี่ระดับ ได้แก่ “ต้องปรับปรุง” “เหมาะสม” “ดี” “ดีมาก” นอกจากนี้ผู้วิจัยยังให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอเพิ่มเติมผ่านการนำเสนอผลงาน การอธิบาย การรับชม และการสื่อสารแลกเปลี่ยนอีกด้วย

ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะจากการพูดคุยแลกเปลี่ยน ดังนี้ โดยรวมแล้วผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยและให้การยอมรับการศึกษาและการออกแบบในงานวิจัยนี้ในห้าด้าน ได้แก่ การออกแบบโลโก้ สีมาตรฐาน กราฟิกเสริม มาสคอต และความพึงพอใจโดยรวม มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านเห็นว่าเหมาะสม 3 ท่านเห็นว่าดี และ 2 ท่านเห็นว่าดีเยี่ยม นอกจากนี้ในการใช้งาน การสื่อสารแนวคิดแบรนด์ การแสดงออกและการเผยแพร่ความหมายแฝงของวัฒนธรรมการทำนา และการยกระดับภาพลักษณ์โดยรวมของเมือง มีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านเห็นว่าเหมาะสม 3 ท่านเห็นว่าดี และ 1 ท่านเห็นว่าดีเยี่ยม ในด้านการสร้างความรู้สึกร่วม มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านเห็นว่าเหมาะสม 4 ท่านเห็นว่าดี และ 1 ท่านเห็นว่าดีเยี่ยม ด้วยเหตุนี้ ผลการประเมินโดยรวมจึงอยู่ในระดับที่ดี

สำหรับข้อเสนอแนะหลักในการต่อยอดและปรับปรุงผลงาน มีดังนี้

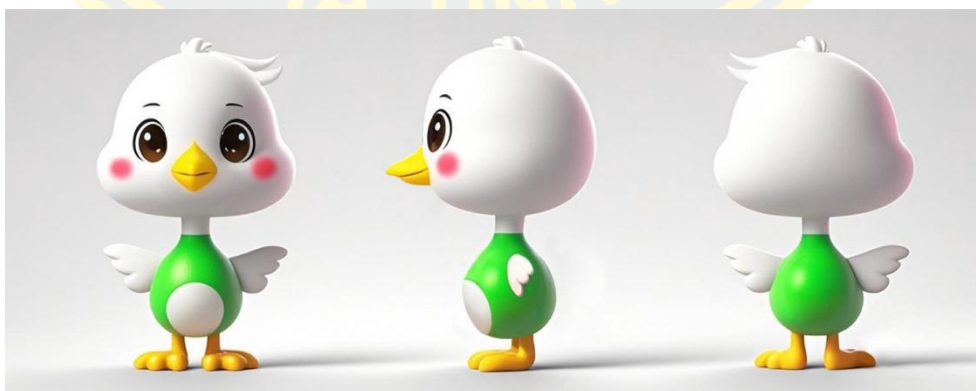
1. ข้อเสนอแนะในการนำเสนอมาสคอต ควรเพิ่มลูกเล่นที่หลากหลาย เช่น สร้างเป็นภาพสามมิติ ชุดสติ๊กเกอร์ และภาพเคลื่อนไหว ซึ่งอาจลองนำเสนอการใช้งานในรูปแบบภาพเคลื่อนไหวได้

2. สำหรับประยุกต์ใช้ในงานออกแบบ ควรเพิ่มการนำเสนอภาพจำลองการใช้งานจริงในระบบประชาสัมพันธ์เมืองและสภาพแวดล้อม

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้เพิ่มการออกแบบและนำเสนอมาสคอตประจำอำเภอหลงอันได้รูปแบบสามมิติ จากการศึกษาแนวโน้มการออกแบบภาพลักษณ์เมือง พบว่า การออกแบบภาพสามมิติสามารถตอบสนองความต้องการทางสุนทรียภาพและการใช้งานในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำภาพร่างทัศนียภาพสองมิติที่ดำเนินการออกแบบ มาตัดต่อในซอฟต์แวร์ออกแบบ ทำให้ได้ภาพสามมิติสามด้านของมาสคอต "หลงหลง" และ "อันอัน" ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายมิติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ดังแสดงในภาพที่ 5-65 และภาพที่ 5-66)

ภาพที่ 5-65 มาสคอต หลงหลง ในรูปแบบภาพสามมิติ

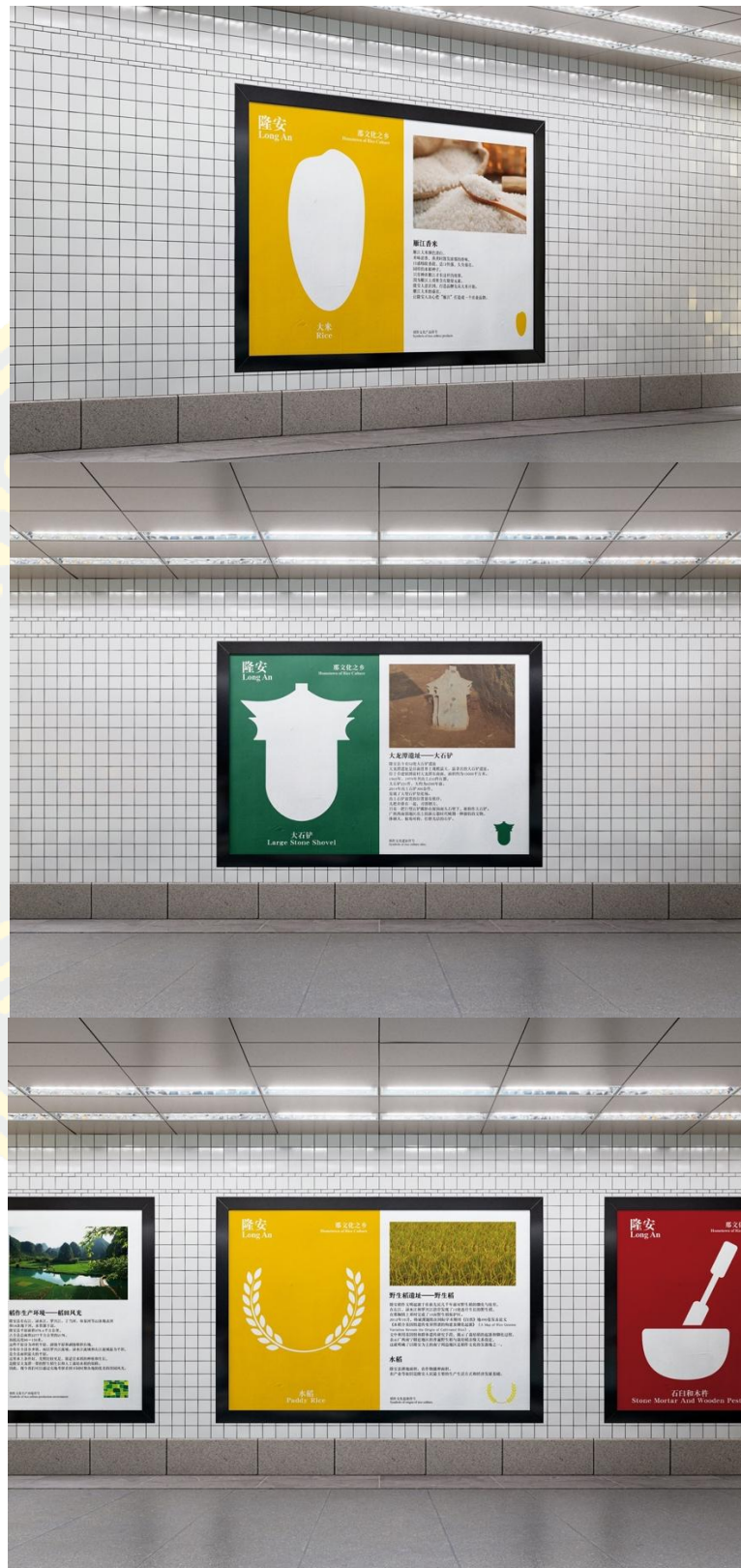

ภาพที่ 5-66 มาสคอต อันอัน ในรูปแบบภาพสามมิติ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เพิ่มภาพจำลองการแสดงผลการใช้งานของระบบประชาสัมพันธ์เมืองและสภาพแวดล้อมบางส่วน ซึ่งได้แก่ ภาพจำลองการประยุกต์ใช้ในการโฆษณาบนทางหลวงนอกเมือง และภาพจำลองการประยุกต์ใช้ในการโฆษณาในทางลอดใต้ดินและสถานีรถไฟใต้ดิน แม้ว่าปัจจุบันอำเภอหลงอันจะยังไม่มีการก่อสร้างทางลอดใต้ดินและสถานีรถไฟใต้ดินที่เป็นระบบและสมบูรณ์ แต่ในครั้งนี้อาจนำเสนอเป็นภาพจำลองสำหรับแผนการพัฒนาเมืองในอนาคต เพื่อเสริมสร้างและเติมเต็มการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์เมืองโดยรวมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ดังแสดงในภาพที่ 5-67 ถึงภาพที่ 5-68)

ภาพที่ 5-67 การประยุกต์ทางเข้าทางด่วนไปยังเมืองต่าง ๆ

ภาพที่ 5-68 ภาพจำลองการประยุกต์ใช้ในการโฆษณาในทางลอดใต้ดินและสถานีรถไฟใต้ดิน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานออกแบบทั้งหมด และดำเนินการจัดทำคู่มือระบบ
 ภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน เพื่อนำเสนอเนื้อหาการออกแบบภาพลักษณ์ทั้งหมดอย่างเป็น
 ระบบและได้มาตรฐาน โดยใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงพื้นฐานสำหรับการดำเนินโครงการจริงในอนาคต (ภาพ
 ที่ 69)

ภาพที่ 5-69 คู่มือภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอัน

สรุป

ในบทนี้ จากการวิเคราะห์สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำนาของอำเภอหลงอันและการสรุปองค์ความรู้ที่เป็นระบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบชุดผลงานภาพลักษณ์เมืองที่สื่อถึงจิตวิญญาณและคุณค่าทางวัฒนธรรมการทำนาของอำเภอหลงอัน โดยเริ่มต้นจากการกำหนดตำแหน่งของเมืองหลงอันอย่างชัดเจน โดยกำหนดให้ "บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมนา" เป็นแนวคิดหลักของแบรนด์ และเป็นสโลแกนของอำเภอสำหรับการออกแบบภาพลักษณ์อำเภอหลงอัน เพื่อเป็นแนวทางและสอดคล้องอยู่ในกระบวนการสร้างสรรค์การออกแบบทั้งหมด จากนั้นได้ดำเนินการออกแบบและจัดทำระบบองค์ประกอบออกแบบภาพลักษณ์ขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยการออกแบบโลโก้ ระบบสี มาตรฐานและสีรอง ตัวอักษร กราฟิกที่เป็นองค์ประกอบเสริม และมาสคอต

การออกแบบโลโก้ได้มีการนำองค์ประกอบกราฟิก "พลับพลาใหญ่" มาใช้เป็นองค์ประกอบหลัก โดยนำมาผสมผสานและสร้างสรรค์ร่วมกับองค์ประกอบอื่นๆ เช่น "หลงอัน" "รวงข้าว" เป็นต้น จากนั้นใช้วิธีการสร้างสัญลักษณ์จากตัวอักษรและภาพ จนได้มาซึ่งสัญลักษณ์โลโก้ของอำเภอ สำหรับสีมาตรฐานได้เลือกใช้ "โทนสีเขียว" และ "โทนสีส้มเหลือง" ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนา โดยใช้วิธีการสร้างสัญลักษณ์ของสีเส้นด้วยจินตภาพ เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกของสีเส้นและบรรยากาศของอำเภอหลงอัน ส่วนกราฟิกเสริมได้เลือกและสร้างสรรค์สัญลักษณ์ภาพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนา เช่น เครื่องมือการเกษตร มังกรพางข้าว และทุ่งนา สำหรับการออกแบบมาสคอต ได้มีการนำรูปทรงพื้นฐานของ "วัว" และ "นกกระยางขาว" ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำนาข้าวและความเชื่อทางประเพณี แล้วนำมาสร้างสรรค์เป็นภาพการ์ตูนที่มีลักษณะเหมือนคน เพื่อให้ได้สัญลักษณ์มาสคอตของอำเภอหลงอันที่มีความน่าสนใจและเป็นมิตร

จากการออกแบบภาพลักษณ์ขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบและประยุกต์ใช้กับสื่อนิเทศศิลป์ต่างๆ ซึ่งรวมถึงงานสำนักงาน การโฆษณาประชาสัมพันธ์ บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ ป้ายนำทางในสภาพแวดล้อม ของที่ระลึกสำหรับการท่องเที่ยว การคมนาคม และสื่อดิจิทัล รูปแบบการออกแบบโดยรวมเป็นการต่อยอดและสอดคล้ององค์ประกอบต่างๆ เช่น สัญลักษณ์โลโก้ ระบบสี มาตรฐานและสีรอง กราฟิกเสริม และมาสคอต โดยเน้นการสร้างระบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งรวมถึงโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์เมืองชุดต่าง ๆ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ชุดจิตวิญญาณแห่งวัฒนธรรมการทำนา และโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ชุดสัญลักษณ์วัฒนธรรมการทำนา ซึ่งเป็นการบูรณาการวิธีการออกแบบต่าง ๆ เช่น กราฟิกตัวอักษร ศิลปะภาพประกอบ การจัดวางองค์ประกอบและข้อมูล เป็นต้น อีกทั้งนำเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้กับสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ป้ายนำทาง ป้ายรถเมล์ ผนังวัฒนธรรม บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งให้ผลลัพธ์ที่หลากหลายและน่าสนใจ นอกจากนี้ ในส่วนของผลิตภัณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวได้มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์

หลากหลายชนิด เช่น เสื่อยี่ต หมวก กระเป๋าผ้า หมอนอิง แม่เหล็กติดตู้เย็น พวงกุญแจ แก้วเซรามิก ปฏิทิน และร่ม ซึ่งมีประโยชน์ใช้สอยและสามารถสื่อสารได้ดี ในท้ายที่สุด ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นและประเมินผลงานโดยผู้ปฏิบัติงานด้านการวิจัยวัฒนธรรมการทำนาและนักร้องแบบในอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับการยอมรับและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงการออกแบบ โดยเพิ่มการออกแบบภาพจำลองการใช้งานในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายมากขึ้น และการออกแบบมาสอดคล้องในรูปแบบสามมิติ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความครอบคลุมและความลึกซึ้งของการออกแบบในงานวิจัยนี้

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. พัฒนาการและภูมิหลังทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยทางเอกสารควบคู่กับการลงพื้นที่ภาคสนาม การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และภูมิหลังทางวัฒนธรรมของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน วัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอันมีจุดเริ่มต้นจากการขุดพบและการปรับปรุงพันธุ์ข้าวป่า โดยหลักฐานจากซากพืชซิลิกาที่พบในแหล่งโบราณคดีถ้ำหย่าหวาย เผยให้เห็นว่า หลงอันมีประวัติศาสตร์การทำนาข้าวยาวนานถึง 16,000 ปี ขณะที่หลักฐานใหญ่ที่พบในแหล่งโบราณคดีถ้ำหลงถานสะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมแรงงานและพิธีกรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงเมื่อกว่า 6,000 ปีก่อน

ชนเผ่า “ซีโอว” และ “หลั่วยว” ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน ซึ่งได้พัฒนาภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และรูปแบบการดำรงชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ผ่านช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน และวางรากฐานให้แก่วัฒนธรรมชาติพันธุ์ในพื้นที่หลงอัน ในประวัติศาสตร์จีน หลงอันเป็นหนึ่งในพื้นที่แหล่งกำเนิดวัฒนธรรมการทำนาข้าว มีระบบการปกครองที่ชัดเจนในแต่ละราชวงศ์และมีการหลอมรวมทางชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันอำเภอหลงอันแบ่งการปกครองเป็น 6 ตำบล 4 หมู่บ้าน มีประชากรจากกลุ่มชาติพันธุ์รวม 12 กลุ่ม ได้แก่ ชาวจ้วง ชาวยั่น ชาวเย้า และอื่น ๆ โดยชาวจ้วงมีจำนวนมากถึง 96% ของประชากรทั้งหมด ซึ่งชาวจ้วงเหล่านี้ยังคงสืบสานและเผยแพร่จิตวิญญาณแห่งวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันผ่านความขยันหมั่นเพียร ความเรียบง่าย และความสนุกสนาน

2. รูปแบบการแสดงออก อัตลักษณ์เชิงสัญลักษณ์ และความหมายทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยภาคสนาม โดยลงพื้นที่สำรวจ สัมภาษณ์ และการแจกแบบสอบถาม เพื่อศึกษารูปแบบการแสดงออกของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมด้วยทฤษฎีสัญศาสตร์ของชาร์ลส์ แซนเดอร์ส เพียร์ส (Charles Sanders Peirce) เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม และสรุปให้เห็นถึงความหมายทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน

1) วัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันปรากฏในหลากหลายมิติ ได้แก่ แหล่งกำเนิดทางประวัติศาสตร์ ชื่อสถานที่ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและเครื่องมือการเกษตร โบราณสถานและมรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

2) สัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมการทำนาข้าวของหลงอัน ได้แก่ สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ (ทุ่งนา รวงข้าว สัญลักษณ์เครื่องมือการทำนาข้าว (เครื่องมือทางการเกษตร) สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมเทศกาล (เทศกาลสามเดือนสาม เทศกาลเครื่องมือการเกษตร เทศกาลหมางนำ) สัญลักษณ์ด้านวัฒนธรรมอาหาร (ข้าวสาร ข้าวเหนียวห่าสี) สัญลักษณ์ด้านความเชื่อ (คางคก นกกระยางขาว) สัญลักษณ์ทางมรดกทางโบราณคดี (ปลั้วหินใหญ่ ข้าวป่า) สัญลักษณ์โครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (มังกรฟางข้าวแห่งหลงอัน) สัญลักษณ์เฉพาะของวัฒนธรรมนัส (คือตัวอักษรจีนคำว่า นำ “那”) ในบรรดาสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมข้างต้น งานวิจัยนี้ได้คัดเลือกและสกัดสัญลักษณ์สำคัญบางส่วน เช่น ปลั้วหินใหญ่ รวงข้าว เครื่องมือการเกษตร ทุ่งนา นกกระยางขาว และมังกรฟางข้าวมาใช้เป็นองค์ประกอบหลักในงานออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน ทั้งในรูปแบบกราฟิกหลักและกราฟิกเสริม

3) ความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน สามารถสรุปได้เป็น 6 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ วิธีการผลิตที่พึ่งพาตนเอง ทศนคติต่อชีวิตที่มานะบากบั่น และสันติสุข บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ ความผูกพันอย่างลึกซึ้งต่อบ้านเกิด และการอยู่อาศัยอย่างกลมกลืนและสามัคคี ชาวจ้างในอำเภอหลงอันถือเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าวอย่างแท้จริง พวกเขาไม่เพียงแต่สืบสานและแสดงออกถึงจิตวิญญาณตามธรรมชาติของชนเผ่าที่มีพื้นฐานจากการทำนาเท่านั้น หากยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและสืบทอดมรดกนี้สู่อนาคต ซึ่งจะส่งอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของพวกเขาในวันข้างหน้า

3. หลักการและวิธีการออกแบบภาพลักษณ์เมือง

เนื้อหาส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้วิธีการวิจัยทางเอกสาร และการวิเคราะห์กรณีศึกษา เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์หลักการออกแบบและวิธีการออกแบบภาพลักษณ์ของเมืองจากกรณีศึกษา 6 กรณีศึกษา โดยสามารถสรุปเป็นหลักการออกแบบที่สำคัญได้ 3 ประการ ได้แก่ 1) เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์ คือนำอัตลักษณ์หรือองค์ประกอบสำคัญมาสร้างเป็นเครื่องหมายสัญลักษณ์ที่เรียบง่ายและเข้าใจได้ง่าย เพื่อให้ผู้ที่พบเห็นสามารถจดจำและเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว 2) สัญลักษณ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ภาพลักษณ์เมืองเชื่อมโยงกับลักษณะทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่นและส่งเสริมความมั่นใจในวัฒนธรรมของชุมชน 3) สัญลักษณ์ทางภูมิภาค การออกแบบต้องเน้นลักษณะเฉพาะของภูมิภาค เพื่อสร้างสัญลักษณ์ทาง

สายตาที่แตกต่างจากเมืองอื่น และสามารถใช้ในการส่งเสริมการรับรู้และเผยแพร่เอกลักษณ์ของเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสรุปวิธีการออกแบบจากการศึกษา 6 กรณีศึกษาดังกล่าว ได้ดังนี้ 1) การสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์ คือการสกัดแนวคิดหลักของการพัฒนาเมืองออกมาเป็นคำสำคัญและคำขวัญ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นสัญลักษณ์กราฟิก ซึ่งใช้เป็นหัวใจหลักของภาพลักษณ์โดยรวมของเมือง 2) การสร้างสัญลักษณ์ของรูปลักษณะด้วยนามธรรม คือการถอดองค์ประกอบรูปทรงของวัตถุหรือสิ่งของที่มีอยู่จริงให้อยู่ในรูปแบบนามธรรม เพื่อสร้างสัญลักษณ์ใหม่ที่มีความหมายและสามารถสะท้อนเนื้อหาทางวัฒนธรรมได้ 3) การสร้างสัญลักษณ์ของสีเส้นด้วยจินตภาพ คือการเลือกใช้สีที่มีความหมายแฝงเป็นตัวแทนของเมือง โดยใช้อารมณ์ความรู้สึกที่จินตนาการได้จากสีเส้นและความหมายเชิงสัญลักษณ์ของสี เพื่อถ่ายทอดคุณลักษณะและจิตวิญญาณของเมือง

4. การออกแบบภาพลักษณ์และการประยุกต์ใช้ในสื่อนิเทศศิลป์ของอำเภอหลงอัน

งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน โดยนำหลักการและวิธีการออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการออกแบบ ทั้งยังประยุกต์ใช้ทฤษฎีสัญศาสตร์การออกแบบ ทฤษฎีการออกแบบภาพลักษณ์ และทฤษฎีศิลปะกับการรับรู้ทางสายตา เพื่อพัฒนาและสร้างระบบการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน พร้อมการประยุกต์ใช้ในสื่อประเภทต่าง ๆ ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบองค์ประกอบพื้นฐานของการออกแบบภาพลักษณ์เมือง ได้แก่ สัญลักษณ์โลโก้ สีมาตรฐานและสีเสริม ภาพกราฟิกเสริม และมาสคอต จากนั้นนำไปประยุกต์ใช้งานออกแบบประเภทต่าง ๆ เช่น ประเภทสำนักงาน การประชาสัมพันธ์ โฆษณา บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ ระบบนำทางภายนอกและภายใน ผลิตภัณฑ์สำหรับการท่องเที่ยว เป็นต้น อีกทั้งผู้วิจัยยังดำเนินการจัดทำคู่มือระบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านวิชาการ

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารูปแบบการออกแบบภาพลักษณ์เมืองของอำเภอหลงอัน ผลการศึกษาของงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของหลิวจื่อเฟิง และถ่านหน่ายซางที่ศึกษาข้อมูลและแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวในประเทศจีนและประวัติศาสตร์เกษตรกรรมของชาวจ้วง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับงานวิจัยของเหลียงถึงหวางและเหล่ย อิงจางที่ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และเนื้อหาทางวัฒนธรรมของการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันอย่างลึกซึ้ง

ในการศึกษารูปแบบการแสดงผลออก สัญลักษณ์และความหมายทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน ผลการวิจัยนี้มีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยของเหลียงถึงหวางและเหล่ยอิงจางที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและอัตลักษณ์ของการแสดงผลออกทางวัฒนธรรมการทำนา

อำเภอหลางอัน โดยมีความแตกต่างตรงที่งานวิจัยของทั้งสองท่านเป็นการอภิปรายที่ครอบคลุมและบูรณาการในด้านเกษตรกรรมและคติชนวิทยา ในขณะที่งานวิจัยนี้ได้บูรณาการทฤษฎีสัญศาสตร์ของเพียร์ซโดยเน้นศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมการทำงานข้าว ได้แก่ สัญลักษณ์ทางเครื่องมือการเกษตร สัญลักษณ์ทางมรดกทางโบราณคดี สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมเทศกาล สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมความเชื่อ และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของมรดกภูมิปัญญาของวัฒนธรรมการทำงานในอำเภอหลางอัน พร้อมทั้งได้ทำการสกัดองค์ประกอบกราฟิกที่เป็นตัวแทน ซึ่งมุมมองและผลการวิจัยเอื้อต่ออ้างอิงในสาขาวิชาการออกแบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังได้สรุปประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำงาน ทำให้งานวิจัยมีความหลากหลายและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการวิเคราะห์หลักการออกแบบภาพลักษณ์เมือง พบว่า ในการออกแบบจะต้องสร้างสัญลักษณ์จากวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และลักษณะของภูมิภาคนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ หลิวหยาง หวังหลิง เซี่ยเจิน และหวาเซี่ย” ที่เน้นวิเคราะห์วิธีการสร้างแบรนด์ผ่านความแตกต่าง ความเป็นวัฒนธรรม และลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง ในขณะเดียวกัน วิธีการออกแบบในด้าน การสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์ การสร้างสัญลักษณ์ของรูปลักษณะด้วยนามธรรม และการสร้างสัญลักษณ์ของสีสันทันด้วยจินตภาพก็มีบางประเด็นที่สอดคล้องกับแนวคิดของพานไต้เฉินที่ให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพลักษณ์เมืองผ่านการออกแบบที่สะท้อนภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรม และบรรยากาศของเมือง อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้ใช้ความเรียบง่ายและการสร้างภาพสัญลักษณ์ที่จดจำง่ายที่ได้จากหลักการเครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์เป็นหลัก และสร้างสัญลักษณ์ที่สะท้อนวัฒนธรรมชาติพันธุ์และลักษณะเฉพาะภูมิภาค จึงกล่าวได้ว่าหลักการทั้งสามมีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันในการสร้างระบบภาพลักษณ์อย่างเป็นองค์รวม ในด้านของวิธีการออกแบบ งานวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับการสร้างสัญลักษณ์ด้วยแนวคิดการสร้างแบรนด์ โดยกำหนดตำแหน่งและสกัดสาระสำคัญของแนวคิดแบรนด์ของอำเภอหลางอันอย่างชัดเจน เพื่อนำมาเป็นแกนกลางในการกำหนดทิศทางของระบบการออกแบบทั้งหมด ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการวางรากฐานของงานออกแบบภาคปฏิบัติในขั้นถัดไป

2. ด้านการประยุกต์ใช้

ผลงานการออกแบบในงานวิจัยนี้มีความคล้ายคลึงกับการออกแบบภาพลักษณ์เมืองทั้ง 6 กรณีศึกษา เช่น การออกแบบภาพลักษณ์นครนิวยอร์กของมิลตัน กลาสเซอร์ (Milton Glaser) ภาพลักษณ์ฮ่องกงของเฉินโหวงเจียน ภาพลักษณ์ของเมืองฉงชิ่งของจินไต้เฉียน การออกแบบภาพลักษณ์เมืองกู่หลินของซือซางหง เป็นต้น การออกแบบภาพลักษณ์เหล่านี้ล้วนเน้นการแสดงออกถึงอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของแต่ละเมืองผ่านการออกแบบเชิงสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อสารกับสาธารณชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองในงานวิจัยนี้

คือ การกำหนดตำแหน่งเมือง ระยะการประชาสัมพันธ์และกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน ในฐานะที่เป็นเมืองระดับอำเภอ ในช่วงเริ่มต้นของสร้างภาพลักษณ์เมือง จึงต้องอาศัยการรับรู้พื้นฐานและอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมในการประชาสัมพันธ์ ซึ่งจำเป็นต้องเน้นชื่ออำเภอ "หลงอัน" พร้อมทั้งนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมชาติพันธุ์ในท้องถิ่น การใช้สัญลักษณ์กราฟิกมีความเป็นท้องถิ่นและเข้าใจง่าย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่เป็นชาวบ้านในท้องถิ่น ชาวต่างชาติ และนักท่องเที่ยวเข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ การออกแบบครั้งนี้ยังได้เพิ่มมาสคอตประจำอำเภอที่แสดงถึงวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน ซึ่งเป็นการเพิ่มสัญลักษณ์การสื่อสารทางภาพลักษณ์ของพื้นที่ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ และเป็นมิตรมากยิ่งขึ้น สุดท้ายนี้ ในการประยุกต์ใช้กับสื่อนิเทศศิลป์ประเภทต่างๆ ยังให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์ชุดโปสเตอร์ประเภทโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งรวมถึงชุดประชาสัมพันธ์เมือง ชุดจิตวิญญาณวัฒนธรรมการทำนา และชุดสัญลักษณ์วัฒนธรรมการทำนา และนำไปใช้กับสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ ป้ายริมถนน ป้ายรถเมล์ ป้ายโฆษณากลางแจ้ง เป็นต้น โดยเน้นการสื่อสารด้วยภาพกราฟิกที่แสดงออกถึงเนื้อหาทางจิตวิญญาณและอัตลักษณ์ของสัญลักษณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการใช้งานจริงในช่วงเริ่มต้นของการประชาสัมพันธ์ได้ดียิ่งขึ้น

โดยสรุป งานวิจัยนี้ได้บูรณาการความรู้จากสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ คณิตศาสตร์ สถิติศาสตร์ การออกแบบ การออกแบบภาพลักษณ์ และความรู้ด้านศิลปะและการรับรู้ทางสายตา โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความลึกซึ้งและความครอบคลุมในเชิงวิชาการ การวิเคราะห์และสรุปรูปแบบการแสดงออก อัตลักษณ์ สัญลักษณ์ และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอัน มีคุณค่าอ้างอิงสำหรับงานวิจัยประเภทใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังมีวิธีการวิเคราะห์และสกัดเนื้อหาวัฒนธรรมพื้นบ้านไปสู่สัญลักษณ์กราฟิกสำหรับด้านการศึกษา ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นในงานวิจัยนี้สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาอ้างอิงสำหรับเมืองที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ได้ ยิ่งไปกว่านั้น งานวิจัยนี้ยังมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์เมือง การพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของอำเภอหลงอัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานราชการและหน่วยงานด้านวัฒนธรรมของอำเภอหลงอัน ควรดำเนินการรวบรวมเรียบเรียง และตีพิมพ์ผลงานวิชาการและองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจังหวัด

อำเภอหลงอันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เอกสารวิจัย หนังสือรวมบทความ และงานวิจัยเฉพาะทาง เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงสำหรับการศึกษาวิจัยเชิงลึกและการอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมในระยะยาว

รัฐบาลอำเภอหลงอันควรพิจารณาจัดตั้งนโยบายสนับสนุนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเสนอโครงการรับบุคลากรและข้อเสนอด้านเศรษฐกิจ เพื่อดึงดูดและรักษาบุคลากรด้านวัฒนธรรม การออกแบบและวิชาการ พร้อมทั้งจัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทางด้านวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน เพื่อรองรับการศึกษาวิจัย ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมทางวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเชิงนโยบาย การเรียนการสอน และการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคและระดับชาติ

2. ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้

การออกแบบระบบนำทางสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถต่อยอดจากองค์ประกอบพื้นฐานของระบบภาพลักษณ์เมืองในงานวิจัยนี้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบระบบนำทางที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น เช่น ระบบนำทางการจราจรในเขตเมือง ระบบนำทางภายในสถานีรถไฟใต้ดิน และระบบนำทางภายในพื้นที่สวนสาธารณะและแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ ยังสามารถการจัดทำระบบนำทางเฉพาะสำหรับอาคารสำนักงานหลักและหน่วยงานด้านวัฒนธรรม โดยอาศัยการลงพื้นที่สำรวจจริง ผสานเข้ากับลักษณะของพื้นที่ภายในอาคาร และความต้องการด้านแนวคิดทางวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การออกแบบที่เป็นระบบและมีมาตรฐานในทิศทางเดียวกันอย่างเหมาะสม

การออกแบบองค์ประกอบภูมิทัศน์เมือง จากการออกแบบมาสอดคล้องประจำอำเภอในปัจจุบัน สามารถพัฒนาเป็นประติมากรรมการ์ตูนสามมิติ หรืองานภูมิทัศน์เชิงศิลปะที่ตั้งอยู่บริเวณจัตุรัสกลางเมืองฝีเสื่อขออำเภอหลงอัน เพื่อสร้างจุดเช็คอินด้านการท่องเที่ยว พร้อมเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์เมืองในเชิงพื้นที่ และเปิดโอกาสสู่การต่อยอดเชิงพาณิชย์และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การออกแบบสื่อดิจิทัล ควรผสมผสานแนวโน้มของการสื่อสารภาพลักษณ์เมืองจาก “สื่อสิ่งพิมพ์แบบคงที่” สู่ “สื่อดิจิทัล” สามารถนำผลงานการออกแบบในงานวิจัยนี้ไปประยุกต์สร้างสรรค์เป็นแอปพลิเคชันและสื่อสมัยใหม่ต่าง ๆ เช่น การออกแบบบัญชีทางการ Wechat อินเทอร์เน็ตมือถือ สติกเกอร์อีโมจิ รวมถึงวิดีโอประชาสัมพันธ์เมือง เพื่อเสริมความแข็งแกร่งในการสื่อสารภาพลักษณ์อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะการพัฒนาต่อยอด

รัฐบาลอำเภอหลงอันควรริเริ่มและเผยแพร่สโลแกนการประชาสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมของเมืองอย่างแพร่หลาย ภายใต้แนวคิด “บ้านเกิดแห่งวัฒนธรรมน่า” เพื่อสร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรมของประชาชน เสริมสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น รวมถึงยกระดับการรับรู้ของคนท้องถิ่นในอำเภอหลงอัน ผู้คนและนักท่องเที่ยวจากต่างพื้นที่ให้เข้าใจในคุณค่าและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอำเภอหลงอันอย่างลึกซึ้ง

รัฐบาลอำเภอหลงอันควรต่อยอดจากงานเทศกาล “วัฒนธรรมน่าแห่งอำเภอหลงอัน” ที่มีอยู่ โดยจัดกิจกรรมในช่วงเทศกาลพื้นบ้าน เช่น เทศกาลสามเดือนสาม เทศกาลเครื่องมือการเกษตร และเทศกาลหมาน่า พร้อมทั้งพัฒนาระบบการออกแบบภาพลักษณ์ในแต่ละเนื้อหาให้สอดคล้องกับรูปแบบภาพลักษณ์โดยรวมของเมือง เพื่อถ่ายทอดมิติทางศิลปะของวัฒนธรรมการทำนาข้าวอย่างรอบด้าน และเสริมสร้างภาพลักษณ์เมืองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การพัฒนาเชิงผลิตภัณฑ์และเศรษฐกิจ ควรนำเสนอแนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม สำหรับผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวหลงอัน เช่น เส้นหมี่ ขนมเผิ่นหลี่ ขนมไหว้พระจันทร์ แก้วมังกร กล้วย และน้ำพริก โดยเน้นการออกแบบที่ผสมผสานความเป็นสมัยใหม่เข้ากับอัตลักษณ์ท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่า และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในเชิงสร้างสรรค์และยั่งยืนได้ในระยะยาว

นอกจากนี้สามารถใช้สัญลักษณ์นำโชคหรือมาสคอตที่มีอยู่เดิมเป็นฐานในการสร้าง IP ของเมือง พร้อมทั้งพัฒนาเป็นแอนิเมชันประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอันเข้าถึงผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นผ่านสื่อดิจิทัลร่วมสมัย

บรรณานุกรม

- Fan, Z., Wen, Z., & Wu, Q. (2021). Value return: A Review of Research on Chinese City Brand Theory *Shandong Social Sciences*(2).
- Fu, B. (2016). *Research on the Application of Regional Culture in Urban Brand Image Design - Taking Dunhuang as an Example* [Southwest Jiaotong University].
- Huang, K. (2013). On the Success of Chongqing's City Logo Design. *Young Literati*.
- Huang, W. (2007). Inheriting and Developing Zhuang Culture to Promote "Cultural Nanning" Construction *Inheritance*(6).
- Jiang, T. (2005). *Research on the Bronze Drums of Zhuang Ethnic Minority* Guangxi People's Publishing House.
- Jiang, T. (2005). *Research on Zhuang Bronze Drums*. Guangxi People's Publishing House.
- Karakova, T., Zaslavskaya, A., & Smolenskaya, E. (2020). City branding. Features of urban image design. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*, 775(1). <https://doi.org/10.1088/1757-899X/775/1/012040>
- Karakova, T. V., Zaslavskaya, A. Y., & Smolenskaya, E. (2020). City branding. Features of urban image design. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*, 775.
- Keith, D., & Shen, H. (2014). *City Brand Theory and Cases* Dongbei University of Finance and Economics Press.
- Lei, Y. (2009). Rice Farming Culture and Zhuang Ethnic Minority Festival Customs of Long An *Local Studies*(8).
- Lei, Y. (2010). Analysis of Rice Cultivation Culture in Long'an County. *Journal of Nanning Municipal Party Committee School*.
- Lei, Y. (2010a). Analysis of the Phenomenon of Rice Farming Culture in Long An County *Journal of Nanning Municipal Party Committee*(1).
- Lei, Y. (2010b). Rice Farming Culture and Zhuang Ethnic Minority Dietary Customs of Long An *Journal of Nanning Vocational and Technical College*(3).
- Lei, Y. (2014). *Research on Zhuang Ethnic Minority Rice God Sacrifice*. Guangxi Folk Custom Publishing House.

- Li, Y., & Pang, X. (2004). Lessons from Hong Kong's City Image Design. *Grand Economy & Trade*.
- Liang, T. (2006). Exploration on the Zhuang Ethnic Minority Rice Farming Culture and Social Development of the Zhuang People *Journal of Wenshan Demonstration College*(9).
- Liang, T. (2012). A Brief discussion of Long An's Position in Chinese Rice Farming Culture. *Innovation*(3).
- Liang, T. (2015). On the Original Rice Cultivation Cultural Belt and the Establishment of Its Display Center. *Journal of Baise University*(1).
- Liu, Y., Wang, L., Jie, Z., & Hua, X. (2020). Innovative Design Method of Urban Brand Image *Packaging Engineering*(5).
- Liu, Y., Wang, L., Jie, Z., & Hua, X. (2020). Innovative design methods for city brand image. *Packaging Engineering*(5).
- Liu, Z. (2014). *Introduction to Chinese Rice Farming Culture* People's Publishing House.
- Moon, Y. (2013). An Exploratory Study on The Color Harmony of Billboard as Visual Urban Image : Focusing on Color of Billboard in Seoul. *Journal of Social Science*, 39(2), 179-202.
- Moon, Y. (2013). An Exploratory Study on The Color Harmony of Billboard as Visual Urban Image : Focusing on Color of Billboard in Seoul. *Social Science[J]*, 39(2), 179-202.
- Pan, H. (2021). City Brand Image Creation Under Personalized "City Image" - Taking Hangzhou as an Example *Urban Development Research* 28(3).
- Pierce, & Zhao, X. (2014). *Pierce: On Symbols*. Sichuan University Press.
- Qin, N. (1997). *History of Zhuang Ethnic Minority Rice Agriculture*. Guangxi Ethnic Publishing House.
- Rudolf, A. (1998). *Art and Visual Perception* (S. Teng & J. Zhu, Trans.). Sichuan University Press.
- Tan, N. (1997). *History of Rice Farming of Zhuang Nationality* (Vol. 4). Guangxi Nationalities Publishing House.
- Tan, Y. (2013). *Ethnic Expression in Graphic Design* [Minzu University of China].
- Tan, Y., Gong, Y., & Hao, M. (2015). *VI Design*. Xi'an Jiaotong University Press.

- Wang, Y. (2014). On the Application of Text Graphicization in Graphic Design. *Grand Stage*.
- Wu, B. (2001). *Principles of Folklore*. Liaoning Education Press.
- Xu, H. (2008). *Design Semiotics*. Tsinghua University Press.
- Zhang, S., & Yu, J. (2014). *VI Design*. Liaoning Fine Arts Publishing House.
- Zhao, F. (2020). *"Na" Township and "Na" Rhyme* Beijing Publishing Group Company Beijing Fine Arts Photography Press.
- Zhao, Z. (2022). The Dynamic Visual Image of City Brand - A Case Study of Guangzhou City. *Art and Design*, 5(6).
- Zhao, Z. (2022). The Dynamic Visual Image of City Brand - A Case Study of Guangzhou City[J]. *Art and Design*, 5(6).
- Zhu, G. (2018). Research on the Competitiveness of International Tourism City Brands. *Beijing Jiaotong University*(6).
- Zhu, Q. (2021). *Hometown of Rice Cultivation*. Guangxi Education Press.
- Zhuang, G. (2018). *Research on the Brand Competitiveness of International Tourism Cities* Beijing Jiaotong University].

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารราชการ

เอกสารรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เลขที่ IRB4-180/2567

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย: G-HU 155/2567

โครงการวิจัยเรื่อง: จิตวิญญาณวัฒนธรรมทำนาข้าวของชาวจังหวัดการออกแบบภาพลักษณ์เมืองและชุดสีนันทศิลป์
ของอำเภอหนองฮี นครพนม

หัวหน้าโครงการวิจัย: MRS.XIAOTING XU

หน่วยงานที่สังกัด: คณะศิลปกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (งานนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์):

รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์ หน่วยงานที่สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการร่วม (งานนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์):

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รสา สุนทรายุทธ หน่วยงานที่สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์

วิธีทบทวน: Exemption Expedited Full board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ 1 วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ 1 วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 10 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 10 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form)
แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ฉบับที่ 1 วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)	ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567

วันที่หมดอายุ : วันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2568

(ดร.พิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

**หมายเหตุ การรับรองนี้มีรายละเอียดตามที่ระบุไว้ด้านหลังเอกสารรับรอง **

ใบตอบรับการตีพิมพ์บทความวารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ

ที่ อว ๐๖๒๙.๖/๙๔

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๙๖ ต.ประตู่ชัย ถ.ปรีดีพนมยงค์
อ. พระนครศรีอยุธยา
จ. พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง รับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ

เรียน คุณเสี่ยวถึง สวี คุณเสกสรรค์ ตันยาภิรมย์ และคุณรสา สุนทรายุทธ

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง อัตลักษณ์ทางสัญลักษณ์และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอัน มณฑลกว่างซี ประเทศจีน เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นั้น บัดนี้บทความของท่าน ได้ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) ภายนอกจากหลากหลายสถาบัน จำนวน ๓ ท่าน เรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการวารสาร จึงขอแจ้งการตอบรับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๘ ISSN: ๒๙๘๕-๐๖๐๖ (Online)

อนึ่ง วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดอยู่ในวารสารกลุ่มที่ ๒ : วารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย Thai Citation Index (TCI) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI เป็นระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศชาย สติติพนางค์)

บรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ

งานวารสารฯ
สถาบันวิจัยและพัฒนา
โทรศัพท์/โทรสาร ๐๓๕-๓๒๒๐๘๒

ใบตอบรับการตีพิมพ์บทความใน Mekong-Salween Civilization Studies Journal

ที่ อว 0603.01.14/0247

กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองพิษณุโลก
จังหวัดพิษณุโลก 65000

1 เมษายน 2568

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความใน Mekong-Salween Civilization Studies Journal

เรียน Mrs.Xiaoting Xu

ตามที่ Mrs.Xiaoting Xu นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสา สุนทรายุทธ อาจารย์ประจำสาขาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดส่งบทความวิจัยเรื่อง “การออกแบบภาพลักษณ์อำเภอหลงอัน มณฑลกว่างซี จากวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชนเผ่าจ้วง” (Practice of City Visual Identity Design Based on Zhuang Ethnic Minority Rice Farming Culture in Long'an, Guangxi Province) เพื่อขอรับการตีพิมพ์ใน Mekong-Salween Civilization Studies Journal (MSCSJ) รายละเอียดตามความทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ บทความของท่านได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน จากหลากหลายสถาบัน ประกอบกับท่านได้แก้ไขตามคำแนะนำของกองบรรณาธิการวารสารฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในกรณีนี้ กองบรรณาธิการวารสารฯ มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอเรียนให้ทราบว่า บทความวิจัยเรื่องดังกล่าว จะได้รับการตีพิมพ์ใน Mekong-Salween Civilization Studies Journal ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ กองบรรณาธิการวารสารฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับบทความจากท่านอีกในโอกาสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.จรรุวรรณ แดงบุบผา)

Editor Mekong-Salween Civilization Studies Journal

มหาวิทยาลัยนเรศวร

หน่วยวารสาร กองส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

โทร. 0 5596 1205

ภาคผนวก ข

เครื่องมือวิจัย

**แบบฟอร์มการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการวิจัยทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับความคาดหวังในการออกแบบ
ภาพลักษณ์เมือง และการทำความเข้าใจในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันอย่างลึกซึ้ง**

การสัมภาษณ์นี้ได้เชิญชนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน เจ้าหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรม อำเภอหลงอัน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ อำเภอหลงอัน ทำการตีความเชิงลึกเกี่ยวกับเนื้อหาทางวัฒนธรรม การแสดงออก อุตลักษณ์ และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณภายในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน รวมถึงสามารถอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันและแผนการพัฒนาก่อสร้างทางวัฒนธรรมได้ ขณะเดียวกัน ได้สัมภาษณ์ถึงความคาดหวังเกี่ยวกับการแสดงออกทางวัฒนธรรม แนวคิดแบรนด์ การสร้างกราฟิก การเลือกใช้สีส้น และการนำสื่อไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้สามารถถอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันได้อย่างถูกต้อง รวมถึงสามารถแสดงภาพลักษณ์เมืองในภาพรวมได้ดียิ่งขึ้น

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้รับการสัมภาษณ์

1.1 ระดับวุฒิการศึกษาของท่าน คือ

- มัธยมศึกษาตอนต้น
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) / ระดับปริญญาตรี
- ระดับปริญญาโท และ ระดับปริญญาโทขึ้นไป

1.2 อาชีพของท่าน คือ

- ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน
- เจ้าหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรม อำเภอหลงอัน
- เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ อำเภอหลงอัน
- ผู้สืบทอดของโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- ผู้ประกอบอาชีพอื่น หรือเชี่ยวชาญในด้านอื่น _____ (ระบุ)

1.3 ระยะเวลาที่ท่านทำงาน (หรือพักอาศัย) อยู่ในอำเภอหลงอัน คือ

- 1 - 4 ปี
- 5 - 10 ปี
- 11 - 20 ปี
- 20 - 40 ปี
- 40 ปีขึ้นไป

2. การสัมภาษณ์ความคาดหวังในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง และการทำความเข้าใจ ในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันอย่างลึกซึ้ง

- 2.1 ท่านคิดว่าเนื้อหาของวัฒนธรรมใดที่เป็นตัวแทนของอำเภอหลงอัน และเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
- 2.2 ท่านคิดว่าวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน มีอัตลักษณ์ทางภูมิภาค หรือ ข้อได้เปรียบที่แตกต่างไปจากพื้นที่อื่นอย่างไร
- 2.3 ท่านคิดว่าวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วง อำเภอหลงอัน ได้สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาของวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตผู้อยู่อาศัยในด้านใดบ้าง
- 2.4 ท่านคิดว่าสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำนาข้าวของอำเภอหลงอันอย่าง อาหาร เทศกาล และ ประเพณีพื้นบ้านมีอะไรบ้าง และอะไรที่มีความเป็นตัวแทนมากที่สุด
- 2.5 ท่านคิดว่าความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวคืออะไร โปรดยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย
- 2.6 ท่านคิดว่าความคืบหน้าและผลลัพธ์ของการสร้างแบรนด์วัฒนธรรม “那” (น่า) ของอำเภอหลงอันในปัจจุบันเป็นอย่างไร ประสบปัญหาใดในระหว่างการทำเนินการ และการวางแผนการพัฒนาในอนาคตเป็นอย่างไร
- 2.7 ท่านคิดว่าอำเภอหลงอันจำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์เมืองหรือไม่ ท่านคิดว่าในการออกแบบภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอันนั้น จำเป็นต้องนำเสนอความหมายแฝงทางจิตวิญญาณและเอกลักษณ์ทางศิลปะของวัฒนธรรมการทำนาข้าวหรือไม่ และจะต้องนำเสนออย่างไร โปรดยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย
- 2.8 ท่านคิดว่าแนวคิดแบรนด์ของภาพลักษณ์เมืองในอำเภอหลงอันควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับด้านใด
- 2.9 ท่านคิดว่าการสร้างสรรค์การออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่มีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันเป็นส่วนสำคัญ ควรนำกราฟิกประเภทใดมาทำเป็นองค์ประกอบเพื่อทำให้มีความเป็นตัวแทนมากขึ้น และในขั้นตอนการออกแบบนั้น จำเป็นต้องทำสายรูปร่างเดิมเพื่อดำเนินการออกแบบใหม่หรือไม่
- 2.10 ท่านคิดว่า ในการสร้างสรรค์การออกแบบภาพลักษณ์เมือง ที่มีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันเป็นส่วนสำคัญ ควรเลือกใช้สีเส้นแบบใดเพื่อให้แสดงถึงอัตลักษณ์ของภาพลักษณ์โดยรวมและความหมายแฝงของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน
- 2.11 ท่านคิดว่า การสร้างสรรค์การออกแบบภาพลักษณ์เมืองจากวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน ชุดสื่อศิลปะแบบใดที่มีความสำคัญในทางปฏิบัติ
- 2.12 ท่านคิดว่าพื้นที่ใดบ้างในอำเภอหลงอันที่เป็นตัวแทนในการสร้างแบรนด์ทางวัฒนธรรม “那” (น่า) และการออกแบบภาพลักษณ์

แบบฟอร์มการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความคาดหวังในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง อำเภอหลงอัน

การสัมภาษณ์นี้ได้เชิญชวนผู้เชี่ยวชาญมาช่วยในการตัดสินใจในภาพรวมเกี่ยวกับแนวคิดในการออกแบบ หลักการออกแบบ วิธีการออกแบบ การแสดงออกทางวัฒนธรรม แนวคิดแบรนด์ การสร้างกราฟิก การเลือกใช้สีเส้น และการนำสื่อไปประยุกต์ใช้สำหรับการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ เพื่อให้สามารถถอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันได้อย่างถูกต้อง รวมถึงสามารถแสดงภาพลักษณ์เมืองในภาพรวมได้ดียิ่งขึ้น

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้รับการสัมภาษณ์

1.1 ระดับวุฒิการศึกษาของท่าน คือ

- มัธยมศึกษาตอนต้น
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) / ระดับปริญญาตรี
- ระดับปริญญาโท และ ระดับปริญญาโทขึ้นไป

1.2 อาชีพของท่าน คือ

- ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบภาพลักษณ์
- ผู้วิจัยเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการออกแบบศิลปะ
- ผู้บริหารของบริษัทออกแบบ
- ผู้รับผิดชอบด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสถานที่ท่องเที่ยว หรือ ในพิพิธภัณฑ์
- ผู้ประกอบอาชีพอื่น หรือเชี่ยวชาญในด้านอื่น _____ (ระบุ)

1.3 ประสบการณ์การทำงานในอุตสาหกรรมด้านการออกแบบของท่าน คือ

- 5 – 10 ปี
- 10 – 15 ปี
- 15 – 20 ปี
- 20 ปีขึ้นไป

1.4 สถานที่ทำงานระยะยาว (หรือสถานที่พำนักอาศัย) ของท่าน คือ

- เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง
- เขตพื้นที่อื่น ๆ

文化研究专家对隆安县壮族稻作文化的深入解读及城市形象设计的 预期访谈表

本访谈请隆安县稻作文化和历史类的专家学者、隆安县文化部门工作者、隆安县政府部门工作者等专家对本次研究的隆安县壮族稻作文化的内容、表现、特征和精神内涵等进行深入解读，对文化建设现状和发展规划等进行阐述；同时对本次隆安县城市形象设计的文化体现、品牌理念、图形创作、色彩选用和媒介应用进行预期访谈，以此获得隆安稻作文化的表现特征，更好的展现整体隆安县城市形象。

一、受访者基本信息

1. 您的学历是？

初中 高中/中专 大专/本科 硕士及以上

2. 您的职业是？

隆安县稻作文化和历史类的专家学者 隆安县政府部门工作者
 隆安县文化部门工作者 隆安县非遗项目传承人
 其他职业或相关专业人士 _____ (注明)

3. 您在隆安县的工作（或居住）时长是？

1-4年 5-10年 11-20年 20-40年 40年以上

二、隆安县稻作文化的深入解读及城市形象设计的预期访谈

1. 您认为最能代表隆安县的文化内容是什么？为什么？

2. 您认为隆安壮族稻作文化区别于其他地区的特征或者优势是什么？

3. 您认为隆安壮族稻作文化内容具体体现在居民生活的那些方面？

4. 您认为与隆安县稻作文化相关的饮食、节庆等民俗中的文化符号有哪些？最具代表性的是什么？

5. 您认为稻作文化的精神内涵是什么？请举例说明

6. 您认为隆安县目前对“那”文化品牌建设的进展和成果如何？过程中遇到那些问题？未来发展计划是什么？

7. 您认为隆安县是否需要打造城市形象？您认为隆安县形象设计中，稻作文化的精神内涵和艺术特征的是否需要体现？如何体现？请举例说明。

8. 您认为隆安县城市形象的品牌理念需要表达什么内容？

9. 您认为在隆安县稻作文化为主的的城市形象设计打造中，提取哪一类图形来作为元素更具代表性？在设计的过程中是否有必要突破原有的形态去设计？

10. 您认为在隆安县稻作文化为主的的城市形象设计打造中，选用什么样的颜色代表隆安稻作文化内涵和整体形象特征？

11. 您认为在隆安县稻作文化为主的的城市形象设计打造中，哪一些的媒介应用最为必要，且具备实际意义？

12. 您认为隆安县“那”文化品牌建设和形象设计打造的代表性地区有哪些？

2. การสัมภาษณ์ความคาดหวังในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง อำเภอหลงอัน

2.1 ท่านคิดว่าวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของอำเภอหลงอันคืออะไร และมีความเชื่อมโยงกับการออกแบบภาพลักษณ์เมืองหรือไม่

2.2 ท่านคิดว่าอำเภอหลงอัน จำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์เมืองหรือไม่ หลักการพื้นฐาน และวิธีการออกแบบของการออกแบบภาพลักษณ์เมืองคืออะไร โปรดอธิบายอำเภอหลงอันให้มีความชัดเจน

2.3 ท่านคิดว่าในการออกแบบภาพลักษณ์ของอำเภอหลงอันนั้น จำเป็นต้องนำเสนอความหมายแฝงทางจิตวิญญาณและเอกลักษณ์ทางศิลปะของวัฒนธรรมการทำนาข้าวหรือไม่ และจะต้องนำเสนออย่างไร โปรดยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย

2.4 ท่านคิดว่าแนวคิดแบรนด์ของภาพลักษณ์เมืองในอำเภอหลงอันควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับด้านใด

2.5 ท่านคิดว่าการสร้างสรรค์การออกแบบภาพลักษณ์เมืองที่มีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันเป็นส่วนสำคัญ ควรนำกราฟิกประเภทใดมาทำเป็นองค์ประกอบเพื่อทำให้มีความเป็นตัวแทนมากขึ้น และในขั้นตอนการออกแบบนั้น จำเป็นต้องทำหลายรูปร่างเดิมเพื่อดำเนินการออกแบบใหม่หรือไม่

2.6 ท่านคิดว่า ในการสร้างสรรค์การออกแบบภาพลักษณ์เมือง ที่มีวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอันเป็นส่วนสำคัญ ควรเลือกใช้สีสีนแบบใดเพื่อให้แสดงถึงอัตลักษณ์ของภาพลักษณ์โดยรวมและความหมายแฝงของวัฒนธรรมการทำนาข้าวในอำเภอหลงอัน

2.7 ท่านคิดว่า การสร้างสรรค์การออกแบบภาพลักษณ์เมืองจากวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน ชุดสื่อศิลปะศิลป์แบบใดที่มีความสำคัญในทางปฏิบัติ

设计行业专家对隆安县城市形象设计的预期访谈表

本次访谈请专家对本次创作的设计思路、设计原则、设计方法、文化体现、品牌理念、图形创作、色彩选用和媒介应用进行综合判断，明确隆安稻作文化的表现特征，更好的展现整体隆安县城市形象。

一、受访者基本信息

1.您的学历是？

初中 高中/中专 大专/本科 硕士及以上

2.您的职业是？

视觉形象设计类专家 艺术设计类、包装设计类专家学者
 设计公司总监 博物馆或者景区旅游文创产品设计负责人
 其他职业或其他专业人士 _____ (注明)

3.您在设计行业内的工作年限为？

5-10 年 10-15 年 15-20 年 20 年以上

4.您的长期工作（或居住）地是？

广西壮族自治区 其他地区

二、隆安县城市形象设计的预期访谈

1.您认为隆安县的代表性文化是什么？与城市形象设计是否有关联？

2.您认为隆安县是否需要打造城市形象？城市形象设计的基本原则、和设计方法有那些？请针对隆安县进行具体说明

3.您认为隆安县形象设计中，稻作文化的精神内涵和艺术特征的是否需要体现？如何体现？请举例说明。

4.您认为隆安县城市形象的品牌理念需要表达什么内容

5.您认为在隆安县稻作文化为主的的城市形象设计打造中，提取哪一类图形来作为元素更具代表性？在设计的过程中是否有必要突破原有的形态去设计？

6.您认为在隆安县稻作文化为主的的城市形象设计打造中，选用什么样的颜色代表隆安稻作文化内涵和整体形象特征？

7.您认为在隆安县稻作文化为主的的城市形象设计打造中，哪一些的媒介应用最为必要，且具备实际意义？

แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน

เรียน ท่านสุภาพบุรุษ/สุภาพสตรี ที่เคารพ

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามที่สำรวจเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว “น่า” (那) ในอำเภอหลงอัน ข้อมูลที่ต้องกรอกประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวของท่าน และรายละเอียดที่เจาะจงถึงประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่าน ขอขอบพระคุณสำหรับการเข้าร่วมและสละเวลามา ณ ที่นี้

1.ระดับวุฒิการศึกษาของท่าน คือ

- ระดับประถมศึกษา และ ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) / ระดับปริญญาตรี
 ระดับปริญญาโท และ ระดับปริญญาโทขึ้นไป

2. ช่วงอายุของท่าน คือ

- ต่ำกว่า 18 ปี 18 – 25 ปี 26 – 35 ปี
 36 - 45 ปี 46 - 60 ปี 60 ปีขึ้นไป

3. ชนิดของท่าน คือ

- ชนิดจ้วง ชนิดอื่น ชนิดตั้ง ชนิดกลุ่มน้อยอื่น ๆ _____ (ระบุ)

4. อาชีพของท่าน คือ

- นักเรียน อาจารย์/เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ
 เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรม
 ผู้สืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ชาวบ้านผู้ทำงานด้านเกษตรกรรม
 ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรือประกอบธุรกิจอื่น _____ (ระบุ)

5. ระยะเวลาที่ท่านพำนักอาศัยอยู่ในอำเภอหลงอัน คือ

- 1 – 3 ปี 4 – 10 ปี 11 – 20 ปี
 20 – 40 ปี 40 ปีขึ้นไป อื่น ๆ หรือไม่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอหลงอัน _____ (ระบุ)

6. ท่านคิดว่าวัฒนธรรมด้านใดที่เป็นตัวแทนของอำเภอหลงอันมากที่สุด (สามารถเลือกได้หลายตัวเลือก)

- การทำนาข้าว/วัฒนธรรม “น่า” วัฒนธรรมด้านการท่องเที่ยว
 แหล่งโบราณคดีทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย (ชาวจ้วง)
 อื่น ๆ _____ (ระบุ)

7. ท่านคิดว่าเนื้อหาของวัฒนธรรมการทำนาข้าวอำเภอหลงอัน แสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม ในด้านใด (สามารถเลือกได้หลายตัวเลือก)

- ชื่อสถานที่ที่มีคำว่า “น่า” แหล่งโบราณคดี เครื่องมือเกษตร

- () ประเพณีเทศกาล () ประเพณีอาหาร () งานหัตถกรรม
 () เครื่องแต่งกาย () การทำนาข้าว () สถาปัตยกรรม
 () ความเชื่อ () อื่น ๆ _____ (ระบุ)

8. ท่านคิดว่าแหล่งมรดกทางโบราณคดีในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน เนื้อหาด้านใดที่เป็นตัวแทนที่สำคัญ (เลือกได้เพียง 1 ตัวเลือก)

- () หลัวหินขนาดใหญ่ () ฟอสซิลมนุษย์
 () เปลือกหอยฝาเดียว กาบหอย () ข้าวป่า
 () อื่น ๆ _____ (ระบุ)

9. เครื่องมือเกษตร 8 ชนิดที่ท่านคิดว่าเป็นตัวแทนของกระบวนการผลิตและเพาะปลูกข้าว อำเภอหลงอันมากที่สุด มีอะไรบ้าง

- () คันไถ () คราด
 () จอบ () คราดมือ
 () เซื่อน () ป้อน้ำรูปทรงกระดูกมังกร () ที่ตักน้ำ
 () เคียว () ไม้คาน
 () ตะกร้าธัญพืช () ที่ตัดโคลน
 () ที่ตากแห้ง () คราดข้าว () ครกหินสากไม้ () พิมพ์กด
 () คลังเก็บเมล็ดพืช () ถังเก็บเมล็ดพืช () โอง
 () กระจบอคงตวงข้าว () หมวกฟาง

10. ท่านคิดว่าประเพณีเทศกาล 3 อย่างของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน ที่เป็นตัวแทนมากที่สุด มีอะไรบ้าง

- () วันชุมชน (ศาลเจ้าและวัด) () เทศกาลวันที่สามเดือนสาม (เทศกาลเพลง)
 () เทศกาลเครื่องมือเกษตร () เทศกาลยางเส้น
 () เทศกาลหมางน้ำ (เช่นไหว้เทพเจ้าแห่งข้าว)
 () เทศกาลผี (เทศกาลจงหยวน) () เทศกาลเทพเจ้าย่าหวัง
 () เทศกาลดอกข้าว () เทศกาลเกี่ยวข้าวชุดใหม่ในรอบปี
 () เทศกาลเทพเจ้าขางเส้น () เทศกาลขอบคุณเทพเจ้า

11. อาหาร 10 ชนิดที่ท่านคิดว่าเป็นตัวแทนของประเพณีอาหารในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันมากที่สุด มีอะไรบ้าง

- () ข้าวสวย () ข้าวเหนียว () ข้าวห้ำสี
 () โจ๊กขาว () โจ๊กข้าวโพด
 () ก๋วยเตี๋ยวน้ำ () ก๋วยเตี๋ยวมัน () ก๋วยเตี๋ยวจำเฟิน () เฟินลี
 () บ๊ะจ่าง () เค้กฉือปา () ป๊อปคอร์น

- () เหล้าข้าวหมัก () เหล้าข้าวเหนียวหมัก () เหล้าหวาน
 () ไส้กรอกเลือดหมู () หมูหนึ่งข้าวคั่ว () ขนมไหว้พระจันทร์
12. ท่านคิดว่าประเพณีความเชื่อใดในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันที่เป็นตัวแทนมากที่สุด (เลือกได้เพียง 1 ตัวเลือก)
- () คางคก / กบ () นกกระสาโผบิน () มังกร
 () ฟีนิกซ์ () อื่น ๆ _____ (ระบุ)
13. ท่านคิดว่าโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมใดในวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน ที่เป็นตัวแทนมากที่สุด (เลือกได้เพียง 1 ตัวเลือก)
- () มังกรฟางข้าวหลงอัน () ทักษะการตีเหล็กหงเหลียง
 () เทศกาลเครื่องมือเกษตรของชนเผ่าจ้วง () เทศกาลหมางน้ำ
 () อื่น ๆ _____ (ระบุ)
14. ท่านคิดว่า สัญลักษณ์วัฒนธรรมใดที่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอันมากที่สุด (เลือกได้เพียง 1 ตัวเลือก)
- () พลั่วหินขนาดใหญ่ () คำว่า “𑜁𑜡” (น้ำ) ภาษาจ้วง () เครื่องมือเกษตร
 () ข้าว () ข้าวป่า () มังกรฟางข้าว
 () อื่น ๆ _____ (ระบุ)
15. ท่านคิดว่า อัตลักษณ์ทางจิตวิญญาณของวัฒนธรรมการทำนาข้าวของชาวจ้วงในอำเภอหลงอันคืออะไร (สามารถเลือกได้หลายตัวเลือก)
- () ความรู้สึกคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนในจิตใจ
 () วิธีการผลิตที่พึ่งพาตนเอง
 () ทัศนคติต่อชีวิตที่มานะบากบั่นและสันติสุข
 () แนวความคิดด้านการตั้งถิ่นฐานที่กลมเกลียวและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
 () บรรยากาศเทศกาลรื่นเริงที่ตระการตาและมีความสุข
 () โลกภายในจิตใจที่มีความสุขจากการรู้จักพอ
 () ทัศนคติต่อชีวิตที่กระตือรือร้น
 () อื่น ๆ _____ (ระบุ)”
16. ท่านคิดว่าแนวความคิดแบรนด์ (สโลแกนเมือง) ต่อไปนี้ ข้อใดที่เป็นตัวแทนสำคัญในการออกแบบภาพลักษณ์ให้กับอำเภอหลงอัน (สามารถเลือกได้หลายตัวเลือก)
- () บ้านเกิดของวัฒนธรรม “𑜁𑜡” (น้ำ) () เมือง “𑜁𑜡” (น้ำ) สัมผัสแห่ง “𑜁𑜡” (น้ำ)
 () แหล่งกำเนิดของการทำนาข้าว () ถึงหลงอัน เยือนแดนข้าวหลงอัน
17. ข้อเสนอแนะของท่านที่มีต่อการศึกษาวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน รวมถึงการสร้างและพัฒนาเมือง: _____

隆安县壮族稻作文化代表性内容调查问卷

尊敬的先生/女士您好！

本问卷是关于隆安县稻作（“那”）文化代表性内容的调查，填写内容包括您的基本信息和文化民俗的具体细节，请根据您的意见在答案（ ）内打√。非常感谢您的耐心参与！

1. 您的学历是？

小学及以下 初中 高中/中专 大专/本科 硕士及以上

2. 您的年龄是？

18 岁以下 18-25 岁 26-35 岁 36-45 岁 46-60 岁 60 岁以上

3. 您的民族是？

壮族 汉族 侗族 其他少数民族_____（注明）

4. 您的职业是？

学生 教师/教育部门工作者 政府工作者 文化部门工作者
 非遗传承人 务农劳作居民 个体经商或者其他企业工作者_____（注明）

5. 您在隆安县的居住时长是？

1-3 年 4-10 年 11-20 年
 20-40 年 40 年以上 其他或非居民_____（注明）

6. 您认为隆安县最具代表性的文化是什么？（可多选）

稻作文化/“那”文化 旅游文化 遗址文化
 少数民族（壮族）文化 其他_____（注明）

7. 您认为隆安县的稻作文化内容体现在以下哪个方面？（可多选）

“那”字地名 遗址 农具 节庆 饮食 工艺
 服饰 水稻种植 建筑 信仰 其他_____（注明）

8. 您认为隆安县稻作文化相关的遗址遗产中最具代表性的内容是什么？（单选）

大石铲 人行头骨化石 螺壳、蚌壳 野生稻 其他_____（注明）

9. 你认为隆安县稻作生产和生活过程中最具代表性的 8 种农具是什么？

犁 耙
 锄头 手耙
 水坝 龙骨水车 水瓢
 镰刀 扁担
 谷箩 泥箕

- 晒席 晒耙 石臼和木杵 饼模
 谷囤 谷桶 缸
 量米筒 草帽

10. 您认为隆安县稻作文化相关的节庆习俗中最具代表性的3个节日是什么？

- 社日（斋庙） 三月三（歌圩节） 农具节 秧神节
 芒那节（稻神祭） 鬼节（中元节） 娅王节 稻花节
 尝新节 仓神节 报神节

11. 您认为隆安稻作文化相关的饮食习俗中最具代表性的10种美食是什么？

- 白米饭 糯米饭 五色饭
 白粥 玉米粥
 汤粉 卷筒粉 榨粉 粉利
 粽子 糍粑 爆米花
 汤圆 米酒 糯米酒 甜酒
 猪血肠 粉蒸肉 月饼

12. 您认为隆安稻作文化相关的信仰习俗中最具代表性的是什么？（单选）

- 蟾蜍/青蛙 翔鹭鸟 龙 凤 其他_____（注明）

13. 您认为隆安县稻作文化相关的非物质文化遗产项目中最具代表性的是什么？（单选）

- 隆安稻草龙 红良打铁技艺
 壮族农具节 壮族芒那节 其他_____（注明）

14. 您认为隆安县稻作文化最具代表性的文化符号是什么？（单选）

- 大石铲 “那”字（壮语） 农具
 大米 野生稻 稻草龙 其他_____（注明）

15. 您认为隆安县壮族人民的稻作文化精神特征是什么？（可多选）

- 故土根深的家乡情怀 自给自足的生产方式 勤劳平和的生活态度
 和谐相融的居住理念 欢快隆重的节庆氛围 幸福知足的内心世界
 其他_____（注明）

16. 您认为以下最具代表性的隆安县形象设计的品牌理念（城市口号）是什么？（可多选）

- “那”文化之乡 “那”城“那”韵
 稻作源乡 到隆安，“稻”隆安

17. 您对隆安县壮族稻作文化的研习和城市发展的相关建议：_____

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงานโดยผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามเพื่อประเมินผลงาน คือ การเชิญผู้เชี่ยวชาญที่เคยสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษารอบแบบของภาพรวมของผลงานในช่วงแรกมาทำการประเมินผล เสนอความคิดเห็นรวมถึงข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถปรับปรุงการออกแบบภาพลักษณ์โดยรวมของเมือง อำเภอหลงอันให้มีความสมบูรณ์แบบไร้ที่ติ

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ระดับวุฒิการศึกษาของท่าน

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) /ระดับปริญญาตรี
- ระดับปริญญาโท และ ระดับปริญญาโทขึ้นไป

1.2 อาชีพของท่าน คือ

- ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมการทำนาข้าว อำเภอหลงอัน
- เจ้าหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรม อำเภอหลงอัน
- เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ อำเภอหลงอัน
- ผู้สืบทอดของโครงการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบภาพลักษณ์
- ผู้วิจัยเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์และการออกแบบศิลปะ
- ผู้บริหารของบริษัทออกแบบ
- ผู้รับผิดชอบด้านผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสถานที่ท่องเที่ยว หรือ ในพิพิธภัณฑ์
- ผู้ประกอบอาชีพอื่น หรือเชี่ยวชาญในด้านอื่น _____ (ระบุ)

1.3 ประสบการณ์ทำงานในอุตสาหกรรมด้านการออกแบบของท่าน คือ

- 5 - 10 ปี
- 10 - 20 ปี
- 20 - 30 ปี
- 40 ปีขึ้นไป

1.4 สถานที่ทำงานระยะยาว (หรือสถานที่พำนักอาศัย) ของท่าน คือ

- เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง
- เขตพื้นที่อื่น ๆ

2. สำรวจการประเมินผลงานการออกแบบภาพลักษณ์เมือง อำเภอหลงอัน

โปรดพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน และทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องให้คะแนนความคิดเห็นที่เป็นไปตามจริง มาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ (1) ต้องปรับปรุง (2) ธรรมดา (3) เหมาะสม (4) ดี (5) ดีเยี่ยม นอกจากนี้ท่านสามารถเพิ่มเติมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้คำถามได้

2.1 การออกแบบโลโก้ในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองมีความเหมาะสมกับอำเภอหลงอันหรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.2 สีมาตรฐานในการออกแบบภาพลักษณ์เมืองมีความเหมาะสมกับอำเภอหลงอันหรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.3 องค์ประกอบของกราฟิกเสริมในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง มีความเป็นตัวแทนหรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.4 มาสคอตในการออกแบบภาพลักษณ์เมือง มีความเป็นตัวแทนหรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.5 การออกแบบชุดสีโทนเทคสีลิปของการออกแบบภาพลักษณ์เมือง สามารถนำไปใช้จริงได้หรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.6 การออกแบบภาพลักษณ์เมืองได้ถ่ายทอดแนวความคิดแบรนด์อย่าง อำเภอหลงอัน บ้านเกิดของวัฒนธรรม “那” (น่า) หรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.7 การออกแบบภาพลักษณ์เมืองโดยรวม ได้สะท้อนให้เห็นถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรมการทำ
นาข้าวในอำเภอหลงอันหรือไม่ และมีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรมไหม

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.8 การออกแบบภาพลักษณ์เมืองทำให้ท่านเกิดความรู้สึกร่วมด้วยหรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.9 ท่านคิดว่าชุดการออกแบบภาพลักษณ์เมืองนี้ สามารถยกระดับฐานะเมืองและภาพลักษณ์โดยรวม
ของอำเภอหลงอันได้หรือไม่

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

2.10 ระดับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อชุดการออกแบบภาพลักษณ์เมืองนี้

1 2 3 4 5

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน _____

专家对作品的评估问卷表

本次评估问卷是请前期访谈相关专家针对本次研究设计的作品综合满意度进行评估,提出修改意见和建议,让作者调整完善整体隆安县视觉形象设计。

一、受访者基本信息

1. 您的学历是?

- 初中
 高中/中专
 大专/本科
 硕士及以上

2. 您的职业是?

- 隆安县稻作文化和历史类的专家学者
 隆安县政府部门工作者
 隆安县文化部门工作者
 隆安县非遗项目传承人
 视觉形象设计类专家
 艺术设计类、包装设计类专家学者
 设计公司总监
 博物馆或者景区旅游文创产品设计负责人
 其他职业或其他专业人士_____ (注明)

3. 您在本行业内的工作年限为?

- 5-10 年
 10-20 年
 20-40 年
 40 年以上

4. 您的长期工作(或居住)地是?

- 广西壮族自治区
 其他地区

二、隆安县城市形象设计作品的评估调查

请说明考虑您的意见,并如实在评论等级框中打√,考虑意见等级的标准分为以下 5 个等级:(1)需改进(2)一般(3)合适(4)好(5)非常好,另外,您可以在题目下方补充说明您的修改意见和建议。

1. 城市形象设计的标志设计是否符合隆安县?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

2. 城市形象设计的标准色是否符合隆安县?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

3. 城市形象设计的辅助图形元素是否具备代表性?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

4. 城市形象设计的吉祥物是能代表隆安县?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

5. 城市形象的应用设计是否具备实用性?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

6. 城市形象设计是否传达了隆安县“‘那’文化之乡”的品牌理念?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

7. 城市形象的整体设计是否体现了隆安县稻作文化的内涵，起到传播文化的作用?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

8. 城市形象设计是否能与您产生共鸣?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

9. 您认为这套城市形象设计是否能提升隆安县的综合形象和城市地位?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

10. 您对这套城市形象设计的总体满意度?

1 2 3 4 5

您的修改意见和建议_____

ภาคผนวก ค

แผนภาพแนวคิดในการศึกษาและการออกแบบ

The Spirit of the Zhuang Ethnic Minority Rice Farming Culture to Design the Image and Visual Arts Media of Long An District Nanning City

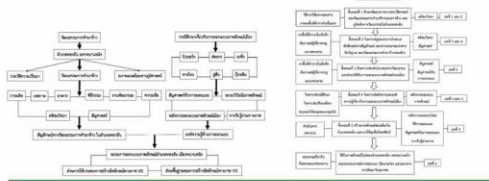
壮族稻作文化精神，
为了设计南宁市隆安县城市形象及系列视觉艺术媒介

Name: XU XIAOTING
Student ID: 64810014
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Saeksan Tanyapirom
Asst. Prof. Dr. Rassa Suntrayuth
Burapha University in Thailand
Faculty of Fine and Arts
Visual Arts, Art of Design and Cultural Management

Project Description

This research conducts a dual-focused investigation: On one hand, it examines the historical origins, geographical context, and archaeological heritage of rice cultivation culture in Long An County, Nanning. Employing theories of folklore and semiotics, the study analyzes the structural system and spiritual essence of Zhuang ethnic minority rice farming culture—including its diverse cultural manifestations derived from agricultural practices such as festival customs, dietary traditions, life rituals, folk crafts, and religious beliefs—to extract representative cultural symbols. On the other hand, through case studies of multiple urban image designs, it summarizes relevant design principles and theoretical frameworks. Ultimately, the research integrates these newly derived design principles, methodologies, and semiotic theories with Zhuang rice-farming cultural elements and spiritual connotations to develop a comprehensive visual identity system for Long An County, Nanning.

A. สัญลักษณ์วัฒนธรรมการเกษตรชนเผ่าจีนโบราณ		B. ความเหมาะสมของการนำวัฒนธรรมชนเผ่าจีนโบราณ	
เครื่องปั้นดินเผา	เครื่องปั้นดินเผา	วิธีการเลือกแบบที่เฉพาะเจาะจง	82.21 %
ประติมากรรมลวดลาย	ลวดลายเครื่องปั้นดินเผา	ผลิตภัณฑ์ที่จับคู่กับแบบภาพและสัญลักษณ์	76.02 %
วัฒนธรรมลวดลายภาพเขียน	ข้าวสวย ข้าวเหนียวสี-ข้าวสาลี	บรรยากาศและสถานที่ในสื่อโซเชียลและสื่อมวลชน	75.05 %
ประเพณีพิธีกรรม	ศาลเจ้า นากกชยาชา	โครงการในใจได้มีงานชุมชนจากภาครัฐ	66.92 %
เทศกาลงานรื่นเริง	พิธีงิ้วใหญ่	ความทันสมัยถูกนำเสนอในนิทรรศการ	44.1 %
โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	วิถีการดำรงชีวิต	การอนุรักษ์วัฒนธรรมชาติผ่านคอนเสิร์ต	33.46 %
วิถีชีวิตชาวชนบท	วิถีชีวิตที่เก่าแก่ "นิง" (甯)		

Design Portfolio

Logo Design

Mascot

Supporting Graphics

Primary Colors / Secondary Color Palette

Office & Administrative System Design

Packaging Design

Tourism Souvenir Design

Promotional Design Applications

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	XIAOTING XU
วัน เดือน ปี เกิด	October 1988
สถานที่เกิด	Xiang Yang City, Hu Bei Province
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	Nan Ning City, Guang Xi Province
ตำแหน่งและประวัติการ ทำงาน	Teacher(Associate Professor)
ประวัติการศึกษา	Master 2010/09 - 2013/06 Central China Normal University Design art (Visual Communication Design and Theoretical Research) Bachelor 2006/09 - 2010/06 Guangxi teacher's education University Fine arts (Art Design Drection)
รางวัลหรือทุนการศึกษา	College Students won the Excellence Award 2. The works in the 5th Hubei Provincial College Art and Design Exhibition won the Excellence Award 3. Works won the Excellence Award in the First China College Design Art Competition 4. First Prize of the Teaching and Research Achievement Award of the Lecturer Group at the 7th National Aesthetic Education Achievements Exhibition in 2015 5. Outstanding Instructor Award in the 4th China Higher Education Design Art Competition in 2015 6. Guangxi University of Foreign Languages 2015 Advanced Individual Award for Teaching Work 7. Guangxi University of International Studies 2015 Second Prize for Teaching and Scientific Research 8.2020 Guangxi International Studies University Outstanding

Teacher Award

9.2020 Guangxi University of International Studies Online

Teaching Competition Outstanding Organization Award

10.Excellent instructor in the 6th "National Youth Cup" National College Art Design Competition in 2022

11. First Prize for Scientific Research Achievements of the Thesis Teacher Group in the 6th "National Youth Cup" National College Art Design Works Competition in 2022

12.Second Prize in the Teacher Group of the 6th "National Youth Cup" National College Art Design Works Competition in 2022

